

ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ଡାଆ
ମହାସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନ
ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ
ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ରେ ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର
ବର୍ଷ 2015 ର ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା/3

ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିଷ୍ପନ୍ନକ ତଥା
ମହାସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନ
ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ
ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ରେ ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର
ବର୍ଷ 2015ର ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା/3

ବିଷୟ ସାରଣୀ

ବିଷୟ	ପ୍ରସଙ୍ଗ ସୂଚନା	
	ଅନୁଚ୍ଛେଦ	ପୃଷ୍ଠା
ମୁଖବନ୍ଧ		v
ବିହଙ୍ଗାବଲୋକନ		vii-xi
ଅଧ୍ୟାୟ I		
ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର ବିହଙ୍ଗାବଲୋକନ	1	1-14
ଉପକ୍ରମ	1.1 ଏବଂ 1.2	1
ସମୀକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ	1.3 ରୁ 1.5	1-2
ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ	1.6 ରୁ 1.8	2-3
ବଜେଟୀୟ ବ୍ୟୟ, ଅନୁଦାନ/ ସର୍ବସ୍ୱତ୍ତି, ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଓ ରଣ	1.9 ରୁ 1.11	3-5
ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶର ନିର୍ଭୁଲ ପରିମାଣର ଅନୁପସ୍ଥିତି	1.12 ଏବଂ 1.13	5
ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ	1.14 ରୁ 1.19	5-8
ହିସାବ ବୃତ୍ତାନ୍ତରେ ବକେୟା	1.20 ରୁ 1.25	8-9
ନିଷ୍ପତ୍ତି ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ବନ୍ଦ	1.26 ରୁ 1.28	9-10
ହିସାବ ଉପରେ ମନ୍ତବ୍ୟ ଓ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା	1.29 ରୁ 1.34	10-13
ସମୀକ୍ଷାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତରେ ଆଦାୟ	1.35	13
ପୃଥକ ସମୀକ୍ଷା ରିପୋର୍ଟଗୁଡ଼ିକର ଉପସ୍ଥାପନାର ସ୍ଥିତି	1.36	13
ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ପୁଞ୍ଜି ପ୍ରତ୍ୟାହାର, ଘରୋଇକରଣ ଏବଂ ପୁନର୍ଗଠନ	1.37	13-14
ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଂସ୍କାର	1.38 ଏବଂ 1.39	14
ଅଧ୍ୟାୟ II		
ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ସମୀକ୍ଷା	2	
ଓଡ଼ିଶା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର		
ରାଜ୍ୟରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନର ବିକାଶ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ	2.1	15-45
କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣ	-	15-16
ଉପକ୍ରମ	2.1.1 ରୁ 2.1.2	16-17
ସମୀକ୍ଷାର ପରିସର ଏବଂ ପରିସର	2.1.3	17
ସମୀକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ	2.1.4	17-18
ସମୀକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡ	2.1.5	18
ଯୋଜନା	2.1.6 ରୁ 2.1.11	18-20
ଭୌତିକ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ	2.1.12 ରୁ 2.1.20	21-24
କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପରିଣାମ	2.1.21	24-25
ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ	2.1.22 ରୁ 2.1.33	25-31

ବିଷୟ	ପ୍ରସଙ୍ଗ ସୂଚନା	
	ଅନୁଛେଦ	ପୃଷ୍ଠା
ପିପିପି ଭିତ୍ତିରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ବିକାଶ	2.1.34 ରୁ 2.1.37	31-33
ପର୍ଯ୍ୟଟନ ସମ୍ପର୍କିତଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନା	2.1.38	33-34
ପାନ୍ଥଶାଳା ଏବଂ ହୋଟେଲଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନା ପ୍ରଦର୍ଶନ	2.1.39 ରୁ 2.1.42	34-36
ପର୍ଯ୍ୟଟକ ପରିବହନ ସେବାର ପରିଚାଳନାଗତ ପ୍ରଦର୍ଶନ	2.1.43 ରୁ 2.1.45	36-39
ବିପଣନ କୌଶଳ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ପ୍ରଚାର	2.1.46 ରୁ 2.1.52	39-43
ପ୍ରକୃତ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ	2.1.53 ରୁ 2.1.56	43-44
ସାକାରୋକ୍ତି		44
ଉପସଂହାର		44-45
ସୁପାରିଶ		45
ଓଡ଼ିଶା ମହାତ୍ମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଓ ମହାତ୍ମ୍ୟ ଏବଂ ପଶୁ ସଂପଦ ବିକାଶ ବିଭାଗ		
ରାଜ୍ୟରେ ମହାତ୍ମ୍ୟ ସେକ୍ଟରର ବିକାଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଓଡ଼ିଶା ମହାତ୍ମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଓ ମହାତ୍ମ୍ୟ ଏବଂ ପଶୁ ସଂପଦ ବିକାଶ ବିଭାଗର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ	2.2	46-74
କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣ	--	46-47
ଉପକ୍ରମ	2.2.1 ରୁ 2.2.3	47-48
ସମାକ୍ଷା ପରିସର ଏବଂ ପଦ୍ଧତି	2.2.4	48
ସମାକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ	2.2.5	48
ସମାକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡ	2.2.6	49
ଯୋଜନା	2.2.7 ରୁ 2.2.10	49-50
କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ପରିକଳ୍ପନାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ	2.2.11	50-51
ଭୂପୃଷ୍ଠ ଜଳାଶୟ ସେକ୍ଟର	2.2.12 ରୁ 2.2.20	51-57
ଜଳାଶୟ	2.2.21 ରୁ 2.2.23	57-58
ଓପିଡିସି ଦ୍ୱାରା ମାଛ ମଞ୍ଜିର ଉତ୍ପାଦନ	2.2.24 ରୁ 2.2.25	58-59
କ୍ଷାରୀୟ ଜଳରେ ମହାତ୍ମ୍ୟ ଚାଷ	2.2.26 ରୁ 2.2.28	59-60
ସାମୁଦ୍ରିକ କ୍ଷେତ୍ର	2.2.29 ରୁ 2.2.32	60-62
ମହାତ୍ମ୍ୟବିଜ୍ଞ ପାଇଁ କଲ୍ୟାଣମୂଳକ ଯୋଜନା	2.2.33 ରୁ 2.2.40	62-66
ଭିଡିଓ	2.2.41 ରୁ 2.2.52	66-71
ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା	2.2.53 ରୁ 2.2.56	71-73
ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ	2.2.57 ରୁ 2.2.58	73-74
ସାକାରୋକ୍ତି	--	74
ଉପସଂହାର	--	74
ସୁପାରିଶ	--	74

ବିଷୟ	ପ୍ରସଙ୍ଗ ସୂଚନା	
	ଅନୁଚ୍ଛେଦ	ପୃଷ୍ଠା
ଅଧ୍ୟାୟ III		
ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷାର ମନ୍ତବ୍ୟ		
ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ	3.1 ରୁ 3.8	75-84
ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍		
ତୁଟିପୁର୍ଣ୍ଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ	3.1	75-76
ଅବ୍ୟାହତ ଲାଭ ନ କରିବା	3.2	76-77
ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍		
ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଦେୟ	3.3	77-78
ରକ୍ଷାଲବ୍ଧି ର କମ୍ ଆଦାୟ ହେତୁ କ୍ଷତି	3.4	78-79
ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି	3.5	79-80
ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା	3.6	80-81
ଅଧିକ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ	3.7	81-82
ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଂଚାରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍		
ନିଷ୍ପଳ ବ୍ୟୟ	3.8	83-84
ବୈଧାନିକ ନିଗମ		84-85
ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ନିଗମ		
ପାଉଣା ଦେୟର ଅସମ୍ଭବିତ ମାମାଂସା	3.9	84-85
ସାଧାରଣ		
ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ଏବଂ ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ ଉପରେ ଅନୁଗାମୀ ପଦକ୍ଷେପ	3.10	85-87

ପରିଶିଷ୍ଟ

କ୍ର.ସଂ	ବିଷୟ	ପ୍ରସଙ୍ଗସୂଚନା	
		ଅନୁଛେଦ	ପୃଷ୍ଠା
1.	ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଓ ବୈଧାନିକ ନିଗମ ଗୁଡ଼ିକର 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ସମାବୃତ୍ତ ପୁଞ୍ଜି, ବକେୟା ରଣ ଓ ମାନବ ସମ୍ବଳର ସବିଶେଷ ବିବରଣ	1.6	89-95
2.	ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ/ପ୍ରାପ୍ୟ ଅନୁଦାନ ଏବଂ ସର୍ବସିଦ୍ଧି, ପ୍ରାପ୍ତ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି, ପ୍ରାପ୍ୟ ଛାଡ଼, ରଣ ଛାଡ଼ ଏବଂ ଅଂଶଧନରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିବା ରଣ ଏବଂ ପ୍ରତିଶୃତିବଦ୍ଧ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣ	1.9	96-97
3.	ଚୁଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇଥିବା ସବିଶେଷ ବର୍ଷର ହିସାବ ଅନୁସାରେ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଓ ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ପରିଣାମର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣ	1.14 ଏବଂ 1.34	98-103
4.	ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣ	1.14	104-105
5.	ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନା ପରିଣାମର ବିବରଣ	1.14	106-107
6.	ହିସାବ ଚୁଡ଼ାନ୍ତ ହେବାକୁ ବାକିଥିବା ପିଏସ୍‌ସ୍‌ସ୍ ଗୁଡ଼ିକରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣ	1.23	108
7.	ଓଡ଼ିଶା ଏବଂ ତିବ୍ୱୀ ପାଖରେ ଥିବା ଯୁନିଟର ବିବରଣ	2.1.2	109-110
8.	ଓଡ଼ିଶା ର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ଫଳାଫଳ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣ	2.1.21	111
9.	ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ରେ ଶେଷ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା/ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରାୟୋଜିତ ଯୋଜନା/କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଯୋଜନାରେ ବଜେଟ୍ ପ୍ରାବଧାନ, ଆବଣ୍ଟନ, ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଫେରସ୍ତ ପାଣ୍ଠିର ବିବରଣ	2.2.9	112
10.	ମହ୍ୟ ସେକ୍ଟରରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ହେଉଥିବା ମୁଖ୍ୟ ପରିକଳ୍ପନା ଗୁଡ଼ିକର ବିବରଣ	2.2.11	113
11.	2009-14 ବର୍ଷ (ଅକ୍ଟୋବର 2013 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ) ମଧ୍ୟରେ ଏମ୍‌ଏଚ୍‌ଇପିରୁ ଓଏଚ୍‌ପିସି ଦ୍ଵାରା ନିଆଯାଇଥିବା କମ୍ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ଏବଂ ଗ୍ରୀଡ୍‌କୋ ଦ୍ଵାରା ଉଚ୍ଚ ଦାମ ଯୁକ୍ତ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି କ୍ରୟର ବିବରଣ	3.1	114
12.	30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ସୁଦ୍ଧା ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ଟିସ୍‌ଶୀ ଡିଆଯାଇ ନଥିବା ଅନୁଛେଦ/ପୁନର୍ବିଲୋକନ/କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ସମାପ୍ତ ଗୁଡ଼ିକର ବିବରଣ	3.10.1	115
13.	30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ସୁଦ୍ଧା କୋପୁ ସୁପାରିଶ ଉପରେ ବକେୟା ଏଟିଏନ୍‌ର ବିବରଣ	3.10.2	116
14.	30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ସୁଦ୍ଧା ବିଭାଗ ଅନୁଯାୟୀ ବକେୟା ନିରାକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣ	3.10.3	117
	ସାଂକେତିକ ଶବ୍ଦର ତାଲିକା		118-119

ମୁଖବନ୍ଧ

ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ, ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଶେଷ ହୋଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ପାଇଁ, ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ବୈଧାନିକ ନିଗମ ଗୁଡ଼ିକର ସମାକ୍ଷାର ଫଳାଫଳ ଆଲୋଚିତ ହୋଇଛି ।

ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ (କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଭାବେ ବିବେଚନା କରାଯାଇଥିବା କମ୍ପାନୀ ସମେତ)ର ହିସାବର ସମାକ୍ଷା ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହା ସମାକ୍ଷକ (ସିଏଜି)ଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 1956 ର ଧାରା 61 ଅନୁସାରେ କରାଯାଇଥାଏ । ହିସାବଗୁଡ଼ିକ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ ଅଧୀନରେ ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିୟୋଜିତ ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷକ (ଚାଟାର୍ଡ ଆକାଉଣ୍ଟାଣ୍ଟ) ମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରମାଣିତ ହେବା ପରେ ସିଏଜିଙ୍କ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଅନୁରୂପକ ସମାକ୍ଷା ମନ୍ତବ୍ୟ ଦିଆଯାଏ ଏବଂ ସିଏଜି ତାଙ୍କର ମନ୍ତବ୍ୟ ଦିଅନ୍ତି କିମ୍ବା ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନର ଅନୁପୂରଣ କରନ୍ତି । ଏହା ସହିତ ଏହି କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନମୁନା ସମାକ୍ଷା ସାପେକ୍ଷ ଅଟେ ।

ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ କିମ୍ବା ନିଗମଗୁଡ଼ିକ ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ସବୁ ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହାସମାକ୍ଷକଙ୍କ (କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, କ୍ଷମତା ଓ ସେବାର ସର୍ବାବଳୀ) ଅଧିନିୟମ, 1971 ର ଧାରା 19(ଏ) ଅନୁସାରେ ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କୁ ନିବେଦନ କରାଯାଇଥାଏ ।

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସଡ଼କ ପରିବହନ ନିଗମ, ଯାହାକି ଏକ ବୈଧାନିକ ନିଗମ ଅଟେ, କ୍ଷେତ୍ରରେ ସିଏଜି ଏହାର ଏକ ମାତ୍ର ସମାକ୍ଷକ ଅଟନ୍ତି ।

ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକ 2013-14 ର ନମୁନା ସମାକ୍ଷାରେ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୋଇଥିବା ଘଟଣା ସହିତ ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ଗୁଡ଼ିକରେ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୋଇଥିବା, କିନ୍ତୁ ପୂର୍ବ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନଗୁଡ଼ିକରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ପାରିନଥିବା ଘଟଣା ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ, 2013-14 ର ପରବର୍ତ୍ତୀ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ସମାକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁସାରେ ସମାକ୍ଷା କରାଯାଇଅଛି ।

ଅନୁବାଦିତ ପ୍ରତିବେଦନରେ ସନ୍ଦେହ ଜାତ ହେଲେ, ଇଂରାଜୀ ପ୍ରତିବେଦନ ବିଶ୍ଵାସଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ହେବ ।

ବିହଙ୍ଗାବଲୋକନ

1. ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ବିହଙ୍ଗାବଲୋକନ

ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ସମାକ୍ଷା କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 1956 ର ଧାରା 619 ଦ୍ଵାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୁଏ । ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଗୁଡ଼ିକର ହିସାବଗୁଡ଼ିକ ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିୟୋଜିତ ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଏ । ଏହି ହିସାବ ଗୁଡ଼ିକ ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପରିଚାଳିତ ଅନୁରୂପକ ସମାକ୍ଷା ସାପେକ୍ଷ ଅଟେ । ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ସମାକ୍ଷା ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ବିଧାନ ପ୍ରଣୟନ ଦ୍ଵାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ । ଓଡ଼ିଶାରେ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା 38 ଟି କାର୍ଯ୍ୟରତ ସିଏସ୍‌ୟୁ (35 ଟି କମ୍ପାନୀ ଓ 3 ଟି ବୈଧାନିକ ନିଗମ) ଏବଂ 28 ଟି ନିଷ୍ପିନ୍ନ ସିଏସ୍‌ୟୁ (ସମସ୍ତ କମ୍ପାନୀ) ଥିଲା ଯେଉଁଥିରୁ କାର୍ଯ୍ୟରତ ସିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକ 0.20 ଲକ୍ଷ କର୍ମଚାରୀ ନିଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ । କାର୍ଯ୍ୟରତ ସିଏସ୍‌ୟୁ ଗୁଡ଼ିକ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ସୁଦ୍ଧା ସେମାନଙ୍କର ସର୍ବଶେଷ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ 2013-14 ବର୍ଷ ପାଇଁ 15,949.82 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାରବାର ପଞ୍ଜିକୃତ କରିଥିଲେ । ଏହି କାରବାର ରାଜ୍ୟର ମୋଟ କାରବାରର 5.53 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା ଯାହା ଅର୍ଥନୀତିରେ ରାଜ୍ୟ ସିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ଗୁରୁତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକାକୁ ଦର୍ଶାଉଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟରତ ସିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକ 2013-14 ବର୍ଷ ପାଇଁ ମୋଟ 1,891.60 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଲାଭ କରିଥିଲେ ଏବଂ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା 2,763.57 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଏକତ୍ରୀକୃତ ଲାଭ କରିଥିଲେ ।

ସିଏସ୍‌ୟୁ ଗୁଡ଼ିକରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ

66 ଟି ସିଏସ୍‌ୟୁରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ (ମୂଳଧନ ଓ ଦୀର୍ଘ ମିଆଦି ରଖି) 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା 10,662.02 କୋଟି ଟଙ୍କା ହୋଇଥିଲା । ଏହା 33.27 ପ୍ରତିଶତ ହିସାବରେ 2008-09 ରେ 8,000.29 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 2013-14 ରେ 10,662.02 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା । ମୁଖ୍ୟତଃ ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ମୂଳଧନ ଏବଂ ରଣରେ ବୃଦ୍ଧି ଯୋଗୁଁ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶରେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା । ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ 2008-09 ରେ 76.27 ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଳ୍ପ ବୃଦ୍ଧି ପାଇ 2013-14 ରେ 81.58 ପ୍ରତିଶତ ହେଲା ।

ସିଏସ୍‌ୟୁ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା

30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ସୁଦ୍ଧା ସର୍ବଶେଷ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟରତ 38 ଟି ସିଏସ୍‌ୟୁ ମଧ୍ୟରୁ 27 ଟି ସିଏସ୍‌ୟୁ 2013-14 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ 1,945.53 କୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଭ ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ ଏବଂ 7 ଟି ସିଏସ୍‌ୟୁ 53.93 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି କରିଥିଲେ । ଲାଭରେ ଅବଦାନ ଥିବା ପ୍ରମୁଖ ଉଦ୍ୟୋଗ ଗୁଡ଼ିକ ହେଲା ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (1,449.95 କୋଟି ଟଙ୍କା), ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ଲିମିଟେଡ୍ (183.82 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (97.81 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ ଗ୍ରୀଡକୋ ଲିମିଟେଡ୍ (41.93 କୋଟି ଟଙ୍କା) । ଅତିମାତ୍ରାରେ କ୍ଷତି କରିଥିବା ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକ ହେଲେ, ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଓ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (31.71 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ କଠକଲ ଫେରୋକ୍ସିମ ଏବଂ ଆଲ ଏଭ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (12.85 କୋଟି ଟଙ୍କା) ।

କ୍ଷତି ପାଇଁ ଉଦ୍ୟୋଗ ଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନାଗତ ବିଭିନ୍ନ ଅଭାବ ଦାୟୀ ଅଟେ । ସିଏଜିଙ୍କ ତିନି ବର୍ଷର (2011-14) ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ଗୁଡ଼ିକର ପୁନର୍ବିଲୋକନ ଦର୍ଶାଏ ଯେ ରାଜ୍ୟ ସିଏସ୍‌ୟୁ ଗୁଡ଼ିକର 13,185.05 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ଏବଂ 17.37 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ ହୋଇଥିଲା ।

ହିସାବର ଗୁଣବତ୍ତା

ସିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ହିସାବ ଗୁଣବତ୍ତାରେ ଉନ୍ନତି ଆବଶ୍ୟକ । ଅକ୍ଟୋବର 2013 ରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ମଧ୍ୟରେ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ 38 ଟି ହିସାବରେ ମନ୍ତବ୍ୟ ଯୁକ୍ତ ସାର୍ବିଫିକେଟ୍ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । 26 ଟି ହିସାବ ମାନବକ୍ଷର ଅନୁପାଳନ ହୋଇନଥିବା 65 ଟି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଥିଲା । କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଉପରେ ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷକଙ୍କ ରିପୋର୍ଟ ଅନେକ ଦୁର୍ବଳ ସ୍ଥାନକୁ ଇଙ୍ଗିତ କରୁଥିଲା ।

ବଳେୟା ହିସାବ ଏବଂ ବନ୍ଦ ପ୍ରକ୍ରିୟା

ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ସୁଦ୍ଧା 27 ଟି କାର୍ଯ୍ୟରତ ସିଏସ୍‌ୟୁର 47 ଟି ହିସାବ ବଳେୟା ଥିଲା । ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ 20 ଟିର ହିସାବ ପୂର୍ବ ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକର ଓ ଅବଶିଷ୍ଟ 2013-14 ବର୍ଷର ଥିଲା । ମୋଟ 28 ଟି ନିଷ୍ପିନ୍ନ କମ୍ପାନୀ ମଧ୍ୟରୁ 17 ଟି ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଅଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ନିଷ୍ପିନ୍ନ ସିଏସ୍‌ୟୁ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ବନ୍ଦ / ସମାପନ ଆଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇଛି, ସେଗୁଡ଼ିକର ବନ୍ଦ କାର୍ଯ୍ୟ ସରକାର ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ସିଏସ୍‌ୟୁ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ସମ୍ପାଦକ ଉପରାଜା ଅନୁପାଳନ କରି ସଠିକ୍ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ ।

(ଅଧ୍ୟାୟ 1)

2. ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନାର ସମୀକ୍ଷା

ରାଜ୍ୟରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନର ବିକାଶ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଏବଂ ମହ୍ୟ ସେକ୍ଟରର ବିକାଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଓଡ଼ିଶା ମହ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଓ ମହ୍ୟ ଏବଂ ପଶୁ ସଂପଦ ବିକାଶ ବିଭାଗର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସମନ୍ବିତ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନାରେ ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା । ସମୀକ୍ଷା ଫଳାଫଳର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି :

ରାଜ୍ୟରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନର ବିକାଶ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର (ଜିଓଡି) କ୍ଷର 27 ମାର୍ଚ୍ଚ 1979 ର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅନୁସାରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପୂର୍ବ ମାଲିକାନାରେ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1979 ରେ ଓଡ଼ିଶା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ (ଓଡିପି) ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା । ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅନୁଯାୟୀ ଜିଓଡିର ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ (ଡିଓଟି) ନୀତି ନିୟୋଜନ, ପରିଯୋଜନା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ, ପର୍ଯ୍ୟଟନର ପ୍ରଚାର ଓ ପ୍ରସାର ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟଟନର ବିକାଶ ପାଇଁ ଦାୟିତ୍ୱସମ୍ପନ୍ନ ଥିବାବେଳେ ପର୍ଯ୍ୟଟନମାନଙ୍କୁ ଆବାସ ଯୋଗାଣ, ପର୍ଯ୍ୟଟନସ୍ଥଳ ଗୁଡ଼ିକର ବିକାଶ, ପର୍ଯ୍ୟଟନମାନଙ୍କୁ ଯାତାୟାତ ସେବା ପ୍ରଦାନ, ପର୍ଯ୍ୟଟନ ମାନକର ଆଗ୍ରହ ଏବଂ ସୁବିଧା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଏବଂ ବହୁ ସଂଖ୍ୟାରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ମାନଙ୍କୁ ଆକର୍ଷିତ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଉପକରଣ ଏବଂ ପ୍ରଣାଳୀ ଅନୁସରଣ କରିବା ଓଡିପିର ଦାୟିତ୍ୱ ଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା, ଓଡିପିର 20 ଟି ପର୍ଯ୍ୟଟନ ହୋଟେଲ ସହିତ ଖାଦ୍ୟ ପାନୀୟ ଭୂପୃଷ୍ଠ ପରିବହନ, ବିମାନ ଟିକଟ ଯୁକ୍ତି, ବାର ଓ ବିଅର ପାର୍ଲର ଥିଲା ଏବଂ ଡିଓଟିର 17 ଟି ପାହୁଣ୍ଡ ଥିଲା ।

ପ୍ରକୃତ ପାଇଁ ଯୋଜନା

ଜିଓଡି ପ୍ରଣୟନ କରିଥିବା ଓଡ଼ିଶା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ନୀତି (ଓଡିପି) ରେ ପ୍ରକୃତ/ନୀତି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ଓଡିପିର ଭୂମିକା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇନଥିଲା । ରାଜ୍ୟରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନର ବିକାଶ ପାଇଁ ଜିଓଡି କିମ୍ବା ଓଡିପି କୌଣସି ଦାୟିତ୍ୱ ନେଇ ନାହିଁ । ଏବଂ ନିଗମ ସମ୍ମାନ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନଥିଲେ । ରାଜ୍ୟ ସରକାର 336 ଟି ପର୍ଯ୍ୟଟନ କେନ୍ଦ୍ର ଚିହ୍ନିତ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହି ପର୍ଯ୍ୟଟନ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥାୟୀ ବିକାଶ ପାଇଁ କୌଣସି ମାତ୍ରା ପୂର୍ବ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

କୌଣସି ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଦର୍ଶନ

ଭାରତ ଭ୍ରମଣରେ ଆସିଥିବା ସମୁଦାୟ ବିଦେଶୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କର ଏକ ପ୍ରତିଶତରୁ କମ୍ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଓଡ଼ିଶା ଭ୍ରମଣରେ ଆସିଥିଲେ । ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସୁବିଧା ପାଇଁ 2009-14 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟକୁ ଆସିଥିବା ସମୁଦାୟ 429.98 ଲକ୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ 5.60 ଲକ୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଡିଓଟି/ ଓଡିପି ଆବାସରେ ରହିଥିଲେ । ଦେଶର ମୋଟ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପରିସଂଖ୍ୟାନ ଅନୁଯାୟୀ ଦେଶୀୟ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କୁ ଆକୃଷ୍ଟ କରିବାରେ ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ରାଜ୍ୟର ମାନବତା 2010 ରେ 17 ରୁ 2012 ରେ 19 କୁ ଖସିଯାଇଥିଲା ।

2009-14 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିବା 257.18 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବେତନୀୟ ଯୋଜନା ଅବେଳ ମଧ୍ୟରୁ ବ୍ୟୟ କରାଯାଇଥିବା 251.48 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ମଧ୍ୟରୁ 58.51 କୋଟି ଟଙ୍କା ଓଡିପିର ପାଖରେ ପଡି ରହିଥିଲା । 26 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଓଡିପି କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା 22.33 କୋଟି ଟଙ୍କା, ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନ ଅଭାବ ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ଜମିର ଅନୁପଲବ୍ଧତା ଯୋଗୁଁ ଉପଯୋଗ ନ ହୋଇ ପଡିରହିଥିଲା । ଜାତୀୟ/ରାଜ୍ୟ ପ୍ରାୟୋଜିତ ସମ୍ବଳର ଲକ୍ଷ ସୁଧରୁ ଓଡିପିର 26.02 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନିୟମିତ ଭାବରେ ଉପଯୋଗ କରିଥିଲା ।

ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ

ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଏକାଦଶଟି ଯୋଜନା କାଳର 21 ଟି କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରାୟୋଜିତ ପ୍ରକଳ୍ପ (ସିଏସ୍‌ପି)ରୁ ମାତ୍ର 74.95 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ହୋଇପାରିଥିଲା ଏବଂ କେବଳ ଚିନୋଟି ପ୍ରକଳ୍ପ 41 ରୁ 68 ମାସ ବିଳମ୍ବରେ ସମ୍ପାଦିତ ହୋଇପାରିଥିଲା । ଜାରିଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପାଦନରେ ମଧ୍ୟ 71 ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । ଉପଯୁକ୍ତ ଜମି ଏବଂ ଜଳାଳ ଭୂମିର ମଞ୍ଜୁରୀ ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ 13 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପର 15.32 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରକଳ୍ପ ଉପାଦାନ ହ୍ରାସ କରାଯାଇଥିଲା । ସିଏସ୍‌ପିଗୁଡ଼ିକ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନିହେବାକୁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର 24.59 କୋଟି ଟଙ୍କା ଫେରସ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ବଜେଟରୁ 21.95 କୋଟି ଟଙ୍କା ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ ନ କରିବାକୁ ପାଞ୍ଚଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ 37.42 କୋଟି ଟଙ୍କାର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମୟ ସାମା ଅବଧିର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ 43 ଟି ରାଜ୍ୟ ପ୍ରାୟୋଜିତ ପ୍ରକଳ୍ପର (29.30 କୋଟି ଟଙ୍କା) କୁଳାକ 2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ହୋଇପାରିନଥିଲା ।

ପିପିପି ଭିତ୍ତିରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପ୍ରକଳ୍ପର ବିକାଶ

ବାଣିଜ୍ୟିକ ସମ୍ଭାବ୍ୟତା ଅଧ୍ୟୟନ ଅଭାବରୁ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ପିପିପି ଭିତ୍ତିରେ ବିକାଶ ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ଶାମୁକା ବିନ୍ଦୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ 35.13 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ସତ୍ତ୍ୱେ ଏବଂ 18 ବର୍ଷ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ପରେ ମଧ୍ୟ ସରକାର ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଭିତ୍ତିଭୂମି ସଂରଚନା ବିକାଶ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ।

ପରିଚାଳନାଗତ ପ୍ରଦର୍ଶନ

ଡିଓଟି ପାନ୍ଥଶାଳାଗୁଡ଼ିକୁ ପରିଚାଳନା କରିବାରେ 7.90 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି କରିଥିଲେ । 2009-14 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ତିନୋଟି ହୋଟେଲ କ୍ରମାନ୍ୱୟ ଭାବରେ କ୍ଷତି କରିଥିଲେ ଏବଂ କେବଳ ଏକରୁ ଚାରୋଟି ହୋଟେଲ ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ସ୍ଥିରୀକୃତ ଅଧିକାର ହାରକୁ ପ୍ରାପ୍ତି କରିପାରିଥିଲେ । ଧାର୍ଯ୍ୟ ଖାଦ୍ୟ ବାବଦରେ ବ୍ୟୟ ଅନୁପାତକୁ ହ୍ରାସକରି କରିପାରି ନଥିବାରୁ 1.94 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଧିକ ଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟବହୃତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । 2009-14 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକ ଉପଲବ୍ଧ ଦିବସର ମାତ୍ର 43.13 ରୁ 62.26 ପ୍ରତିଶତ ଦିବସ ଉପଯୋଗ କରିଥିଲେ ଏବଂ 4.35 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା । ପିପିପି ଭିତ୍ତିରେ ହସ୍ତ ଅନ ହସ୍ତ ଅଫ୍ ବସ୍ ସେବା ପରିଚାଳନା ବିଫଳ ହେବାରୁ ଓଡ଼ିଶାକୁ 1.05 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ସହିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ବରକୁଳାଠାରେ ଥିବା ବଡ଼ ବୋଟ୍‌ଗୁଡ଼ିକର (48.60 ରୁ 50.41 ପ୍ରତିଶତ) ଏବଂ ଭାସମାନ ଭୋଜନାଳୟର (4.49 ପ୍ରତିଶତ) କମ୍ ଉପଯୋଗ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ।

ବିପଣନ ରଣନୀତି ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ପ୍ରଚାର

2009-14 ମଧ୍ୟରେ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପ୍ରଚାର ଏବଂ ପ୍ରସାର ପାଇଁ 17.87 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ବିଦେଶୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ଆଗମନରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଶୀଳ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇନଥିଲା । ତିନୋଟି ପାନ୍ଥନିବାସକୁ ତିନି ଚାରକାୟୁକ୍ତ ହୋଟେଲ ମାନ୍ୟତା ଦେବା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇପାରିନାହିଁ ।

ପ୍ରକଳ୍ପ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

ଡିଓଟି ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାରେ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନରେ ବିଳମ୍ବ ବା ସଂପାଦନ ନହେବା, ପରିଚାଳନା ପ୍ରଦର୍ଶନରେ କମ୍‌ଟି ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପ୍ରସାରରେ ଅଭାବ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ।

ସୁପାରିଶ

ପର୍ଯ୍ୟଟନ ନୀତି ଅନୁସାରେ ଭୂମିକା ଓ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଦର୍ଶାଇ ରଣ ନୀତିକ ନିଗମ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା, ପର୍ଯ୍ୟଟନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିବେଶର ପ୍ରତ୍ୟାଶମନ ଆକଳନ ପାଇଁ ଏକ ବିଶ୍ୱସନୀୟ ତାତ୍କାଳିକ ସୂଚୀ କରିବା, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଓ ରାଜ୍ୟ ସହାୟତାରୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକୁ ସମୟବଦ୍ଧ ଭାବରେ ସଂପାଦନ ଏବଂ ଅର୍ଥଗୁଡ଼ିକର ବିନିଯୋଗ ପାଇଁ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତନ୍ତ୍ର ବିକାଶ କରିବା, ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସ୍ତରରେ ରାଜ୍ୟର ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଆକର୍ଷଣ ମାନ୍ୟତାରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରଭାବୀ ବିପଣନ ଏବଂ ପ୍ରଚାର ପ୍ରଥା ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ସଂପାଦନ ସମୀକ୍ଷାରେ ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଅଛି ।

(ଅଧ୍ୟାୟ 2.1)

ରାଜ୍ୟରେ ମତ୍ସ୍ୟ ସେକ୍ଟରର ବିକାଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଓଡ଼ିଶା ମତ୍ସ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଓ ମତ୍ସ୍ୟ ଏବଂ ପଶୁ ସଂପଦ ବିକାଶ ବିଭାଗର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ

ଓଡ଼ିଶା ମତ୍ସ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓପିଡିସି) ମଇ 1998 ରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସରକାରୀ ମାଲିକାନା ସତ୍ତ୍ୱେ ଉନ୍ନତମାନର ଯାଆଁଳ/ଅଙ୍ଗୁଳିକାର ଉତ୍ପାଦନ, ବିକ୍ରି ଏବଂ ମତ୍ସ୍ୟ ଚାଷର ବିକାଶ, ମାଛଧରା ଜାଲର ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟ, ହାଲସିଡ୍ ଡିଜେଲ, ମୋଟର ସିରିଙ୍ଗ୍ ଏବଂ ଲୁହକାଷର ଖୁରୁରା ବ୍ୟବସାୟର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନେଇ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶାରେ ଭୂପୃଷ୍ଠ ଜଳାଶୟର ମତ୍ସ୍ୟ ସଂଭାର 6.61 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ (ମଧୁର ଜଳ 4.33 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍, କ୍ଷାରୀୟ ଜଳ 0.67 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍) ଏବଂ ସାମୁଦ୍ରିକ ସେକ୍ଟର (1.61 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍) । ପାଖାପାଖି 10.84 ଲକ୍ଷ ଜନ ସଂଖ୍ୟା (2.95 ପ୍ରତିଶତ) ସେମାନଙ୍କର ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ପାଇଁ ମତ୍ସ୍ୟ ସଂପଦ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରନ୍ତି ।

ଯୋଜନା

2009-14 ମଧ୍ୟରେ ମତ୍ସ୍ୟ ସେକ୍ଟର ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା (178.56 କୋଟି ଟଙ୍କା), କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରାୟୋଜିତ ଯୋଜନା (150.81 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଯୋଜନା (12.88 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଅଧିନରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର 342.25 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବଜେଟ୍ ଆବେଦନ ଚଳୁଥିବା ମତ୍ସ୍ୟ ଏବଂ ପଶୁ ସଂପଦ ବିକାଶ ବିଭାଗ (ଏଫ୍‌ଏଆରଡି) 188.75 କୋଟି ଟଙ୍କା (55 ପ୍ରତିଶତ) ଫେରସ୍ତ କରିଥିଲେ ଯାହା ଏହି ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ 17 ରୁ 78 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ଏହି ଫେରସ୍ତ ମୁଖ୍ୟତଃ ପରିକଳ୍ପନା କାର୍ଯ୍ୟ ଆଂଶିକ ପ୍ରଣୟନ ବା ପ୍ରଣୟନ ନ କରିବା ହେତୁ ଘଟିଥିଲା ।

ଯୋଜନା / ପରିକଳ୍ପନାର ପ୍ରଣୟନ

ବିଭିନ୍ନ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଯୋଜନା ସଂପାଦନା ନ କରିବା ବା ଆଂଶିକ ଭାବେ ସଂପାଦନା କରିବା ହେତୁ, ଏଫ୍‌ଏଆରଟି 14.59 କୋଟି ଟଙ୍କା ଫେରସ୍ତ କରିଥିଲା ଏବଂ 92.10 କୋଟି ଟଙ୍କାର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତା ମଧ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ କରିପାରିନଥିଲା ।

ମାଛ ମଞ୍ଜି ଉତ୍ପାଦନ

17,110 ଲକ୍ଷ ଗୁଣ୍ଠ ଯାଆଁଳ ଏବଂ 5,245 ଲକ୍ଷ ଯାଆଁଳର କମ୍ ଉତ୍ପାଦନ ହେତୁ ଓପିଡିସି 11.60 କୋଟି ଟଙ୍କା ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି ସହିଥିଲା । କ୍ଷାରୀୟ ଜଳ ମାଛ ଚାଷ ପାଇଁ 4,330 ହେକ୍ଟର ଜମିର ବିକାଶ ଲକ୍ଷ୍ୟ ତୁଳନାରେ କେବଳ 2,313 ହେକ୍ଟର ବିକାଶ ହୋଇଥିଲା । 2009-14 ମଧ୍ୟରେ 163.32 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର 7,580 ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ରିଙ୍ଗୁଡ଼ି ଏବଂ 202.06 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର 0.38 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ କମ୍ ସାମୁଦ୍ରିକ ମାଛ ଉତ୍ପାଦନ ହୋଇଥିଲା ।

ମହାଜାତିଙ୍କ ପାଇଁ କଲ୍ୟାଣମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

2009-14 ମଧ୍ୟରେ ଯଦିଓ ସଂରକ୍ଷଣ ସହିତ ସହାୟତା ପରିକଳ୍ପନା ଯୋଜନାରେ 78,000 ମହାଜାତିଙ୍କୁ ଡିରୋଟ୍ ଅବସ୍ଥାରେ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ପାଇଁ ସହାୟତା ପାଇଁ 6.63 କୋଟି ଟଙ୍କା ଲଢ଼ିଥିଲା, ଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଚିହ୍ନଟ ଅଭାବରୁ 3.21 କୋଟି ଟଙ୍କା ଉପଯୋଗ ବିନା ପଡ଼ିରହିଥିଲା । ପୁନଃ, 2009-13 ମଧ୍ୟରେ ଶୁଦ୍ଧ ମୂଲ୍ୟ ବାସଗୃହ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ 5,634 ମହାଜାତି 28.65 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆର୍ଥିକ ସହାୟତାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ ।

ଭିତ୍ତିଭୂମି

ଯଦିଓ ମହାୟ ପୋଡ଼ାଶୁଣ୍ଠି / ମହାୟ ଅବତରଣ କେନ୍ଦ୍ରର ଉନ୍ନତିକରଣ ଏବଂ ଆଧୁନିକୀକରଣ ପାଇଁ ଜାତୀୟ ମହାୟ ବିକାଶ ବୋର୍ଡ଼ 11.65 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆବେଦନ କରିଥିଲେ, ସେଥିରୁ କେବଳ ଗୋଟିଏ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ପାରିଥିଲା । 11 ବର୍ଷ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ବାଲୁଗାଁ ଠାରେ ଏଫ୍‌ଏଲସିର ନିର୍ମାଣ ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ 2.83 କୋଟି ଟଙ୍କା (120 ପ୍ରତିଶତ) ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟ ବଢ଼ିଯାଇଥିଲା । ପୁନଃ, ଜମି ଉତ୍ତାପ ନହେବା ହେତୁ ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାରେ ମହାୟ ପୋଡ଼ାଶୁଣ୍ଠି କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ନଥିଲା । ମେସିନ୍ ଚାଲିବା ସମୟ ଉପଯୋଗ ନକରିବା, କର୍ମଚାରୀ/ବିଭାଗୀ/କାର୍ଯ୍ୟପୁଞ୍ଜିର ଅଭାବ ହେତୁ ମହାୟ ଧରା ଜାଲ ଉତ୍ପାଦନ କମ୍ ହୋଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଓପିଡିସିର 7.03 କୋଟି ଟଙ୍କା ସଂଭାବ୍ୟ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି ଘଟିଥିଲା । ମହାୟ କ୍ଷେତ୍ରର ପୁନଃନିର୍ମାଣ/ନବୀକରଣର ଅବେଳ ଅଭାବରୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସହାୟତା କମିଶନରଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରାୟ 10 କୋଟି ଟଙ୍କା ଫେରସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା

ଲିଭ୍ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ରକ୍ଷାଲବ୍ଧି ବାବଦକୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ 5.32 କୋଟି ଟଙ୍କା ତୁଳନାରେ ଏଫ୍‌ଏଆରଟି 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ମହାଜାତି ସମବାୟ ସମିତି ଠାରୁ 1.85 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରିଥିଲା । ବିଭିନ୍ନ ପରିକଳ୍ପନା ପାଣ୍ଠିରୁ ଉପାର୍ଜିତ ସୁଧ 1.85 କୋଟି ଟଙ୍କା ଫେରସ୍ତ ବା ସମାଧାରଣ ନହୋଇ ପଡ଼ି ରହିଥିଲା ।

ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

ଏଫ୍‌ଏଆରଟି / ଓପିଡିସିର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ତ୍ରୁଟି ରହିଥିଲା ।

ସୁପାରିଶ

ଆବେଦନର ଫେରସ୍ତ ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ଶାସ୍ତ୍ରବୋଧୀ ବଜେଟ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତି, ମହାଜାତିର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପରିକଳ୍ପନା/ଯୋଜନାର ସମୟାନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ, ମହାଜାତିଙ୍କ ସାମାଜିକ ବିକାଶ ପାଇଁ କଲ୍ୟାଣମୂଳକ ପରିକଳ୍ପନା/ ଯୋଜନାର ପ୍ରଭାବୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସୁଦୃଢ଼ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିବା ଦର୍ଶାଇ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ସମୀକ୍ଷାରେ ଚାରୋଟି ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଛି ।

(ଅଧ୍ୟାୟ 2.2)

3. ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷାର ମନ୍ତବ୍ୟ

ଏହି ପ୍ରତିବେଦନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷା ମନ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପିଏସ୍‌ସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନାଗତ ତ୍ରୁଟିଗୁଡ଼ିକୁ ଦର୍ଶାଉଛି, ଯାହାର ପରିଣାମରେ ଗୁରୁତର ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିଥିଲା । ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଅନିୟମିତତାଗୁଡ଼ିକ ମୁଖ୍ୟତଃ ନିମ୍ନ ପ୍ରକାରର ଥିଲା ।

ନିୟମ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ, ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏବଂ ଚୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁପାଳନ ନ କରିବାରୁ ଗୋଟିଏ ପିଏସ୍‌ୟୁ 148.72 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ କରିଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.3)

ଅନୁଷ୍ଠାନର ଆର୍ଥିକ ସାର୍ଥ ରକ୍ଷା ନ କରିବା ଯୋଗୁଁ ଦୁଇଟି ପିଏସ୍‌ୟୁ 53.92 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ସହିଥିଲେ ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.4, 3.5 ଏବଂ 3.9)

ତୁଟିପୁର୍ଣ୍ଣ / ସନ୍ଧ୍ୟା ଯୋଜନା କରିବା ଯୋଗୁଁ ଗୋଟିଏ ପିଏସ୍‌ୟୁ 15.07 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅବ୍ୟାହତି ପାଇବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ପିଏସ୍‌ୟୁ 1.21 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିଷ୍ପଳ ବ୍ୟୟ କରିଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.2 ଏବଂ 3.8)

ପରିଚାଳନାରେ ନ୍ୟାୟସଂଗତା, ସଜ୍ଜତା ଏବଂ ପ୍ରତିଯୋଗିତାମୂଳକ ମନୋଭାବର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ଗୋଟିଏ ପିଏସ୍‌ୟୁ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କୁ 2.67 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.6 ଏବଂ 3.7)

ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନଥିବା/ତୁଟିପୁର୍ଣ୍ଣ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଯୋଗୁଁ ଗୋଟିଏ ପିଏସ୍‌ୟୁରେ 24.10 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ କରିଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.1)

କେତେକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାକ୍ଷା ମନ୍ତବ୍ୟର ସାରମର୍ମ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ 57.764 ଏମ୍‌ୟୁ ଶସ୍ତା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି କମ୍ ଆଣିବା ଯୋଗୁଁ 24.10 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ କରିଥିଲା ଏବଂ ଜଳର ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ସମୁଦାୟ 15.07 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଲାଇସେନ୍ସ ଫିସ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଅବ୍ୟାହତି ଲାଭ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.1 ଏବଂ 3.2)

ଏଫ୍‌ସି ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଅମାନ୍ୟ କରିବା ଯୋଗୁଁ **ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍** ଦଣ୍ଡନାୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ କ୍ଷତି ପୂରଣ ଅର୍ଥ ବାବଦକୁ 148.72 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରିବା ବ୍ୟତୀତ 23.90 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଲୁହା ପଥର ଅବରୋଧ ହୋଇପଡ଼ିଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.3)

ରୟାଲ୍‌ଟି ସମେତ ମୂଲ୍ୟ ଅଙ୍ଗୀକାର କରିବା ପାଇଁ **ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍**ର ଅବିବେକୀ ନିଷ୍ପତ୍ତି ସହ ବିକ୍ରୀ ଚୁକ୍ତିରେ ଭେଦାତ୍ମକ ରୟାଲ୍‌ଟି ଆଦାୟ ପାଇଁ ନିରାପତ୍ତା ଧାରାର ଅନୁପସ୍ଥିତି ଯୋଗୁଁ 49.84 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.4)

ଆର୍ଥିକ ସାର୍ଥକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ ସମର୍ଥକାରୀ ଧାରାର ଅନୁପସ୍ଥିତି ଯୋଗୁଁ **ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍** 3.01 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ରାଜସ୍ୱ ଉପାର୍ଜନ କରିବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.5)

ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଜମିର ଆବଶ୍ୟକ ସାକାର କରିବା ସହିତ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ଚୁକ୍ତିର ପରିସରରେ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ହେତୁ **ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଂଚାରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍** 1.21 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିଷ୍ପଳ ବ୍ୟୟ କରିଥିଲା ।

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.8)

ଅଧ୍ୟାୟ I

1. ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର ବିହଙ୍ଗାବଲୋକନ

ଉପକ୍ରମ

1.1 ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ (ପିଏସ୍‌ୟୁ) ଗଠିତ । ଜନସାଧାରଣଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ ପାଇଁ ବାଣିଜ୍ୟିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ କରିବା ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଟେ । ଓଡ଼ିଶାର ଅର୍ଥନୀତିରେ ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ୟୁଟିକ ଏକ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି । ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ସୁଦ୍ଧା କାର୍ଯ୍ୟରତ ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କର ସର୍ବଶେଷ ରୂଡ୍ରାନ୍ତ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ 15,949.82 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାରବାର ପଞ୍ଜିକୃତ କରିଥିଲେ । ଏହି ପଞ୍ଜିକୃତ କାରବାର 2013-14 ବର୍ଷ ପାଇଁ ହୋଇଥିବା ରାଜ୍ୟର ମୋଟ କାରବାର (ଜିଏସ୍‌ଡିପି) 2,88,414.31 କୋଟି ଟଙ୍କାର 5.53 ପ୍ରତିଶତ ସହ ସମାନ ଥିଲା । ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ମୂଲ୍ୟତଃ ଶକ୍ତି ଏବଂ ନିର୍ମାଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ । ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ସୁଦ୍ଧା ସର୍ବଶେଷ ରୂଡ୍ରାନ୍ତ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକ ସର୍ବମୋଟ 1891.60 କୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଭ କରିଥିଲେ । ସେଗୁଡ଼ିକରେ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା 0.20 ଲକ୍ଷ କର୍ମଚାରୀ ଥିଲେ ।

1.2 ରାଜ୍ୟରେ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ନିମ୍ନରେ ବିଆଯାଇଥିବା 66 ଟି ପିଏସ୍‌ୟୁ ଥିଲା ଯାହାର ସର୍ବଶେଷ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା । ଗ୍ରୀତକୋ ଲିମିଟେଡ୍ ଯାହାକି ତାହାର କେବଳ ରଣ ଅମାନତକୁ ବମେ ଏକ୍ସଚେଞ୍ଜ ଲିମିଟେଡ୍‌ରେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ କରିଛି (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2013) ତାହା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି କମ୍ପାନୀ ପୁଞ୍ଜି ବଜାରରେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ ହୋଇନଥିଲା ।

ପିଏସ୍‌ୟୁର ପ୍ରକାର	କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ୟୁ	ନିଷ୍କ୍ରିୟ ପିଏସ୍‌ୟୁ	ମୋଟ
ପିଏସ୍‌ୟୁ ¹	35 ²	28	63
ବୈଧାନିକ ନିଗମ	3	-	3
ମୋଟ	38	28	66

ସମୀକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

1.3 ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ସମୀକ୍ଷା, କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 1956 ର ଧାରା 619 ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୁଏ । ଧାରା 617 ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି କମ୍ପାନୀରେ ସମାବଦ୍ଧ ପୁଞ୍ଜିର ଅନ୍ୟତମ 51 ପ୍ରତିଶତ ଯଦି ସରକାରଙ୍କ/ ସରକାରମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିବେଶିତ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ସେହି କମ୍ପାନୀକୁ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ କୁହାଯାଏ । ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀର ସହାୟକ କମ୍ପାନୀ ମଧ୍ୟ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଅଟେ । ପୁନଶ୍ଚ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 619-ବି ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି କମ୍ପାନୀରେ 51 ପ୍ରତିଶତ ସମାବଦ୍ଧ ପୁଞ୍ଜି ଯଦି ସଂଯୁକ୍ତ ଭାବେ ସରକାର/ ସରକାରମାନଙ୍କ ଏବଂ ସରକାର/ ସରକାରମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ସମୂହ ଏବଂ ନିଗମଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ନିବେଶିତ ହୋଇଥାଏ, ତାହାକୁ ମଧ୍ୟ ଏକ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ (ବିବେଚିତ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ) ଭାବେ ବିବେଚନା କରାଯାଏ ।

1.4 କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 1956 ର ଧାରା 619 (2) ର ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର (କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 1956 ର ଧାରା 617 ରେ ପରିଭାଷିତ) ହିସାବ ଭାରତ ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମୀକ୍ଷକଙ୍କ (ସିଏଜି) ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମୀକ୍ଷିତ ହୁଏ । ଏହି ହିସାବଗୁଡ଼ିକ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ 1956 ର ଧାରା 619(4) ଅନୁଯାୟୀ ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁପୂରକ ସମୀକ୍ଷା ସାପେକ୍ଷ ଅଟେ ।

¹ ସାତଟି 619 ବି କମ୍ପାନୀ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଯେଉଁଥିରୁ ଛଅଟି କାର୍ଯ୍ୟରତ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ନିଷ୍କ୍ରିୟ

² ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଉନ୍ନତାକରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ନାମରେ ଏକ 619(ବି) କମ୍ପାନୀ 18 ଅପ୍ରେଲ 2013 ରେ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା

1.5 ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ସମାକ୍ଷା ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ବିଧାନପ୍ରଣୟନ ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ । ତିନୋଟି ବୈଧାନିକ ନିଗମ ମଧ୍ୟରୁ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସଡ଼କ ପରିବହନ ନିଗମ ପାଇଁ ସିଏଜି ଏକ ମାତ୍ର ସମାକ୍ଷକ ଅଟନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶା ପଣ୍ୟାଗାର ନିଗମ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ନିଗମର ସମାକ୍ଷା ଋଗର୍ଡ ଆକାଉଣ୍ଟସମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଏ ଏବଂ ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁପୂରକ ସମାକ୍ଷା ହୁଏ ।

ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ

1.6 ନିମ୍ନ ପ୍ରଦତ୍ତ ବିବରଣୀ ଅନୁଯାୟୀ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା 66 ଟି ପିଏସ୍‌ୟୁ 619 ବି କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକୁ ମିଶାଇ) ରେ 10,662.02 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପୁଞ୍ଜି (ମୂଲ୍ୟନ ଏବଂ ଦୀର୍ଘ ମିଆଦୀ ରଣ) ନିବେଶ କରାଯାଇଥିଲା:

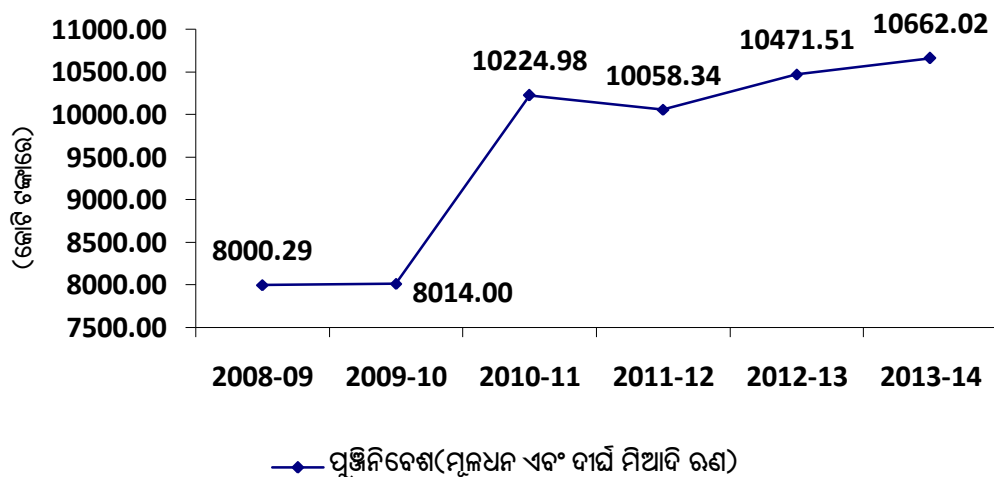
(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

ପିଏସ୍‌ୟୁର ପ୍ରକାର	ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ			ପିଏସ୍‌ୟୁର			ସର୍ବମୋଟ
	ମୂଲ୍ୟନ	ଦୀର୍ଘ ମିଆଦୀ ରଣ	ମୋଟ	ମୂଲ୍ୟନ	ଦୀର୍ଘ ମିଆଦୀ ରଣ	ମୋଟ	
କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ୟୁ	2,496.38	7,331.80	9,828.18	581.38	135.04	716.42	10,544.60
ନିଷ୍କ୍ରିୟ ପିଏସ୍‌ୟୁ	80.28	37.14	117.42	--	--	--	117.42
ମୋଟ	2,576.66	7,368.94	9,945.60	581.38	135.04	716.42	10,662.02

(ଉତ୍ସ: ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟ)

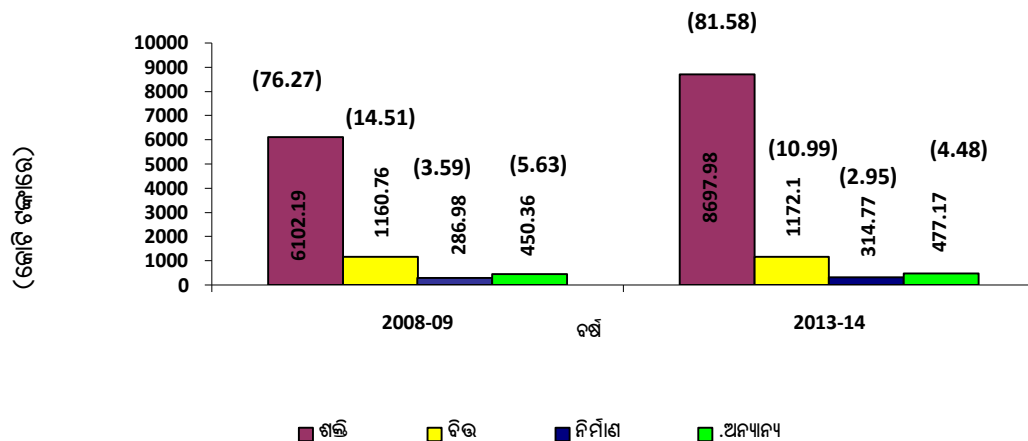
ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ୟୁ ଗୁଡ଼ିକରେ ସରକାରୀ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶର ଏକ ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ପରିଶିଷ୍ଟ-1 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

1.7 ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକରେ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ହୋଇଥିବା ମୋଟ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶର 98.90 ପ୍ରତିଶତ କାର୍ଯ୍ୟରତ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକରେ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ 1.10 ପ୍ରତିଶତ ନିଷ୍କ୍ରିୟ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକରେ ନିବେଶ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ସମୁଦାୟ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶର 29.62 ପ୍ରତିଶତ ମୂଲ୍ୟନ ଏବଂ 70.38 ପ୍ରତିଶତ ଦୀର୍ଘ ମିଆଦୀ ରଣ ଥିଲା । 2008-09 ରେ ଥିବା 8,000.29 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ 33.27 ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ 2013-14 ରେ 10,662.02 କୋଟି ଟଙ୍କା ହୋଇଥିଲା ଯାହା ନିମ୍ନ ରେଖାଚିତ୍ରରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ପୁଞ୍ଜିନିବେଶରେ ବୃଦ୍ଧି ମୁଖ୍ୟତଃ ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ମୂଲ୍ୟନ ଏବଂ ରଣରେ ବୃଦ୍ଧି ଯୋଗୁଁ ହୋଇଥିଲା :

(ଉତ୍ସ: ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ତଥ୍ୟ)

1.8 ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରମୁଖ କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକରେ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2009 ଏବଂ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତିଶତ ହାର ନିମ୍ନ ବାର ଚାର୍ଟରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

(ବନ୍ଧନୀ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ମୋଟ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶର ପ୍ରତିଶତକୁ ସୂଚାଏ)
(ଉତ୍ସ: ପିଏସ୍‌ସିଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ତଥ୍ୟ)

31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ସମସ୍ତ ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପିଏସ୍‌ସିଗୁଡ଼ିକରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ମୁଖ୍ୟତଃ ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ର ଉପରେ କେନ୍ଦ୍ରିତ ହୋଇଥିଲା । 2008-09 ରେ ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ 76.27 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା ଯାହା ସାମାନ୍ୟ ଭାବେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ 2013-14 ରେ 81.58 ପ୍ରତିଶତ ହୋଇଥିଲା । 2008-09 ରେ ବିଭ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ 14.51 ପ୍ରତିଶତ ଥିବା ବେଳେ 2013-14 ରେ 10.99 ପ୍ରତିଶତକୁ ହ୍ରାସ ହୋଇଥିଲା । ସେହିଭଳି ନିର୍ମାଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ 2008-09 ରେ 3.59 ପ୍ରତିଶତ ଥିବା ବେଳେ 2013-14 ରେ 2.95 ପ୍ରତିଶତକୁ ହ୍ରାସ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 2008-09 ବର୍ଷରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ 5.63 ପ୍ରତିଶତ ଥିବାବେଳେ 2013-14 ରେ 4.48 ପ୍ରତିଶତକୁ ହ୍ରାସ ହୋଇଥିଲା ।

ବଜେଟ୍‌ର ବ୍ୟୟ, ଅନୁଦାନ/ ସର୍ବସିଦ୍ଧି, ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଓ ରଣ

1.9 ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ପିଏସ୍‌ସିଗୁଡ଼ିକରେ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ ସମନ୍ୱୟ ବଜେଟ୍‌ର ବ୍ୟୟ, ରଣ, ଅନୁଦାନ/ ସର୍ବସିଦ୍ଧି, ପ୍ରଦତ୍ତ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଦେୟ ଛାଡ଼ ଏବଂ ରଣରୁ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନରେ ରୂପାନ୍ତର କରିବା ଏବଂ ସୁଧ ଛାଡ଼ ସମନ୍ୱୟ ବିଶଦ ବିବରଣୀ ପରିଶିଷ୍ଟ 2 ରେ ଦିଆଯାଇଛି । ନିମ୍ନରେ 2013-14 ସୁଦ୍ଧା ସମସ୍ତ ତିନିବର୍ଷର ସବିଶେଷ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

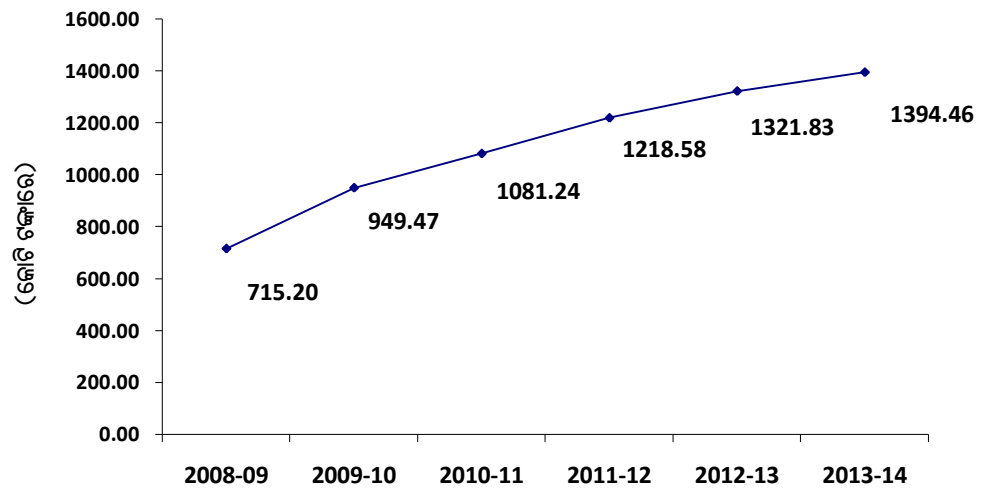
(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ର.ସଂ	ବିଶଦ ବିବରଣୀ	2011-12		2012-13		2013-14	
		ପିଏସ୍‌ସିଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ପିଏସ୍‌ସିଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ପିଏସ୍‌ସିଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ
1.	ବଜେଟ୍‌ରୁ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନରେ ବ୍ୟୟ	1	43.00	3	61.72	2	58.00
2.	ବଜେଟ୍‌ରୁ ରଣ ପ୍ରଦାନ	1	163.23	--	--	--	--
3.	ଅନୁଦାନ/ ସର୍ବସିଦ୍ଧି ଗ୍ରହଣ	11	1,012.35	11	1,260.11	9	1,336.46

କ୍ର.ସଂ	ବିଶଦ ବିବରଣ	2011-12		2012-13		2013-14	
		ପିଏସ୍‌ସୁ ଗୁଡିକର ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ପିଏସ୍‌ସୁ ଗୁଡିକର ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ପିଏସ୍‌ସୁ ଗୁଡିକର ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ
4.	ମୋଟ ବ୍ୟୟ (1+2+3)	13	1,218.58	13	1,321.83	10 ³	1,394.46
5.	ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ ରୂପେ ରୂପାନ୍ତରିତ ହୋଇଥିବା ରାଶି	--	--	--	--	--	--
6.	ରାଶି ଛାଡ଼ି	2	1.80	2	2.28	2	2.28
7.	ସୁଧ / ଦଣ୍ଡନାୟ ସୁଧ ଛାଡ଼ି	--	--	--	--	--	--
8.	ମୋଟ ଛାଡ଼ି (6+7)	2	1.80	2	2.28	2	2.28
9.	ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ପ୍ରଦାନ	1	290.00	--	--	1	463.50
10.	ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି	4	2,373.41	2	2,274.15	1	2,001.37

(ଉତ୍ସ: ପିଏସ୍‌ସୁ ଗୁଡିକ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟ)

1.10 ବିଗତ ଛଅ ବର୍ଷରେ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ, ରାଶି ଏବଂ ଅନୁଦାନ/ ସର୍ବସିଦ୍ଧି ସମନ୍ୱୟ ବଜେଟୀୟ ବ୍ୟୟ ନିମ୍ନ ରେଖାଚିତ୍ରରେ ଦିଆଯାଇଛି :

ଅଂଶଧନ, ରାଶି ଏବଂ ଅନୁଦାନ/ ସର୍ବସିଦ୍ଧି ସମନ୍ୱୟ ବଜେଟୀୟ ବ୍ୟୟ

(ଉତ୍ସ: ପିଏସ୍‌ସୁ ଗୁଡିକ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟ)

ଏହା ଦେଖାଯାଇପାରେ ଯେ ରାଜ୍ୟ ପିଏସ୍‌ସୁଗୁଡ଼ିକୁ ଅଂଶଧନ, ରାଶି ଏବଂ ଅନୁଦାନ/ ସର୍ବସିଦ୍ଧି ସମନ୍ୱୟ ରାଜ୍ୟର ବଜେଟୀୟ ବ୍ୟୟ 2008-09 ପରେ କ୍ରମାଗତ ଭାବରେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 2013-14 ରେ ସର୍ବାଧିକ 1394.46 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ପହଞ୍ଚିଥିଲା, ଯାହା ମୁଖ୍ୟତଃ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍‌କୁ 1,283.41 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସର୍ବସିଦ୍ଧି ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଂଚାରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍‌କୁ 50 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଂଶଧନ ଦେବା ଫଳରେ ହୋଇଥିଲା ।

³ ଗୋଟିଏ ପିଏସ୍‌ସୁ (ପରିଶିଷ୍ଟ 2 ର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା-ଖ-2) ଅଂଶଧନ ଏବଂ ଅନୁଦାନ/ ସର୍ବସିଦ୍ଧି ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲେ

1.11 ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ (ନଭେମ୍ବର 2002) ଅନୁଯାୟୀ ପିଏସୟୁଗୁଡ଼ିକ ଉପଲବ୍ଧ ରଣ କିମ୍ବା ତତ୍ତ୍ୱନିତ ବକେୟା ନିର୍ବିଶେଷରେ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିବା ସର୍ବାଧିକ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଉପରେ ରଣ ପରିଶୋଧ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ବାର୍ଷିକ 0.5 ପ୍ରତିଶତ ହାରରେ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି କମିଶନ (ଜିସି) ପୈଠ କରିବା ପାଇଁ ଦାୟୀ ଅଟନ୍ତି । 2013-14 ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ଗ୍ରୀଡକୋ ଲିମିଟେଡକୁ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ବାବଦକୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି 2,001.37 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା । ବର୍ଷ 2013-14 ମଧ୍ୟରେ ତିନୋଟି⁴ ପିଏସୟୁ ଜିସି ବାବଦକୁ ସରକାରଙ୍କୁ 11.63 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ବେଳେ, ତିନୋଟି⁵ ପିଏସୟୁର 18.17 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଜିସି ବକେୟା ଥିଲା ।

ପିଏସୟୁଗୁଡ଼ିକରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶର ନିର୍ଭୁଲ ପରିମାଣର ଅନୁପସ୍ଥିତି

1.12 ଆର୍ଥିକ ହିସାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ପରିମାଣ ସହ ରାଜ୍ୟ ପିଏସୟୁଗୁଡ଼ିକର ନଥିପତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ, ରଣ ଏବଂ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ବାବଦକୁ ବକେୟା ଦେୟର ପରିମାଣ ମେଳ ହେବା ଉଚିତ୍ । ପରିମାଣର ତାରତମ୍ୟ ରହିଲେ ସଂପୃକ୍ତ ପିଏସୟୁ ଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ଏହିପାର୍ଥକ୍ୟର ମିଳାମିଶା କରିବା ଉଚିତ୍ । ନିମ୍ନରେ 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଏହି ସମନ୍ଧ୍ୟା ସ୍ଥିତି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି :

(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

କେଉଁ ସମନ୍ଧ୍ୟା ବକେୟା	ଆର୍ଥିକ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ ପରିମାଣ	ପିଏସୟୁଗୁଡ଼ିକର ନଥିପତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ପରିମାଣ	ପାର୍ଥକ୍ୟ
ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ	2,482.94	2,406.15	76.79
ରଣ	ମିଳିନାହିଁ	3,713.80	---
ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି	1,626.77	2,001.37	374.60

1.13 ଆମେ ଅନୁଧ୍ୟାନ କଲୁ ଯେ, 26⁶ ଟି ପିଏସୟୁର ହିସାବରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଥିଲା ଏବଂ କେତେକ ପାର୍ଥକ୍ୟ ବହୁ ବର୍ଷରୁ ସମତୁଲ ହୋଇନଥିଲା । ଯଦିଓ ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡଳୀକାର (ପିଏଜି) କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରୁ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ରାଜ୍ୟ ପିଏସୟୁଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗଗୁଡ଼ିକୁ ଅସାମଞ୍ଜସ୍ୟତାକୁ ସମତୁଲ କରିବା ପାଇଁ ପତ୍ର ଲେଖାଯାଇଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏଥିରେ କୌଣସି ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଗତି ଦେଖାଯାଇନଥିଲା । ସରକାର ଏବଂ ପିଏସୟୁଗୁଡ଼ିକ ଠିକ୍ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ସମତୁଲ କରିବା ପାଇଁ ବଳିଷ୍ଠ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ପିଏସୟୁଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ

1.14 ପିଏସୟୁଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ପରିଶାମ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟରତ ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନାର ପରିଶାମ ଯଥାକ୍ରମେ ପରିଶିଷ୍ଟ -3, 4 ଓ 5 ରେ ଦିଆଯାଇଛି । କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସୟୁ ଗୁଡ଼ିକର କାରବାର ଏବଂ ରାଜ୍ୟର ଜିଡିପିର ଅନୁପାତ ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥନୀତିରେ ପିଏସୟୁଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପ୍ରଭାବ ପ୍ରତିପାଦିତ କରେ । ନିମ୍ନ ସାରଣୀ 2008-14 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସୟୁଗୁଡ଼ିକର କାରବାର ଏବଂ ରାଜ୍ୟର ଜିଡିପି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଶଦ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରୁଛି ।

(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

ବିଶଦ ବିବରଣୀ	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14
ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର କାରବାର ⁷	8,093.78	8,573.26	9,320.78	11,450.16	11,294.70	15,949.82

⁴ ପରିଶିଷ୍ଟ -3 ର କ୍ର.ସଂ-କ-2,24 ଏବଂ 25

⁵ ପରିଶିଷ୍ଟ -3 ର 12,24, ଏବଂ 25

⁶ ଆଠଟି ନିଶ୍ଚିତ ପିଏସୟୁ ସହିତ

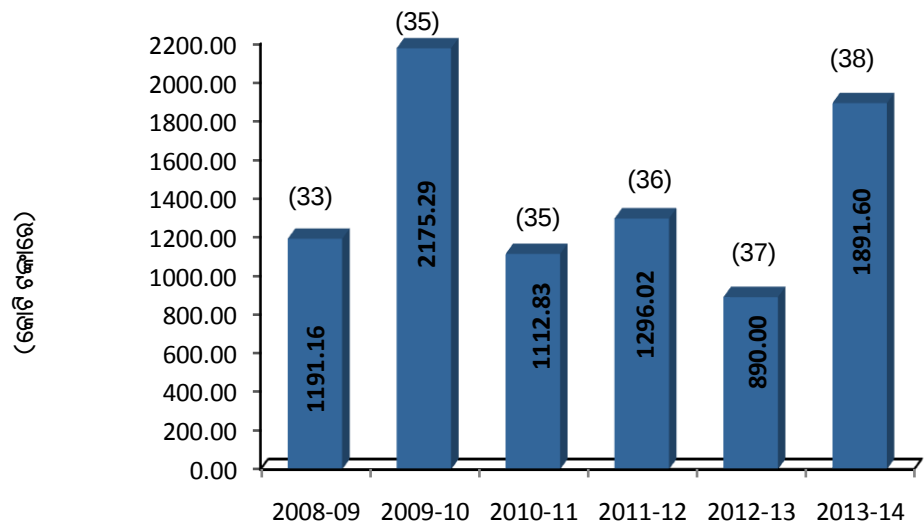
⁷ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ସୁଦ୍ଧା ସର୍ବଶେଷ ରୂପାନ୍ତ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟରତ ରାଜ୍ୟ ପିଏସୟୁଗୁଡ଼ିକର କାରବାର

ବିଶଦ ବିବରଣ	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14
ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ତୁଳନାରେ କାରବାର ବୃଦ୍ଧିର ପ୍ରତିଶତ	11.52	5.92	8.72	22.85	-1.36	41.22
ରାଜ୍ୟ ଜିଡିପି	1,22,165	1,50,946.38	1,86,356	2,26,236.14	2,58,744.09	2,88,414.31
ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ତୁଳନାରେ ରାଜ୍ୟ ଜିଡିପି ବୃଦ୍ଧିର ପ୍ରତିଶତ	14.75	23.56	23.46	21.40	14.37	11.47
କାରବାର ତୁଳନାରେ ରାଜ୍ୟ ଜିଡିପିର ପ୍ରତିଶତ	6.63	5.68	5.00	5.06	4.37	5.53

(ଉତ୍ସ: ସରକାରୀ ଥେପା ଏବଂ ପିଏସ୍‌ସୁ ଗୁଡ଼ିକର ବାର୍ଷିକ ରିପୋର୍ଟ)

ବର୍ଷ 2011-12 ଏବଂ 2013-14 ବ୍ୟତୀତ ପିଏସ୍‌ସ୍‌ୟୁଡିକର କାରବାର ରାଜ୍ୟ ଜିଡିପିରେ ବୃଦ୍ଧି ସହିତ ସମାନ୍ୱୟାତ୍ମକ ନ ଥିଲା । ଚାରୋଟି⁸ ପିଏସ୍‌ସ୍‌ୟୁର କାରବାରରେ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ଯୋଗୁଁ 2013-14 ରେ କାରବାର 41.22 ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା ।

1.15 କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ସୁଗୁଡ଼ିକ 2008-14 ମଧ୍ୟରେ ଅର୍ଜନ କରିଥିବା ଲାଭ ନିମ୍ନ ବାରତାବରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ସିଜିଟିକ ସେଫାନଙ୍କର ସବିଶେଷ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ କରିଥିବା ସମ୍ବଦାୟ ନିଟ୍ ଲାଭ

(ବନ୍ଧନା ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ସେହି ବର୍ଷରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ସ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟାକୁ ସୂଚାଏ)

ଉପରୋକ୍ତ ଚର୍ଚ୍ଚରୁ ଏହା ଦେଖାଯାଇପାରେ ଯେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷ ସାମଗ୍ରିକ ଲାଭ ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ, ଯାହା 2009-14 ମଧ୍ୟରେ 890 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 2,175.29 କୋଟି ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଅକ୍ଟୋବର 2013 ରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବଶେଷ ରୂଡାନ୍ତ ହୋଇଥିବା ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ 38 ଟି କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ୟୁ ମଧ୍ୟରୁ 27 ଟି ପିଏସ୍‌ୟୁ 1945.53କୋଟି ଟଙ୍କାର ଲାଭ ଅର୍ଜନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସାତଟି ପିଏସ୍‌ୟୁ 53.93 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି କରିଥିଲେ । ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସ୍‌ୟୁ ଯଥା ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ ବିନା ଲାଭ କ୍ଷତିରେ ଏହାର ହିସାବ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିବା ସ୍ଥଳେ ତିନୋଟି⁹ କମ୍ପାନୀ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନଙ୍କର କ୍ରିୟା କଳାପ/ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଉତ୍ପାଦନ ଆରମ୍ଭ କରିନାହାନ୍ତି । ଲାଭରେ ପ୍ରମୁଖ ଅବଦାନ ଥିବା ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକ ହେଲା ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ (1449.95 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ

⁸ ପରିଶିଷ୍ଟ-3 ର କମିଜ ସଂଖ୍ୟା କ -21,22,24 ଏବଂ 33

⁹ ପରିଶିଷ୍ଟ 3 ର କୁମିଳ ସଂଖ୍ୟା କ-20,29 ଏବଂ 32

ଲିମିଟେଡ (183.82 କୋଟି ଟଙ୍କା), ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ (97.81 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ ଗ୍ରୀଡକୋ ଲିମିଟେଡ (41.93 କୋଟି ଟଙ୍କା) । ବୃହତ କ୍ଷତି ସହିତ ପିଏସସୁଗୁଡିକ ମଧ୍ୟରେ ଓଡିଶା ଗ୍ରାମ୍ୟ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ (31.71 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ ଇଡକଲ ଫେରୋକ୍ସାଇଡ ଏବଂ ଆଲକ୍ସଲ ଲିମିଟେଡ (12.85 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଅନ୍ୟତମ ।

1.16 ମୁଖ୍ୟତଃ ଆର୍ଥିକ ପରିଚ୍ଛେଦନା, ଯୋଜନା, ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ, କର୍ମ ସଂପାଦନ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନାର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ପିଏସସୁଗୁଡିକର କ୍ଷତି ହୋଇଅଛି । ସିଏଜିଙ୍କ ବିଗତ ତିନିବର୍ଷର ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ଗୁଡିକର ପୁନର୍ବିଲୋକନ ଦର୍ଶାଏ ଯେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ରାଜ୍ୟ ପିଏସସୁଗୁଡିକ 13,185.05 କୋଟି ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କ୍ଷତି କରିଥିଲେ ଏବଂ 17.37 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିଷ୍ପଳ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ହୋଇଥିଲା । ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ଗୁଡିକରୁ ଉଦ୍ଧାର କରାଯାଇଥିବା ବାର୍ଷିକ ବିଗତ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି :

(ପରିମାଣ: କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

ବିଗତ ବିବରଣୀ	2011-12	2012-13	2013-14	ମୋଟ
ନିର୍ମାଣ	1,296.02	890.00	1,891.60	4,077.62
ସିଏଜିଙ୍କ ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ଅନୁଯାୟୀ ନିୟନ୍ତ୍ରଣାଧୀନ କ୍ଷତି	4,492.46	7,071.64	1,620.95	13,185.05
ନିଷ୍ପଳ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ	2.44	12.60	2.33	17.37

1.17 ରାଜ୍ୟ ପିଏସସୁ ସମନ୍ଧୀୟ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରମୁଖ ପରିସର ଗୁଡିକ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି :

(ପରିମାଣ: କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

ବିଗତ ବିବରଣୀ	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14
ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳ(ପ୍ରତିଶତରେ)	15.14	20.21	9.78	15.80	13.62	14.44
କରଜ	5,573.22	5,549.32	7,588.39	7,469.11	7,703.16	7,503.98
କାରବାର ¹⁰	8,093.78	8,573.26	9,320.78	11,450.16	11,294.70	15,949.82
କରଜ/ କାରବାର ଅନୁପାତ	0.69:1	0.65:1	0.81:1	0.65:1	0.68:1	0.47:1
ସୁଧ ପୈଠ	402.59	358.19	361.09	970.85	976.32	1,160.85
ଏକତ୍ରୀକୃତ ଲାଭ/(କ୍ଷତି)	1,269.44	2,135.60	2,339.35	2,254.85	1,561.36	2,763.57

(ଉତ୍ସ: ପିଏସସୁ ଗୁଡିକ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟ)

1.18 ଉପରୋକ୍ତ ପରିସରଗୁଡିକ ପିଏସସୁଗୁଡିକର ଆର୍ଥିକ ସ୍ୱଚ୍ଛତାର ମିଶ୍ରିତ ଧାରା ପ୍ରତିପାଦିତ କରୁଅଛି । ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳର ପ୍ରତିଶତ 9.78 (2010-11) ରୁ 20.21 (2009-10) ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳ 2013-14 ରେ 14.44 ପ୍ରତିଶତକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି ଯାହା 2012-13 ରେ 13.62 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ଏହା ମୁଖ୍ୟତଃ ଗ୍ରୀଡକୋ ଲିମିଟେଡ 2011-12 ରେ 936.81 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ବଦଳରେ 2012-13 ରେ 41.93 କୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଭ କରିବାର ପ୍ରତିଫଳନ ଅଟେ । କରଜ କାରବାରର ଅନୁପାତ 2012-13 ରେ 0.68:1 ରୁ 2013-14 ରେ 0.47:1 କୁ ହ୍ରାସ ପାଇଛି ଯାହା ମୁଖ୍ୟତଃ ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ତୁଳନାରେ କାରବାରରେ ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ କରଜ ହ୍ରାସର ପରିଣାମ ଅଟେ । ପିଏସସୁ ଗୁଡିକ 2008-09 ରେ 1269.44 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏକତ୍ରୀକୃତ ଲାଭ କରିଥିଲେ ଯାହା 2013-14ରେ 2763.57 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏକତ୍ରୀକୃତ ଲାଭ କରିଛନ୍ତି ଯାହା ପିଏସସୁଗୁଡିକର ଉନ୍ନତ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନାକୁ ସୂଚଏ ।

¹⁰ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷର 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର ସୁଦ୍ଧା ସର୍ବଶେଷ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟରତ ପିଏସସୁଗୁଡିକର କାରବାର

1.19 ଡିସେମ୍ବର 2011 ରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏକ ଡିଭିଡେଣ୍ଡ ପଲିସି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ । ଏହି ପଲିସି ଅନୁସାରେ ଲାଭ କରୁଥିବା ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକ କର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଲାଭର 20 ପ୍ରତିଶତ କିମ୍ବା ଅଂଶଧନର 20 ପ୍ରତିଶତ ଯେଉଁଟି ଅଧିକ ସେତିକି ପରିମାଣର ଡିଭିଡେଣ୍ଡ ଦେବା ଉଚିତ୍ । ଶକ୍ତି ଓ ଖଣି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ଡିଭିଡେଣ୍ଡ କର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଲାଭର 30 ପ୍ରତିଶତ ଅଟେ । ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହିସାବ ଅନୁସାରେ 27¹¹ ଟି ପିଏସ୍‌ୟୁର 1214.86 କୋଟି ଟଙ୍କା କର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଲାଭ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟରୁ 7¹² ଟି ପିଏସ୍‌ୟୁ 521.57 କୋଟି ଟଙ୍କା ଡିଭିଡେଣ୍ଡ ପ୍ରଦାନ / ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ।

ହିସାବ ଚୂଡ଼ାନ୍ତରେ ବକେୟା

1.20 କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ 1956 ର ଧାରା 166, 210, 230, 619 ଓ 619 ବି ଅନୁଯାୟୀ କମ୍ପାନୀ ଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ହିସାବ ସେହି ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ଶେଷ ହେବା ପର ଠାରୁ ଛଅ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ସେହିପରି ବୈଧାନିକ ନିଗମ ଗୁଡ଼ିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଂପର୍କିତ ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ସେଗୁଡ଼ିକର ହିସାବ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ, ସମାକ୍ଷିତ ଏବଂ ବିଧାନ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥାଏ । ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ସୁଦ୍ଧା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ହିସାବ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ପ୍ରଗତିର ସବିଶେଷ ବିବରଣ ନିମ୍ନ ସାରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରୁଛି ।

କ୍ର.ସଂ	ସବିଶେଷ ବିବରଣ	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14
1.	କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	35	35	36	37	38
2.	ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇଥିବା ହିସାବ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	46	39	30	35	38
3.	ବକେୟା ହିସାବଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	43	39	45	47	47
4.	ପିଏସ୍‌ୟୁ ପିଛା ହାରାହାରି ବକେୟା ହିସାବ (3/1)	1.23	1.11	1.25	1.27	1.24
5.	ଆର୍ଥିକ ହିସାବ ବକେୟା ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପିଏସ୍‌ୟୁ ସଂଖ୍ୟା	27	25	29	30	27
6.	ବକେୟା ହିସାବର ଅବଧି	1 ରୁ 5 ବର୍ଷ	1 ରୁ 5 ବର୍ଷ	1 ରୁ 4 ବର୍ଷ	1 ରୁ 5 ବର୍ଷ	1 ରୁ 6 ବର୍ଷ

1.21 ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଦେଖାଯିବ ଯେ ବକେୟା ଚୂଡ଼ାନ୍ତ କରିବାରେ କିଛି ଆଖି ଦୂରୀଆ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇନାହିଁ । କାରଣ 2013-14ରେ ହାରାହାରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଏସ୍‌ୟୁ ପାଇଁ 1.24 ଟି ବକେୟା ଥିଲା । 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ସୁଦ୍ଧା 27 ଟି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପିଏସ୍‌ୟୁର 47 ଟି ହିସାବ ବକେୟା ଥିଲା । ଏଣୁ ବକେୟା ହିସାବଗୁଡ଼ିକର ସମୟାନୁବନ୍ଧ ଭାବରେ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ କରିବା ଉପରେ ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବା ସହ ବୈଧାନିକ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ସେଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରସ୍ତୁତିକରଣ ପାଇଁ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ଦୃଢ଼ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ଉଚିତ୍ । ସମୟାନୁବନ୍ଧ ଭାବରେ ବକେୟା ହିସାବଗୁଡ଼ିକୁ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ କରିବାକୁ ସରକାରଙ୍କୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତା ଯାଉଛି ।

1.22 ଏହା ସହିତ ନିଶ୍ଚିତ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ହିସାବ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ କରିବା ମଧ୍ୟ ବକେୟା ଥିଲା । ମୋଟ 28 ଟି ନିଶ୍ଚିତ ପିଏସ୍‌ୟୁ ମଧ୍ୟରୁ 17¹³ ଟି ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାଧୀନ ଥିଲା । ଅବଶିଷ୍ଟ ସମସ୍ତ 11 ଟି ନିଶ୍ଚିତ ପିଏସ୍‌ୟୁର 13 ରୁ 43 ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହିସାବ ବକେୟା ଥିଲା ।

¹¹ ପରିଶିଷ୍ଟ 3 ର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା କ -1,2,3,4,5,6,7,8,9,11,12,13,14,15,18,21,22,23,24,25,26,27,31 ଓ 34 ଏବଂ ଖ -1,2 ଓ 3

¹² ପରିଶିଷ୍ଟ 3 ର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା କ 1,4,6,21,25,26 ଏବଂ ଖ -3

¹³ ପରିଶିଷ୍ଟ 3 ର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା ଗ -1,3,4,5,6,7,9,10,12,14,15,18,19,20,24,25 ଏବଂ 26

1.23 ପରିଶିଷ୍ଟ 6 ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିବରଣ ଅନୁଯାୟୀ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ସୁଦ୍ଧା 7 ଟି ପିଏସ୍‌ୟୁରେ ହିସାବ ରୁଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇନଥିବା ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର 3,592.39 କୋଟି ଟଙ୍କା (ସାଧାରଣ ଅଂଶଧନ: 66.00 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ଅନୁଦାନ/ ସର୍ବସିତି 3,526.39 କୋଟି ଟଙ୍କା) ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ କରିଥିଲେ ।

1.24 ଏହି ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ତଦାରଖ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ହିସାବ ବିହିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ରୁଡ଼ାନ୍ତ ଏବଂ ଗୃହୀତ ହୋଇଛି ବୋଲି ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକର ଦାୟିତ୍ୱ ଅଟେ । ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ବକେୟା ହିସାବ ରୁଡ଼ାନ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ବକେୟା ହିସାବ ସଂପର୍କିତ ତଥ୍ୟ ସମୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ମହାଲେଖାକାର ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ମୁଖ୍ୟ ସଚିବଙ୍କୁ ଜଣାଇଥିଲେ (ମଇ 2013 ଏବଂ ଅଗଷ୍ଟ 2013) । ଏହି ଦିଗରେ କୌଣସି ତାତ୍ତ୍ୱିକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଗତି ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇନଥିଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ ଏହି ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ମାଣ ଆକଳନ କରାଯାଇ ପାରିନଥିଲା ।

1.25 ଏହା ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଛି ଯେ ସରକାର, ବକେୟା ହିସାବକୁ ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ 1956 ର ପ୍ରାବଧାନ ଭିତ୍ତିରେ ସମୟାନୁଯାୟୀ ହିସାବ ରୁଡ଼ାନ୍ତ କରିବା ଉଚିତ୍ ।

ନିଷ୍ପତ୍ତି ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ବନ୍ଦ

1.26 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା 28 ଟି ନିଷ୍ପତ୍ତି ପିଏସ୍‌ୟୁ (ସବୁ ଗୁଡ଼ିକ କମ୍ପାନୀ) ଥିଲା । ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ 17 ଟି ସମାପନ ଭୁକ୍ତ ଅଟେ । ଗତ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଶେଷରେ ଥିବା ନିଷ୍ପତ୍ତି କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା :

ସବିଶେଷ ବିବରଣ	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14
ନିଷ୍ପତ୍ତି କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	33	30	28	28	28

ଯେହେତୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ଅବସ୍ଥିତିରେ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପୂରଣ ନ ହୋଇ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିବାକୁ ପଡୁଛି, ସେଥିପାଇଁ ସେଗୁଡ଼ିକ ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଗୋଟିଏ¹⁴ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପିଏସ୍‌ୟୁ 2013-14 ରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଖର୍ଚ୍ଚ ବରମା ଇତ୍ୟାଦି ବାବଦକୁ 0.04 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲା । ଏହି ଖର୍ଚ୍ଚ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁଦାନ ଆକାରରେ ବହନ କରାଯାଇଥିଲା ।

1.27 ନିଷ୍ପତ୍ତି ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକ ବନ୍ଦ ହେବାର ସ୍ତର ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି:

କ୍ର.ସଂ	ବିଶଦ ବିବରଣ	କମ୍ପାନୀ ସଂଖ୍ୟା
1.	ନିଷ୍ପତ୍ତି ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକ ମୋଟ ସଂଖ୍ୟା	28
2.	ଉପର (1) ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁଗୁଡ଼ିକ	
(କ)	କୋର୍ଟ ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଦ	10 ¹⁵
(ଖ)	ସେକ୍ସାକୃତ ଭାବରେ ସମାପନ	7 ¹⁶
(ଗ)	ବନ୍ଦ ଯଥା: ରହିତାଦେଶ/ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇଛି କିନ୍ତୁ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆରମ୍ଭ ହୋଇନାହିଁ	11

1.28 ଯେଉଁ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ କୋର୍ଟ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବା ପଥ ଅନୁସରଣ କରିଛନ୍ତି ସେଗୁଡ଼ିକ 7 ରୁ 22 ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାଧୀନ ଅଛନ୍ତି । କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ ଅନ୍ତର୍ଗତ ସେକ୍ସାକୃତ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟା

¹⁴ ପରିଶିଷ୍ଟ 6 ର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା ଗ-1

¹⁵ ପରିଶିଷ୍ଟ 3 ର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା ଗ-3,5,6,7,9,18,19,20,25 ଏବଂ 26

¹⁶ ପରିଶିଷ୍ଟ 3 ର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା ଗ-1,4,10,12,14,15 ଏବଂ 24

ଅଧିକ କ୍ରିୟାଶୀଳ ଅଟେ ଏବଂ ଏହା ଦୃଢ଼ଭାବରେ ଅର୍ଜିକାର/ ଅନୁସରଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସରକାର 11 ଟି ନିଶ୍ଚିତ ପିଏସ୍‌ୟୁକୁ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ଚୁରତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ଉଚିତ୍ ଏବଂ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଦୂରାନ୍ୱିତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ହିସାବ ଉପରେ ମତବ୍ୟ ଓ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା

1.29 ଅକ୍ଟୋବର 2013 ରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ମଧ୍ୟରେ 31 ଟି କାର୍ଯ୍ୟରତ କମ୍ପାନୀ 35 ଟି ସମୀକ୍ଷିତ ହିସାବ ମହାଲେଖାକାରଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇଥିଲେ । ସିଏଜିଙ୍କ ନିୟୁତ୍ତ ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକମାନଙ୍କର ସମୀକ୍ଷା ରିପୋର୍ଟ ଏବଂ ସିଏଜିଙ୍କ ଅନୁପୂରଣ ସମୀକ୍ଷା ଦର୍ଶାଏ ଯେ ହିସାବ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣର ମାନ ବହୁ ମାତ୍ରାରେ ଉନ୍ନତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସିଏଜି ଏବଂ ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା ବିଗତ 3 ବର୍ଷର ମତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ମୋଟ ଆର୍ଥିକ ମୂଲ୍ୟର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି :

(ପରିମାଣ: କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ର.ସଂ	ବିଶଦ ବିବରଣୀ	2011-12		2012-13		2013-14	
		ହିସାବ ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ହିସାବ ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ହିସାବ ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ
1.	ଲାଭରେ ହ୍ରାସ	6	616.09	12	687.10	14	1,493.65
2.	କ୍ଷତିରେ ବୃଦ୍ଧି	6	969.20	4	46.66	5	92.57
3.	ବାସ୍ତବିକ ତଥ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ନ କରିବା	11	515.03	15	4,734.18	13	2,305.58
4.	ହିସାବର ଶ୍ରେଣୀ ବିଭାଜନରେ ତ୍ରୁଟି	4	6.75	2	0.06	--	--

1.30 ବର୍ଷ 2013-14 ମଧ୍ୟରେ ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକମାନେ ପାଇଥିବା ସମସ୍ତ 35 ଟି ହିସାବ ପାଇଁ ମତବ୍ୟଯୁକ୍ତ ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ହିସାବ ମାନଦଣ୍ଡ (ଏଏସ୍) ଅନୁଯାୟୀ ନିମ୍ନମାନର ହୋଇଥିଲା, ଯେହେତୁ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ 24 ଟି ହିସାବରେ ହିସାବ ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇନଥିବାର 61 ଟି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ।

1.31 କେତେକ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ମତବ୍ୟ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି:

ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଂଢ଼ାରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (2012-13)

- ସୁଧ ଛାଡ଼ି ଉପରେ ସରକାରଙ୍କ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସୂଚନା ଦିନା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ବକ୍ଷ ଉପରେ ସୁଧ ଜନିତ ରକ୍ଷାକୁ ନ ଦର୍ଶାଇବା ଫଳରେ 130 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆରକ୍ଷଣ ଓ ବଳକାର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ମୂଲ୍ୟାୟନ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସମାନ ମୂଲ୍ୟର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦୀର୍ଘ ମିଆଦୀ ଦାୟିତ୍ୱ (ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ବକ୍ଷ ରକ୍ଷା ଉପରେ ଉପାର୍ଜିତ ଏବଂ ପ୍ରାପ୍ତ ରକ୍ଷା) କମ୍ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (2013-14)

- ଦୈନିକ ଖଣିର ବଳିପର୍ବତ ଷ୍ଟକ୍‌ସାର୍ଟର 5,52,031 ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍‌ର ଅନ୍ତିମ ଲୁହାପଥରର ମୂଲ୍ୟାୟନ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ପ୍ରତି 429.76 ଟଙ୍କା ବଦଳରେ 212 ଟଙ୍କା ହିସାବରେ ମୂଲ୍ୟାୟନ କରିବା ଫଳରେ ଚଳନ୍ତି ସମ୍ପତ୍ତି (ଦ୍ରବ୍ୟ) ର 12.02 କୋଟି ଟଙ୍କାର କମ୍ ମୂଲ୍ୟାୟନ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସମାନ ମୂଲ୍ୟର କମ୍ ଲାଭ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ।

- ସାଇଟ୍ ସେସିଫିକ୍ ବନ୍ୟଜନ୍ତୁ ସଂରକ୍ଷଣ ଯୋଜନା ପାଇଁ 2010-11 ରୁ 2012-13 ମଧ୍ୟରେ ଚାରୋଟି ଖଣି ବାବଦରେ ଜଙ୍ଗଲ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦାବି କରାଯାଇଥିବା 9.31 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରାବଧାନ ନ କରିବା ଫଳରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଚଳନ୍ତି ଦାୟିତ୍ଵ 9.31 କୋଟି ଟଙ୍କା କମ୍ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସମାନ ମୂଲ୍ୟର ଲାଭ ଅଧିକ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (2013-14)

- 2011-14 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବକେୟା ପ୍ରାପ୍ତ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶୁଳ୍କ ଉପରେ ସୁଧ ବାବଦକୁ 100.37 କୋଟି ଟଙ୍କା ହିସାବକୁ ନ ନେବା ଫଳରେ ଚଳନ୍ତି ସମ୍ପତ୍ତି (କାରବାର ପ୍ରାପ୍ୟ) ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆୟ ଏବଂ ଲାଭ 100.37 କୋଟି ଟଙ୍କା କମ୍ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ପ୍ରୋସାହନ ଏବଂ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (2011-12)

- ସ୍ଥାୟୀ ଜମା ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଠାରୁ ଏ ବିଷୟରେ ନିଶ୍ଚିତତା ବିନା 81.41 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସ୍ଥାୟୀ ଜମା ଏବଂ ତାହା ଉପରେ ଉପାର୍ଜିତ 3.73 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସୁଧର ସତ୍ୟତା ଏବଂ ସଠିକତା ଉପରେ ଚର୍ଚ୍ଚା କରାଯାଇ ପାରିନଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ଉଠା ଜଳସେଚନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (2011-12)

- ବିଭିନ୍ନ ଉଠାଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଦେଇଥିବା ସାହାଯ୍ୟ ହିସାବରେ ଅନୁଦାନରୁ ସଙ୍କ୍ରମିତ ମିଆଦୀ ଜମା ଉପରେ ଉପାର୍ଜିତ ଏବଂ ପ୍ରାପ୍ତ ସୁଧ 24.83 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ କମ୍ପାନୀ ନିଜର ଆୟ ଭଳି ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ଫଳରେ ଦୀର୍ଘ ମିଆଦୀ ରଣ (ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇନଥିବା ସରକାରୀ ଅନୁଦାନର କ୍ରେଡିଟ୍) କମ୍ ମୂଲ୍ୟାୟନ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସମାନ ମୂଲ୍ୟର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆୟ (ସୁଧ) ଏବଂ ଲାଭ ଅଧିକ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ।

1.32 ସେହିପରି ଅକ୍ଟୋବର 2013 ରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ମଧ୍ୟରେ ତିନୋଟି କାର୍ଯ୍ୟରତ ବୈଧାନିକ ନିଗମ ସେମାନଙ୍କର ତିନୋଟି ହିସାବ ମହାଲେଖାକାରଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇଥିଲେ । ଏଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ରାଜ୍ୟ ସଡ଼କ ପରିବହନ ନିଗମର ଗୋଟିଏ ହିସାବ କେବଳ ସିଏଜିଙ୍କ ସମୀକ୍ଷା ପରିସରଭୁକ୍ତ । ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ହିସାବ ଅନୁପୂରକ ସମୀକ୍ଷା ପାଇଁ ଚ୍ୟୁନ ହୋଇଥିଲା । ସିଏଜି ଏବଂ ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ହୋଇଥିବା ବିଗତ ତିନି ବର୍ଷର ମତ୍ତବ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ମୋଟ ଆର୍ଥିକ ମୂଲ୍ୟର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି:

(ପରିମାଣ: କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ର.ସଂ	ବିଶଦ ବିବରଣ	2011-12		2012-13		2013-14	
		ହିସାବ ସଂଖ୍ୟା	ବିବରଣ	ହିସାବ ସଂଖ୍ୟା	ବିବରଣ	ହିସାବ ସଂଖ୍ୟା	ବିବରଣ
1.	ଲାଭରେ ହ୍ରାସ	4	17.99	3	16.59	2	12.46
2.	ବାସ୍ତବିକ ତଥ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ନ କରିବା	1	0.35	3	42.90	2	25.25

ଚଳିତ ବର୍ଷ ସମସ୍ତ ତିନୋଟି ଯାକ ହିସାବକୁ ମତ୍ତବ୍ୟଯୁକ୍ତ ସାର୍ବତ୍ରିକେତ୍ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ଵାରା ହିସାବ ମାନଦଣ୍ଡ (ଏଏସ୍) ଅନୁଯାୟୀ ନିମ୍ନମାନର ହୋଇଥିଲା, ଯେହେତୁ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇଟି ହିସାବରେ ହିସାବ ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁଯାୟୀ ହୋଇ ନଥିବା ଚାରୋଟି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ।

1.33 ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ହିସାବ ସମ୍ପର୍କିତ କେତେକ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ମତବ୍ୟ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି:

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପଣ୍ୟାଗାର ନିଗମ (2012-13)

- କାରଖାନା ଗୃହ ପାଇଁ 3.34 ପ୍ରତିଶତ ଅବକ୍ଷୟ ହାର ପ୍ରାବଧାନ ଥିବାବେଳେ ଗୋଦାମ ଏବଂ ପଶ୍ୟାଗାର ପାଇଁ 1.63 ପ୍ରତିଶତ ଅବକ୍ଷୟ ହାର ନିଆଯାଇଥିବାରୁ ଏକତ୍ରୀକୃତ ଅବକ୍ଷୟତାରେ 7.51 କୋଟି ଟଙ୍କା (ଚଳିତ ବର୍ଷର 1.01 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅବକ୍ଷୟ ହ୍ରାସ) ଅଧିକ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସ୍ଥାୟୀ ସମ୍ପତ୍ତି ଓ ଏକତ୍ରୀକୃତ ଲାଭ ମଧ୍ୟ 7.51 କୋଟି ଟଙ୍କା (ଚଳିତ ବର୍ଷର 1.01 କୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଭ ହ୍ରାସ) କମ୍ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ନିଗମ (2013-14)

- ଉପାର୍ଜିତ ପଇସା ହିସାବ ଲେଖା ଆପଣେଇବା ପରେ ଏସ୍ଆଇଡିବିଆଇ ଠାରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2008 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଂଶଧନ ପ୍ରତିବଦଳରେ ରଖି ଉପରେ ବକେୟା ସ୍ଥୁଧ ପାଇଁ ପ୍ରାବଧାନ କରାଯାଇନଥିଲା ଯାହା ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ଅତିକ୍ରମ କରିଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏସ୍ଆଇଡିବିଆଇ ଦ୍ଵାରା ଛାଡ଼ି କରାଯାଇ ନଥିଲା । ପଳସରୁପ ଏ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ଲାଭ ପ୍ରତ୍ୟେକରେ 5.53 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସଡ଼କ ପରିବହନ ନିଗମ (2011-12)

- ରିଲାଏନ୍ସ ରିଟେଲ ଲିମିଟେଡ୍‌କୁ ଲିଜ୍ ବାବଦରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର, କେନ୍ଦୁଝର, ଦେଞ୍ଜାନାଳା ଓ କଟକଠାରେ ଡିସେମ୍ବର 2009 ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦିଆଯାଇଥିବା ଜମିର ମିଲିବାଜୁ ଥିବା ଲିଜ୍ ଭଡ଼ା ହିସାବକୁ ନ ନେବା ଦ୍ୱାରା ଅପରିଚାଳନା ରାଜସ୍ୱ ଚଳନ୍ତି ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ ଲାଭ ପ୍ରତ୍ୟେକରେ 1.20 କୋଟି ଟଙ୍କା କମ୍ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ।

1.34 କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 1956 ର ଧାରା 619(3)(କ) ଅନୁଯାୟୀ ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଜାରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକମାନେ (ଚାର୍ଟର୍ଡ ଆକାଉଣ୍ଟାଣ୍ଟ) କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ/ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା ପଦ୍ଧତି ସମେତ ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟ ସମନ୍ବିତ ସବିଶେଷ ରିପୋର୍ଟ ଦାଖଲ କରିବା ଏବଂ ଉନ୍ନତିକରଣ ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ଚିହ୍ନଟ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମୀକ୍ଷା / ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପଦ୍ଧତିଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପାଦ୍ୟ ଉନ୍ନତିକରଣ ଉପରେ ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷକମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା 2013-14 ବର୍ଷ ପାଇଁ 27 ଟି କମ୍ପାନୀ¹⁷ କ୍ଷେତ୍ରରେ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରମୁଖ ମନ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି :

କ୍ର.ସଂ	ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା ମନ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକାର	ସୁପାରିଶ କରାଯାଇ ଥିବା କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	ପରିଶିଷ୍ଟ 3 ରେ ଥିବା କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟାର ସୂଚନା
1.	ଭଣ୍ଡାର ଓ ଯନ୍ତ୍ରପାତିଗୁଡ଼ିକର ନ୍ୟୁନତମ/ ଅଧିକତମ ସୀମା ସ୍ଥିର ନ କରିବା	09	କ-2,5,6,11,13,19,21,26 ଏବଂ 27
2.	କମ୍ପାନୀ କାରବାର ଆକାର ଓ ପ୍ରକାର ଅନୁରୂପ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷା ପଦ୍ଧତିର ଅନୁପସ୍ଥିତି	19	କ-2,3,5,6,7,9,11,12,13,16, 17,18,19,22,23,24,31,33 ଏବଂ 35
3.	ମୂଲ୍ୟ ନଥିପତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ ନ କରିବା	5	କ -2,7,13,15 ଏବଂ 21

¹⁷ ପରିଶିଷ୍ଟ 3 କୁ -1,2,3,5,6,7,9,11,12,13,14,15,16,17,18,19,21,22,23,24,26,27,28,31,33,34 ଏବଂ 35

କ୍ର.ସଂ	ବୈଧାନିକ ସମାକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ମନ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକାର	ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଥିବା କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	ପରିଶିଷ୍ଟ 3 ରେ ଥିବା କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟାର ସୂଚନା
4.	ଆର୍ଥିକ ପରିମାଣ ସମନ୍ଧୀୟ ତଥ୍ୟ, ଅବସ୍ଥା, ଚିହ୍ନଟ ସଂଖ୍ୟା, ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ତାରିଖ, ସ୍ଥାୟୀ ଆସ୍ତିର ହ୍ରାସ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକର ଠିକଣା ସମନ୍ଧୀୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବରଣ ଦର୍ଶାଉଥିବା ସଠିକ୍ ନଥିପତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରସ୍ତୁତ ନ କରିବା	20	କ-1,2,3,5,9,11,13,14,15,16,18, 19,21,22,24,27,28,33,34 ଏବଂ 35

ସମାକ୍ଷାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତରେ ଆଦାୟ

1.35 ଆର୍ଥିକବର୍ଷ 2013-14 ମଧ୍ୟରେ ଆଦାୟ ପାଇଁ ସମାକ୍ଷାରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା 68.91 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ 5.25 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆଦାୟ ସାକାର କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ସୁଦ୍ଧା ଏଥିରୁ କିଛି ଆଦାୟ କରାଯାଇପାରି ନଥିଲା । ବିଗତ ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ଆଦାୟ ମଧ୍ୟରୁ 2013-14 ରେ 2.41 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦାୟ ହୋଇଥିଲା ।

ପୃଥକ୍ ସମାକ୍ଷା ରିପୋର୍ଟଗୁଡ଼ିକର ଉପସ୍ଥାପନାର ସ୍ଥିତି

1.36 ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ହିସାବ ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି ପୃଥକ୍ ସମାକ୍ଷା ରିପୋର୍ଟ (ଏସଏଆର) ଗୁଡ଼ିକର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଧାନସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବାର ସ୍ଥିତି ନିମ୍ନ ସାରଣୀରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

କ୍ର.ସଂ	ବୈଧାନିକ ନିଗମ ନାମ	କେଉଁ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏସଏଆରଗୁଡ଼ିକ ବିଧାନ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା	କେଉଁ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଏସଏଆର ଗୁଡ଼ିକ ବିଧାନସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇ ନଥିଲା		
			ଏସଏଆର ବର୍ଷ	ସରକାରଙ୍କ ନିକଟକୁ ଜାରି ହୋଇଥିବା ତାରିଖ	ବିଧାନସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପନାରେ ବିଳମ୍ବ ହେବାର କାରଣ
1.	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ନିଗମ	2012-13	2013-14	16 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014	ବାର୍ଷିକ ସାଧାରଣ ବୈଠକରେ ଗୃହୀତ ହୋଇନଥିଲା
2	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପଶ୍ୟାଗାର ନିଗମ	2011-12	2012-13	25 ଜୁଲାଇ 2014	ବାର୍ଷିକ ସାଧାରଣ ବୈଠକ ହୋଇନଥିଲା
3.	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସଡ଼କ ପରିବହନ ନିଗମ	2010-11	2011-12	01 ଅଗଷ୍ଟ 2014	ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ / ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ତଥ୍ୟ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା

ଏସଏଆରଗୁଡ଼ିକର ବିଳମ୍ବରେ ଉପସ୍ଥାପନ ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ଦାୟିତ୍ୱବୋଧକତାକୁ କୋହଳ କରେ । ସରକାର ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ଏସଏଆର ଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱରିତ ଉପସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଉଚିତ୍ ।

ପିଏସ୍‌ୟୁଗୁଡ଼ିକର ପୁଞ୍ଜି ପ୍ରତ୍ୟାହାର, ଘରୋଇକରଣ ଏବଂ ପୁନର୍ଗଠନ

1.37 2005-07 ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ପୁନର୍ଗଠନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାଧ୍ୟମରେ 35 ଟି ପିଏସ୍‌ୟୁକୁ ବନ୍ଦ (13 ଟି କମ୍ପାନୀ), ଘରୋଇକରଣ (13 ଟି କମ୍ପାନୀ) ଓ ପୁନର୍ଗଠନ (9 ଟି କମ୍ପାନୀ) ପାଇଁ

ବାଛିଥିଲେ । ଏହା ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା 2¹⁸ଟି ପିଏସ୍‌ୟୁ ବନ୍ଦ ହୋଇଥିଲା, 3¹⁹ ଟି ଘରୋଇକରଣ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଗୋଟିଏ ପିଏସ୍‌ୟୁ²⁰ ପୁର୍ନଗଠନ/ସଂସ୍କାର କାମ ସମ୍ପାଦନ କରିଥିଲା । ବଳକା 29²¹ ଟି ପିଏସ୍‌ୟୁ (18ଟି କାର୍ଯ୍ୟରତ ଏବଂ 11 ଟି ନିଷ୍ପତ୍ତି କମ୍ପାନୀ) ମଧ୍ୟରୁ 11 ଟି ପିଏସ୍‌ୟୁର ବନ୍ଦ, 9 ଟିର ଘରୋଇକରଣ, 8 ଟିର ପୁର୍ନଗଠନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଚାଲୁଅଛି ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ଗୋଟିଏ କମ୍ପାନୀ ବିଷୟରେ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ବିଭାଗ କୌଣସି ତଥ୍ୟ ଦେଇନଥିଲା ।

ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଂସ୍କାର

1.38 ରାଜ୍ୟରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶୁଦ୍ଧ ସୁସଂଗତ କରିବା, ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉତ୍ପାଦନ, ସଂଚରଣ ଓ ବିତରଣ ସମ୍ପର୍କିତ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକରେ ଉପଦେଶ ଦେବା ଏବଂ ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନେଇ ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଂସ୍କାର ଅଧିନିୟମ, 1995 ଅନୁଯାୟୀ ଅଗଷ୍ଟ 1996 ରେ ଓଡ଼ିଶା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିୟାମକ ଆୟୋଗ (ଓଇଆରସି) ସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇଥିଲା । ବର୍ଷ 2013-14 ମଧ୍ୟରେ ଓଇଆରସି 80 ଟି (ବାର୍ଷିକ ରାଜସ୍ୱ ଆବଶ୍ୟକତା ଏବଂ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶୁଦ୍ଧ ଉପରେ 20 ଟି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପରେ 60 ଟି) ଆଦେଶ ଜାରି କରିଥିଲେ । ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଅଧିନିୟମ, 2003 ର ଧାରା 104 ଅନୁଯାୟୀ ଓଇଆରସି ବର୍ଷ 2012-13 ପାଇଁ ତା'ର ହିସାବ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଅଧିନିୟମ, 2003 ର ଧାରା 104(2) ସହିତ ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହାଲେଖା ସମୀକ୍ଷକଙ୍କର (କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, କ୍ଷମତା ଏବଂ ସେବାସର୍ତ୍ତ) ଅଧିନିୟମ, 1971 ର ଧାରା 19(3) ଅନୁଯାୟୀ ଓଇଆରସି ହିସାବଗୁଡ଼ିକ ସିଏଜିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇଛି ।

1.39 ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଥିବା ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ସଂସ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ଶକ୍ତି ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ମିଳିତ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଆଧାରରେ ରାଜିନାମା (ଏମଓୟୁ) ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ (ଜୁନ୍ 2001) ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରମୁଖ ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହାସଲ କରାଯାଇଥିବା ଉପଲବ୍ଧିର ପ୍ରଗତି ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି :

କ୍ର.ସଂ	ବିଶଦ ବିବରଣ	ଲକ୍ଷ୍ୟ	ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଉପଲବ୍ଧି
1.	ସମସ୍ତ ଖାଉଟିଙ୍କ ପାଇଁ ଶତପ୍ରତିଶତ ମିଟର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା	ଡିସେମ୍ବର 2005	94.53 ପ୍ରତିଶତ ଖାଉଟିଙ୍କୁ ମିଟର ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଛି
2.	ସମସ୍ତ ବିତରଣ ଫିଡ଼ରଗୁଡ଼ିକର ଶତ ପ୍ରତିଶତ ମିଟର ବସାଇବା	ମାର୍ଚ୍ଚ 2009	ମିଟର କାମ 44.18 ପ୍ରତିଶତ କରାଯାଇଛି
3.	ସଂଚାରଣ ଏବଂ ବିତରଣରେ କ୍ଷତି 34 ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ନାହିଁ, ଯାହା 20 ପ୍ରତିଶତକୁ ହ୍ରାସ ପାଇବାର	2009-10	ବର୍ଷ 2013-14 ରେ ସଂଚାରଣ ଏବଂ ବିତରଣ ଜନିତ କ୍ଷତି 36.51 ପ୍ରତିଶତ
4.	ସମସ୍ତ ଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକର ଶତ ପ୍ରତିଶତ ବିଦ୍ୟୁତିକରଣ	ମାର୍ଚ୍ଚ 2012	ବିଦ୍ୟୁତିକରଣ 92.19 ପ୍ରତିଶତ ଗ୍ରାମରେ ହୋଇଥିଲା

(ଉତ୍ସ: ଶକ୍ତି ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟ)

¹⁸ ଓଡ଼ିଶା ଟିମର ଏବଂ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଡ୍ରାଫ୍ଟ ଏବଂ ଜେନେରାଲ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଏବଂ ସାଇଣ୍ଟିଫିକ୍ ଡ୍ରାଫ୍ଟ

¹⁹ ହାରାକୁଦ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଆଲ୍ ଡ୍ରାଫ୍ଟ ଲିମିଟେଡ୍, ଇଡକଲ ସିମେଣ୍ଟ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ଇଡକଲ ରୋଲିଂ ମିଲ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍

²⁰ ପରିଶିଷ୍ଟ 3 କ - 2, 3, 4, 5, 6, 7, 12, 13, 14, 17, 18, 19, 21, 30, 32, 33 & 34; ଖ- 1; ଏବଂ ଗ- 7, 9, 13, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 27 ଏବଂ 28

²¹ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସଡ଼କ ପରିବହନ ନିଗମ

ଅଧ୍ୟାୟ II

2. ସରକାରୀ କର୍ମୀଙ୍କ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନର ସମୀକ୍ଷା

2.1 ଓଡ଼ିଶା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

ରାଜ୍ୟରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନର ବିକାଶ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ

କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣ

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର (ଜିଓଏ) କ୍ଷର 27 ମାର୍ଚ୍ଚ 1979 ର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅନୁସାରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକାନାରେ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1979 ରେ ଓଡ଼ିଶା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ (ଓଟିସି) ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା । ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅନୁଯାୟୀ ଜିଓଏର ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ (ଡିଓଟି) ନୀତି ନିୟୋଜନ, ପରିଚାଳନା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ, ପର୍ଯ୍ୟଟନର ପ୍ରଚାର ଓ ପ୍ରସାର ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟଟନର ବିକାଶ ପାଇଁ ଦାୟିତ୍ୱସମ୍ପନ୍ନ ଥିବାବେଳେ ପର୍ଯ୍ୟଟନମାନଙ୍କୁ ଆକର୍ଷଣ ଦେବାପାଇଁ, ପର୍ଯ୍ୟଟନସ୍ଥଳ ଗୁଡ଼ିକର ବିକାଶ, ପର୍ଯ୍ୟଟନମାନଙ୍କୁ ଯାତାୟାତ ସେବା ପ୍ରଦାନ, ପର୍ଯ୍ୟଟନ ମାନକର ଆଗ୍ରହ ଏବଂ ସୁବିଧା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଏବଂ ବହୁ ସଂଖ୍ୟାରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ମାନଙ୍କୁ ଆକର୍ଷିତ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଉପକରଣ ଏବଂ ପ୍ରଣାଳୀ ଅନୁସରଣ କରିବା ଓଡ଼ିସିର ଦାୟିତ୍ୱ ଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା, ଓଡ଼ିସିର 20 ଟି ପର୍ଯ୍ୟଟନ ହୋଟେଲ ସହିତ ଖାଦ୍ୟ ପାନୀୟ ଭୂପୃଷ୍ଠ ପରିବହନ, ବିମାନ ଟିକଟ୍ ସୁନିଶ୍ଚିତ, ବାର ଓ ବିଅର ପାର୍ଲର ଥିଲା ଏବଂ ଡିଓଟିର 17 ଟି ପାନ୍ଥଶାଳା ଥିଲା ।

ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଯୋଜନା

ଜିଓଏ ପ୍ରଣୟନ କରିଥିବା ଓଡ଼ିଶା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ନୀତି (ଓଟିପି) ରେ ପ୍ରକଳ୍ପ/ନୀତି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ଓଡ଼ିସିର ଭୂମିକା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା । ରାଜ୍ୟରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନର ବିକାଶ ପାଇଁ ଜିଓଏ କିମ୍ବା ଓଡ଼ିସି କୌଣସି ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ଯୋଜନା ଏବଂ ନିରମ ସଂଜ୍ଞାକଳନା ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନଥିଲେ । ରାଜ୍ୟ ସରକାର 336 ଟି ପର୍ଯ୍ୟଟନ କେନ୍ଦ୍ର ଚିହ୍ନଟ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହି ପର୍ଯ୍ୟଟନ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକର ସ୍ୱାୟତ୍ତ ବିକାଶ ପାଇଁ କୌଣସି ମାଧ୍ୟମ ପ୍ରାୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

କୌଣସି ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଦର୍ଶନ

ଭାରତ ଭ୍ରମଣରେ ଆସିଥିବା ସମୁଦାୟ ବିଦେଶୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କର ଏକ ପ୍ରତିଶତରୁ କମ୍ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଓଡ଼ିଶା ଭ୍ରମଣରେ ଆସିଥିଲେ । ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସୁବିଧା ପାଇଁ 2009-14 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟକୁ ଆସିଥିବା ସମୁଦାୟ 429.98 ଲକ୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ 5.60 ଲକ୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଡିଓଟି/ ଓଡ଼ିସି ଆବାସରେ ରହିଥିଲେ । ଦେଶର ମୋଟ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପରିସଂଖ୍ୟାନ ଅନୁଯାୟୀ ଦେଶୀୟ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କୁ ଆକୃଷ୍ଟ କରିବାରେ ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ରାଜ୍ୟର ମାନ୍ୟତା 2010 ରେ 17 ରୁ 2012 ରେ 19 କୁ ଖସିଯାଇଥିଲା ।

2009-14 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିବା 257.18 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବେନେଫିସ୍ ଯୋଜନା ଅଟେକ ମଧ୍ୟରୁ ବ୍ୟୟ କରାଯାଇଥିବା 251.48 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ମଧ୍ୟରୁ 58.51 କୋଟି ଟଙ୍କା ଓଡ଼ିସି ପାଖରେ ପଡ଼ି ରହିଥିଲା । 26 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଓଡ଼ିସି କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା 22.33 କୋଟି ଟଙ୍କା, ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନ ଅଭାବ ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ଜମିର ଅନୁପଲବ୍ଧତା ଯୋଗୁଁ ଉପଯୋଗ ନ ହୋଇ ପଡ଼ିରହିଥିଲା । କେନ୍ଦ୍ରୀୟ/ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରାୟୋଜିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ବଳରୁ ଲକ୍ଷ ସୁଧରୁ ଓଡ଼ିସି 26.02 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନିୟମିତ ଭାବରେ ଉପଯୋଗ କରିଥିଲା ।

ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ

ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଏକାଦଶତମ ଯୋଜନା କାଳର 21 ଟି କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରାୟୋଜିତ ପ୍ରକଳ୍ପ (ସିଏସ୍‌ପି)ରୁ ମାତ୍ର 74.95 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ହୋଇପାରିଥିଲା ଏବଂ କେବଳ ଡିନୋଟି ପ୍ରକଳ୍ପ 41 ରୁ 68 ମାସ ବିଳମ୍ବରେ ସମ୍ପାଦିତ ହୋଇପାରିଥିଲା । ଜାରିଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପାଦନରେ ମଧ୍ୟ 71 ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । ଉପଯୁକ୍ତ ଜମି ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ଭୂମିର ମଞ୍ଜୁରୀ ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ 13 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପର 15.32 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରକଳ୍ପ ଉପାଦାନ ହ୍ରାସ କରାଯାଇଥିଲା । ସିଏସ୍‌ପିଗୁଡ଼ିକ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନହେବାକୁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର 24.59 କୋଟି ଟଙ୍କା ଫେରସ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ବେନେଫିଟ୍ 21.95 କୋଟି ଟଙ୍କା ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପ୍ରଦାନ ନ କରିବାରୁ ପାଞ୍ଚଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ 37.42 କୋଟି ଟଙ୍କାର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ

ସମୟ ସୀମା ଅବଧୂର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ 43 ଟି ରାଜ୍ୟ ପ୍ରାୟୋଗିତ ପ୍ରକଳ୍ପର (29.30 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଜୁଲାଇ 2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାରମ୍ଭ ହୋଇପାରିନଥିଲା ।

ପିପିପି ଭିତ୍ତିରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପ୍ରକଳ୍ପର ବିକାଶ

ବାଣିଜ୍ୟିକ ସମ୍ପାଦ୍ୟତା ଅଧ୍ୟୟନ ଅଭାବରୁ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ପିପିପି ଭିତ୍ତିରେ ବିକାଶ ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ଶାମୁକା ବିଡ଼ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ 35.13 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ସତ୍ତ୍ୱେ ଏବଂ 18 ବର୍ଷ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ପରେ ମଧ୍ୟ ସରକାର ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଭିତ୍ତିଭୂମି ସଂରଚନା ବିକାଶ କରୁନାହାନ୍ତି ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ।

ପରିଚାଳନାଗତ ପ୍ରଦର୍ଶନ

ଡିଓଟି ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ପାଣ୍ଡୁଶାଳାଗୁଡ଼ିକ 7.90 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି କରିଥିଲେ । 2009-14 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ତିନୋଟି ହୋଟେଲ କ୍ରମାନ୍ୱୟରେ ଭାବରେ କ୍ଷତି କରିଥିଲେ ଏବଂ କେବଳ ଏକରୁ ଚାରୋଟି ହୋଟେଲ ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ସ୍ଥିରୀକୃତ ଅଧିକାର ହାରକୁ ପ୍ରାପ୍ତି କରିପାରିଥିଲେ । ଧାର୍ଯ୍ୟ ଖାଦ୍ୟ ବାବଦ ବ୍ୟୟ ଅନୁପାତକୁ ହ୍ରାସ କରିପାରି ନଥିବାରୁ 1.94 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଧିକ ଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟୟକୃତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । 2009-14 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ଉପଲବ୍ଧ ଦିବସର ମାତ୍ର 43.13 ରୁ 62.26 ପ୍ରତିଶତ ଦିବସ ଉପଯୋଗ କରିଥିଲେ ଏବଂ 4.35 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା । ହଫ୍ ଅନ ହଫ୍ ଅଫ୍ ବସ୍ ସେବା ପିପିପି ଭିତ୍ତିରେ ପରିଚାଳନା ବିଫଳ ହେବାରୁ ଓଡ଼ିଶାକୁ 1.05 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ସହିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ବରକୁଳାରେ ଥିବା ବଡ଼ ଟୋର୍ଗୁଡ଼ିକର (48.60 ରୁ 50.41 ପ୍ରତିଶତ) ଏବଂ ଭାସମାନ ଭୋଜନାଳୟର (4.49 ପ୍ରତିଶତ) କମ୍ ଉପଯୋଗ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ।

ବିପଣନ ରଣନୀତି ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ପ୍ରଚାର

2009-14 ମଧ୍ୟରେ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପ୍ରଚାର ଏବଂ ପ୍ରସାର ପାଇଁ 17.87 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ବିଦେଶୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କୁ ଆକର୍ଷଣରେ ବୃଦ୍ଧି ଆଶ୍ୱସ୍ତ୍ୟଶୀଳ ହୋଇନଥିଲା । ତିନୋଟି ହୋଟେଲକୁ ଚାରକାୟୁକ୍ତ ମାନ୍ୟତା ଦେବା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇପାରିନାହିଁ ।

ପ୍ରକଳ୍ପ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

ଡିଓଟି ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାରେ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନରେ ବିଳମ୍ବ ବା ସଂପାଦନ ନହେବା, ପରିଚାଳନା ପ୍ରଦର୍ଶନରେ କମି, ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପ୍ରସାରରେ ଅଭାବ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ।

ସୁପାରିଶ

ପର୍ଯ୍ୟଟନ ନୀତି ଅନୁସାରେ ଭୂମିକା ଓ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଦର୍ଶାଇ ରଣ ନୀତିକ ନିର୍ଗମନ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା, ପର୍ଯ୍ୟଟନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିବେଶର ପ୍ରତ୍ୟାଶନା ଆକର୍ଷଣ ପାଇଁ ଏକ ବିଶ୍ୱସନୀୟ ତାତ୍କାଳିକ ସୃଷ୍ଟି କରିବା, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଓ ରାଜ୍ୟ ସହାୟତାରୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକୁ ସମୟବଦ୍ଧ ଭାବରେ ସଂପାଦନ ଏବଂ ଅର୍ଥଗୁଡ଼ିକର ବିନିଯୋଗ ପାଇଁ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତନ୍ତ୍ର ବିକାଶ କରିବା, ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସ୍ତରରେ ରାଜ୍ୟର ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଆକର୍ଷଣ ମାନ୍ୟତାରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରଭାବୀ ବିପଣନ ଏବଂ ପ୍ରଚାର ପ୍ରଥା ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ସଂପାଦନ ସମୀକ୍ଷାରେ ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଅଛି ।

ଉପକ୍ରମ

2.1.1 ଓଡ଼ିଶା ସରକାର (ଜିଓଓ) କ୍ଷର 27 ମାର୍ଚ୍ଚ 1979 ର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅନୁସାରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକାନାରେ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1979 ରେ ଓଡ଼ିଶା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିକାଶ ନିଗମ (ଓଡିଟିସି) ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା । ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଅନୁଯାୟୀ ଜିଓଓର ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ (ଡିଓଟି) ନାତି ନିୟୋଜନ, ପରିଯୋଜନା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟଟନର ପ୍ରଚାର ଓ ପ୍ରସାର ପାଇଁ ଦାୟିତ୍ୱସମ୍ପନ୍ନ ଥିବାବେଳେ ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନଙ୍କୁ ଆବାସ ଯୋଗାଣ, ପର୍ଯ୍ୟଟନସ୍ଥଳ ଗୁଡ଼ିକର ବିକାଶ, ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନଙ୍କୁ ଯାତାୟାତ ସେବା ପ୍ରଦାନ, ପର୍ଯ୍ୟଟକ ମାନଙ୍କର ଆଗ୍ରହ ଏବଂ ସୁବିଧା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଏବଂ ବହୁ ସଂଖ୍ୟାରେ ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନଙ୍କୁ ଆକର୍ଷିତ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଉପକରଣ ଏବଂ ପ୍ରଶାଳନା ଅନୁସରଣ କରିବା ଓଡ଼ିଶାରେ ଦାୟିତ୍ୱ ଥିଲା । ଓଡ଼ିଶାରେ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥିବା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଡିଓଟି ପରିଚାଳିତ ଆବାସ ଏବଂ ପରିବହନ ପରି ସୁବିଧା ଗୁଡ଼ିକର ବାଣିଜ୍ୟିକ ଆଧାରରେ ପରିଚାଳନା କରିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶାକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1980) କରାଗଲା ।

2.1.2 ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରଶାସନିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ କାର୍ଯ୍ୟକରୁଅଛି । ଓଡ଼ିଶା ପରିଚାଳନା ଭାର ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିଯୁକ୍ତ/ ମନୋନୀତ ଆଠ ସଦସ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ (ବିଓଡି)ଙ୍କୁ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଅଛି । ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ଏମ୍ଡି) ତଥା ଓଡ଼ିଶା ପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଧାନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସାୟିକ କ୍ଷେତ୍ରର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ ମହାପ୍ରବନ୍ଧକ, ବିଭ ନିୟନ୍ତ୍ରକ, କମ୍ପାନୀ ସଚିବ, ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଯନ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ପ୍ରଭାଗୀୟ ପରିଚାଳକ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥାନ୍ତି । ପର୍ଯ୍ୟଟନ ହୋଟେଲଗୁଡ଼ିକ ବରିଷ୍ଠ ପରିଚାଳକ/ପରିଚାଳକଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପରିଚାଳନା ହୋଇଥାଏ ।

ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା, ଓଡ଼ିଶା ନିଜସ୍ବ ଖାଦ୍ୟ ପାନୀୟ ସହିତ 20 ଟି ପର୍ଯ୍ୟଟନ ହୋଟେଲ (ପାନ୍ଥନିବାସ), ଦୁଇଟି ଭୂପୃଷ୍ଠ ପରିବହନ, ଗୋଟିଏ ରେଷ୍ଟୋରାଣ୍ଟ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ବିମାନ ଟିକଟ ଯୁନିଟ୍ ଥିଲା । କମ୍ପାନୀର ଚାରୋଟି ପାନ୍ଥନିବାସରେ ଜଳ ପରିବହନ, ଦୁଇଟି ପାନ୍ଥନିବାସରେ ମଦ୍ୟଶାଳା (ବାର) ଏବଂ ଚାରୋଟି ପାନ୍ଥନିବାସରେ ବିଅର ପାର୍ଲର (ବେଠକ ଖାନା) ଅଛି । ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗର 17 ଟି ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଆବାସ²² ବିଭାଗୀୟ ସ୍ତରରେ ପରିଚାଳନା କରାଯାଉଅଛି । ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ପରିଶିଷ୍ଟ 7 ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଅଛି ।

ସମୀକ୍ଷାର ପରିସର ଏବଂ ପଦ୍ଧତି

2.1.3 ଅପ୍ରେଲ ରୁ ଜୁଲାଇ 2014 ମଧ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିବା ବର୍ତ୍ତମାନର ସଂପାଦନା ସମୀକ୍ଷାରେ 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିକାଶରେ ଓଡ଼ିଶା ପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଛି । ସମୀକ୍ଷା ଫଳାଫଳଗୁଡ଼ିକ ଡିଓଡିର ରେକର୍ଡ ବ୍ୟତୀତ ଓଡ଼ିଶା ପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ, 20 ଟି ହୋଟେଲ ମଧ୍ୟରୁ 10 ଟି ଏବଂ 30 ଟି ଜିଲ୍ଲା ପର୍ଯ୍ୟଟନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ 9 ଟି ଜିଲ୍ଲାର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଉପରେ ଆଧାରିତ । ହୋଟେଲ ଗୁଡ଼ିକର ହାରାହାରି କାରବାର ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟଟନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଅଧିନରେ ଥିବା ପର୍ଯ୍ୟଟନ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଆଧାର କରି ସ୍ଥିରାକୃତ ନମୁନା ପଦ୍ଧତିରେ ଚୟନ କରାଯାଇଅଛି ।

ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହା ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନ (ବାଣିଜ୍ୟିକ) ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2007ରେ ଶେଷ ହୋଇଥିବା ବର୍ଷ ପାଇଁ ପ୍ରତିବେଦନରେ ଓଡ଼ିଶା ପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଏବଂ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସମୀକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମାନଦଣ୍ଡ ଏବଂ ସମୀକ୍ଷା ପରିସର ଓ ପଦ୍ଧତି ଗୁଡ଼ିକ ଓଡ଼ିଶା ଏବଂ ଡିଓଡିକୁ 2 ମଇ 2014 ରେ ଆୟୋଜିତ ଏକ ପ୍ରବେଶ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଅବଲୋକନ କରାଯାଇଥିଲା । ସମୀକ୍ଷା ଫଳାଫଳଗୁଡ଼ିକ ଓଡ଼ିଶା ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗକୁ 1 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ରେ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ 3 ନଭେମ୍ବର 2014 ରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଚର୍ଚ୍ଚା ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରବେଶ ଏବଂ ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ମିଳନୀରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଏବଂ ସଂସ୍କୃତି ବିଭାଗର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ ସଚିବ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ଏହି ରିପୋର୍ଟ ରୂପାନ୍ତ କଲାବେଳେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବ୍ୟକ୍ତ କରାଯାଇଥିବା ମତ ଏବଂ ଜବାବ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) କୁ ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା ।

ସମୀକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

2.1.4 ସଂପାଦନ ସମୀକ୍ଷା ଏହି ବିଷୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ:

- ରାଜ୍ୟରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିକାଶ ପାଇଁ କରାଯାଇଥିବା ଯୋଜନା ଏବଂ ରଣନୀତି ଭାରତ/ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଚଳିତ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ନୀତି ଆଧାରରେ ହୋଇଥିଲା ;

²² ପାନ୍ଥଶାଳା, ପାନ୍ଥକା, ରାସ୍ତାକଡ଼ ସୁଖ ଦାୟକ କେନ୍ଦ୍ର (ଡବ୍ଲୁଏସି) ଇତ୍ୟାଦି

- ଭାରତ ସରକାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମଞ୍ଜୁର ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଭିଡିଓମି ପରିଯୋଜନା/ ଯୋଜନା ଗୁଡ଼ିକ ମିତବ୍ୟୟିତା, ଦକ୍ଷତା ଓ ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ ଭାବରେ ପରିଚାଳନା ହୋଇଥିଲା ;
- ସାର୍ବଜନୀନ ଏବଂ ଘରୋଇ ଭାଗୀଦାରୀ (ପିପିପି) ଡଙ୍ଗାରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପରିଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକ ଦକ୍ଷତାର ସହ ସଂପାଦନ ଏବଂ ଅଭିଳାଷ ଲାଭପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲା ;
- ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଆବାସ ଯୁନିଟ୍, ପରିବହନ ସୁବିଧା ଏବଂ ଖାଦ୍ୟ ପରିବେଷଣ ସେବା ପରି ବିଦ୍ୟମାନ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଭିଡିଓମିଗୁଡ଼ିକର ଆଶାନ୍ୱୟରେ ଏବଂ ଦକ୍ଷତାର ସହ ଉପଯୋଗ ହୋଇଥିଲା ;
- ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କୁ ଆକୃଷ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ସ୍ୱଳ୍ପ ପ୍ରଚାର ଓ ପ୍ରସାର ରଣନୀତି ବିଦ୍ୟମାନ ଥିଲା; ଏବଂ
- ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସଂରଚନା ପ୍ରଭାବୀ ଥିଲା ।

ସମୀକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡ

2.1.5 ସମୀକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସୂତ୍ରରୁ ସମୀକ୍ଷାର ମାନଦଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ ଆଧାର କରାଯାଇଥିଲା:-

- ଭାରତ ଓ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ନୀତି ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ପିପିପି ନୀତି 2007;
- ଡିଓଟିର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ଅଟକଳ, ପରିସଂଖ୍ୟାନ ଇତ୍ୟାଦି ଏବଂ ବାର୍ଷିକ ଗତିବିଧି ପ୍ରତିବେଦନ;
- ଓଡ଼ିଶା ପୂର୍ବ ବିଭାଗ ସଂହିତା, ଓଡ଼ିଶା ରାଜକୋଷାୟ ଉତ୍ତର ଦାୟିତ୍ୱ ଏବଂ ବଜେଟ୍ ପ୍ରବନ୍ଧନ ଅଧିନିୟମ 2005, ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସମ୍ବଳରେ ସାକ୍ଷରିତ ଏମ୍‌ଓୟୁ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନିଗମ ପ୍ରଶାସନ ପୁସ୍ତିକା ;
- ଭାରତ ସରକାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାୟୋଜିତ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକର ଦିଶାନିର୍ଦ୍ଦେଶ ; ଏବଂ
- ପରିଚାଳନା ପ୍ରଦର୍ଶନ ପାଇଁ ଡିଓଟି / ଓଡ଼ିଶା ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥିରକୃତ ଲକ୍ଷ / ମାନଦଣ୍ଡ ।

ସମୀକ୍ଷାର ଫଳାଫଳ

ଯୋଜନା

ରାଜ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ନୀତି

2.1.6 ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଓଡ଼ିଶା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ନୀତି (ଓଡିପି) 1997 ଏବଂ ଓଡିପି 2013 ପ୍ରଚଳନ କରିଥିଲା (ଫେବୃୟାରୀ 1998/ଅପ୍ରେଲ 2013) । ଏଥିରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ସାମିଲ ଥିଲା :

- ସମ୍ବଳର ସର୍ବାଧିକ ଉପଯୋଗ ଦ୍ୱାରା ଅଧିକତମ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କୁ ଆକର୍ଷଣ କରିବା ସହିତ ରାଜ୍ୟରେ ସେମାନଙ୍କ ହାରାହାରି ରହଣି ସମୟରେ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ;
- ପର୍ଯ୍ୟଟନ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଉଦ୍ୟୋଗର ବିକାଶ ଏବଂ ରୋଜଗାର ଅବସର ସୃଷ୍ଟି କରିବା; ଏବଂ
- ବିଭାୟ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଏବଂ ଭୂମିବ୍ୟାପୀ ସୃଷ୍ଟି ଦ୍ୱାରା ଘରୋଇ ସଂପ୍ତା, ସମ୍ବରକ୍ଷିତ ସଂପ୍ତା ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ସାମିଲ କରିବା ।

ଓଡିପି ଅଧିକାଂଶ ନୀତି/ ପରିଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ/ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ କରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଲେଖା ପରୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଓଡିପିରେ ଓଡିପି ର ଭୂମିକା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇନାହିଁ ।

ସରକାର ପ୍ରସ୍ତାବ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଲେଖା ପରୀକ୍ଷା ତଥ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରି କହିଲେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ନୀତି ସଂଶୋଧନ ବେଳେ ଏହି ବିଷୟରେ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯିବ ।

ଓଡ଼ିଶାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ଦେଖାଯାଇଥିବା ଅଭାବ ଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନୁକ୍ଷେପରେ ଚର୍ଚ୍ଚା କରାଯାଇଅଛି ।

ରଣନୀତିକ ଯୋଜନା

2.1.7 ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ କେବଳ ମାଷ୍ଟର ପ୍ଲାନ 1992-2002 କୁ ବାଦ୍ ଦେଇ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କିମ୍ବା ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିକାଶ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା 1997 ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ନିଗମ ପ୍ରଶାସନ ପୁସ୍ତିକା, ନଭେମ୍ବର 2009 ରେ ପ୍ରସ୍ତାବିତ କୌଣସି ବୀର୍ଯ୍ୟକାଳୀନ ଯୋଜନା/ ନିଗମ ସମ୍ମାନ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ଓଡ଼ିଶା ର ବ୍ୟବସାୟ ଯୋଜନା ପାଇଁ ନିୟୁତ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କ ଅନ୍ତିମ ପ୍ରତିବେଦନ ଉପସ୍ଥାପନା ପରେ ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବ । ପରନ୍ତୁ, ପରାମର୍ଶଦାତା ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥାପିତ (ଡିସେମ୍ବର 2013) ଟିଠା ପ୍ରତିବେଦନ ବିଓଡିକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇ ନଥିଲା (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ।

ସମାବଦ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟଟନ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକର ଚିହ୍ନଟ ଏବଂ ବିକାଶ

2.1.8 ଓଡ଼ିଶା 1997 ରେ ଚିହ୍ନିତ ପର୍ଯ୍ୟଟନ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକର ପୁନର୍ବିଲୋଚନ ଏବଂ ସାଧନ ଯୋଗ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଚୟନ କରି ବିକାଶ କରିବା ପାଇଁ ଉଲ୍ଲେଖ ଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ରାଜ୍ୟ ସରକାର 30ଟି ଜିଲ୍ଲାରେ 336 ଟି ପର୍ଯ୍ୟଟନ କେନ୍ଦ୍ରର ଚିହ୍ନଟ ମଧ୍ୟରୁ (17 ଟି ଜିଲ୍ଲାରେ) ପ୍ରତି ସରକାର ଆଦୌ ଧ୍ୟାନ ଦେଇ ନଥିଲେ । ପର୍ଯ୍ୟଟନ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକର ଚିହ୍ନଟର 1 ରୁ 41 ବର୍ଷ ବିତିଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏଗୁଡ଼ିକର ସ୍ୱାୟତ୍ତ ବିକାଶ ପାଇଁ କୌଣସି ମାଷ୍ଟର ପ୍ଲାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇନାହିଁ । ପୁନଶ୍ଚ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ 17 ଟି ଜିଲ୍ଲାରେ 92 ଟି ପର୍ଯ୍ୟଟନ କେନ୍ଦ୍ରର ଚିହ୍ନଟ ହେବା ପରେ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ପୁଞ୍ଜି ବିନିଯୋଗ ହୋଇନଥିଲା ।

ସରକାର ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଗ୍ରହଣ କରି କହିଲେ ବାକିଥିବା 92 ସ୍ଥାନର ପର୍ଯ୍ୟାୟ କ୍ରମେ ଉପଲବ୍ଧ ସାଧନର ଉପଯୋଗ କରି ବିକାଶ କରିବା ପାଇଁ ମାଷ୍ଟର ପ୍ଲାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପାଇଁ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା କରାଯିବ । ତେବେ, ବାକି ତଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ 336 ଟି ପର୍ଯ୍ୟଟନ କେନ୍ଦ୍ର ପାଇଁ କୌଣସି ମାଷ୍ଟର ପ୍ଲାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ଭୂମି ବ୍ୟବହାର ଗଠନ

2.1.9 ଓଡ଼ିଶା ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଆଲ ଇନ୍‌ଫ୍ରାଷ୍ଟ୍ରକଚର ଡେଭଲପମେଣ୍ଟ କର୍ପୋରେସନ(ଇଡିକୋ) ଦ୍ୱାରା ଭୂମି ବ୍ୟବ୍ଧ ଗଠନ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ସହିତ ଅନ୍ୟ ଔଦ୍ୟୋଗିକ ପରିଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକୁ ରିହାତି ଦରରେ ଜମି ଉପଲବ୍ଧ କରିବା ପାଇଁ ଔଦ୍ୟୋଗିକ ନୀତି ସଂକଳ୍ପ (ଆଇପିଆର୍) 2001/2007 ରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା 2013 ରେ ମଧ୍ୟ ଏହା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏବେ ଯାଏଁ କୌଣସି ଭୂମିବ୍ୟବ୍ଧ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହାର ପରିଣାମ ସବୁଠାରୁ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଭିଡିଭୂମି ପରିଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିବା ଅନୁକ୍ଷେପ 2.1.16, 2.1.22, 2.1.24, 2.1.29 ଏବଂ 2.1.32 ରେ ଚର୍ଚ୍ଚା କରାଯାଇଅଛି ।

ସରକାର ପ୍ରସ୍ତାବ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଭୂମି ବ୍ୟବ୍ଧ ଗଠନ କରି ନଥିବା ତଥ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରି କହିଲେ ଯେ ସମ୍ପ୍ରତି ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକୁ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆହୋଇଛି ଯାହା ପ୍ରଗତିରେ ଅଛି ।

ବିଭାଗ ପ୍ରୋକ୍ସାହନ ସଂପ୍ରସାରଣ

2.1.10 ଓଡ଼ିସି 2013 ଅନୁସାରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଉଦ୍ୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ନୂତନ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ସ୍କୁନିଟ୍‌ର ନିର୍ମାଣ କିମ୍ବା ବିଦ୍ୟମାନ ପର୍ଯ୍ୟଟନର ସଂପ୍ରସାରଣ ପାଇଁ ସର୍ବସିଡି, କର ଏବଂ ଶୁଳ୍କରେ ଛାଡ଼ି ଇଡ୍ୟାପି ପ୍ରୋକ୍ସାହନ ଦେବାର ପ୍ରାବଧାନ ଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର 2011-14 ମଧ୍ୟରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରୋକ୍ସାହନ ପାଇଁ 2 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବଜେଟ୍ ପ୍ରାବଧାନ କରିଥିଲେ । ତା'ମଧ୍ୟରୁ 1.50 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ନକରି ଓଡ଼ିସି ପାଖରେ ଗଞ୍ଜିତ ରଖାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବାକି 50 କୋଟି ଟଙ୍କା ଫେରାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା (2013-14) । ଯଦିଓ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ ମୁଖ୍ୟତଃ ନୂତନ ହୋଟେଲ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ସଂସ୍ଥାପକଙ୍କଠାରୁ 68 ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲା, ଗଠିତ ଟାଙ୍କ ଫୋର୍ସ କୌଣସି ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଏଥିପାଇଁ ସୁପାରିଶ କରିନଥିଲେ । ଏହା ପରିବର୍ତ୍ତେ, ଟାଙ୍କଫୋର୍ସ ପ୍ରତି ଜିଲ୍ଲାରେ କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ପରିଯୋଜନା ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ନୋଡାଲ ଅଧିକାରୀ ନିଯୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତାବ ଗୁଡ଼ିକୁ ପୁନଃ ଉପସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗକୁ (ମେ 2014) ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ।

ସରକାର ଓଡ଼ିସି ପାଖରେ ଗଞ୍ଜିତ ରଖାଯାଇଥିବା ପାଣ୍ଡିର ତଥ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରି କହିଲେ ଯେ ଓଡ଼ିସି 2013 ଅନୁସାରେ ବିପଣନ ପ୍ରୋକ୍ସାହନକୁ ବାଦ୍ ଦେଇ ଅନ୍ୟ ବିଭାଗ ପ୍ରୋକ୍ସାହନଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁମୋଦନ କିମ୍ବା ବାଣିଜ୍ୟିକ ଚାଲୁହେବା ତାରିଖର ତିନିବର୍ଷ ପରେ ଦେୟ ହେବ ।

ପୁନର୍ଗଠନ ଯୋଜନା

2.1.11 ଅନ୍ତ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ପୂର୍ବବିଲୋକନ ବୈଠକର (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2005) ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଆଧାରରେ ଡିଓଟି ଦ୍ୱାରା ପୂର୍ବରୁ ନିୟୋଜିତ ଏକ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କୁ ଓଡ଼ିସି ବ୍ୟାପକ ସଂସ୍କାର ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କାର୍ଯ୍ୟ ନ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ । ଓଡ଼ିସିର 22 ଟି ହୋଟେଲ ମଧ୍ୟରୁ 14 ଟି ହୋଟେଲକୁ ପିପିପି ଭିତ୍ତିରେ ବିକଶିତ କରିବା ଏବଂ ଘରୋଇ ଭାଗିଦାରୀ ଦ୍ୱାରା ପର୍ଯ୍ୟଟନର ବିକାଶ ପାଇଁ ପରାମର୍ଶଦାତା ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2007) ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଜଣାଗଲା ଯେ ପିପିପି ପ୍ରଣାଳୀ ମାଧ୍ୟମରେ କେବଳ ଦୁଇଟି²³ ହୋଟେଲକୁ ଘରୋଇ ସଂସ୍ଥାକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ବ୍ୟତୀତ, ବିଓଡି ଦ୍ୱାରା ମଞ୍ଜୁର (ମାର୍ଚ୍ଚ 2007) ପୁନର୍ଗଠନ ଯୋଜନା ଆଜି ଯାଏ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରି ନାହିଁ ଏବଂ ଏହାର କାରଣ ମଧ୍ୟ ଅଭିଲେଖ କରାଯାଇନାହିଁ । ପୁନଶ୍ଚ ଓଡ଼ିସିର ଅନୁରୋଧରେ ସାର୍ବଜନିକ ଉଦ୍ୟୋଗ ବିଭାଗ ଓଡ଼ିସିର ମାନବ ସମ୍ବଳର ଆକଳନ ଏବଂ ସଂଗଠନାତ୍ମକ ତାତ୍ତ୍ୱର ଖସଡ଼ା ପ୍ରସ୍ତୁତ ପାଇଁ ନଭେମ୍ବର 2011 ରେ ଏକ ମରାମର୍ଶଦାତା ନିଯୁକ୍ତ କରିଥିଲେ । ପରାମର୍ଶଦାତା ଏହାର ଚିଠା ବ୍ୟବସାୟ ଯୋଜନା ପ୍ରତିବେଦନରେ (ଡିସେମ୍ବର 2013) ଚାରୋଟି²⁴ ପାନ୍ଥନିବାସର କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି, ଆଠଟି²⁵ ପାନ୍ଥନିବାସରେ ସାମିତ ନିବେଶର ସହ ସୁବିଧା ଗୁଡ଼ିକର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ କରିବା ଏବଂ ଆଠଟି²⁶ ସ୍କୁନିଟ୍‌ର ବିନିବେଶ/ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ । ଏହା ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ମଣ୍ଡଳୀର ନଜରକୁ ଅଣାଯାଇ ନଥିଲା କିମ୍ବା ଜୁଲାଇ 2014 ଯାଏଁ ଅନ୍ତିମ ବ୍ୟବସାୟ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ପରାମର୍ଶଦାତା ନିୟୋଜିତ କରି ବ୍ୟବସ୍ଥିତ କରାଯାଇଥିବା ସୁଧାର ଯୋଜନା ଗୁଡ଼ିକ ଫଳପ୍ରସ୍ତ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।

ସରକାର ଏହି ତଥ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରି କହିଥିଲେ ଯେ ଚିଠା ବ୍ୟବସାୟ ଯୋଜନାକୁ ଓଡ଼ିସିର ପରବର୍ତ୍ତୀ ବୋର୍ଡ ବୈଠକରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯିବ ।

²³ ମହୋଦଧି ନିବାସ, ପୁରୀ ଏବଂ ପାନ୍ଥନିବାସ, ଢେଙ୍କାନାଳ

²⁴ ପୁରୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ସମଲପୁର ଏବଂ କେନ୍ଦୁଝର

²⁵ ରାଉରକେଲା, ପାରାଦୀପ, ଗୋପାଳପୁର, ଚାନ୍ଦିପୁର, ପଞ୍ଚଲିଙ୍ଗେଶ୍ୱର, ରମ୍ପା, ବରକୁଳ ଏବଂ ତନ୍ତପଣି

²⁶ ଧଉଳି, କଟକ, ବାଲେଶ୍ୱର, କୋଣାର୍କ, ଡାହବାଲି, ଚନ୍ଦନେଶ୍ୱର, ସାତପଡ଼ା ଏବଂ ଢେଙ୍କାନାଳ

ଭୌତିକ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ

ଭୌତିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ

ପର୍ଯ୍ୟଟକ ପରିସଂଖ୍ୟାନର ସଂଗ୍ରହ

2.1.12 ନୀତି ପ୍ରଣୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ (ଏମ୍‌ଓଟି) ପ୍ରତ୍ୟେକ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ସ୍ଥଳର ସବୁ ହୋଟେଲ ଗୁଡ଼ିକରୁ ଦେଶୀ ଏବଂ ବିଦେଶୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ଗଣନା କରି ପ୍ରତି ମାସରେ ଓମ୍‌ଓଟିକୁ ତଥ୍ୟ ପଠାଇବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କୁ ଜାନୁଆରୀ 2003 ରେ ଅନୁଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ସରକାର 336 ଟି ପର୍ଯ୍ୟଟନ କେନ୍ଦ୍ର ଚିହ୍ନଟ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତି କେନ୍ଦ୍ରରେ କେତେ ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଆବାସ ଥିଲା ତାର ଚିହ୍ନଟ କରିନଥିଲେ । ପୁନଶ୍ଚ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଅନୁଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଆବାସରୁ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ହୋଇନଥିଲା । ତେଣୁ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ବିଶ୍ୱସନୀୟ ନୁହେଁ ।

ସରକାର କହିଥିଲେ ଯେ ଚିହ୍ନଟ 336 ପର୍ଯ୍ୟଟନ କେନ୍ଦ୍ର ମଧ୍ୟରୁ 118 ଟି କେନ୍ଦ୍ରରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଆବାସର ସୁବିଧା ଅଛି ଏବଂ ମାନବ ସମ୍ବଳର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ କିଛି କେନ୍ଦ୍ରରୁ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ପଦ୍ଧତିରେ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶାକୁ ପର୍ଯ୍ୟଟକ ଆଗମନ ବୃଦ୍ଧି

2.1.13 ପୁରୀ ଦେଶର ପର୍ଯ୍ୟଟକ ପରିସଂଖ୍ୟାନ ଆକଳନ ଅନୁସାରେ ରାଜ୍ୟ ଦେଶୀୟ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କୁ ଆକର୍ଷଣ କରିବାରେ 2010 ରେ ଥିବା 17 ଡଫ ସ୍ଥାନରୁ 2012 ରେ 19 ଡଫ ସ୍ଥାନକୁ ଖସି ଆସିଥିଲା ।

2009-14 ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନର ପ୍ରଚାର ଏବଂ ପ୍ରସାର ପାଇଁ 17.87 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ବିଦେଶୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କୁ ଆକର୍ଷଣ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ବାର୍ଷିକ ବୃଦ୍ଧିହୀନ 2011-12 ଥିବା 18.86 ପ୍ରତିଶତରୁ 2013-14 ରେ 3.08 ପ୍ରତିଶତକୁ ଖସି ଯାଇଥିଲା । ଭାରତ ଭ୍ରମଣରେ ଆସିଥିବା ସମୁଦାୟ ବିଦେଶୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କର ଶତକଡ଼ା 1 ଭାଗରୁ ମଧ୍ୟ କମ୍ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଆସିଥିଲେ । ପୁନଶ୍ଚ ବିଦେଶୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକ ତାଲିକାରେ ରାଜ୍ୟର ମାନ୍ୟତା 2010 ରୁ 2012 ମଧ୍ୟରେ 19 ଡଫ ଓ 20 ଡଫ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ରାଜ୍ୟରେ ଦେଶୀୟ ଏବଂ ବିଦେଶୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ କମ୍ ବୃଦ୍ଧି ହାରକୁ ଡିଓଟି/ ଓଟିସି ଦ୍ୱାରା ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇନାହିଁ ।

ସରକାର ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରି କହିଥିଲେ ଯେ ବାମପନ୍ଥୀ ଉଗ୍ରବାଦୀ ଗତିବିଧି, ଆଦିମ ଜନଜାତି ସମୂହ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପ୍ରତିବନ୍ଧ ଏବଂ ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ରେଳ ଏବଂ ସଡ଼କ ଯୋଗାଯୋଗ ସୁବିଧା ଇତ୍ୟାଦି କାରଣ ଯୋଗୁଁ ପର୍ଯ୍ୟଟନର ବିକାଶରେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇନଥିଲା ।

2009-14 ମଧ୍ୟରେ ସମୁଦାୟ 429.98 ଲକ୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ 5.60 ଲକ୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟଟକ (1.30 ପ୍ରତିଶତ) ଡିଓଟି/ଓଟିସି ଆବାସରେ ରହିଥିଲେ । ଏଥିରେ ବିଦେଶୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ହାର ମାତ୍ର 1.86 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ଏହା ଡିଓଟି/ ଓଟିସିର ଆବାସ ଗୁଡ଼ିକରେ ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସୁବିଧାର ଅଭାବଗୁଡ଼ିକ ଦର୍ଶାଇ ଅଛି ଏବଂ ସେହି ସବୁ ଅଭାବଗୁଡ଼ିକ **ଅନୁକ୍ଷେପ 2.1.41** ଏବଂ **2.1.51** ରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଅଛି ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ ଡିଓଟି/ ଓଟିସି ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହୋଟେଲ ଗୁଡ଼ିକ କମ୍ ଜଣାଶୁଣା ପର୍ଯ୍ୟଟକ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଅବସ୍ଥିତ ଯେଉଁଠିକୁ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ଆଗମନ କେବଳ ସାମୟିକ । ରୁମ୍ ଉପଲବ୍ଧି ସମଗ୍ର ରାଜ୍ୟର ରୁମ୍ ଉପଲବ୍ଧିର କେବଳ 1.63 ପ୍ରତିଶତ ।

ରାଜ୍ୟରେ ବିଦେଶୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ଅଂଶ ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ଏକ ପ୍ରତିଶତରୁ କମ୍ ଥିଲା ।

ସେବା ପ୍ରଦାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ କ୍ଷମତା ନିର୍ମାଣ

2.1.14 ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ (ଏମ୍‌ଡି) ସେବା ପ୍ରଦାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ କ୍ଷମତା ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2009 ରେ ହୁନର୍ ସେ ରୋଜଗାର୍ ତକ୍ (ଏଚ୍‌ଏସ୍‌ଆର୍‌ଟି) ଯୋଜନା ପ୍ରାରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ଏହି ଯୋଜନାରେ 18 ରୁ 28 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ନିମ୍ନତମ ଅଷ୍ଟମ ପାସ୍ କରିଥିବା ଇଚ୍ଛୁକ ପ୍ରାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ନିୟୁତ କୌଶଳ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦିଆଯାଇଥାଏ । ଏହି ଯୋଜନାରେ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ବର୍ଷକୁ ସର୍ବନିମ୍ନ 2 ଥର ପାଇଁ 6 ରୁ 8 ସପ୍ତାହ ଅବଧି ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କରାଯିବାର ପ୍ରାବଧାନ ଥିଲା । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ 9,375 ଟଙ୍କାରୁ 12,012 ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ଦିଆଯାଇଥାଏ । ଏହି ଯୋଜନା ପାଇଁ ସମୁଦାୟ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପାଇଥିବା ପ୍ରଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ଆଧାରରେ ଏମ୍‌ଡି ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ଦେଇଥାଏ । ମଞ୍ଜୁର ପରିମାଣର 50 ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରଥମ କିସ୍ତିରେ ଦେୟ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ପ୍ରଥମ କିସ୍ତିର ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦେଲା ପରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ କିସ୍ତି ଦିଆଯାଇଥାଏ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ପାସ୍ କରିଥିବା ପ୍ରଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ନିୟୁତ ସୁଯୋଗ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା କରିବାର ପ୍ରାବଧାନ ଥିଲା । 2010-14 ମଧ୍ୟରେ ଏମ୍‌ଡି ଦ୍ୱାରା ମଞ୍ଜୁର ଆର୍ଥିକ ଅନୁଦାନ ଏବଂ ଏହାର ଉପଯୋଗ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ କରାଗଲା :

(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

ବର୍ଷ	ଏମ୍‌ଡି ଦ୍ୱାରା ମଞ୍ଜୁର ପରିମାଣ	ଏମ୍‌ଡି ଦ୍ୱାରା ଖଲାସ ପରିମାଣ	ଉପଯୋଗ ପରିମାଣ	ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ହେବାକୁ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି	ପ୍ରଶିକ୍ଷିତ ବ୍ୟକ୍ତି ସଂଖ୍ୟା	ସ୍ଥାନ
2010-11	0.53	0.53	0.50	500	475	456
2011-12	1.06	0.53	0.48	1000	454	417
2012-13	2.14	1.00	1.07	2000	1000	917
2013-14	3.24	1.62	1.62	3000	1500	1402
ମୋଟ	6.97	3.68	3.67	6500	3429	3192

(ଉତ୍ସ: ଡିଡି ଠାରୁ ମିଳିଥିବା ତଥ୍ୟ)

ଯୁସି ଦେବାରେ ବିଫଳତା ପାଇଁ ଜିଡି 3.29 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସିଏଫ୍‌ଏ ପାଇବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ।

ଏଚ୍‌ଏସ୍‌ଆର୍‌ଟି ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ ରାଜ୍ୟରେ 6,500 ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପାଇବାର ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ତା'ବଦଳରେ ମାତ୍ର 3,429 ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି (53 ପ୍ରତିଶତ)ଙ୍କୁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତା'ମଧ୍ୟରୁ 3,192 ଜଣ ପ୍ରଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ (49 ପ୍ରତିଶତ) ନିୟୁତ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଇଥିଲା । 2011-14 ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ପ୍ରଥମ କିସ୍ତିର ଯୁସି ସଠିକ୍ ସମୟରେ ଉପସ୍ଥାପନା କରି ପାରିନଥିବାରୁ ଦ୍ୱିତୀୟ କିସ୍ତି ପାଇଁ 3.29 କୋଟି ଟଙ୍କା ପାଇବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ଏହିପରି ଭାବରେ ଜିଡି ଯୋଜନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ହାସଲ କରିପାରି ନଥିଲେ ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ ଏମ୍‌ଡି ଦ୍ୱାରା ପାଣ୍ଠି ମଞ୍ଜୁରରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁଁ ଡିଡି ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଆୟୋଜନ କରିପାରିନଥିଲା । ଯାହାହେଉ, ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଯୁସି ଉପସ୍ଥାପନରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ଭାରତ ସରକାର ଦ୍ୱିତୀୟ କିସ୍ତି ଖଲାସ କରି ନଥିଲେ ।

ଆର୍ଥିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ

ବଜେଟ୍‌ର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

2.1.15 ଓଡ଼ିଶା ରାଜକୋଷାୟ ଉତ୍ତରଦାୟିତ୍ୱ ଏବଂ ବଜେଟ୍ ପ୍ରବନ୍ଧନ ଅଧିନିୟମ 2005 ଅନୁସାରେ ସରକାର ସାମାନ୍ୟ ଆର୍ଥିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଏବଂ ଯଥାର୍ଥବାଦୀ ରାଜସ୍ୱ ସମ୍ପାଦନା ଏବଂ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କମ୍ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଇତ୍ୟାଦି ଆଧାରକୁ ନେଇ ଏକ ବାସ୍ତବବାଦୀ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମୂଳକ ବଜେଟ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର ଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟକ୍ତ କରାଯାଇଥିବା 251.48 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ମଧ୍ୟରୁ 58.51 କୋଟି ଟଙ୍କା ଓଡିଡିସି ପାଖରେ ପଡି ରହିଛି । ପାଣ୍ଠିର ମଞ୍ଜୁରୀ ଏବଂ ଖଲାସରେ ହୋଇଥିବା ଅଭାବଗୁଡ଼ିକ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକରେ ଚର୍ଚ୍ଚା କରାଯାଇଅଛି ।

କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନ ବିନା ପାଣ୍ଟିର ଖଲାସ

2.1.16 ଓଡ଼ିଶା ପୂର୍ବ ବିଭାଗ ସଂହିତାର ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁସାରେ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ, ବୈଧାନିକ ମଞ୍ଜୁରୀ ଏବଂ ଚିଶାଳ ଡ୍ରଇଙ୍ଗ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପରେ ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନ (ଏଏ) ଦିଆଯାଇଥାଏ ।

ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ଡିଓଟି, 29 ଟି ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା 23.17 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ 22.33 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନ ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ (19 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ: 14.92 କୋଟି ଟଙ୍କା) କିମ୍ବା ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଭୂମିର ଉପଲବ୍ଧତା ସୁନିଶ୍ଚିତ ବିନା ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନ ଦିଆଯାଇଥିବାରୁ (7 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ: 7.41 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଉପଯୋଗ ନ ହୋଇ ପଡ଼ି ରହିଛି ।

ସରକାର ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସହିତ ଭବିଷ୍ୟତ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ ପାଇଁ ଚିନ୍ତାଧାରା କଲେ ।

ମନୋନୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ

2.1.17 ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦିଶାନିର୍ଦ୍ଦେଶ (ଜୁନ୍ 2001) ରେ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ 6 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ବିନା ଟେଣ୍ଡରରେ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ପ୍ରାବଧାନ ଥିଲା । ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ 6 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ଟେଣ୍ଡରରେ ପ୍ରତିଯୋଗିତା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ପ୍ରଦତ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଏକ ମାନକ ଫର୍ମାରେ ରୁକ୍ଷ କରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ରହିଛି ।

ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ 2009-13 ମଧ୍ୟରେ ବିହିତ ସାମାନ୍ୟ ଠାରୁ 19.16 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ବିନା ଟେଣ୍ଡରରେ ଓଡ଼ିଶାକୁ ମନୋନୟନ ପଦ୍ଧତିରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପାଦନ ସମୟ ସାରଣୀକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରି ଓଡ଼ିଶା ସହିତ କୌଣସି ରୁକ୍ଷ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଏହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ ବହୁତ ଗୁଡ଼ିଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିବା ଅନୁକ୍ଷେପ 2.1.29 ରୁ 2.1.33 ରେ ଚର୍ଚ୍ଚା କରାଯାଇଅଛି ।

ସରକାର ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଲେଖା ପରୀକ୍ଷା ଅବଲୋକନକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସହିତ କହିଥିଲେ ଯେ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ସହ ପରାମର୍ଶ କରି 2001 ରେ ଜାରି ହୋଇଥିବା ଦିଶା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ପୁନରୀକ୍ଷା କରାଯିବ ।

କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଗତିର ବିନା ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନାରେ ପାଣ୍ଟିର ଖଲାସ

2.1.18 ସରକାରଙ୍କ ଜୁନ୍ 2001 ଦିଶାନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରଗତିକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଉପଯୁକ୍ତ କିଛିରେ ପାଣ୍ଟି ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ଏହିସବୁ କିଛିକୁ ଅଗ୍ରିମ ହିସାବରେ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରାବଧାନ ଥିଲା ।

ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ 2008-14 ମଧ୍ୟରେ ଡିଓଟି 111 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ସଂପାଦନ ପାଇଁ 71.68 କୋଟି²⁷ ଟଙ୍କା ଓଡ଼ିଶାକୁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ତା' ମଧ୍ୟରୁ 11 ଟି କେନ୍ଦ୍ରିୟ ପ୍ରାୟୋଜିତ ପ୍ରକଳ୍ପ (ସିଏସ୍‌ପି) ର ପ୍ରାରମ୍ଭ ହେବାର 2 ରୁ 584 ଦିନ ପୂର୍ବରୁ 10.59 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 43 ଟି ରାଜ୍ୟ ପ୍ରାୟୋଜିତ ପ୍ରକଳ୍ପ (ଏସ୍‌ଏସ୍‌ପି) ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା 29.30 କୋଟି ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ ଏଯାବତ୍ (ଜୁଲାଇ 2014) ପ୍ରାରମ୍ଭ ହୋଇନାହିଁ । ଏସ୍‌ଏସ୍‌ପିର ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶରେ ଏହି ପ୍ରଦାନ ପାଣ୍ଟିକୁ ମଧ୍ୟ ଅଗ୍ରିମ ହିସାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇନାହିଁ । କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରାରମ୍ଭ ପୂର୍ବରୁ ଓଡ଼ିଶା ବିଲ୍ ପ୍ରଦାନ କରି ଏହି ପାଣ୍ଟିକୁ ଉଠାଇଥିଲା ।

ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ମିଳନୀରେ ସରକାର କହିଥିଲେ ଯେ ବଳବତ୍ତର ଥିବା ଆର୍ଥିକ ବିନିୟମ ଅନୁସାରେ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଅଗ୍ରିମ ହିସାବରେ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

²⁷ ସିଏସ୍‌ପି ପାଇଁ ରାଜ୍ୟର ଅନୁରୂପ ଅନୁଦାନ 21 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ: 23.45 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ 90 ଟି ଏସ୍‌ଏସ୍‌ପି ପାଇଁ 48.23 କୋଟି ଟଙ୍କା

ସୁଧର ଉପଯୋଗରେ ଅନିୟମିତତା

2.1.19 ଭାରତ ସରକାର/ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ଓଟିଡିସିକୁ ମିଳୁଥିବା ଅର୍ଥକୁ ପୃଥକ ଖାତାରେ ସ୍ଥାୟୀ ଜମା କରିବା ଏବଂ ଏଥିରୁ ଲକ୍ଷ ସୁଧକୁ ସରକାରଙ୍କ ପୂର୍ବ ଅନୁମୋଦନ ନେଇ କେବଳ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଏକ ଦିଶାନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିଥିଲେ (ଜୁନ୍ 2005) । ଓଟିଡିସି ଏହି ସୁଧକୁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିନିଯୋଗ କରି ପାରିବ ନାହିଁ । କେନ୍ଦ୍ରିୟ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା (ସିଏଫ୍‌ଏ) ରୁ ଲକ୍ଷ ସୁଧକୁ କେବଳ ସଂପୃକ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ବିନିଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ କିମ୍ବା ଅବ୍ୟୟିତ ରାଶିକୁ ଫେରସ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଏମ୍‌ଓଟି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2006) ।

ଜିଓଓ/ଜିଓଆଇର
ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ସମ୍ମତ ନଥାଇ
ଓଟିଡିସି 26.02 କୋଟି ଟଙ୍କା
ସୁଧ ପାଣ୍ଠିରୁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଓଟିଡିସି ପାଖରେ 71.98 କୋଟି ଟଙ୍କା ସୁଧ ଠୁଳ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ମଧ୍ୟରୁ 26.02 କୋଟି ଟଙ୍କା ଦରମା/ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ, ହୋଟେଲଗୁଡ଼ିକର ମରାମତି, ନୂତନ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପାଦନ ଏବଂ ମେଳା ଉତ୍ସବ ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ସବୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ଭାରତ ସରକାର/ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦିଶା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ/ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସମ୍ମତ ନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ ସାମଗ୍ରିକ ସୁଧ ହାର ପ୍ରଭାବ ନ ପକାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରାପ୍ତ ଅର୍ଥଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରକଳ୍ପଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାୟୀ ଜମାରେ ନରଖି ଏକତ୍ର ସ୍ଥାୟୀ ଜମା କରାଯାଇଅଛି । ପରନ୍ତୁ, ଦିଶାନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରକଳ୍ପଦ୍ୱାରା ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତା କରିବାର ଥିଲା ।

ଲିଜ୍ ଭଡ଼ା ଅନାଦେୟ

2.1.20 ଜିଓଓ 1998-2011 ମଧ୍ୟରେ ଓଟିଡିସିକୁ ଲିଜ୍ ସୂତ୍ରରେ ପରିଚାଳନା ଏବଂ ସଂପାଦନ ପାଇଁ 23 ଟି ଆବାସ ଯୁକ୍ତିବ୍ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲେ । ଯେହେତୁ ଲିଜର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଏବଂ ମିଆଦି ରୂପାନ୍ତ ହୋଇନଥିଲା କିମ୍ବା ଲିଜ୍ ଭଡ଼ା ସ୍ଥିରାକରଣ ହୋଇ ନଥିବାରୁ ଓଟିଡିସି, ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କୁ ଲିଜ୍ ଭଡ଼ା ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲା ।

ଆଉ ମଧ୍ୟ, 2008-09 ମସିହାରେ ଡିଓଟି ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବସ୍ କିଣିବା ଏବଂ ଭଡ଼ା ସୂତ୍ରରେ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଓଟିଡିସି କୁ 6 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ଓଟିଡିସି 23 ଟି ବସ୍ କ୍ରୟ କରି ପରିଚାଳନା କରୁଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲିଜ୍ ଭଡ଼ା ସ୍ଥିରାକରଣ କରି ନାହାଁନ୍ତି ।

ସରକାର କହିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଯେ ଜିଓଓ ଯୋଗାଇ ଦେଇଥିବା ଏହି ସବୁ ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ବସ୍ ଗୁଡ଼ିକର ଲିଜ୍ ଭଡ଼ା ସ୍ଥିରାକରଣ ପାଇଁ ଓଟିଡିସି ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଅଛି ।

କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପରିଣାମ

2.1.21 ଓଟିଡିସି, 2012-13 ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହିସାବ ରୁଡ଼ାନ୍ତ କରିଛି ଏବଂ 2013-14 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଅନନ୍ତମ ହିସାବ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଅଛି । ଓଟିଡିସି ର 2009-14 ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପରିଣାମ ପରିଶିଷ୍ଟ 8 ରେ ଦିଆଯାଇଅଛି ।

କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ପରିଣାମ

ଓଟିଡିସିର ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଆବାସ, ଖାଦ୍ୟ ପାନୀୟ, ପରିବହନ, ବାର୍ ଇତ୍ୟାଦିରୁ ରାଜସ୍ୱ ଆୟ 2009-10 ରେ ଥିବା 21.21 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇ 2013-14 (ଅନନ୍ତମ) ରେ 28.75 କୋଟି ଟଙ୍କା ହୋଇଥିଲା । ଏହା ମୁଖ୍ୟତଃ ହୋଟେଲରେ ରୁମ୍ ଭଡ଼ାରେ ବୃଦ୍ଧି ଯୋଗୁଁ ହୋଇଥିଲା । ଯଦିଓ ଓଟିଡିସି ର 2009-14 ମଧ୍ୟରେ 17.21 କୋଟି ଟଙ୍କା କର ପୂର୍ବ ଲାଭ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଲାଭର 66 ପ୍ରତିଶତ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ପ୍ରାପ୍ୟ (11.43 କୋଟି ଟଙ୍କା) ପରି ଅଣପ୍ରଧାନ ଗତିବିଧିରୁ ଆସିଥିଲା । ଓଟିଡିସି ପର୍ଯ୍ୟଟନ

ବିଭାଗ ସହିତ ଏମ୍ବ୍ଲୋରେ 2011-13 ମଧ୍ୟରେ 2.88 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଲାଭାଂଶ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ପ୍ରତିବନ୍ଧ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ କିଛି ଲାଭାଂଶ ପ୍ରଦାନ କରି ନଥିଲା ।

ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ

କେନ୍ଦ୍ରିୟ ପ୍ରାୟୋଜିତ ପ୍ରକଳ୍ପ

କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପାଦନ

2.1.22 ଏମ୍ବ୍ଲୋଟି ଠାରୁ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶ ମିଳିବା ପରେ ଓଡ଼ିଶା ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଅନୁରୂପ ଅନୁଦାନକୁ ହିସାବକୁ ନେଇ ବିଶଦ ଖର୍ଚ୍ଚ ଆକଳନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନ (ଏଏ) ପାଇଁ ପଠାଇଥାଏ । ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରାପ୍ତି ପରେ ଓଡ଼ିଶା ଖୋଲା ଟେଣ୍ଡର ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି କରି କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସଂପାଦନ କରିଥାଏ । ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା 11 ଡମ ଯୋଜନା କାଳ ମଧ୍ୟରେ ବର୍ଷଭାରା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପାଦନ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି ।

(ମୂଲ୍ୟ କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

ବର୍ଷ	ପୂର୍ବ ବର୍ଷର ବାକି ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ		ମଞ୍ଜୁର ପ୍ରକଳ୍ପ		ସମୁଦାୟ କରିବାକୁ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ		ସଂପାଦିତ କାର୍ଯ୍ୟ	ସଂପାଦିତ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ		ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷକୁ ବାକିଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ	
	ନଂ	ମୂଲ୍ୟ	ନଂ	ମୂଲ୍ୟ	ନଂ	ମୂଲ୍ୟ		ପରିମାଣ	ପ୍ରତିଶତରେ	ନଂ	ମୂଲ୍ୟ
2007-08	ଶୂନ୍ୟ	ଶୂନ୍ୟ	6	34.20	6	34.20	ଶୂନ୍ୟ	0.12	0.94	06	34.08
2008-09	06	34.08	4	50.19	10	84.27	ଶୂନ୍ୟ	5.72	6.79	10	78.55
2009-10	10	78.55	5	32.28	15	110.83	ଶୂନ୍ୟ	16.79	15.15	15	94.04
2010-11	15	94.04	4	22.87	19	116.91	ଶୂନ୍ୟ	13.52	11.56	19	103.39
2011-12	19	103.39	2	12.56	21	115.95	01	7.90	6.81	20	108.05
2012-13	20	108.05	ଶୂନ୍ୟ	ଶୂନ୍ୟ	20	108.05	01	12.69	11.74	19	95.36
2013-14	19	95.36	ଶୂନ୍ୟ	ଶୂନ୍ୟ	19	95.36	01	18.21	19.09	18	77.15
ମୋଟ			21	152.10			03	74.95			

(ଉତ୍ସ: ପ୍ରକଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାରେ କେନ୍ଦ୍ରିୟ ତଥ୍ୟ)

ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା 152.10 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରୁ ଓଡ଼ିଶା କେବଳ 74.95 କୋଟି ଟଙ୍କାର (49 ପ୍ରତିଶତ) କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ କରିପାରିଥିଲା । ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ 2011-12 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଞ୍ଜୁରୀ ହୋଇଥିବା 21 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରୁ 20 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପର ସଂପାଦନ ଅବଧି ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ମାତ୍ର ତିନୋଟି ପ୍ରକଳ୍ପ 41 ରୁ 68 ମାସ ବିଳମ୍ବରେ ସଂପାଦିତ ହୋଇଥିଲା । ଜାରିଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ସଂପାଦନରେ ମଧ୍ୟ 71 ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସଂପାଦନରେ ବିଳମ୍ବ ମୁଖ୍ୟତଃ ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନରେ ବିଳମ୍ବ, ଉପଯୁକ୍ତ ଭୂମିର ଅପ୍ରାପ୍ତ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ମଞ୍ଜୁରୀର ଅଭାବ ଇତ୍ୟାଦିକୁ ଆରୋପ କରାଯାଇଅଛି ଏବଂ ଏହି ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ିକରେ ଚର୍ଚ୍ଚା କରାଯାଇଅଛି ।

ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନରେ ବିଳମ୍ବ

2.1.23 ଏକାଦଶତମ ଯୋଜନା କାଳ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ 21 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଏମ୍ବ୍ଲୋଟିର ମଞ୍ଜୁରୀ ପରେ 55 ରୁ 609 ଦିନ ବିଳମ୍ବରେ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନ ଗୁଡ଼ିକ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ପାଇଥିଲା । ଛଅଟି ପ୍ରକଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ତାରିଖ ସମାପ୍ତିର 26 ରୁ 244 ଦିନ ବିଳମ୍ବରେ ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନ ଦିଆଯାଇଥିଲା । 12 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାରମ୍ଭରେ 11 ରୁ 901 ଦିନ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା, ଯାହାର କାରଣଗୁଡ଼ିକ ଅଭିଲିଖିତ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ସରକାର ଏହି ସବୁ ତଥ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସହିତ କହିଥିଲେ ଯେ ଭୂମି ଚ୍ୟନ୍ଦନ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁଁ ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନ ଦେବାରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏମ୍‌ଓଟିକୁ ପ୍ରକଟ ପ୍ରସାର ପଠାଇବା ପାଇଁ ଭୂମିର ଉପଲବ୍ଧ ପୂର୍ବପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନ ଥିବା 12 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟାରମ୍ଭରେ ବିଳମ୍ବ ସମ୍ଭବରେ ଉତ୍ତର ନୀରବ ଥିଲା ।

ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଭୂମିର ଅଲଭ୍ୟତା

ଜିଓ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଭୂମିର ଅଲଭ୍ୟତା ହେତୁ 15.32 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସିଏଫ୍‌ଏ ତ୍ୟାଗ କରିଥିଲେ ।

2.1.24 ଏମ୍‌ଓଟିର ଦିଶାନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏବଂ ମଞ୍ଜୁରୀ ଆଦେଶର ନିବନ୍ଧନ ଅନୁସାରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଭୂମି ଯୋଗାଇ ଦେବା ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ମଞ୍ଜୁର ପାଇଁ ପଠାଉଥିବା ବିଶଦ ପ୍ରକଳ୍ପ ରିପୋର୍ଟ (ଡିପିଆର) ରେ ଭୂମି ଲଭ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ସଂଲଗ୍ନ କରିବାର ପ୍ରାବଧାନ ଥିଲା । ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଭୂମିର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର 21 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରୁ 13 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପର 15.32 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରକଳ୍ପ ଉପାବନ୍ଧ ହ୍ରାସ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ଯଦିଓ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣରେ ଭୂମି ଲଭ୍ୟ ପ୍ରମାଣନ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ସେଗୁଡ଼ିକ ଜଙ୍ଗଲ କ୍ଷେତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଆସୁଥିବା, ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସମ୍ପତ୍ତି ଇତ୍ୟାଦି ହୋଇଥିବାରୁ ଭୂମି ଯୋଗାଣ ହୋଇ ପାରି ନଥିଲା । ଏହା ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରସାର ପ୍ରସ୍ତୁତ ବେଳେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଅଭାବ ଏବଂ ଭୂମି ଲଭ୍ୟତାର ସୁନିଶ୍ଚିତ ହୋଇ ନଥିବା ସୂଚାଏ କରୁଥିଲା ।

ସରକାର ଏହି ତଥ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସହିତ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ ଯେ ଏମ୍‌ଓଟିକୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରସାରଗୁଡ଼ିକ ପଠାଇବା ପୂର୍ବରୁ ରାଜସ୍ୱ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷରୁ ଭୂମି ଲଭ୍ୟର ସୁସ୍ପଷ୍ଟ କରାଯିବ ।

ଅଗ୍ରାଧିକାର ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ନାମଞ୍ଜୁର

ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପାଣ୍ଠିର ଉପଯୋଗରେ ବିଫଳତା ଯୋଗୁଁ ଜିଓ 37.42 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ସିଏଫ୍‌ଏରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ ।

2.1.25 ଏକାଦଶତମ ଯୋଜନା କାଳ (2007-08 ରୁ 2011-12), ମଧ୍ୟରେ ଭାରତ ସରକାର 125.24 କୋଟି ଟଙ୍କାର କେନ୍ଦ୍ରିୟ ଭାଗ ସହିତ 21 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା 86.47 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ପ୍ରାପ୍ତ ଅର୍ଥରୁ 52.27 କୋଟି ଟଙ୍କା ବଳକା ଛାଡ଼ି ମାତ୍ର 34.20 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଦେଇପାରିଥିଲେ । 2012-13 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଏମ୍‌ଓଟି ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ସାତୋଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦେଇଥିଲା (ଜାନୁଆରୀ 2012) ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ପାଞ୍ଚୋଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ 37.42 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ଅଟକଳର ପ୍ରକଳ୍ପ ରିପୋର୍ଟ ଏମ୍‌ଓଟିକୁ ପଠାଇଥିଲେ । 2007-08 ରୁ 2011-12 ମଧ୍ୟରେ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଅର୍ଥର ଉପଯୋଗ ଆଶୀର୍ବାଦନ ନଥିବାରୁ, ଏମ୍‌ଓଟି 2012-13 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦେଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ମଞ୍ଜୁର କରିନଥିଲେ । ଏହିପରି ଭାବରେ ରାଜ୍ୟ 37.42 କୋଟି ଟଙ୍କାର କେନ୍ଦ୍ରିୟ ସହାୟତାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାର ଏହି ତଥ୍ୟ ଓ ପରିମାଣକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ସହିତ କହିଲେ ଯେ ଯେହେତୁ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ସାରା ରାଜ୍ୟରେ ବିସ୍ତୃତ ଥିଲା ଏବଂ ଜମି ହସ୍ତାନ୍ତରଣ ଏବଂ ବୈଧାନିକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକର ଦୂରୀକରଣରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁଁ ଏଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପାଦନରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ।

ପାଣ୍ଠିର ସମର୍ପଣ ଏବଂ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱମୂଲ୍ୟାୟନ ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନା

2.1.26 ଏମ୍‌ଓଟି 2009-10 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଞ୍ଜୁର ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପଯୋଗ ଅର୍ଥ ଏବଂ ଏବାବଦକୁ ଲକ୍ଷ ସୂଧ ସହ ଫେରସ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରକୁ ଆଦେଶ ଦେଇଥିଲେ (ଜାନୁଆରୀ 2013) । ଏଥିରେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ 2010-11 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଞ୍ଜୁର ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପଯୋଗ ନ ହେବା ଯାଏଁ କୌଣସି ନୂତନ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଚାଲୁଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଦ୍ୱିତୀୟ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ କିସ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଖଲାସ କରାଯିବ ନାହିଁ । 2007-11 ମଧ୍ୟରେ ଏମ୍‌ଓଟି କେନ୍ଦ୍ରି ଭାଗରୁ 113.82 କୋଟି ଟଙ୍କାର 19 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ମଞ୍ଜୁର କରିବା ସହିତ 81.98 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ସଠିକ୍ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ବିଫଳତା ଯୋଗୁଁ ଜିଏସ୍ ଏମ୍‌ଓଟିକୁ 24.59 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସିଏଫ୍‌ଏ ଫେରସ୍ତ କରିଥିଲେ ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଜୁନ୍ 2013 ସୁଦ୍ଧା 19 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରୁ 10 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ପ୍ରାୟ 37.73 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ ମାତ୍ର 13.13 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଉପସ୍ଥାପନା କରାଯାଇଥିଲା । ଫେବୃଆରୀ 2013 ରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଅବଧି ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ପାଇଁ ଏମ୍‌ଓଟିକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ପରିଶେଷରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କୁ 24.59 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନୁପଯୋଗ ଅର୍ଥ ଏମ୍‌ଓଟିକୁ ଫେରାଇବାକୁ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2013) ପଡ଼ିଥିଲା । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ 2013-14 ପାଇଁ ମଞ୍ଜୁର 9 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ପ୍ରାୟ ପ୍ରଥମ କିସ୍ତିରୁ 11.82 କୋଟି ଟଙ୍କା ସମାଯୋଜନ ସାମିଲ୍ ଥିଲା । ଯେହେତୁ ଅନୁପଯୋଗ କେନ୍ଦ୍ରିୟ ସହାୟତା ଫେରସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ତେଣୁ ବାକିଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ସଂପାଦନ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ବଜେଟ୍‌ର ଅଟକଳ 2013-14 ରେ ରାଜ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିବା ପ୍ରାବଧାନରୁ 21.95 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଦେଖାଗଲା ଯେ 2007-12 ମଧ୍ୟରେ ଏମ୍‌ଓଟିକୁ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିବା 21 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ 61.43 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ରରେ 12.26 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଦେଖାଇ 73.69 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ ରାଜ୍ୟରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନର ବିକାଶ ପାଇଁ ଚାଲୁ ରହିଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଥିବାରୁ ରାଜ୍ୟ ବଜେଟ୍‌ର ଅଟକଳରୁ 21.95 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ଦରକାର ହୋଇଥିଲା । ପରନ୍ତୁ, ତଥ୍ୟ ଏହିକି ଯେ ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ କେନ୍ଦ୍ରିୟ ସହାୟତା ବିନିଯୋଗ ହୋଇପାରି ନଥିବାରୁ ସେଗୁଡ଼ିକ ଫେରସ୍ତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ଏବଂ ଚାଲୁଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଉପରେ ଅତିରିକ୍ତ ବୋଧ୍ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ସମନ୍ୱିତ ତଟୀୟ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ

2.1.27 ବିଶ୍ୱ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ସହାୟତାରେ ପର୍ଯ୍ୟାବରଣ ଏବଂ ବନ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଦ୍ୱାରା ମଞ୍ଜୁର ପାରାଦୀପ ଠାରୁ ଧାମରା ଏବଂ ଗୋପାଳପୁର ଠାରୁ ଚିଲିକା ମଧ୍ୟ ତଟୀୟ କ୍ଷେତ୍ରର ସମନ୍ୱିତ ତଟୀୟ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଓଡ଼ିଶା ସମନ୍ୱିତ ତଟୀୟ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରବନ୍ଧନ ସୋସାଇଟିକୁ ରାଜ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା ଯୁନିଟ୍ (ଏସପିଏମୟୁ) ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ । ଚିଲିକା ଏବଂ ଟାମ୍ବେରା ଠାରେ ପର୍ଯ୍ୟାବରଣ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପାଇଁ ଅନୁମୋଦିତ 17.39 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରକଳ୍ପର ଯୋଜନା ଡିଜାଇନ୍ ଏବଂ ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଏସପିଏମୟୁ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ ଏବଂ ଓଡ଼ିଡିସି ସହିତ ଏମ୍‌ଓୟୁ କରିଥିଲେ (ଜୁଲାଇ 2010) । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପାଦନ ଅବଧି ଜୁନ୍ 2015 ଯାଏଁ ଅଛି ।

ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନାର ଅଭାବରୁ 2.49 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ଅବ୍ୟବହୃତ ରହିଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ 2011-14 ମଧ୍ୟରେ ଆବଣ୍ଟିତ 14.82 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ ଓଡ଼ିଡିସି ମାତ୍ର 6.57 କୋଟି ଟଙ୍କା (44.33 ପ୍ରତିଶତ) ଉପଯୋଗ କରିପାରିଥିଲା । ଏହି ଉପଯୋଗିତାରେ ମନୋରଞ୍ଜନ ପାର୍କ ପାଇଁ 2.49 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଡଙ୍ଗା, ଜେଟ୍ ସ୍କି/ଡ୍ରାଗର କ୍ୱାଡର ପରି ଉପକରଣ କ୍ରୟ (ନଭେମ୍ବର 2013 ରୁ ଫେବୃଆରୀ 2014) ସାମିଲ୍ ଥିଲା । ପରିଚାଳନା ପ୍ରକଳ୍ପ ଯୋଜନା ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସଂରଚନା ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ଏହି ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକ ଅବ୍ୟବହୃତ ହୋଇ ପଡ଼ିରହିଛି ।

ସାତପଡ଼ାରେ ଅବ୍ୟବହୃତ ନୌକା

ସରକାର କହିଲେ ସାଇଟ୍ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣରେ ବିଳମ୍ବ, କୋଷ୍ଟାଳ ରେଗୁଲେସନ୍ ଜୋନ କ୍ଲିୟରାନ୍ସରେ ବିଳମ୍ବ ଏବଂ ଫାଇଲିନ୍ ଯୋଗୁଁ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ଧୀମା ହୋଇଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଲେ ଯେ ନିୟୁତ୍ତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରବନ୍ଧନ ପରାମର୍ଶଦାତା, ବ୍ୟବସାୟ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ରିପୋର୍ଟ ଦେଲାପରେ ତତ୍କା ଏବଂ ଜେଟ୍‌ସ୍ ଗୁଡ଼ିକୁ ଚାଲୁ କରାଯିବ ।

କୋଣାର୍କ ସୂର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ଦିରର ପାରିପାର୍ଶ୍ବିକ ବିକାଶ

2.1.28 ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଅଂଲ କର୍ପୋରେସନ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (ଆଇଓସି) ଦ୍ଵାରା ସ୍ଥାପିତ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଅଂଲ ଫାଉଣ୍ଡେସନ୍ (ଆଇଓଏଫ୍) ଦେଶରେ ଥିବା ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସ୍ମାରକ ଏବଂ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ପରମ୍ପରା ଗୁଡ଼ିକର ବିକାଶ କରିଥାଏ । ଆଇଓଏଫ୍ କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିରକୁ ବିକାଶ ପାଇଁ ଚିହ୍ନିତ କରିଥିଲା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2001) ଏବଂ 31.65 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଟକଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର 2005) । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ 55.68 ଏକର ଜମିର ପ୍ରୟୋଜନ ଥିବାବେଳେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପାଦନ ପାଇଁ 38.23 ଏକର ଜମିର ଆବେଦନ କରିବା ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପୂର୍ବରୁ ଅନୁଧିକାର ପ୍ରବେଶକାରୀଙ୍କଠାରୁ ଦଖଲମୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଅକ୍ଟୋବର 2007 ରେ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ । ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କୁ ନୋଡାଲ୍ ଅଧିକାରୀ ଭାବରେ ମନୋନୀତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ପ୍ରକଳ୍ପଟି ମାର୍ଚ୍ଚ 2001 ରେ ଅବଧାରଣା ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଯୋଜନା ଓ ଅଟକଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାରେ 4 ବର୍ଷ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରକଳ୍ପର 5 ଟି ଉପାଦାନରୁ 2 ଟି ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାରମ୍ଭ (ଜୁଲାଇ 2013) ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ମୁଖ୍ୟ ପାର୍ଶ୍ଵ ଏରିଆରେ ଜବର ଦଖଲ ହେତୁ ଜାନୁଆରୀ 2014 ରେ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅଧିକାଂଶ ବନ୍ଦ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ଏହା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗର ଅପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନାକୁ ସଂକେତ କରୁଛି । ବାକି 3 ଟି ଉପାଦାନ ପାଇଁ ଏବେ ଯାଏଁ କାର୍ଯ୍ୟାରମ୍ଭ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ ଯୋଜନା ଏବଂ ଅଟକଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ଆଇଓଏଫ୍ ଉତ୍ତରଦାୟୀ ଥିଲା । ପରନ୍ତୁ, ଡିଓଟି ନୋଡାଲ୍ ବିଭାଗ ସେବାରେ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରିବାର ଥିଲା ।

ରାଜ୍ୟ ପ୍ରାୟୋଜିତ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପ୍ରକଳ୍ପ

2.1.29 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ଜିଓଡି 54.38 କୋଟି ଟଙ୍କାର 98 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ 90 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ (48.23 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଓଡ଼ିଡିସି କୁ ଆବେଦନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବାକି କାମ ଗୁଡ଼ିକ (6.15 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଗଲା ।

(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

ବର୍ଷ	ମଞ୍ଜୁର ପ୍ରକଳ୍ପ		ଆବେଦନ କାର୍ଯ୍ୟ				ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକଳ୍ପ ସଂଖ୍ୟା	ମୂଲ୍ୟ	ଉପଯୋଗର ପ୍ରତିଶତ
			ଓଡିଡିସି		ଅନ୍ୟାନ୍ୟ				
	ନଂ	ଦାମ୍	ନଂ	ଦାମ୍	ନଂ	ଦାମ୍			
2009-10	31	14.70	30	14.65	01	0.05	06	1.30	8.84
2010-11	21	6.91	20	6.86	01	0.05	05	0.99	14.18
2011-12	15	8.47	14	8.14	01	0.33	05	1.65	19.48
2012-13	19	18.24	16	13.51	03	4.73	03	3.12	17.10
2013-14	12	6.06	10	5.07	02	0.99	04	2.23	36.80
ମୋଟ	98	54.38	90	48.23	08	6.15	23	9.29	17.07

ରାଜ୍ୟ ପ୍ରାୟୋଜିତ 98 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ମାତ୍ର 9.29 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର 23 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ (23.47 ପ୍ରତିଶତ) କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ହୋଇ ପାରିଥିଲା ଏବଂ ଏଥିରେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ 2.10 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଡିନୋଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ସାମିଲ ଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ତଥ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ଦେଖାଯାଇଥିଲା;

- କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଇଁ ସମୟ ସୀମା ଅବଧିର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ଜୁଲାଇ 2014 ସୁଦ୍ଧା 43 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପର (29.30 କୋଟି ଟଙ୍କା) କାର୍ଯ୍ୟାରମ୍ଭ ହୋଇନଥିଲା । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ 7.41 କୋଟି ଟଙ୍କାର 7 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଭୂମିର ଅଲଭ୍ୟତା ଯୋଗୁଁ କାର୍ଯ୍ୟାରମ୍ଭ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।
- 14.23 କୋଟି ଟଙ୍କାର 28 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟ ଏବେ ଯାଏଁ ଚାଲୁ ରହିଛି ଏବଂ ଚାରୋଟି ପ୍ରକଳ୍ପ (1.56 କୋଟି ଟଙ୍କା)ର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ସମାକ୍ଷା ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ କରାଯାଇପାରି ନଥିଲା ।
- ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକର ମଞ୍ଜୁର ଆଦେଶରେ ଉପଯୋଗୀ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଉପସ୍ଥାପନର ପ୍ରାବଧାନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଡିସି ଏହାକୁ ଅନୁପାଳନ କରିନଥିଲେ ।

ରାଜ୍ୟ ପ୍ରାୟୋଜିତ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ସଂପାଦନରେ ଥିବା ଅଭାବଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ରାସ୍ତାକଡ଼ର ସୁଖଦାୟକ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ମାଣ

2.1.30 ମୁଖ୍ୟ ଜାତୀୟ/ ରାଜ୍ୟ ସଡ଼କ କଡ଼ରେ ପିପିପି ଭିତ୍ତିରେ ରାସ୍ତା କଡ଼ର ସୁଖଦାୟକ କେନ୍ଦ୍ର(ଡବ୍ଲୁଏସି) ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଓଡ଼ିସି 1997 ରେ ଅଭିଲିଖିତ ଥିଲା । ଏହି ଡବ୍ଲୁଏସିଗୁଡ଼ିକରେ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ରେଷ୍ଟୋରାନ୍, ପାର୍କିଂ, ଶୌଚାଳୟ ଏବଂ ପାରଗମନ ଆବାସ ପରି ସାଧାରଣ ସୁବିଧା ରହିବାର ପରିକଳ୍ପନା ଥିଲା । 1986-2000 ମଧ୍ୟରେ 4.09 କୋଟି ବ୍ୟୟରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର 23 ଟି²⁸ ଡବ୍ଲୁଏସି କରିଥିଲେ ଏବଂ ତା ମଧ୍ୟରୁ 5 ଟି ଡବ୍ଲୁଏସି ଓଡ଼ିଡିସିକୁ ଓ 3 ଟି ବେସରକାରୀ ସଂସ୍ଥାକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ କରାଯାଇଅଛି (ମେ 1998 ରୁ ଫେବୃଆରୀ 2014) । ଅବଶିଷ୍ଟ 15 ଟି ଯୁନିଟ୍ ପିପିପି ଜାଆରେ ଚଳାଇବା ପାଇଁ କୌଣସି ବେସରକାରୀ ସଂସ୍ଥା ଗୁଡ଼ି ଦେଖାଇନଥିବାରୁ ସେଗୁଡ଼ିକ ଅନୁପଯୋଗୀ ହୋଇ ପଡ଼ିରହିଛି ।

ବିଦ୍ୟମାନ ଥିବା ଡବ୍ଲୁଏସିଗୁଡ଼ିକ ଚାଲୁ ନଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଆହୁରି 7ଟି ଡବ୍ଲୁଏସି ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଡିସି କୁ 2.10 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ (ଡିସେମ୍ବର 2010) କରିଥିଲେ ଏବଂ ତା'ମଧ୍ୟରୁ ତିନୋଟିର ସ୍ଥାନ ନିର୍ମାଣ ଉପଯୋଗୀ ନଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ କୌଣସି ସ୍ଥାନ ନିରୂପଣ ନ କରି ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ 3.50 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ (ଡିସେମ୍ବର 2011 ରୁ ଫେବୃଆରୀ 2014) କରାଯାଇଥିଲା । ଯେହେତୁ ଓଡ଼ିଡିସି କୌଣସି ଡବ୍ଲୁଏସି ନିର୍ମାଣ କରିପାରିଲା ନାହିଁ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଓଡ଼ିଡିସି ଠାରେ ଲଭ୍ୟଥିବା 5.80 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ (2009-10 ରେ ବୌଦ୍ଧ ଠାରେ ଡବ୍ଲୁଏସି ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ 20 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାକୁ ସୀମିତ କରି) ବିଦ୍ୟମାନ ଥିବା 6 ଟି ପାନ୍ଥକାର ବିକାଶ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ନୂତନ ପାନ୍ଥକା ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ପୁନଶ୍ଚ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ (ମେ 2013) । ପରବର୍ତ୍ତୀ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁଇଟି ଡବ୍ଲୁଏସି ପାଇଁ 3.81କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନ ହୋଇପାରିଛି କିନ୍ତୁ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇନାହିଁ ।

ତେଣୁ, ଉପଯୁକ୍ତ ଯୋଜନା ଅଭାବରୁ ଡବ୍ଲୁଏସି ନିର୍ମାଣର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ ଏବଂ 5.80 କୋଟି ଟଙ୍କା ଓଡ଼ିଡିସି ପାଖରେ ପଡ଼ିରହିଛି । ସରକାର ଏ ବିଷୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତର ଦେଇନାହାନ୍ତି ।

ଧଉଳିଠାରେ ଆଲୋକ ଏବଂ ଶବ୍ଦ ପ୍ରଦର୍ଶନ ପ୍ରକଳ୍ପର ବିକାଶ

2.1.31 ଧଉଳି ଠାରେ ଆଲୋକ ଏବଂ ଶବ୍ଦ ପ୍ରଦର୍ଶନ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର 6.06 କୋଟି (କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଭାଗ: 5 କୋଟି ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଭାଗ: 1.06 କୋଟି) ଟଙ୍କାର ଏକ ଡିପିଆର୍ ଏମ୍(ଓଡ଼ି)କୁ ପଠାଇଥିଲେ

²⁸ ଚାରୋଟି ଡବ୍ଲୁଏସିକୁ ବାଡ଼ ଦେଇ ଯାହାପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ ପରିମାଣ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା

(ଅକ୍ଟୋବର 2012) । ଏମ୍‌ଓଟିର ମଞ୍ଜୁରୀ ଏବଂ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବରୁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଭାରତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିକାଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଆଇଟିସିସି)ଦ୍ୱାରା କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ପାଇଁ 4.75 କୋଟି²⁹ ଟଙ୍କା ଓଡ଼ିସିସିକୁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ (ଜାନୁୟାରୀ 2013) । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଏମ୍‌ଓଟି ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ 5 କୋଟି ଟଙ୍କାର ମଞ୍ଜୁର (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2013) କରିବା ସହିତ ଆଇଟିସିସିକୁ ଦେବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିସିସିକୁ 1 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ 1.06 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ (ଫେବୃଆରୀ 2014) କରିଥିଲେ । ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଡିପିଆର୍‌ର ଅନୁମୋଦନକୁ ଅପେକ୍ଷା ନ କରି ଓଡ଼ିଶା ସରକାର 4.75 କୋଟି ଟଙ୍କା ଓଡ଼ିସିସିକୁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏମ୍‌ଓଟି ମଞ୍ଜୁର ପରେ ମଧ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଭାଗକୁ ଓଡ଼ିସିସି ଠାରେ ଗଢ଼ିତ ଥିବା 4.75 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ସମାଲୋଚନା ନ କରି ପୁନଶ୍ଚ 1.06 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏଥିଯୋଗୁଁ 4.75 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ନହୋଇ ଓଡ଼ିସିସି ପାଖରେ ପଡ଼ିରହିଛି । ତଥାପି ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆରମ୍ଭ ହୋଇପାରି ନାହିଁ ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ ଓଡ଼ିସିସି ନିକଟରେ ଅନୁପଯୋଗ ହୋଇ ପଡ଼ିରହିଥିବା ଅର୍ଥକୁ ଚଳିତ ବର୍ଷ ଚାଲୁ ରହିଥିବା ଅନ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ବିନିଯୋଗ କରାଯିବ ।

ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପ୍ଲାଜା / ପରିଦର୍ଶନ କେନ୍ଦ୍ରର ଚିକାଶ

2.1.32 ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପ୍ଲାଜା ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଯୁନିଟ୍-2 ରେ 2.92 ଏକର ଜମି ଆବେଦନ କରିଥିଲେ (ନଭେମ୍ବର 2006) । ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ 5 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ (ଫେବୃଆରୀ 2010) ଏବଂ ଓଡ଼ିସିସିକୁ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଯେହେତୁ ଏହି ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଜମି ଲଭ୍ୟ କରାଯାଇ ପାରିଲା ନାହିଁ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଜାନୁୟାରୀ 2011 ରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ବରମୁଣ୍ଡା ବସ୍‌ଷ୍ଟା ନିକଟରେ ତିନି ଏକର ଜମି ଆବେଦନ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) କୌଣସି ଜମି ଆବେଦନ ହୋଇପାରି ନାହିଁ ଏବଂ ଚାରି ବର୍ଷ ବିତିଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟାରମ୍ଭ ହୋଇପାରି ନାହିଁ ।

ସେହିପରି ଭୁବନେଶ୍ୱର ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପରିଦର୍ଶନ କେନ୍ଦ୍ର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ 1.35 କୋଟି ଟଙ୍କା ଓଡ଼ିସିସି କୁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ (ଜାନୁୟାରୀ 2013) ସୁଦ୍ଧା ଜମିର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ କାର୍ଯ୍ୟାରମ୍ଭ ହୋଇପାରି ନାହିଁ କିମ୍ବା ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନ ହୋଇପାରି ନାହିଁ ।

ତେଣୁ ଜମିର ଲଭ୍ୟତା ସୁନିଶ୍ଚିତ ନ କରି ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରିବା ଦ୍ୱାରା ସମ୍ଭବ ଗୁଡ଼ିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ନହୋଇ ପଡ଼ି ରହିଅଛି ଏବଂ ଅଭିଳାଷିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇପାରିନାହିଁ ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ ଜାଗା ଚୁଡ଼ାନ୍ତ ହେବା ପରେ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର କାର୍ଯ୍ୟାରମ୍ଭ କରାଯିବ ।

ପର୍ଯ୍ୟଟନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ମାଣ/ ସାଜସଜ୍ଜା ଏବଂ ନବୀକରଣ

2.1.33 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ନୂତନ ପର୍ଯ୍ୟଟନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ନିର୍ମାଣ, ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଭବନର ମରାମତି ଏବଂ ନବିକରଣ ଏବଂ ବିଦ୍ୟମାନ ପର୍ଯ୍ୟଟନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ / କାରଖାନା ଗୁଡ଼ିକ ସଜ୍ଜିତ କରିବା ପାଇଁ ବିଭାଗ 21 ଟି କାର୍ଯ୍ୟର ମଞ୍ଜୁର କରିବା ସହିତ 7.66 କୋଟି ଟଙ୍କା ଓଡ଼ିସିସି କୁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

²⁹ ଗୋକର୍ଣ୍ଣିକା ଠାରେ ଥିବା ଲୋଟସ ପକ୍ଷ ପ୍ରକଳ୍ପରୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ (ଅପ୍ରେଲ 2013) 2.25 କୋଟି ଟଙ୍କା ସାମିଲ ଅଟେ ।

ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଓଡ଼ିଶାରେ ନଅଟି କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ମାତ୍ର 2.52 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିପାରିଛି ଏବଂ ତା ମଧ୍ୟରୁ ମାତ୍ର ଦୁଇଟି କାର୍ଯ୍ୟ (0.35 କୋଟି) ସଂପାଦନ ହୋଇଛି ଏବଂ 7 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ଚାଲୁ ରହିଛି । ବାକି 12 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ଏବେ ଯାଏଁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ନାହିଁ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ।

ପିପିପି ଭିତ୍ତିରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକର ବିକାଶ

2.1.34 ରାଜ୍ୟରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନର ବିକାଶରେ ଘରୋଇ କ୍ଷେତ୍ରର ଭାଗଦାତା ଓଡ଼ିପି 1997/2013 ରେ ପରିକଳ୍ପିତ ଥିଲା । ପର୍ଯ୍ୟଟନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଘରୋଇ ଭାଗଦାତା ସାମିଲର ପ୍ରାବଧାନ ଓଡ଼ିଶା ପିପିପି ନୀତି 2007 ରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି । ପିପିପି ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକୁ ବୁଝାନ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଭିତ୍ତି ସଂରଚନା କ୍ଷମତାପୂର୍ଣ୍ଣ କମିଟି(ଇସିଆଇ) ଗଠନ କରିଥିଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2007) । ପିପିପି ଭିତ୍ତି ବିକାଶରେ ପରିଲିଖିତ ଅଭାବଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଅନୁକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକରେ ଚର୍ଚ୍ଚା କରାଯାଇଛି :

କୃତ୍ରିମ ଜଳାଶୟ ସହିତ ସାମୁଦ୍ରିକ ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ଶିକ୍ଷା ପାର୍କର ବିକାଶ

2.1.35 ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ପୁରୀଠାରେ ପିପିପି ଭିତ୍ତିରେ ଏକ କୃତ୍ରିମ ଜଳାଶୟ ସହିତ ସାମୁଦ୍ରିକ ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ଶିକ୍ଷା ପାର୍କର ବିକାଶ ପାଇଁ ଅନୁମୋଦିତ ସ୍ଥିତି ସେକ୍ଟର ଫର ଏନଭାଇରନ୍ମେଣ୍ଟ ଏଣ୍ଡକେସନ³⁰ (ସିଇଇ) ସହିତ ଏମ୍‌ଓୟୁ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିଥିଲେ (ଫେବୃଆରୀ 2013) । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପଟି ଇସିଆଇ ଠାରୁ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଥିଲା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2012) ଏବଂ ଏହାର ଆନୁମାନିକ ଖର୍ଚ୍ଚ 7.19 କୋଟି ଥିଲା । ଏମ୍‌ଓୟୁର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁସାରେ ସିଇଇ ଏହି କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସର ଡିଜାଇନ୍ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ଗଢ଼ଣ କରିବା ସହିତ ପ୍ରଥମ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ଏହାର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ପରିଚାଳନା କରିବାର ଥିଲା । ଆପୋସ ସମ୍ପର୍କରେ ଏହି ସମୟ ସାମାଜିକ ପୁନଃ ବୁଦ୍ଧି କରିବାର ପ୍ରାବଧାନ ଥିଲା । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଜମି ଯୋଗାଇ ଦେବା ସହିତ ସମସ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପ ଖର୍ଚ୍ଚ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ ସିଇଇକୁ ଦେବାର ଥିଲା । ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଆୟାୟରୁ ବାର୍ଷିକ ପରିଚାଳନା ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ମଧ୍ୟ ଦେବାର ଥିଲା । ପ୍ରକଳ୍ପଟିକୁ 16 ମାସ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାର ଥିଲା ।

ସମୀକ୍ଷାରେ ନିମ୍ନ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଦେଖାଗଲା:

- ଇସିଆଇ ପ୍ରକଳ୍ପର ସୈଦ୍ଧାନ୍ତିକ ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ ବେଳେ ଇଚ୍ଛୁକ ବିତରମାନଙ୍କର ମତ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଏକ୍ସପ୍ରେସନ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଟରେଷ୍ଟ (ଇଓଆଇ) ଆହ୍ୱାନ ପାଇଁ କହିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ ଇଓଆଇ ଆହ୍ୱାନ ନ କରି ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ମନୋନୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସିଇଇକୁ ଚୟନ କରିଥିଲେ ।
- ପ୍ରକଳ୍ପର ଅସଂପାଦନ, ସଂପାଦନରେ ବିଳମ୍ବ ଏବଂ ନିର୍ମାଣ ସମୟରେ ଗୁଣବତ୍ତା ମାନକଗୁଡ଼ିକ ଅବଲମ୍ବନ ନ କରିବା ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ଏମ୍‌ଓୟୁରେ କୌଣସି ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ନଥିଲା । ଏମ୍‌ଓୟୁ ଅବଧି ସମାପ୍ତ ପରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ସଂପର୍କିତ ଗୁଡ଼ିକର ହସ୍ତାନ୍ତରଣ ବିଷୟରେ ନୀରବ ଥିଲା । ଏମ୍‌ଓୟୁରେ ଏହି ପ୍ରାବଧାନର ଅନୁପସ୍ଥିତି ଅନ୍ୟ ପାର୍ଟିନର ପାଇଁ ଅସୁରକ୍ଷିତ ହୋଇପାରେ ।
- ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଇସିଆଇ ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ରେ ସୈଦ୍ଧାନ୍ତିକ ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ 5 କୋଟି ଟଙ୍କା ଓଡ଼ିଶାକୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ପାଇଁ ପ୍ରଦାନ (ଫେବୃଆରୀ 2009 ଏବଂ 2010) କରିଥିଲେ । ତା ମଧ୍ୟରୁ ଫେବୃଆରୀ 2013 ରେ 50 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ସିଇଇକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ବେଳେ ବାକି ଅର୍ଥ ଓଡ଼ିଶା ପାଖରେ ପଡ଼ିରହିଛି । ପ୍ରକଳ୍ପ ସଂପାଦନ ଏବେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଚରଣରେ ଅଛି ।

ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ମିଳନୀରେ ସରକାର କହିଲେ ଯେ, ଏମ୍‌ଓୟୁରେ ଥିବା ଅଭାବଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ତିମ ବୁଦ୍ଧିବେଳେ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯିବ ।

³⁰ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ପରିବେଶ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ମନ୍ତ୍ରାଳୟର ଏକ ପଞ୍ଜିକୃତ ସୋସାଇଟି

ଶାମୁକା ବିତ୍ ପ୍ରକଳ୍ପର ବିକାଶ

2.1.36 ପୁରୀ ସହରର ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗରେ ଚିଲିକା ହ୍ରଦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 3,500 ଏକର ଜମିରେ ବିଭିନ୍ନ ସୁବିଧା ଥିବା ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଅନ୍ତରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ସ୍ଥଳ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ବିଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟଟନ କ୍ଷେତ୍ର (ଏସ୍‌ଟିଏ) ର ନିଷ୍ପତି (ଅଗଷ୍ଟ 1996) ନେଇଥିଲେ । ଏସ୍‌ଟିଏର ସାମଗ୍ରିକ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପ୍ରଚାର ପାଇଁ ସରକାର ବିଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପ୍ରାଧିକରଣ ଗଠନ (ଅଗଷ୍ଟ 1996) କରିଥିଲେ । ଔଦ୍ୟୋଗିକ ଇନଫ୍ରାସ୍ଟ୍ରକଚର ବିକାଶ ନିଗମ (ଆଇଡିସିଓ)କୁ ଏସ୍‌ଟିଏ ବିକାଶର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍‌ସୀ ଭାବରେ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଓଡ଼ିସିଆ କୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ (ମେ 2007) କରି ଶାମୁକା ବିତ୍ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ନାମିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକତା ଦେଇ ପିପିପି ଢାଞ୍ଚାରେ ବିକାଶ କରାଯିବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତି (ଏପ୍ରିଲ 2008) ନିଆଗଲା ।

ପ୍ରଥମରୁ 1,016.51 ଏକର ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ଦିଆଯାଇଥିବା 10.80 କୋଟି ଟଙ୍କା ସହିତ ରାସ୍ତା ନିର୍ମାଣ, ପାଚେରୀ, ଜଳ ଓ ବିଜୁଳିର ସୁବିଧା ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ 621.69 ଏକର ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ପେଟ୍‌ସ୍କାରୀ 2009 ରୁ ଜୁନ୍ 2013 ମଧ୍ୟରେ ଇଡ୍‌କୋକୁ 24.33 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

18 ବର୍ଷ ଅତିକ୍ରମ ପରେ ଏବଂ 35.13 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରି ମଧ୍ୟ ଶାମୁକା ବିତ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ ହୋଇପାରି ନଥିଲା

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ସରକାରଙ୍କ ନିଷ୍ପତି ଠାରୁ 18 ବର୍ଷ ବିତିଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏବଂ 35.13 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ କୌଣସି ଡିପିଆର୍ କିମ୍ବା ଭିଡିଭୁମି ସଂରଚନାର ବିକାଶ ପାଇଁ ଏକ ବିସ୍ତୃତ ନକ୍ସା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ଭିଡି ସଂରଚନା ସଂପାଦନରେ ସମୟ ସାମାନ୍ୟ ଅଧିକ ହୋଇଯାଇଥିବାରୁ, ସିଇପିଟି ଦ୍ଵାରା ଏ ବାବଦରେ ଆକଳନ କରାଯାଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚ 166.64 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା 234.48 କୋଟି ଟଙ୍କା ହୋଇଯାଇଅଛି ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ ଆର୍ଥିକ ମାନ୍ଦାବସ୍ଥା ଏବଂ ସରକାର ଦ୍ଵାରା ପ୍ରତିବନ୍ଧ ଭିଡିଭୁମିର ଅନାବୃତ୍ତି ଯୋଗୁଁ ପ୍ରକଳ୍ପ ସଂପାଦନରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ।

ରାମଚଣ୍ଡୀ ଠାରେ ଇକୋ-ରିସୋର୍ଟର ବିକାଶ

2.1.37 କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତାରୁ (1.47 କୋଟି ଟଙ୍କା) ରାମଚଣ୍ଡୀ ଠାରେ ନିର୍ମିତ ଇକୋ ରିସୋର୍ଟ ସେକ୍ଟର (ଇଆର୍‌ସି) ର ପରିଚାଳନା ଏବଂ ପ୍ରବନ୍ଧନ ପିପିପି ମୋଡରେ କରିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ନିଷ୍ପତି ନେଇଥିଲେ (ଜୁଲାଇ 2008) ଏବଂ ଓଡ଼ିସିଆକୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍‌ସୀ ଭାବରେ ମନୋନୀତ କରିଥିଲେ । ଇସିଆଇଙ୍କ ମଞ୍ଜୁର (ଜୁଲାଇ 2008) ଅନୁସାରେ ଓଡ଼ିସିଆ ଟେଣ୍ଡର ଜରିଆରେ କାମତ ହୋଟେଲ ଇଣ୍ଡିଆ ଲିମିଟେଡ୍ (କେଏଚ୍‌ଆଇଏଲ୍) କୁ ଚୟନ କରିଥିଲା । କେଏଚ୍‌ଆଇଏଲ୍‌କୁ 10 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅଗ୍ରୀମ ଦେୟ ଏବଂ ପ୍ରଥମ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପାଇଁ ବାର୍ଷିକ 16.20 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦେୟ ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରେ ବାର୍ଷିକ ଦେୟ 18.12 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଭିଡିରେ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲା । ଓଡ଼ିସିଆ, କେଏଚ୍‌ଆଇଏଲ୍ ସହିତ 10 ବର୍ଷ ପାଇଁ ପରିଚାଳନା ଲିଜ୍ ରୁକ୍ତି (ଏଲ୍‌ଓଏ) କରିଥିଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2009) ଏବଂ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପଟିକୁ କେଏଚ୍‌ଆଇଏଲ୍‌କୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2009 ରେ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲେ । ଓଡ଼ିସିଆ ସହିତ ପରାମର୍ଶ କରି ଉନ୍ନୟନ ବିକାଶର ଡିଜାଇନ୍ ଏବଂ ନକ୍ସା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର ପ୍ରାବଧାନ ଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟ ଦେଖାଗଲା:

- ଭିଡିଭୁମି ସଂରଚନାର ବିକାଶ ଏବଂ ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରାବଧାନ ଥିବା ବ୍ରୁଇଁ, ଡିଜାଇନ, ନକ୍ସା ଏବଂ ବିଶଦ ଯୋଜନା ଓ ଅଟକଳଗୁଡ଼ିକ କେଏଚ୍‌ଆଇଏଲ୍ ଉପସ୍ଥାପନ କରିନଥିଲା କିମ୍ବା ଓଡ଼ିସିଆ ଏଥିପାଇଁ ଅତ୍ୟାଗ୍ରହ କରିନଥିଲେ ।
- ଓଡ଼ିସିଆର ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ ଥରେ ମାତ୍ର ନିରୀକ୍ଷଣ (ଅଗଷ୍ଟ 2013)କୁ ଛାଡି ଦେଲେ ନକ୍ସାରେ ପ୍ରାବଧାନ ଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଗତିର ସାମୟିକ ନିରୀକ୍ଷଣ ହୋଇନଥିଲା । ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ ନିରୀକ୍ଷଣରେ

ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ 20 ଟି ନୂତନ କୁଟୀର ନିର୍ମାଣ ପରିବର୍ତ୍ତେ ମାତ୍ର 7 ଟି କୁଟୀରର ନିର୍ମାଣ ହୋଇପାରିଥିଲା ଏବଂ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟ ଏଲ୍‌ଡିଏ ଅନୁସାରେ ହୋଇନଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ ପର୍ଯ୍ୟାବରଣ ଏବଂ ପ୍ରଦୂଷଣ ମାନଦଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ଓ ସରକାରୀ ଜମିର ଜବର ଦଖଲ ହୋଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଶିଳ୍ପ ବିଭାଗରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରି ନାହିଁ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ।

- ଉଚ୍ଚତମ ଅଗ୍ରୀମ ଦେୟ ଏବଂ ବାର୍ଷିକ ଭଡ଼ା ଆକାରରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଶିଳ୍ପ ବିଭାଗକୁ ଚୟନ କରାଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଆବଶ୍ୟକ ନିବେଶନ ଆକଳନ କରାଯାଇ ନଥିଲା କିମ୍ବା ଏଲ୍‌ଡିଏ ରେ ପ୍ରାବଧାନ ଥିବା ଆର୍ଥିକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଆକାରରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ନଥିଲା ।
- କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତାରୁ ନିର୍ମିତ ସଂପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ଲିଜ୍ ପାଇଁ ପୂର୍ବରୁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ଅନୁମୋଦନ ଦରକାର ଥିବାବେଳେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଶିଳ୍ପ ବିଭାଗକୁ ଇଆରସିର ଲିଜ୍ ଦେଲାବେଳେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ପୂର୍ବ ଅନୁମୋଦନ ନିଆଯାଇ ନଥିଲା ।

ଏଲ୍‌ଡିଏରେ ଥିବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀଗୁଡ଼ିକ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରି ନଥିବା ବିଷୟରେ ସରକାର କହିଲେ ଯେ, 5 ଏକର ଜମିରୁ 1.5 ଏକର ସମୁଦ୍ରରେ ଧୋଇଯାଇଥିବା ପରିବେଶକୁ ନଜରରେ ରଖି ଆଉ କୁଟୀର ନିର୍ମାଣ ସମ୍ଭବପର ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି ଉତ୍ତରରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହେଉଅଛି ଯେ, ଭିଡିଭିଆ ନିର୍ମାଣ ବେଳେ ଏହାର ସମ୍ଭାବ୍ୟତା ଅଧ୍ୟୟନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ପର୍ଯ୍ୟଟନ ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ପରିଚ୍ଛଳନା

2.1.38 କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତାରୁ ନିର୍ମିତ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ପରିଚ୍ଛଳନା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ,ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ସହିତ ଏକ ଚୁକ୍ତି କରିବା ଏବଂ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କର ପୂର୍ବ ଅନୁମୋଦନରେ ଏହି ସମ୍ପତ୍ତି କିମ୍ବା ଜମିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର, ବିକ୍ରି କିମ୍ବା ମାଲିକାନା ସ୍ବତ୍ତ୍ଵ ପରିବର୍ତ୍ତନ ନକରିବା ପାଇଁ ଅଙ୍ଗୀକାରବଦ୍ଧତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହି ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ କେବଳ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉପଯୋଗ କରିବାର ଥିଲା । ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତା ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସମ୍ବଳରୁ ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ସମ୍ପତ୍ତି ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଦେଖାଗଲା:

- ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବରଣୀ, କରାଯାଇଥିବା ନିବେଶ ଏବଂ ଏଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥାନ ବିଷୟରେ ରେକର୍ଡ୍ ଏବଂ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଅପଡେଟ୍ କିମ୍ବା ଠିକ୍ ଭାବରେ ଅନୁରକ୍ଷଣ କରାଯାଇନାହିଁ ।
- 1976 ରୁ 2002 ମଧ୍ୟରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଥିବା 89 ଟି ଆବାସ ଯୁନିଟ୍ ମଧ୍ୟରୁ ଓଡ଼ିଶାକୁ ଲିଜ୍ ସ୍ବତ୍ତ୍ଵରେ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ 23 ଟି ଯୁନିଟ୍ ଏବଂ ପିପିପି ଡାଆରେ ଚଳାଇବା ପାଇଁ 14 ଟି ଯୁନିଟ୍ ଘରୋଇ ସଂସ୍ଥାକୁ ଲିଜ୍ ସ୍ବତ୍ତ୍ଵରେ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା । ବାକି ଯୁନିଟ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ 16 ଟି ଯୁନିଟ୍ ପରିଚ୍ଛଳନା କରୁଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରବନ୍ଧନ ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ଅନ୍ୟ 36 ଟି ବ୍ୟବହୃତ ନ ହୋଇ ପଡ଼ି ରହିଅଛି ।
- 36 ଟି ଅବ୍ୟବହୃତ ଆବାସ ଯୁନିଟ୍ ମଧ୍ୟରୁ 7 ଟିର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ 85.34 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲେ ଏବଂ ବାକି ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକ ଜଗୁଆଳି ବିହୀନ ହୋଇ ପଡ଼ିରହିଛି ।

ପରିଚାଳନା ଯୋଜନାର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ଓଡ଼ିଶା 36 ଟି ଆବାସ ଯୁନିଟ୍ ଅବ୍ୟବହୃତ ହୋଇ ରହିଥିଲା

ତେଣୁ ନିର୍ମିତ ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ଉପଯୁକ୍ତ ଉପଯୋଗ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନାରେ ଅଭାବକୁ ସୁଚୀତ କରୁଥିଲା ।

ସରକାର ସମ୍ପତ୍ତି ରେଜିଷ୍ଟ୍ରର ଅନୁରକ୍ଷଣର ତଥ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସହିତ ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରରେ ସମ୍ପତ୍ତି ରେଜିଷ୍ଟ୍ରର ପ୍ରସ୍ତୁତ ପାଇଁ ଆଶ୍ୱାସନା ଦେଇଥିଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଥିଲେ ଯେ ବାକି 29 ଟି ଆବାସ ସୁନିର୍ମିତ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଓଡ଼ିଡିସି କରୁଥିଲା । ତେବେ ଓଡ଼ିଡିସିଠାରୁ ବିଶଦ ଖର୍ଚ୍ଚ ବିବରଣୀ ମଗାଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଡିସି ଏହା ଉପସ୍ଥାପନ କରିପାରି ନ ଥିଲେ (ଜୁଲାଇ 2014) ।

ପାନ୍ଥୁଶାଳା ଏବଂ ହୋଟେଲଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନା ପ୍ରଦର୍ଶନ

ପାନ୍ଥୁଶାଳା ଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନା

2.1.39 ମାର୍ଚ୍ଚ 2009 ସୁଦ୍ଧା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ 24 ଟି ପାନ୍ଥୁଶାଳାର ପରିଚାଳନା କରୁଥିଲା ଏବଂ 2012-14 ମଧ୍ୟରେ 6 ଟି ପାନ୍ଥୁଶାଳା ପିପିପି ଭିତ୍ତିରେ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଘରୋଇ ସଂସ୍ଥାକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 2012-13 ରେ ଗୋଟିଏ ସୁନିର୍ମିତ ଓଡ଼ିଡିସିକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର ହୋଇଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ପର୍ଯ୍ୟଟନବିଭାଗ ସମୁଦାୟ 17 ଟି ପାନ୍ଥୁଶାଳା ପରିଚାଳନା କରୁଥିଲା ।

ଜିଓଓ ପାନ୍ଥୁଶାଳାଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନାରେ 7.90 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲେ

2009-14 ମଧ୍ୟରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ ପାନ୍ଥୁଶାଳାଗୁଡ଼ିକରୁ 0.67 କୋଟି ଟଙ୍କା ରାଜସ୍ୱ ପାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ 7.90 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିଚାଳନା ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ମୁଖ୍ୟତଃ ଏହି ପାନ୍ଥୁଶାଳାଗୁଡ଼ିକରେ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ରହଣି ହାର ମାତ୍ର ଏକ ପ୍ରତିଶତରୁ 62 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବାରୁ ଏଗୁଡ଼ିକର ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ 2009-11 ମଧ୍ୟରେ 8 ଟି ସୁନିର୍ମିତ, 2011-12 ରେ 9 ଟି ସୁନିର୍ମିତ, 2012-13 ରେ 10 ଟି ସୁନିର୍ମିତ ଏବଂ 2013-14 ମଧ୍ୟରେ 9 ଟି ସୁନିର୍ମିତ କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟଟକ ରହିନଥିଲେ ଏବଂ ପାନ୍ଥୁଶାଳା ଅଧିକାର ହାର ଶୂନ୍ୟ ଥିଲା । ଏହି ପାନ୍ଥୁଶାଳାଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ସରକାର 2.27 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିରର୍ଥକ ଦରମା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ପାନ୍ଥୁଶାଳାଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ନହେବା, ଖାଦ୍ୟ ପାନୀୟ ସୁବିଧାର ଅଭାବ, ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣର ଅଭାବ କମ୍ କିମ୍ବା ଶୂନ୍ୟ ରହଣି ହାରର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ ସମ୍ଭଳ ଏବଂ ଶ୍ରମଶକ୍ତିର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ମାତ୍ର କିଛି ପାନ୍ଥୁଶାଳା ପରିଚାଳନା କରାଯାଉଅଛି ଏବଂ କମ୍ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ଆଗମନ ଓ ପାନ୍ଥୁଶାଳାଗୁଡ଼ିକ କମ୍ ସମ୍ଭାବ୍ୟତା ହେତୁ ରହଣି ହାର କମିଥିଲା ।

ହୋଟେଲଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନା

2.1.40 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଡିସି ହୋଟେଲଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନା ପ୍ରଦର୍ଶନ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

ବର୍ଷ	ଲାଭ କରୁଥିବା ସୁନିର୍ମିତ			ରାଜସ୍ୱ ତୁଳନାରେ ଲାଭର ପ୍ରତିଶତ	ରାଜସ୍ୱ ଅଜିତ			ଲାଭ
	ନଂ	ରାଜସ୍ୱ ଅଜିତ	ଲାଭ		ନଂ	ରାଜସ୍ୱ ଅଜିତ	ଖର୍ଚ୍ଚ	
2009-10	11	9.81	0.95	9.68	09	4.91	0.34	6.92
2010-11	12	13.15	1.65	12.50	08	3.32	0.34	10.24
2011-12	16	16.63	1.82	10.94	05	1.60	0.13	8.12
2012-13	13	14.24	1.70	11.94	08	4.77	0.35	7.34
2013-14	9	10.60	0.98	9.25	12	8.70	0.90	10.34
ମୋଟ		64.43	7.10	11.02		23.30	2.06	8.84

(ଉତ୍ସ: ଓଡ଼ିଡିସି ଦ୍ୱାରା ଯୋଗାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟ)

2009-14 ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଡିସି ସାମଗ୍ରିକ 5.04 କୋଟି ଟଙ୍କାର ହୋଟେଲ ପରିଚାଳନା ଲାଭ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏବଂ ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ରୁମ୍ ତାରିଫ୍ 2009-10 ରେ 991 ଟଙ୍କାରୁ 2013-14 ରେ 1,562 ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି

ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ 5 ରୁ 12 ଟି ହୋଟେଲରେ ପରିଚାଳନା କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 3 ଟି³¹ ହୋଟେଲ କ୍ରମାନ୍ୱୟ ଭାବରେ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ କ୍ଷତି କରିଥିଲେ । କ୍ରମାନ୍ୱୟ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଲାଭ କରିଥିବା 6 ଟି ହୋଟେଲ³² ମଧ୍ୟରୁ 2 ଟି ହୋଟେଲର ଲାଭ ମୁଖ୍ୟତଃ ମଦ ଏବଂ ବିଅର ବିକ୍ରିରୁ ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ କ୍ଷତି କରିଥିବା ଓଡ଼ିଶା ହୋଟେଲ ଗୁଡ଼ିକ ସୁଦୂର ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ଅବସ୍ଥିତ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ଏଠାରେ ଏକମାତ୍ର ସେବା ଯୋଗାଣକାରୀ ସଂସ୍ଥା । କେବଳ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ରତ୍ନକୁ ବାଦ୍ ଦେଲେ ଅନ୍ୟ ସମୟ ଗୁଡ଼ିକରେ ଏହି ସବୁ ସ୍ଥାନକୁ ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନଙ୍କର ଆଗମନ ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ । ତଥାପି ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ କ୍ଷତି କରିଥିବା ହୋଟେଲ ମଧ୍ୟରୁ 5 ଟି ହୋଟେଲ³³ ସୁଦୂର ସ୍ଥାନରେ ଅବସ୍ଥିତ ନଥିଲା କିମ୍ବା ଏଠାରେ ଓଡ଼ିଶା କେବଳ ଏକମାତ୍ର ସେବା ଯୋଗାଣକାରୀ ସଂସ୍ଥା ନଥିଲା ।

ହୋଟେଲଗୁଡ଼ିକର ଅଧିକାର ପରିମାଣ

2.1.41 2009-14 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ହୋଟେଲ ଗୁଡ଼ିକର ଅଧିକାରର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଓ ପ୍ରାପ୍ତି ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

ବିବରଣ	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14
ପର୍ଯ୍ୟଟକ ହୋଟେଲ ସଂଖ୍ୟା	20	20	21	21	20
କୋଠରୀ ସଂଖ୍ୟା	494	519	511	500	503
ବିଛଣା ସଂଖ୍ୟା	1081	1137	1118	1092	1072
ଉପଲବ୍ଧ ବିଛଣା ରାତ୍ରି	361715	366787	363922	355410	360022
ବିକ୍ରି ବିଛଣା ରାତ୍ରି	156387	156221	153488	141521	137117
ସାମଗ୍ରିକ ଜାତୀୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ	60	62	61	60	ମିଳିନଥିଲା
ଓଡ଼ିଶା ସାମଗ୍ରିକ ହାରାହାରି ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ	47	50	52	55	55
ସାମଗ୍ରିକ ହାରାହାରି ପ୍ରାପ୍ତି	43	43	42	40	38
ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି କରିପାରିଥିବା ହୋଟେଲ ଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା	06	04	01	01	01
ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି କରି ପାରିଥିବା ହୋଟେଲ ସଂଖ୍ୟା	14	16	20	20	19
ସମାନ ସ୍ଥାନରେ ଥିବା ହୋଟେଲର ହାରାହାରି ଅଧିକାର ପ୍ରାପ୍ତି କରିଥିବା ଓଡ଼ିଶା ହୋଟେଲ ସଂଖ୍ୟା	4	4	4	3	ମିଳିନଥିଲା

(ଉତ୍ସ: ଓଡ଼ିଶା ହୋଟେଲ ପ୍ରବନ୍ଧ ତଥ୍ୟ)

ଓଡ଼ିଶା ହୋଟେଲଗୁଡ଼ିକର ଅଧିକାର ହାର ଜାତୀୟ ହାରରୁ କମ୍ରେ ସ୍ଥିରୀକରଣ କରାଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅଧିକାର ପ୍ରାପ୍ତି 2009-10 ରେ ଥିବା 43 ପ୍ରତିଶତରୁ ଖସି 2013-14 ରେ 38 ପ୍ରତିଶତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ କେବଳ 1 ଟି ରୁ 6 ଟି ହୋଟେଲ ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ସ୍ଥିରୀକୃତ ହାରକୁ ମାତ୍ର 1 ଟି ରୁ 4 ଟି ହୋଟେଲ ପ୍ରାପ୍ତି କରିପାରିଥିଲେ ଏବଂ ସମାନ ସ୍ଥାନରେ ଅବସ୍ଥିତ ଘରୋଇ ହୋଟେଲର ହାରାହାରି ଅଧିକାର ହାରକୁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ମାତ୍ର 3 ରୁ 4 ଟି ହୋଟେଲ ପ୍ରାପ୍ତି କରିଥିଲେ ।

ସମୀକ୍ଷାରେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯେ 2009-14 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ହୋଟେଲ ଗୁଡ଼ିକର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ, ଉନ୍ନୟନ ଏବଂ ନବୀକରଣ ପାଇଁ 9.94 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅଧିକାର ହାରରେ

ହୋଟେଲ ଗୁଡ଼ିକର ଉନ୍ନତିକରଣ ପାଇଁ 9.94 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏଗୁଡ଼ିକର ଅଧିକାରରେ ଉନ୍ନତି ହୋଇନଥିଲା

³¹ ବାଲେଶ୍ୱର, ଡେଙ୍କାନାଳ ଏବଂ ଧଉଳି

³² ଚାନ୍ଦିପୁର, ଗୋପାଳପୁର, ପୁରୀ, ରମ୍ପା, ରାଉରକେଲା ଏବଂ ତନ୍ତପାଣି

³³ ବାଲେଶ୍ୱର, କଟକ, ଚାନ୍ଦବାଲି, ଡେଙ୍କାନାଳ ଏବଂ କୋଣାର୍କ

କୌଣସି ବୃଦ୍ଧି ଘଟିନଥିଲା । ବିଦେଶୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କୁ ଆକୃଷ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶାରେ କୌଣସି ହୋଟେଲ ତାରକା ଶ୍ରେଣୀଭୁକ୍ତ ନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଥିଲେ ଯେ ଓଡ଼ିଶା ହୋଟେଲ ଗୁଡ଼ିକ ସୁଦୂର ସ୍ଥାନରେ ଅବସ୍ଥିତ ଥିବାରୁ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ରତ୍ନ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ ଦିନଗୁଡ଼ିକରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଆଗମନ ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ହେଉଥିବାରୁ ଅଧିକାର ହାର କମ୍ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏହି ତଥ୍ୟ ସତ୍ୟ ଯେ ଓଡ଼ିଶା ହୋଟେଲ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରମୁଖ ସ୍ଥାନ ମାନଙ୍କରେ ଅବସ୍ଥିତ ଅଛି ।

ଖାଦ୍ୟ ସରବରାହ ସୁବିଧାର ପ୍ରଦର୍ଶନ

2.1.42 ଓଡ଼ିଶା ହୋଟେଲଗୁଡ଼ିକରେ ସପ୍ଲାଇଡ ଖାଦ୍ୟ ସରବରାହ ସୁବିଧା ଯୋଗାଉଥିଲା ଏବଂ ନନ୍‌ନିକାନନ ପ୍ରାଣୀ ଉଦ୍ୟାନରେ ଏକ ରେଷ୍ଟୋରାନ୍ ପରିଚାଳନା କରୁଥିଲା । ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2000 ରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଖାଦ୍ୟ ସରବରାହ ଯୁନିଟ୍‌କୁ ଲାଭଦାୟକ କେନ୍ଦ୍ର ହିସାବରେ ଗଣ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଶା ଏହା କରିନଥିଲା କିମ୍ବା ଏହି ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକର ସ୍ବତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ ପରିଚାଳନା ଲାଭ କ୍ଷତିର ହିସାବ କରିନଥିଲା ।

ପୁନଶ୍ଚ, କମ୍ପାନୀ 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ଖାଦ୍ୟ ବାବଦ ବ୍ୟୟକୁ ସାମଗ୍ରିକ ଖାଦ୍ୟ ସରବରାହ ବିକ୍ରିର 40 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ରଖିବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲା । କିନ୍ତୁ, ସାମଗ୍ରିକ ପ୍ରକୃତ ଖାଦ୍ୟବାବଦ ବ୍ୟୟ 45.54 ପ୍ରତିଶତ ହୋଇଥିବାରୁ 1.94 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଧିକ ଜିନିଷପତ୍ର ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ବିଭିନ୍ନ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ମାତ୍ର 5 ଟି ହୋଟେଲ³⁴ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଖାଦ୍ୟବାବଦ ବ୍ୟୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିପାରିଥିଲେ । 2009-14 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ନନ୍‌ନିକାନନ ପ୍ରାଣୀ ଉଦ୍ୟାନରେ ଥିବା ରେଷ୍ଟୋରାନ୍ ଖାଦ୍ୟବାବଦ ବ୍ୟୟ 51.62 ପ୍ରତିଶତରୁ 59.24 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବାରୁ 45.57 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ ଖାଦ୍ୟବାବଦ ବ୍ୟୟକୁ କମ୍ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରଶିକ୍ଷିତ ଖାଦ୍ୟ ଓ ପାନୀୟ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରିବା, ଆବଶ୍ୟକ ଷ୍ଟକ୍ ସତ୍ୟାପନ, ପାକପକ୍ଷତି ମାନକର ପୁନରାକ୍ଷଣ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟକାଳୀନ ମେନ୍ୟୁ ଦରରେ ସଂଶୋଧନ କରିବା ପରି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉଛି ।

ପର୍ଯ୍ୟଟକ ପରିବହନ ସେବାର ପରିଚାଳନାଗତ ପ୍ରଦର୍ଶନ

ପର୍ଯ୍ୟଟକ ବସ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନା

2.1.43 ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନଙ୍କୁ ସ୍ଥାନ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ପରିବହନ ସୁବିଧା ଯୋଗାଇବା ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟଟକ, ଚୁର୍ ଅପରେଟର ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବରାଦ ଅନୁସାରେ ଭଡ଼ାରେ ଗାଡ଼ି ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶାରେ ଭୁବନେଶ୍ବର ଓ ପୁରୀଠାରେ ଭୁପୃଷ୍ଠ ପରିବହନ ଯୁନିଟ୍ ଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଓଡ଼ିଶା ପାଖରେ 28 ଟି ପର୍ଯ୍ୟଟକ ବସ୍ ଥିଲା । 2009-14 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପରିବହନ ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନାଗତ ପ୍ରଦର୍ଶନ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

(ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରେ)

ବିବରଣୀ	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14
ପରିବହନ ବିକ୍ରି ଦ୍ବାରା ରାଜସ୍ବ (କ)	144.65	192.54	257.45	277.07	263.80
ହୋଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚ (ଖ)	111.67	138.73	180.87	182.61	205.88
ମୂଲ୍ୟାୟନ ପୂର୍ବ ଲାଭ (କ- ଖ)	32.98	53.81	76.58	94.46	57.92
ଅବମୂଲ୍ୟାୟନ	171.69	157.56	94.53	56.66	33.99
ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଖର୍ଚ୍ଚର ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ	33.26	34.43	49.82	58.41	60.38
ପରିଚାଳନାଗତ ଲାଭ (+)/କ୍ଷତି (-)	(-171.97)	(-138.18)	(-67.77)	(-20.61)	(-36.45)

(ଉତ୍ସ: ପରିଚାଳନା ଦ୍ବାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ବାର୍ଷିକ ହିସାବ ଏବଂ ତଥ୍ୟରୁ)

³⁴ ତତ୍ପ୍ରପାଣି (2009-10), ଭୁବନେଶ୍ବର (2011-12 ଏବଂ 2013-14), ପାରାଦୀପ (2013-14), ଚାନ୍ଦବାଲି (2013-14) ଏବଂ ସମଲପୁର (2013-14)

ଓଡ଼ିଶା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବସ୍
ପରିଚାଳନାରେ 4.35 କୋଟି
ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲା

2009-14 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବସ୍ଗୁଡ଼ିକ 4.35 କୋଟି ଟଙ୍କାର
ପରିଚାଳନାଗତ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା । ବସ୍ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇ ପାରିନଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ଏବଂ
ଏଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

ସ୍ଥାନ	ବିବରଣ	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14
ଭୁବନେଶ୍ୱର	ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ଦିବସ	3571	3802	4643	6131	6576
	ବାସ୍ତବିକ ପରିଚାଳନା ଦିବସ	1657	2367	2590	2547	2836
	ଚାଲିଥିବା କିଲୋମିଟର	235424	270875	290277	287126	337969
	ଉପଲବ୍ଧ ଦିବସ ତୁଳନାରେ ଉପଯୋଗ ପ୍ରତିଶତ	46.40	62.26	55.78	41.54	43.13
	ବସ୍ ସଂଖ୍ୟା	13	11	16	18	20
ପୁରୀ	ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ଦିବସ	2318	2386	3019	2901	2892
	ବାସ୍ତବିକ ପରିଚାଳନା ଦିବସ	1251	1484	1575	1582	1331
	ଚାଲିଥିବା କିଲୋମିଟର	209592	244712	261600	294918	220829
	ଉପଲବ୍ଧ ଦିବସ ତୁଳନାରେ ଉପଯୋଗ ପ୍ରତିଶତ	53.97	62.20	52.17	54.53	46.02
	ବସ୍ ସଂଖ୍ୟା	10	12	11	8	8

(ଉତ୍ସ: ଓଡ଼ିଶା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ତଥ୍ୟ)

ଓଡ଼ିଶା ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ଦିବସର ମାତ୍ର 43.13 ପ୍ରତିଶତରୁ 62.26 ପ୍ରତିଶତ ଦିବସ ଉପଯୋଗ
କରିପାରିଥିଲା । ବସ୍ଗୁଡ଼ିକର କମ୍ ପରିଚାଳନା ଏବଂ ପରିଚାଳନା କର୍ମୀଙ୍କ ଅଭାବ ଏପରିକି 40 ଟି ଯାନ ପାଇଁ
(ଅବାଣିଜ୍ୟକ ଯାନଗୁଡ଼ିକୁ ସାମିଲ କରି) 18 ଜଣ ଦ୍ରାଘତର ପ୍ରଭୃତି ବସ୍ଗୁଡ଼ିକର ଅବ୍ୟବହୃତ ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ
କାରଣ ଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ, ବସ୍ ଚଳାଚଳ ରତ୍ନକାଳୀନ ଭିତ୍ତିକ ବ୍ୟବସାୟ ହୋଇଥିବାରୁ ଏବଂ ନିୟମିତ ସ୍ଥାନ
ପରିଦର୍ଶନ ଅପେକ୍ଷା ଚାର୍ଟର ବୁକିଂ ଉପରେ ଅଧିକ ନିର୍ଭର କରିବାରୁ ବସ୍ଗୁଡ଼ିକର କମ୍ କ୍ଷମତା ଉପଯୋଗ
ହୋଇଥିଲା । ସରକାର ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କହିଲେ ଯେ ଅଧିକ ପ୍ୟାକେଜ୍ ଟୁର୍ ଏବଂ କର୍ପୋରେଟ୍ ଓ ସରକାରୀ
ସଂସ୍ଥାପନ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଆକୃଷ୍ଟ କରି ଓଡ଼ିଶା ଅଧିକ କର୍ମୀ ନିଯୁକ୍ତ କରିବ । ଉତ୍ତରରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ, ବସ୍ଗୁଡ଼ିକର
କ୍ରୟର ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନାର ଅଭାବ ଥିଲା ।

ହସ୍ ଅନ୍ ହସ୍ ବସ୍ ସେବାର ପରିଚାଳନା

2.1.44 ପର୍ଯ୍ୟଟନମାନଙ୍କ ଭୁବନେଶ୍ୱର ମଧ୍ୟରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ସ୍ଥାନ ପରିଦର୍ଶନ ପାଇଁ ହସ୍ ଅନ୍ ହସ୍ ଅର୍ଥ ବସ୍
ସେବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ମଇ 2008 ରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ ଏବଂ ପିପିପି ଭିତ୍ତିରେ ପରିଚାଳନାର
ସମ୍ପାଦନାର ଅନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶା ବସ୍ଗୁଡ଼ିକୁ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଭିତ୍ତିରେ
ପରିଚାଳନା କରିବା ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କୁ ଭଡ଼ା ପ୍ରଦାନ ସର୍ତ୍ତାବଳୀରେ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଓଡ଼ିଶାକୁ
ଅକ୍ଟୋବର 2008 ରେ 13 ଟି ବସ୍ କ୍ରୟ କରିବା ପାଇଁ 2.33 କୋଟି ଟଙ୍କା ଦେଇଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶା 13 ଟି ବସ୍
କ୍ରୟ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେଥିରୁ 11 ଟି ବସ୍ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଟେଣ୍ଡର ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ କଲିକ୍ ଟେଣ୍ଡର ଗ୍ରାଭେଲ
ଲିମିଟେଡ୍ (କେଟିଟିଏଲ୍)କୁ ଚୟନ କରି ବସ୍ଗୁଡ଼ିକ ହସ୍ତାନ୍ତର (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2008) କରିଥିଲେ । ସର୍ଭାନ୍ୟାସରେ
କେଟିଟିଏଲ୍ ପ୍ରଥମ ବାର୍ଷିକ 2 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଭଡ଼ା ସହ ପ୍ରତିବର୍ଷ 10 ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ସହିତ ପ୍ରଥମ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ
ପରିଚାଳନା କରିବେ ଏବଂ ନିଜ ପରିଚାଳନାଗତ ଲାଭର 25 ପ୍ରତିଶତ ଦେୟ କରିବେ । ଏହି ପରିଚାଳନା
ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2008 ରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ।

ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଏହି ସେବାର ଆଖୁଦୃଶିଆ ପ୍ରଦର୍ଶନ ନ ହେବାରୁ ଓଡ଼ିଶା ଫେବୃଆରୀ 2011 ରେ
ଚାରୋଟି ବସ୍ ଫେରାଇ ଆଣିଥିବା ସହିତ ବାର୍ଷିକ ଭଡ଼ା 1.38 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାକୁ ହ୍ରାସ କରିଥିଲେ । ପୁନଶ୍ଚ, ପୁରୀ ଓ

ଭୁବନେଶ୍ୱର ମଧ୍ୟରେ ସଟଲ୍ ସେବା ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ କେଟିଟିଏଲ୍‌କୁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ କେଟିଟିଏଲ୍ ବସ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ସେବାରେ ଉପଯୋଗ ନକରି ଅନ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବାରୁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କୁ ଫେରାଇ ଆଣିଥିଲେ ଏବଂ ନିଜେ ପରିଚାଳନା କରିଥିଲେ । ଏହିପରି ସମ୍ଭାବ୍ୟତା ଅଧ୍ୟୟନ କରାଯାଇଥିବାରୁ ଏବଂ ବସ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ଫଳପ୍ରସ୍ତ ଭାବରେ ଉପଯୋଗ ହୋଇନଥିବାରୁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର 1.05 କୋଟି³⁵ ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ ହପ୍ ଅନ୍ ହପ୍ ସେବା ଏକ ନୂତନ ଉଦ୍ୟମ ଥିଲା ଏବଂ ସବୁ ପ୍ରକାର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ସତ୍ତ୍ୱେ ଏହା ଫଳପ୍ରସ୍ତ ହୋଇପାରିନଥିଲା ।

ଜଳ ପରିବହନ (ନୌକା)ର ପ୍ରଦର୍ଶନ

2.1.45 ଓଡ଼ିଶା, ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନଙ୍କୁ ଚିଲିକା ପାଖରେ ଏବଂ ସମୁଦ୍ର ମୁହାଣରେ (ଚାନ୍ଦବାଲି) ଅବସ୍ଥିତ ଚାରୋଟି ପାନ୍ଥୁନିବାସ³⁶ରେ, ନୌକାଳନା ସୁବିଧା ଯୋଗାଇ ଥାଏ । ଏହି ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକରେ ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷମତା³⁷ ବିଶିଷ୍ଟ 26 ଟି ମୋଟର ଚାଳିତ ନୌକା ଥିଲା ଏବଂ ଏଥିରେ ବରକୁଳାରେ ଥିବା 50 ଟି ସିଟ୍ ବିଶିଷ୍ଟ ଗୋଟିଏ ଭାସମାନ ଭୋଜନାଳୟ ସାମିଲ ଥିଲା । 2009-14 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା 1.34 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନୌକାଳନା ପରିଚାଳନାଗତ ଲାଭ ଅର୍ଜନ କରିଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ବିଷୟ ଜଣା ପଡ଼ିଥିଲା:

- ବରକୁଳାରେ ବଡ଼ ନୌକାର ବ୍ୟବହାର 2009-14 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ 48.60 ପ୍ରତିଶତରୁ 50.41 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ଭାସମାନ ଭୋଜନାଳୟ ଏହି ସମୟରେ 1,825 ଦିନ (365 ଦିନ x 5 ବର୍ଷ) ଉପଲବ୍ଧ ଥିବା ସ୍ଥଳେ ମାତ୍ର 82 ଦିନ ଚାଲୁ ରହିଥିଲା, ଫଳରେ ମାତ୍ର 4.49 ପ୍ରତିଶତ ଉପଯୋଗ ହୋଇ ପାରିଥିଲା । ମଧ୍ୟମ ଏବଂ ସାନ ନୌକାଗୁଡ଼ିକର ଉପଯୋଗ ଯଥାକ୍ରମେ 36.85 ପ୍ରତିଶତରୁ 63.97 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ 29.66 ପ୍ରତିଶତରୁ 62.88 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ ସ୍ଥାନୀୟ ନୌକାଚାଳକମାନଙ୍କର ପ୍ରତିବାଦ ଯୋଗୁଁ ଭାସମାନ ଭୋଜନାଳୟର ଉପଯୋଗ କମ୍ ହୋଇଥିଲା । ଅନ୍ୟ ନୌକାଗୁଡ଼ିକ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ରତ୍ନ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ଥିବାରୁ ଉପଯୋଗ କମ୍ ହୋଇଥିଲା । ପରନ୍ତୁ, ଭାସମାନ ରେଷ୍ଟୁରାଣ୍ଟ/ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନୌକାର ଉତ୍ତମ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇ ନଥିଲା ।

- ଡିସେମ୍ବର 2009 ରେ 38.24 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ବରକୁଳାରେ ଏକ ଗୃହ ନୌକା ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଅକ୍ଟୋବର 2013 ରେ ବାତ୍ୟା (ଫାଇଲିନ୍) ରେ ନଷ୍ଟ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାତ୍ର 1.09 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟ କରିପାରିଥିଲା । ଏହି ନୌକା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ବୀମାକରଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ନୌକାଟି ବୀମା କରାଯାଇନଥିବା ତଥ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ସରକାର କହିଥିଲେ ଯେ, ଚିଲିକା ହ୍ରଦରେ ଗୃହ ନୌକା ପରିଚାଳନା ଉପଯୁକ୍ତ ନଥିଲା । ଏହି ଉତ୍ତରରୁ ଜଣାପଡୁଛି ଯେ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ସମ୍ଭାବ୍ୟତା ଅଧ୍ୟୟନ ହୋଇ ନଥିଲା ।

³⁵ ରୋଜଗାର : 0.47 କୋଟି ଟଙ୍କା (ବାଣିଜ୍ୟରୁ 0.40 କୋଟି ଟଙ୍କା ସହିତ) ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ : 1.52 କୋଟି ଟଙ୍କା (ଦେବାକୁ ଥିବା ବାର୍ଷିକ ଭଡ଼ାକୁ ବାଦ୍ ଦେଇ ଯାହା ସ୍ଥିର କରାଯାଇନଥିଲା ଏବଂ ଡିଓଟି ଦ୍ୱାରା ଦାବି କରାଯାଇ ନଥିଲା)

³⁶ ବରକୁଳା : 12, ଚାନ୍ଦବାଲି : 02, ରମ୍ଭା : 05 ଏବଂ ସାତପଡ଼ା : 07

³⁷ ବୃହତ୍ ତଳା : 20, ମଧ୍ୟମ ତଳା : 11 ରୁ 20 ଏବଂ କ୍ଷୁଦ୍ର ତଳା : 10 ବସିବା କ୍ଷମତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

- ନୌକା ଗୁଡ଼ିକରେ ପଞ୍ଜିକରଣ ନମର ଏବଂ ବହନ କରିବାର ସର୍ବାଧିକ କ୍ଷମତାର ପ୍ରଦର୍ଶନ, ସର୍ବନିମ୍ନ ନାବିକଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି, ଅଗ୍ନିନିର୍ବାପକ ଯନ୍ତ୍ର, ଲାଇଫ୍ ଜ୍ୟାକେଟ୍ / ଇନସୁଲେଟେଡ୍ ରବର ଟ୍ୟୁବ୍ ଉପଲବ୍ଧି ପରି, ଓଡ଼ିଶା ବୋଟ୍ ନିୟମ, 2004 ର ପ୍ରାବଧାନଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନ ହୋଇନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ ଓଡ଼ିଶା ବୋଟ୍ ନିୟମ, 2004 ର ପ୍ରାବଧାନ ଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନ ପାଇଁ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା କରାଯାଉଅଛି ।

ବିପଣନ କୌଶଳ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ପ୍ରଚାର

ପର୍ଯ୍ୟଟନର ବିଜ୍ଞାପନ ଏବଂ ପ୍ରଚାର

2.1.46 ଓଡ଼ିଶାକୁ ଏକ ପର୍ଯ୍ୟଟନସ୍ଥଳ ରୂପରେ ପ୍ରଚାର ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ ଖବର କାଗଜ ଓ ଇଲେକଟ୍ରୋନିକ୍ ଖବର ସରବରାହ, ମେଳା ଓ ଯାନିଯାତ୍ରା ଇତ୍ୟାଦି ବିଜ୍ଞାପନ କରିଆରେ ପ୍ରଚାର କରିଥିଲେ । 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ ବିଜ୍ଞାପନ ଓ ପ୍ରଚାର ପାଇଁ 89.03 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତା'ମଧ୍ୟରୁ ଏସବୁ ପାଇଁ 34.79 କୋଟି ଟଙ୍କା ଓଡ଼ିଡିସିକୁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଘରୋଇ ହୋଟେଲଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ପ୍ରତିଯୋଗିତା କରିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଡିସିର ଗୋଟିଏ ବିପଣନ ଡିଭିଜନ ଥିଲା ଏବଂ ଏହା ବିକ୍ରି, ବିପଣନ ଏବଂ ଜନ ସଂପର୍କ ପରି କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଚାର କରିଥାଏ ।

ସମାକ୍ଷାରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ବିଷୟ ଜଣାପଡ଼ିଥିଲା:

- ଓଡ଼ିଡିସିକୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏଜେନ୍ସି ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ ନ କରି ଏବଂ ବିନା କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଡିସିକୁ 34.79 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ ଜିମ୍ବା ଓଡ଼ିଡିସି ଘଟଣାଘାଟା ଖର୍ଚ୍ଚର ନଥି ଅନୁରକ୍ଷଣ କରିନଥିଲେ । ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଯାନିଯାତ୍ରା ଆୟୋଜନ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକୁ 5,000 ଟଙ୍କାରୁ 10 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋଟ 1.70 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନୁଦାନ ଦେଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏଥିପାଇଁ କୌଣସି ଦିଶାନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜାରି କରିନଥିଲେ ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ ଯେହେତୁ ଓଡ଼ିଡିସି କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହକ ତେଣୁ ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପାଦନ ପରେ ଘଟଣାଘାଟା ବିଲ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଦାନ/ ସମାୟୋଜନ ପାଇଁ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥାଏ । ଏହି ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ ସମାକ୍ଷାରେ ଘଟଣାଘାଟା ଖର୍ଚ୍ଚ ଗୁଡ଼ିକର ବିବରଣୀ ମଗାଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଲଭ୍ୟ ହୋଇନଥିଲା ଏବଂ ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକର ଆରମ୍ଭ ପୂର୍ବରୁ ବିଲ୍ ପ୍ରଦାନ କରି ଓଡ଼ିଡିସିକୁ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

- 2009-14 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ସରବରାହରେ ବିଜ୍ଞାପନ (14.66 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଘଟଣା ଓ ରୋଡ ଶୋ (3.21 କୋଟି ଟଙ୍କା) ପାଇଁ 17.87 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ବିଦେଶୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ଆଗମନରେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇନଥିଲା । ଏହା **ଅନୁକ୍ଷେପ 2.1.13** ରେ ଚର୍ଚ୍ଚା କରାଯାଇଅଛି ।
- ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ କୌଣସି ବ୍ୟାପକ ପ୍ରଚାର ଯୋଜନା/ ଦିଶାନିର୍ଦ୍ଦେଶିକା ନଥିବାରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକାର ପ୍ରଚାର ପାଇଁ ଅଲଗା ଭାବରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ବଜାର ସ୍ରୋତର ଅନୁସନ୍ଧାନ ହୋଇ ନଥିଲା ।
- 2009-14 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଡିସି ଏହାର ସମୁଦାୟ ବଜେଟ୍ 108.58 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ ମାତ୍ର 1.28 କୋଟି ଟଙ୍କା (1.18 ପ୍ରତିଶତ) ପ୍ରଚାର ଓ ପ୍ରସାର ପାଇଁ ରଖିଥିଲା ଏବଂ ତା'ମଧ୍ୟରୁ ଟେଣ୍ଡର ବିଜ୍ଞାପନ ପାଇଁ 0.69 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା । ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ ଓଡ଼ିଡିସି କରିଥିବା ପ୍ୟାକେଜ୍ ଟୁର ବିଜ୍ଞାପନ ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ 35.72 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲା ।

ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନର ପ୍ରସାର ପାଇଁ 17.87 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ରାଜ୍ୟ ବିଦେଶୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କୁ ଆକର୍ଷିତ କରିନଥିଲା ।

ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସହିତ ସରକାର କହିଲେ ଯେ ସମାକ୍ଷାରେ ଅବଲୋକନଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାଳନ ପାଇଁ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯିବ ।

ଓଡ଼ିଶା ପାଇଁ ମହାପରିନିର୍ବାଣ ଏକ୍ସପ୍ରେସର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଟୁର

2.1.47 ରାଜ୍ୟରେ ଥିବା ବୌଦ୍ଧସ୍ଥଳିଗୁଡ଼ିକୁ ଅଧିକ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କୁ ଆକୃଷ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ ମଇ 2012 ରେ ମହାପରିନିର୍ବାଣ ଏକ୍ସପ୍ରେସ୍ ଟ୍ରେନରେ ଏହି ସବୁ ସ୍ଥାନକୁ ସଂଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ରେଲୱେ କ୍ୟାଟରିଜ୍ ଓ ଟୁରିଜିମ୍ କର୍ପୋରେସନ୍ (ଆଇଆରସିଟିସି) କୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ । ଆଇଆରସିଟିସି ମଇ 2012 ରେ ସମଗ୍ର ଟ୍ରେନ୍ ଅଧିକାରର 60 ପ୍ରତିଶତ ଲକ୍ଷ ଇନ୍ ମିନିମମ୍ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ହିସାବରେ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ଏହି ପ୍ୟାକେଜ୍ ଟୁରର ସାଧନ ଯୋଗ୍ୟତା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଅବଗତ କରିଥିଲେ । ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ 20 ଡିସେମ୍ବର 2012 ଏବଂ 20 ଜାନୁଆରୀ 2013 ରେ ଦୁଇଟି ଯାତ୍ରା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିବାରୁ ଆଇଆରସିଟିସି ଏହାର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଫିସ୍ ବାବଦରେ ଯଥାକ୍ରମେ 0.95 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ 0.89 କୋଟି ଟଙ୍କା ଜମା କରିବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ (ଅକ୍ଟୋବର/ ଡିସେମ୍ବର 2012) । ଯେହେତୁ ପ୍ରଥମ ଯାତ୍ରା ପାଇଁ କୌଣସି ଟିକେଟ୍ ବିକ୍ରି ହେଲା ନାହିଁ, ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ ଏହି ଯାତ୍ରାକୁ ରଦ୍ଦ (18 ଡିସେମ୍ବର 2012) କରିଥିଲେ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ଯାତ୍ରାକୁ ସଫଳ କରିବା ପାଇଁ ଆଇଲାଣ୍ଡ ଓ କାମୋଡିଆଠାରେ 0.25 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚରେ ରୋଡ୍ ସୋ କରିଥିଲେ । ରୋଡ୍ ସୋ ସତ୍ତ୍ୱେ, ଦ୍ୱିତୀୟ ଯାତ୍ରା ବାବଦରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଫିସ୍ ବାବଦକୁ 0.87 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ (ଜାନୁଆରୀ 2013) କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ମାତ୍ର 14 ଜଣ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କୁ ଆକୃଷ୍ଟ କରିପାରିଥିଲେ ।

ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ଡିସେମ୍ବର 2013 ରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଯାତ୍ରା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ ଆଇଆରସିଟିସିକୁ 1.25 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ (ଅଗଷ୍ଟ/ନଭେମ୍ବର 2013) । ଯେହେତୁ ଏଥିପାଇଁ ମାତ୍ର ଚାରୋଟି ଟିକେଟ୍ ବିକ୍ରି ହୋଇପାରିଥିଲା, ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ ଏହି ଯାତ୍ରାକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ଆଇଆରସିଟିସିକୁ ଅନୁରୋଧ (ଡିସେମ୍ବର 2013) କରିଥିଲେ । ଆଇଆରସିଟିସି ଅପ୍ରେଲ 2014 ରେ ରଦ୍ଦ ବାବଦ ଖର୍ଚ୍ଚ 39.63 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା କାଟି ଫେରସ୍ତ କିମ୍ବା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଯାତ୍ରା କଲେ ମାତ୍ର 12.53 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ବିକଳ ଦେଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) ଅର୍ଥ ଫେରସ୍ତ ପାଇନାହିଁ କିମ୍ବା କୌଣସି ଯାତ୍ରା ସଞ୍ଚାଳନ କରିନାହିଁ ।

ତେଣୁ, ଏହି ପ୍ୟାକେଜ୍ ଟୁରର ସାଧନ ଯୋଗ୍ୟତା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ହୋଇ ନଥିବାରୁ ଏବଂ ରୋଡ୍ ସୋ କରାଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହି ପ୍ୟାକେଜ୍ ଟୁରର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ଏହିପରି ଭାବରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗର 1.12 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅପବ୍ୟୟ ହେବା ସହ ଆଇଆରସିଟିସି ପାଖରେ 1.25 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ନ ହୋଇ ପଡ଼ି ରହିଛି ।

ସରକାର ସମାକ୍ଷା ଅବଲୋକନକୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସହିତ ଏହି ବିଷୟରେ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ପାଇଁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ ।

ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବସ୍ ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ରାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍

2.1.48 ଓଡ଼ିଶା ପରିଚାଳନା କରୁଥିବା 28 ଟି ବସ୍ ମଧ୍ୟରୁ 23 ଟି ବସ୍ ସରକାରଙ୍କ ମାଲିକାନାରେ ଥିଲା । ଏହି ବସ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ବ୍ରାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ ଅଧିକାର ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା 40 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବାର୍ଷିକ ଭଡ଼ା ଆକାରରେ ଦୁଇ ବର୍ଷ ଅବଧି ପାଇଁ ଦେବା ସକାଶେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗକୁ ଜଣାଇ ଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2011) । ସରକାର ବସ୍‌ଗୁଡ଼ିକରେ ଓଡ଼ିଶା ପର୍ଯ୍ୟଟନର ପ୍ରଚାର ପାଇଁ 80 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଓଡ଼ିଶାକୁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2013/ମାର୍ଚ୍ଚ 2014) । ଓଡ଼ିଶା ନିଲାମ ଜରିଆରେ ପ୍ରତି ବର୍ଷ ଫୁର୍ ପାଇଁ 70 ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ଏବଂ ଦୁଇ ବର୍ଷ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ସହିତ ଏହି ବ୍ରାଣ୍ଡିଙ୍ଗ୍ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଗୋଟିଏ ପାର୍ଟିକୁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା (ଅକ୍ଟୋବର 2012) । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ 1.81 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ବସ୍ତୁତ୍ୱିକର ମାଲିକାନା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ ପାଖରେ ଥିବା ସବୁ ଓଡ଼ିଶିସିର ଗ୍ରାଣ୍ଟିକ୍ ଅଧିକାର ଅର୍ପଣକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଏବଂ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବରୁ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ ପରିଚାଳନା ଖର୍ଚ୍ଚର ହିତସାଧନ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିନଥିଲେ କିମ୍ବା ବିଜ୍ଞାପନ ବାବଦକୁ ଆନୁମାନିକ ଖର୍ଚ୍ଚର ହିସାବ ଓଡ଼ିଶିସିଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ କରିନଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶିସି ଏହି ବିଜ୍ଞାପନ ପାଇଁ ମାତ୍ର 1.81 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା କରିଥିବା ବେଳେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ ଏବାବଦରେ ଓଡ଼ିଶିସି କୁ 80 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ଯଥାର୍ଥତାର ଅଭାବ ପରିଲିଖିତ ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ ଯେହେତୁ ଏହି ବସ୍ତୁତ୍ୱିକର ପରିଚାଳନା ଖର୍ଚ୍ଚ ଓଡ଼ିଶିସି ବହନ କରୁଅଛି, ତେଣୁ ବସ୍ତୁତ୍ୱିକର ମାଲିକାନା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ ପାଖରେ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଶିସିର ରୟାଲ୍‌ଟି ଦାବି କରିବା ଅଧିକାର ଅଛି । ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ବାଣ୍ଟିକ୍ ଅଧିକାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳନା ବ୍ୟୟ ହିତସାଧନ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇନଥିଲା କିମ୍ବା ଓଡ଼ିଶିସିଠାରୁ ଆକଳନ ବିଜ୍ଞାପନ ଖର୍ଚ୍ଚର ହିସାବ ପ୍ରାପ୍ତ କରାଯାଇନଥିଲା ।

ଭ୍ରମଣ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବସାୟ

2.1.49 ଭ୍ରମଣ ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ରହିବା ପାଇଁ ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟଟନସ୍ଥଳଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯାତାୟତ ସୁବିଧା ଯୋଗାଇ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିକାଶ ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥାନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶିସି ହୋଟେଲ ଗୁଡ଼ିକରେ ରହିବା ପାଇଁ ବୁକିଙ୍ଗ୍ କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ ମାଧ୍ୟମରେ ଆହ୍ୱାନ କରି ଭ୍ରମଣ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ସହିତ ରାଜିନାମା କରିଥାଏ । ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଓଡ଼ିଶିସି ପାଖରେ 16 ଟି ପ୍ରାୟକୃତ ବୁକିଂ ପ୍ରତିନିଧି (ରାଜ୍ୟ ବାହାରର 14 ଟିକୁ ସାମିଲ କରି) ଥିଲା ବେଳେ ଏହା 2009-10 ରେ 17 ଟି ଥିଲା (ରାଜ୍ୟ ବାହାରର 15 ଟିକୁ ସାମିଲ କରି) । ରାଜିନାମାର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁସାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବୁକିଂ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ 50,000 ଟଙ୍କା ରଖାଯାଇଥିଲା । 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶିସିର ସାମଗ୍ରିକ 36.93 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆବାସିକ ବିକ୍ରି ମଧ୍ୟରୁ ଭ୍ରମଣ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମାତ୍ର 1.52 କୋଟି ଟଙ୍କାର (4.12 ପ୍ରତିଶତ) କାରବାର କରାଯାଇଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ 2009-10 ବର୍ଷରେ ରାଜ୍ୟ ବାହାରର 15 ଟି ଭ୍ରମଣ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 5 ଟି ସଂସ୍ଥା କୌଣସି ବୁକିଂ ଦେଇପାରିନଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କର ମାନ୍ୟତା ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଥିଲା । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଦେଖାଗଲା ଯେ 2009-14 ମଧ୍ୟରେ 4 ଟି ସଂସ୍ଥା ବାର୍ଷିକ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ 50,000 ଟଙ୍କା ହାସଲ କରିପାରି ନଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶିସି ଭ୍ରମଣ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କର ପ୍ରଦର୍ଶନକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରି ନଥିଲେ କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କ ସହିତ କମ୍ ପରିମାଣ ବାଣିଜ୍ୟର କାରଣ ଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କରି ସଂଶୋଧକ ଉପାୟ ସ୍ଥିର କରିନଥିଲେ ।

ସରକାର କହିଥିଲେ ଯେ ଓଡ଼ିଶିସି ନିଜସ୍ୱ ଅନୁଲୋଚନା ବୁକିଂ ପଦ୍ଧତି ପ୍ରଚଳିତ କରିଥିବା ଯୋଗୁଁ ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ହୋଟେଲ ଗୁଡ଼ିକର କମିଶନ ଓ ଶୁଳ୍କ ସୂଚୀରେ ଅଧିକ ନମନାୟତା ଥିବାରୁ ଭ୍ରମଣ ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କମ୍ ପରିମାଣର ବାଣିଜ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ।

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପ୍ରଚାର ଅଧିକାରୀ

2.1.50 ରାଜ୍ୟକୁ ଉଭୟ ଦେଶୀ ଓ ବିଦେଶୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କୁ ଆକୃଷ୍ଟ କରିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଫେବୃଆରୀ 2009 ରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପ୍ରଚାର ଅଧିକାରୀ (ଏସପିପିଓ) ପରିକଳ୍ପନା କରିଥିଲେ । ଏହି ପରିକଳ୍ପନାରେ ରାଜ୍ୟ/ଦେଶ ବାହାରେ ରହୁଥିବା ମୂଳ ଭାରତୀୟ/ନନ୍ ରେସିଡେଣ୍ଟ ଓଡ଼ିଆ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଇଚ୍ଛୁକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଏସପିପିଓ ଭାବରେ ଡାଲିକାଭୁକ୍ତ କରିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ଥିଲା । ସେମାନେ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟର ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଦ୍ରବ୍ୟ ଏବଂ ଆକର୍ଷଣଗୁଡ଼ିକର ସୂଚନା ବିକିରଣ କରିବେ ଏବଂ ତା'ବଦଳରେ ବୁକିଂ ଉପରେ 5 ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରୋସାହନ କମିଶନ ପାଇବାର ପ୍ରାବଧାନ ଥିଲା । ଏହି ପରିକଳ୍ପନାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶିସିକୁ ନୋଡାଲ୍ ଏଜେନ୍ସୀ ଭାବରେ ମନୋନୀତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଏହି ପରିକଳ୍ପନା ପ୍ରଚଳନଠାରୁ ଏପ୍ରିଲ 2010 ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା ମାତ୍ର ଚାରିଜଣଙ୍କୁ ଏଥିପାଇଁ ତାଲିକା ଭୁକ୍ତ କରିପାରିଥିଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଏହି ପରିକଳ୍ପନାକୁ ଜନପ୍ରିୟ କରିବା ପାଇଁ ସରକାର କିମ୍ବା ଓଡ଼ିଶା କୌଣସି ଉଦ୍ୟମ କରିନଥିବାରୁ ଏହି ପରିକଳ୍ପନା ଫଳପ୍ରସ୍ତୁ ହୋଇନଥିଲା ।

ସରକାର ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସହିତ କହିଲେ ଯେ ଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଠାରୁ ଦରଖାସ୍ତ ମିଳିଲେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ତାଲିକାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯିବ । କିନ୍ତୁ ଏହି ଉଭୟ ପରିକଳ୍ପନା ଲୋକପ୍ରିୟ ହୋଇନପାରିବାର କାରଣ ଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ନାମକର ହେଲା ।

ପାନ୍ଥନିବାସ ଗୁଡ଼ିକର ତାରକାୟୁକ୍ତ ହୋଟେଲକୁ ପାହ୍ୟାବୃଦ୍ଧି

2.1.51 ଓଡ଼ିଶାରେ ତିନୋଟି³⁸ ପାନ୍ଥନିବାସକୁ ତିନି ତାରକାୟୁକ୍ତ ହୋଟେଲକୁ ପାହ୍ୟାବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ନିଷ୍ପତ୍ତି (ଡିସେମ୍ବର 2009/ ଜୁନ 2010) ନେଇଥିଲେ ଏବଂ ତାରକା ମାନ୍ୟତା ପାଇଁ ଦରକାର ଥିବା ଭିତ୍ତି ସଂରଚନା ବିକାଶ ପାଇଁ ସର୍ବକମିଟି ଗଠନ କରିଥିଲେ । ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିକାଶ କର୍ମାଂଶ ଓ କୁଶଳୀ କର୍ମଚାରୀ ସଂଖ୍ୟା 40:30 ଅନୁପାତରେ ନିୟୁତ୍ତ, କୁଶଳୀ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଦକ୍ଷତାରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦେବା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭିତ୍ତିଭୂମି ସଂରଚନା ବିକାଶ ପାଇଁ ସର୍ବ କମିଟି ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ । ଏହିସବୁ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ତିନି ତାରକା ମାନ୍ୟତା ପାହ୍ୟା ପାଇଁ ଦରଖାସ୍ତ ଆବେଦନର ଛଅମାସ ମଧ୍ୟରେ ସମାପ୍ତ କରିବାର ଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ବିଶଦ ଯୋଜନା ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ ଅଟକଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ଏହାର ବିଲଡିଙ୍ଗ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ, ଡିଭିଜନକୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2010 ରେ ଅନୁଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଏ ବିଷୟରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ (ଅକ୍ଟୋବର 2014) କୌଣସି ଅଗ୍ରଗତି ହୋଇନାହିଁ ।

ସରକାର ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସହିତ କହିଲେ ଯେ ଓଡ଼ିଶାରେ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଯୋଜନା ରୂପାନ୍ତ ହେଲାପରେ ଏହି ହୋଟେଲ ଗୁଡ଼ିକର ତାରକାୟୁକ୍ତ ପାହ୍ୟାକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯିବ । ତଥ୍ୟ ଏହିକି ଯେ ଚାରି ବର୍ଷ ବିତି ଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର/ ଓଡ଼ିଶା ଏହି ତିନୋଟି ହୋଟେଲକୁ ତାରକାୟୁକ୍ତ ପାହ୍ୟାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିପାରି ନାହାନ୍ତି ।

ଗୋଲ୍ଡ କାର୍ଡ ଯୋଜନା

2.1.52 ଓଡ଼ିଶା ନିଜର ବାଣିଜ୍ୟିକ ପ୍ରଚାର ନିମନ୍ତେ ନିୟମିତ ଗ୍ରାହକ/ ବାରମ୍ବାର ଆସୁଥିବା ପରିଦର୍ଶକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଗୋଲ୍ଡ କାର୍ଡ (ଜିସି) ଯୋଜନା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲା (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1999) । ଗୋଲ୍ଡ କାର୍ଡଧାରୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଓ ରିହାତି ଦିଆଯାଇଥାଏ । ଗୋଲ୍ଡ କାର୍ଡଗୁଡ଼ିକ 650 ଟଙ୍କାରେ ଜାରି କରାଯାଇଥାଏ । ଏହା ତିନି ବର୍ଷ ପାଇଁ ବୈଧ ଥାଏ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ 150 ଟଙ୍କା ଦେୟ କରି ନବୀକରଣ କରାଯାଇଥାଏ । ଗୋଲ୍ଡକାର୍ଡଧାରୀ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ କୋଠରୀ ଭଡ଼ା, ଖାଦ୍ୟ ବିଲ୍ ଏବଂ ପରିବହନ ସୁବିଧାରେ 10 ପ୍ରତିଶତ ରିହାତି ଦିଆଯାଏ ଏବଂ ଗୋଲ୍ଡ କାର୍ଡ ବୈଧ୍ୟ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ 50,000 ଟଙ୍କାର ଆକର୍ଷକ ଦୁର୍ଦ୍ଦିଗଣା ବାମା ପରିମାଣ ଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ :

- 2009-14 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା 410 ଟି ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ନୂତନ ଭାବରେ ଗୋଲ୍ଡ କାର୍ଡ ପରିକଳ୍ପନାରେ ସାମିଲ କରିଥିଲେ ଏବଂ 168 ଟି ଗୋଲ୍ଡ କାର୍ଡର ନବୀକରଣ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେତେ ବିଧିମାନ ଗୋଲ୍ଡ କାର୍ଡ ଗ୍ରାହକ ଅଛନ୍ତି ତାହା ନଥିବୁକ୍ତ କରିନଥିଲେ ।
- ଗୋଲ୍ଡ କାର୍ଡ ଗୁଡ଼ିକ ଅନ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ହୋଇନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହା କେତେଜଣଙ୍କ ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ତାହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇନଥିଲା । ଗୋଲ୍ଡ କାର୍ଡର ବୈଧ୍ୟତା ସମାପ୍ତି ପରେ କେତେ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ନବୀକରଣ ହେବ

³⁸ ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଚାନ୍ଦିପୁର ଏବଂ ପୁରୀ

ତାହା ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖିତ ହୋଇନଥିଲା ଏବଂ ନବୀକରଣ ହେଉନଥିବାର କାରଣଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇନଥିଲା ।

- ଏହି ପରିକଳ୍ପନାର ପ୍ରଦର୍ଶନ ଏବଂ ଏହାର ସଂଶୋଧନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପାଇଁ ଗୋଲ୍ଡ କାର୍ଡ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବାଣିଜ୍ୟର ପରିମାଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ହୋଇନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ ଯେହେତୁ ଗୋଲ୍ଡ କାର୍ଡଧାରୀ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ମାତ୍ର 10 ପ୍ରତିଶତ ରିହାତି ଦିଆଯାଇଥାଏ, ତେଣୁ ଅଧିକତମ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଏହି ରିହାତିର ସାମା ସେକ୍ଟାକୃତ ଭାବରେ ରଖାଯାଇ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ, ଏହି ଉତ୍ତର ସମାକ୍ଷା ଅବଲୋକନର ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନଥିଲା ।

ପ୍ରକଳ୍ପ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

2.1.53 ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ସଞ୍ଚ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଓ ଦକ୍ଷ ଭାବରେ ସଂପାଦନ ପାଇଁ ଏବଂ ଏଗୁଡ଼ିକର ଭୌତିକ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଗତିର ନଜର ରଖିବା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ବିଷୟ ରୂପେ ମୂଳରୁ ଆବଶ୍ୟକ । ଭାରତ ସରକାର ଓ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମଞ୍ଜୁର ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଥିବା ଅଭାବଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା ।

ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କମିଟି

2.1.54 ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗର ସଚିବଙ୍କ ଅଧିକ୍ଷତାରେ ଏବଂ ଏମ୍‌ଓଟିର ସଦସ୍ୟ, କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରତିନିଧି ଏବଂ ବେସରକାରୀ ସଂସ୍ଥା (ଏନ୍‌ଜିଓ), ନଗରାୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ, ଇଚ୍ଛାକୃତ ଜନସାଧାରଣବାଚୀରୁ ସଦସ୍ୟ ନେଇ ଏକ ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କମିଟି (ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଏମ୍‌ସି) ଗଠନ କରିବା ପାଇଁ ଏମ୍‌ଓଟି, ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କୁ ଅନୁଦେଶ (ଅଗଷ୍ଟ 2009) ଦେଇଥିଲା । ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ସିଏସ୍‌ସି ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଭୌତିକ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଗତିର ନିରୀକ୍ଷଣ ଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରି ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ଭାବରେ ଏହାର ରିପୋର୍ଟ ଏମ୍‌ଓଟିକୁ ପ୍ରେରଣ କରିବା ଏହି କମିଟିର କାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲା । ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଏମ୍‌ସିର ପ୍ରତି ଚାରି ମାସରେ ଥରେ ବୈଠକ ହେବାର ପ୍ରାବଧାନ ଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ମୁଖ୍ୟ ସଚିବଙ୍କ ଅଧିକ୍ଷତାରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଭାଗର 15 ଜଣ ସଦସ୍ୟ ଏବଂ ଓଟିଡିସି କୁ ନେଇ ପର୍ଯ୍ୟଟନବିଭାଗ ଡିସେମ୍ବର 2009 ରେ ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଏମ୍‌ସି ଗଠନ କରିଥିଲେ । ତା’ପରେ ଅପ୍ରେଲ 2010 ରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନବିଭାଗର କମିଶନର-ତଥା-ସଚିବଙ୍କ ଅଧିକ୍ଷତାରେ ଓ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ, ଓଟିଡିସି ଏବଂ ଏମ୍‌ଓଟିର ନଅ ଜଣ ଅନ୍ୟ ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ନେଇ ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଏମ୍‌ସି ପୁନର୍ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଦେଖାଗଲା :

- 2009-14 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଆବଶ୍ୟକ ଥିବା 18 ଟି ବୈଠକ ମଧ୍ୟରୁ ମାତ୍ର ପାଞ୍ଚଟି ବୈଠକ ହୋଇପାରିଥିଲା ଏବଂ 2009-10 ଏବଂ 2011-12 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ବୈଠକ ହୋଇନଥିଲା ।
- ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ଅସମ୍ପାଦନ ଏବଂ ସମ୍ପାଦନରେ ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ ସରକାରୀ ଜମିର ଅଲଭ୍ୟତା ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ଜମିର ମଞ୍ଜୁରୀର ଆବଶ୍ୟକତାଗୁଡ଼ିକ ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପୁନର୍ଗଠିତ ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଏମ୍‌ସି କମିଟିରେ ରାଜସ୍ୱ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗର କୌଣସି ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ସାମିଲ କରାଯାଇନଥିଲା । ପୁନଃ, ଏନ୍‌ଜିଓ, ନଗରାୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ, ଇଚ୍ଛାକୃତ ଜନସାଧାରଣବାଚୀରୁ କୌଣସି ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ସାମିଲ କରାଯାଇନଥିଲା ।
- ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଏମ୍‌ସି ମଇ 2010 ରେ ଗୋଟିଏ ସର୍ବ-କମିଟି ଗଠନ କରି ପ୍ରତି ମାସରେ ଅତିକମ୍ରେ ଦୁଇଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଦର୍ଶନ କରି ଏହି ଅନୁସନ୍ଧାନର ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଓ ସୁପାରିଶ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ । ମଇ 2012 ରେ ଏହି ସର୍ବ-କମିଟି ଗଠନ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏଯାବତ୍ କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ର ନିରୀକ୍ଷଣ କରିନାହାନ୍ତି ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ 2014-15 ବର୍ଷରୁ ନିୟମିତ ଭାବରେ ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଏମ୍‌ସି ବୈଠକ ହୋଇ ଆସୁଅଛି ।

ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଯୋଜନାର ଅଭାବ

2.1.55 ପ୍ରକୃତ ବିଭିନ୍ନ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକର ସମାପ୍ତିର ମାଲଲଗୁଣ୍ଡ ଯୋଜନା କରି ପିଇଆରଟି ଏବଂ ସିପିଏମ୍ ର ପ୍ରୟୋଗରେ ପ୍ରକୃତ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଅବଧି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2005 ରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥିଲେ । ପ୍ରକୃତଗୁଡ଼ିକର ଠିକ୍ ସମୟରେ ସଂପାଦନ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଉତ୍ତମ ଚୁକ୍ତି ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏଥିରେ ଅନୁବନ୍ଧ ଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର କୌଣସି ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଯୋଜନା (ପିଆଇପି) ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନଥିଲେ କିମ୍ବା ଓଡ଼ିଡିସି କୁ ଏହା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇନଥିଲେ । ରାଜ୍ୟ ପ୍ରାୟୋଜିତ ପ୍ରକୃତଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ସରକାର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ଅବଧି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିନଥିଲେ ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ, ପିଆଇପି ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ପିଇଆରଟି ଓ ସିପିଏମ୍‌ର ଅନୁକରଣ କରାଯିବ ।

ଭୌତିକ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଗତି ରିପୋର୍ଟର ଅପ୍ରସ୍ତୁତ

2.1.56 ପ୍ରକୃତଗୁଡ଼ିକର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ନାମ, ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ବର୍ଷ, ପ୍ରକୃତ ଦାମ୍, ପ୍ରାରମ୍ଭ ତାରିଖ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନର ଅବଧି ପରି ବିବରଣୀ ଥିବା ମାସିକ ଭୌତିକ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଗତି ରିପୋର୍ଟ ବିଭାଗ କିମ୍ବା ଓଡ଼ିଡିସି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁନଥିଲେ । ଭୌତିକ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଗତି ରିପୋର୍ଟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀକୁ ଜଣାଯାଇନଥିଲା କିମ୍ବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଏଥିପାଇଁ ଦାବି କରିନଥିଲେ । ଏପରି କି ଏସ୍‌ଏସ୍‌ପିଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକୃତସ୍ତରୀ ଖର୍ଚ୍ଚ ଅନୁରକ୍ଷଣ କରାଯାଇନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ ପ୍ରକୃତର ଭୌତିକ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ଉନ୍ନତି ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ହେଉଛି । ପରନ୍ତୁ ଯଦିଓ ସମାକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ନିରୀକ୍ଷଣ ପରେ ଭୌତିକ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ଉନ୍ନତିର ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଛି, ତାହା ଆବଶ୍ୟକ ବିବରଣୀ ସହ ଠିକ୍ ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉନାହିଁ ।

ସାକାରୋକ୍ତି

ସମ୍ପାଦନା ସମାକ୍ଷାର ବିଭିନ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ, ପ୍ରବେଶ ସମ୍ମିଳନୀ ଏବଂ ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଡିଓଟି ଏବଂ ଓଡ଼ିଡିସିର ସହଯୋଗ ଏବଂ ସହାୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

ଉପସଂହାର

ରାଜ୍ୟରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିକାଶ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଓ ଓଡ଼ିଡିସି ଓଡ଼ିଶା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ନୀତି ଏବଂ ନିଗମ ପ୍ରଶାସନ ପୁଷ୍ଟିକା ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଦୀର୍ଘକାଳୀନ ଯୋଜନା ଏବଂ ନିଗମ ସଞ୍ଚାଳନ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନଥିଲେ ।

ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଓଡ଼ିଡିସି 74.95 କୋଟି ଟଙ୍କା (49 ପ୍ରତିଶତ) ର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ କରିପାରିଥିଲା । ଏକାଦଶତମ ଯୋଜନା କାଳ ପାଇଁ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା 21 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ତିନୋଟି ପ୍ରକଳ୍ପ 41 ରୁ 68 ମାସ ବିଳମ୍ବରେ ସମ୍ପାଦିତ କରିପାରିଥିଲା ଏବଂ ଜାରିଥିବା କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପାଦନରେ ମଧ୍ୟ 71 ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । ଉପଯୁକ୍ତ ଭୂମିର ଅଲଭ୍ୟତା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟସଂପାଦନର ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କୁ 77.33 କୋଟି ଟଙ୍କାର କେନ୍ଦ୍ରିୟ ସହାୟତା ହରାଇବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ଏଥିରେ 15.32 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରକଳ୍ପ ଉପାଦାନ ହ୍ରାସ, 24.59 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନୁପଯୋଗ କେନ୍ଦ୍ରିୟ ସହାୟତାର ଫେରସ୍ତ ଏବଂ 2012-13 ପାଇଁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ 37.42 କୋଟି ଟଙ୍କାର କେନ୍ଦ୍ରିୟ ସହାୟତାରୁ

ବଞ୍ଚିତ ସାମିଲ ଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା 98 ଟି (54.38 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏସ୍‌ଏସ୍‌ପି ମଧ୍ୟରୁ ମାତ୍ର 9.29 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର 23 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପ (23 ପ୍ରତିଶତ) କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ହୋଇଥିଲାବେଳେ ଉପଯୁକ୍ତ ଜମିର ଅଲଭ୍ୟତା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସମୟ ସୀମା ଅବଧୂର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ 43 ଟି (29.30 କୋଟି ଟଙ୍କାର) ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟାରମ୍ଭ ହୋଇପାରିନାହିଁ । ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ପନ୍ନ ଲକ୍ଷ ସ୍ୱାଧୀନ ଓଡ଼ିଶା 26.02 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅନିୟମିତ ଭାବରେ ଉପଯୋଗ କରିଥିଲେ ।

ରାଜ୍ୟରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ପିପିପି ଭିତ୍ତିରେ ବିକାଶ ବାଣିଜ୍ୟିକ ସମ୍ଭାବ୍ୟତା ଅଧ୍ୟୟନ ଅଭାବରୁ ଏଗୁଡ଼ିକ ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ଡିଓଟି ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ପାନ୍ଥଶାଳାଗୁଡ଼ିକ 7.90 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି କରିଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶାରେ ତିନୋଟି ହୋଟେଲ କ୍ରମାନ୍ୱୟ ଭାବରେ କ୍ଷତି କରିଥିଲେ । ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବସ୍ ଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନାରେ ଓଡ଼ିଶାରେ 4.35 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା । ଅନ୍ତର୍ଜାତିକ ସ୍ତରରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପ୍ରଚାର ଏବଂ ପ୍ରସାର ପାଇଁ 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ସରକାର 17.87 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ବିଦେଶୀ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ଆଗମନରେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ନଥିଲା । ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାରମ୍ଭ ସେବା ପ୍ରଦାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ କ୍ଷମତା ନିର୍ମାଣ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଯୋଜନାରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟର 53 ପ୍ରତିଶତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ପ୍ରଶିକ୍ଷିତ କରିପାରିଥିଲେ ଏବଂ 3.29 କୋଟି ଟଙ୍କାର କେନ୍ଦ୍ରିୟ ସହାୟତାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶା ଏବଂ ଡିଓଟି ରେ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଅଭାବ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା ।

ସୁପାରିଶ

ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସୁପାରିଶଗୁଡ଼ିକ ଡିଓଟି ଓ ଓଡ଼ିଶା ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ଦିଆଗଲା:

- ପର୍ଯ୍ୟଟନ ନୀତି ଅନୁସାରେ ନିଜର ଭୂମିକା ଓ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରି ରଣନୀତିକ ନିଗମ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ।
- ପର୍ଯ୍ୟଟନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିବେଶର ପ୍ରତ୍ୟାଗମ ଆକଳନ ପାଇଁ ଏକ ବିଶ୍ୱାସନୀୟ ଡାଟାବେସ୍ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ।
- ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ସମୟବଦ୍ଧ ଭାବରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବିକାଶ କରିବା ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରିୟ ଓ ରାଜ୍ୟ ସହାୟତାର ଉପଯୁକ୍ତ ବିନିଯୋଗ କରିବା ।
- ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସ୍ତରରେ ରାଜ୍ୟରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଆକର୍ଷଣ ମାନ୍ୟତାରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଭାବୀ ବିପଣନ ଏବଂ ପ୍ରଚାର ପ୍ରଥା ଗ୍ରହଣ କରିବା ।

ସରକାର ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ ସୁପାରିଶକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

2.2 ରାଜ୍ୟରେ ମହାସ ସେକ୍ଟରର ବିକାଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଓଡ଼ିଶା ମହାସ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ଓ ମହାସ ଏବଂ ପଶୁ ସଂପଦ ବିକାଶ ବିଭାଗର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ

କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ବିବରଣ

ଓଡ଼ିଶା ମହାସ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓପିଡିସି) ମଇ 1998 ରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସରକାରୀ ମାଲିକାନା ସତ୍ତ୍ୱରେ ଉନ୍ନତମାନର ଯାଆଁଳ/ଅଙ୍ଗୁଳିକାର ଉତ୍ପାଦନ, ବିକ୍ରି ଏବଂ ମହାସ ଚାଷର ବିକାଶ, ମାଛଧରା ଜାଲର ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟ, ହାଲସିଡ୍ ତିଳେଇ, ମୋଟର ସିରିଙ୍ଗ୍ ଏବଂ ଲୁହ୍ନିକାଣ୍ଡର ଖୁଚୁରା ବ୍ୟବସାୟର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନେଇ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶାରେ ଭୂପୃଷ୍ଠ ଜଳାଶୟର ମହାସ ସଂଭାବ୍ୟ 6.61 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ (ମଧୁର ଜଳ 4.33 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍, କ୍ଷାରୀୟ ଜଳ 0.67 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍) ଏବଂ ସାମୁଦ୍ରିକ ସେକ୍ଟର (1.61 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍) । ପାଖାପାଖି 10.84 ଲକ୍ଷ ଜନ ସଂଖ୍ୟା (2.95 ପ୍ରତିଶତ) ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ପାଇଁ ମହାସ ସଂପଦ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରନ୍ତି ।

ଯୋଜନା

2009-14 ମଧ୍ୟରେ ମହାସ ସେକ୍ଟର ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା (178.56 କୋଟି ଟଙ୍କା), କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରାୟୋଜିତ ଯୋଜନା (150.81 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଯୋଜନା (12.88 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଅଧିନରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର 342.25 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବଜେଟ୍ ଆବେଦନ ଦ୍ୱାରା ମହାସ ଏବଂ ପଶୁ ସଂପଦ ବିକାଶ ବିଭାଗ (ଏଫ୍‌ଏଆରଡି) 188.75 କୋଟି ଟଙ୍କା (55 ପ୍ରତିଶତ) ଫେରସ୍ତ କରିଥିଲେ ଯାହା ଏହି ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ 17 ରୁ 78 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ଏହି ଫେରସ୍ତ ମୁଖ୍ୟତଃ ପରିକଳ୍ପନା କାର୍ଯ୍ୟ ଆଂଶିକ ପ୍ରଣୟନ ବା ପ୍ରଣୟନ ନ କରିବା ହେତୁ ଘଟିଥିଲା ।

ଯୋଜନା / ପରିକଳ୍ପନାର ପ୍ରଣୟନ

ବିଭିନ୍ନ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଯୋଜନା ସଂପାଦନା ନ କରିବା ବା ଆଂଶିକ ଭାବେ ସଂପାଦନା କରିବା ହେତୁ, ଏଫ୍‌ଏଆରଡି 14.59 କୋଟି ଟଙ୍କା ଫେରସ୍ତ କରିଥିଲା ଏବଂ 92.10 କୋଟି ଟଙ୍କାର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତା ମଧ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ କରିପାରିନଥିଲା ।

ମାଛ ମଞ୍ଜି ଉତ୍ପାଦନ

17,110 ଲକ୍ଷ ଗୁଣ୍ଡ ଯାଆଁଳ ଏବଂ 5,245 ଲକ୍ଷ ଯାଆଁଳର କମ୍ ଉତ୍ପାଦନ ହେତୁ ଓପିଡିସି 11.60 କୋଟି ଟଙ୍କା ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି ସହିଥିଲା । କ୍ଷାରୀୟ ଜଳ ମାଛ ଚାଷ ପାଇଁ 4,330 ହେକ୍ଟର ଜମିର ବିକାଶ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦ୍ୱାରା କେବଳ 2,313 ହେକ୍ଟର ବିକାଶ ହୋଇଥିଲା । 2009-14 ମଧ୍ୟରେ 163.32 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର 7,580 ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଚିକ୍କୁଡି ଏବଂ 202.06 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର 0.38 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ କମ୍ ସାମୁଦ୍ରିକ ମାଛ ଉତ୍ପାଦନ ହୋଇଥିଲା ।

ମହାସଜୀବିକା ପାଇଁ କଲ୍ୟାଣମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

2009-14 ମଧ୍ୟରେ ଯଦିଓ ସଂଚୟ ସହିତ ସହାୟତା ପରିକଳ୍ପନା ଯୋଜନାରେ 78,000 ମହାସଜୀବିକା ତିରୋଟ ଅବଧିରେ ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ପାଇଁ ସହାୟତା ପାଇଁ 6.63 କୋଟି ଟଙ୍କା ଲବ୍ଧ ଥିଲା, ଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଟିକ୍ସ ଅଭାବରୁ 3.21 କୋଟି ଟଙ୍କା ଉପଯୋଗ ବିନା ପଡ଼ିରହିଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, 2009-13 ମଧ୍ୟରେ କ୍ଷତ୍ର ମୂଲ୍ୟ ବାସଗୃହ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାରେ ବିଫଳତା ପାଇଁ 5,634 ମହାସଜୀବି 28.65 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆର୍ଥିକ ସହାୟତାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ ।

ଭିତ୍ତିଭୂମି

ଯଦିଓ ମହାସ ପୋଷାକ୍ତ / ମହାସ ଅବତରଣ କେନ୍ଦ୍ର ଉନ୍ନତିକରଣ ଏବଂ ଆଧୁନିକୀକରଣ ପାଇଁ ଜାତୀୟ ମହାସ ବିକାଶ ଗୋଡ଼ 11.65 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆବେଦନ କରିଥିଲେ, ସେଥିରୁ କେବଳ ଗୋଟିଏ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ପାରିଥିଲା । 11 ବର୍ଷ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ବାଲୁଗାଠାରେ ଏଫ୍‌ଏଲସିର ନିର୍ମାଣ ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ 2.83 କୋଟି ଟଙ୍କା (120 ପ୍ରତିଶତ) ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟ ବଢ଼ିଯାଇଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ଜମି ଦୂରାନ୍ତ ନହେବା ହେତୁ ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାରେ ମହାସ ପୋଷାକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ନଥିଲା । ମେସିନ୍ ଚାଲିବା ସମୟ ଉପଯୋଗ ନକରିବା, କର୍ମଚାରୀ/ବିଭାଗୀୟ/କାର୍ଯ୍ୟପୁଞ୍ଜିର ଅଭାବ ହେତୁ ମହାସ ଧରା ଜାଲ ଉତ୍ପାଦନ କମ୍ ହୋଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଓପିଡିସିର 7.03 କୋଟି ଟଙ୍କା ସଂଭାବ୍ୟ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି ଘଟିଥିଲା । ମହାସ କ୍ଷେତ୍ରର ପୁନଃନିର୍ମାଣ/ନବୀକରଣର ଅବେଶ ଅଭାବରୁ କ୍ଷତ୍ର ସହାୟତା କମିଶନରଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରାୟ 10 କୋଟି ଟଙ୍କା ଫେରସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ହାର୍ବର, ଆଠଟି ଜେଟି ଏବଂ 51 ଟି ମହ୍ୟ ଅବତରଣ କେନ୍ଦ୍ର ରହିଛି । ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଡି ମହ୍ୟ ସଂପଦର ବିକାଶ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ, ଯୋଜନା ପ୍ରଣୟନ ଓ ନୀତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାର ପ୍ରମୁଖ ସଂସ୍ଥା ।

ସମାକ୍ଷା ପରିସର ଏବଂ ପଛଟି

2.2.4 ଅପ୍ରେଲ ରୁ ଅଗଷ୍ଟ 2014 ମଧ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ସମାକ୍ଷାରେ 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ଓପିଡିସିର ଏବଂ ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଡିର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଅଟେ । ସମାକ୍ଷାର ଫଳାଫଳ ଓପିଡିସିର ମୂଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ରେକର୍ଡର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ, ପାଞ୍ଚୋଟି ମହ୍ୟ ମଞ୍ଜି ଉତ୍ପାଦନ କେନ୍ଦ୍ରରୁ ଦୁଇଟି⁴⁰, ସାତୋଟି ଡିଜେଲ୍ ବିକ୍ରିୟ କେନ୍ଦ୍ରରୁ ଦୁଇଟି⁴¹ ଏବଂ ମହ୍ୟ ଜାଲ ଉତ୍ପାଦନ କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଡିର ମହ୍ୟ ସେକ୍ଟର/ ମହ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ଡିଏଫ୍‌ଏ), 30 ଟି ଜିଲ୍ଲାର ମହ୍ୟ ଚାଷ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରୁ ଆଠଟି⁴² ଏବଂ ସମସ୍ତ ତିନୋଟି ଆଞ୍ଚଳିକ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସାମିଲ ଥିଲା । ଓପିଡିସିର ଯୁନିଟ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲା ମହ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ (ଡିଏଫ୍‌ଏ) କାରବାର ଭିତ୍ତିରେ ଏବଂ ସ୍ତରୀୟ ଅନିୟନ୍ତ୍ରଣ ନମୁନା ପଛଟି ଅନୁସରଣ କରି ବଛାଯାଇଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ସମାକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡକୁ ଆଧାର କରି ମୂଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟର ଏବଂ ବଛା ହୋଇଥିବା ଯୁନିଟ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ରେକର୍ଡ ଯାଞ୍ଚ, ସମାକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡକୁ ଆଧାର କରି ତଥ୍ୟର ବିଶ୍ଳେଷଣ ଏବଂ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରଶ୍ନ ଜାରି ପରି ପଛଟି ଅନୁସରଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ମାନଦଣ୍ଡ, ପରିସର ଏବଂ ପଛଟି 13 ମେ 2014 ରେ ହୋଇଥିବା ପ୍ରବେଶ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଡି/ଓପିଡିସିକୁ ଅବଗତ କରାଯାଇଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ସମାକ୍ଷାର ଫଳାଫଳ ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଡି/ଓପିଡିସିକୁ 8 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014ରେ ଅବଗତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 18 ନଭେମ୍ବର 2014 ରେ ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଉଭୟ ପ୍ରବେଶ ଏବଂ ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଡିର କମିଶନର ତଥା ସଚିବ ଏବଂ ଓପିଡିସିର ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । ରିପୋର୍ଟ ରୂପାନ୍ତ କଲା ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କ ଉତ୍ତର (12 ନଭେମ୍ବର 2014) ଏବଂ ମତାମତକୁ ବିଚାର କରାଯାଇଛି ।

ସମାକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

2.2.5 ନିମ୍ନୋକ୍ତ ବିଷୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଓପିଡିସି ଏବଂ ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଡି ର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ସମାକ୍ଷାରେ ମହ୍ୟ ଚାଷ ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ଆକଳନ କରାଯାଇଥିଲା:-

- ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା ପ୍ରଭାବୀ ଏବଂ ଦକ୍ଷ ଥିଲା ;
- ମହ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ନିଆଯାଇଥିବା ପରିକଳ୍ପନା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରଭାବୀ ଏବଂ ମିତବ୍ୟୟୀ ଭିତ୍ତିରେ ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସ୍ଥିରାକୃତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାଧିତ ହୋଇଥିଲା ;
- ମହ୍ୟଜୀବିମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ନିଆଯାଇଥିବା କଲ୍ୟାଣମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଭାବୀ ଏବଂ ଦକ୍ଷ ଥିଲା; ଏବଂ
- ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ବ୍ୟବସ୍ଥା କର୍ମ ସଂପାଦନ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ଅନିୟମିତତା ବିରୁଦ୍ଧରେ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଥିଲା ।

⁴⁰ ଭଞ୍ଜନଗର ଏବଂ ଚିପିଲିମା

⁴¹ ବାରିପଦା ଏବଂ ଧାମରା

⁴² ବାଲେଶ୍ଵର, ଭଦ୍ରକ, ଦେବଗଡ଼, ଗଞ୍ଜାମ, ଜଗତସିଂହପୁର, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ପୁରୀ ଏବଂ ସମଲପୁର

ସମୀକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡ

2.2.6 ସମୀକ୍ଷା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସୂତ୍ରରୁ ସମୀକ୍ଷା ମାନଦଣ୍ଡକୁ ଆଧାର କରାଯାଇଥିଲା :

- ଓଡ଼ିଶା ମାରାଇନ୍ ଫିସିଂ ନିୟାମକ ଆଇନ୍, ଉପକୂଳ ଆକାଶଲୁଚର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଆଇନ୍ 2005 ଏବଂ ଚତୁର୍ଥମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଭାରତ ସରକାର / ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଶାସନ କରାଯାଇଥିବା ବିଧି ଓ ନିୟମ ;
- ଭାରତ ସରକାର/ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ/ ପରିକଳ୍ପନା ନିମିତ୍ତ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ନୀତି, ମହ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ସମ୍ବଳର ମଞ୍ଜୁରୀ ପାଇଁ ଅନୁସୂଚି ମାନଦଣ୍ଡ;
- ବଜେଟ୍ କାଗଜ ପତ୍ର, କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ବଜେଟ୍, ପରିସଂଖ୍ୟା ବୁଲେଟିନ୍ ଏବଂ ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଟି ର ବାର୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ବିବରଣୀ ; ଏବଂ
- ବିପଣନ ନୀତି ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀର ନିଷ୍ପତ୍ତି ।

ସମୀକ୍ଷା ଫଳାଫଳ

ଯୋଜନା

2.2.7 ମହ୍ୟ ସେକ୍ଟରରେ ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଟି ପଞ୍ଚବାର୍ଷିକ (ଏକାଦଶ ଏବଂ ଦ୍ଵାଦଶ) ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ ନିଜର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ କରିବା ପାଇଁ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିଲା । ବାର୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଉଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଉଥିଲା ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ବଜେଟ୍ ଆବେଦନ ମଗା ଯାଉଥିଲା ।

ମହ୍ୟ ସଂପଦର ବିକାଶ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ଯୋଜନା

2.2.8 2008-09 ବର୍ଷରେ ରାଜ୍ୟର ମହ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ 3.75 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଥିଲା (ସାମୁଦ୍ରିକ 1.31 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଏବଂ ଭୂପୃଷ୍ଠ 2.44 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍) ଯାହାକି ସମୁଦାୟ ମହ୍ୟ ଚାଷ ସଂଭାବ୍ୟ 5.14 ଲକ୍ଷ ଟନ୍‌ର 73 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ମହ୍ୟ ସଂପଦର ବିକାଶ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଟି (ନଭେମ୍ବର 2009) ରେ 2010-11 ପାଇଁ ଏକ ଦୀର୍ଘ ମିଆଦୀ ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ଯୋଜନା(ପିପି) 2010-20 ଓଡ଼ିଶାରେ ମହ୍ୟ ସେକ୍ଟର ପାଇଁ ପ୍ରଶାସନ କରିଥିଲା । ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ଯୋଜନାର ମୂଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା :

- ଭୂପୃଷ୍ଠ ଜଳାଶୟ ଏବଂ ସାମୁଦ୍ରିକ ଜଳ ଉତ୍ସରେ ମାଛର ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ଉତ୍ପାଦିକା ବୃଦ୍ଧି କରିବା;
- କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି, ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନ କୌଶଳର ଉପଯୋଗ, ମାନବ ସମ୍ବଳର ବିକାଶ, ସଚେତନତା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ମହ୍ୟଜୀବି ସମୂହ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଂଶଦାରଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରିବା ;ଏବଂ
- ମହ୍ୟ ସେକ୍ଟରର ଭିତ୍ତିଭୂମିର ମାନ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ।

ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଟିର ପିପି ଭଳି ଓପିଡିସି କୌଣସି ଦୀର୍ଘ ମିଆଦୀ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନଥିଲା ।

ଯଦିଓ ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଟିର ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ଯୋଜନାରେ ମହ୍ୟ ଚାଷର ବିକାଶ ଦିଗରେ ଓପିଡିସି ର ଭୂମିକା ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଥିଲା, ଓପିଡିସି ଏହାର ବାର୍ଷିକ ବଜେଟ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ବ୍ୟତୀତ ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଟିର ପିପି ଭଳି କୌଣସି ଦୀର୍ଘ ମିଆଦୀ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନଥିଲା ।

ବଜେଟ୍ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

2.2.9 ଏକ ସୁଗଠିତ ବଜେଟ୍ ଲକ୍ଷ୍ୟ ତୁଳନାରେ ବ୍ୟୟର ପ୍ରଗତି ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରିବା ପରିଚାଳନା ବର୍ଗର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ ।

ପରିଚ୍ଛନ୍ନତା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନକରିବା/ ଆଂଶିକ କରିବା ଏବଂ ସୁସ୍ଥିରତା ପାଇଁ ନକରିବା/ ବିଳମ୍ବରେ ପଇଠ କରିବା ଯୋଗୁଁ ବଜେଟ୍‌ର 55 ପ୍ରତିଶତ ସମର୍ପଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଟି ଅଧୀନରେ ଥିବା ମହ୍ୟ ସେକ୍ଟର ପାଇଁ 2009-14 ରେ 342.25 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା (178.56 କୋଟି ଟଙ୍କା), କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାୟୋଜିତ ଯୋଜନା (150.81 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରିୟ ଯୋଜନା (12.88 କୋଟି ଟଙ୍କା)ର ପ୍ରାବଧାନ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଟି 153.50 କୋଟି ଟଙ୍କା (45 ପ୍ରତିଶତ) ଉପଯୋଗ କରି ପାରିଥିଲା ଏବଂ 188.75 କୋଟି ଟଙ୍କା (55 ପ୍ରତିଶତ) ସମର୍ପଣ କରିଥିଲା । ମୋଟ ପ୍ରାବଧାନ ତୁଳନାରେ ସମର୍ପଣ 17 ରୁ 78 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା, ଯାହା **ପରିଶିଷ୍ଟ 10** ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ମୁଖ୍ୟତଃ ବିଭିନ୍ନ ପରିଚ୍ଛନ୍ନତା ଆଂଶିକ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂପାଦନ ନହେବା, ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ର (ୟୁସି)କୁ ବିଳମ୍ବରେ ପଇଠ କରିବା ବା ପଇଠ ନକରିବା ପାଇଁ ସମର୍ପଣ ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ଅନୁକ୍ଷେପ **2.2.14** ରୁ **2.2.17**, **2.2.22**, **2.2.23**, **2.2.35**, **2.2.37**, **2.2.38**, **2.2.45** ଏବଂ **2.2.46** ରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ବଜେଟ୍‌ର ଆୟ/ବ୍ୟୟ ପ୍ରାପ୍ତ ନହେବା

2.2.10 ଓପିଡିସି ବାର୍ଷିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟର ଉତ୍ପାଦକ ଏବଂ ପ୍ରାପ୍ତି ଭିତ୍ତିରେ ବାର୍ଷିକ ବଜେଟ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲା । ନିମ୍ନଲିଖିତ ସାରଣୀରେ 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ବଜେଟ୍‌ର ଆୟ ଏବଂ ବ୍ୟୟ ଏବଂ ତାହା ତୁଳନାରେ ପ୍ରାପ୍ତି ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

ବର୍ଷ	ବଜେଟ୍‌ର ଆୟ	ବଜେଟ୍‌ର ବ୍ୟୟ	ବଳକା / (ନିଅଣ୍ଟ)	ପ୍ରକୃତ ଆୟ	ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟୟ	ବଳକା / (ନିଅଣ୍ଟ)
2009-10	56.89	56.02	0.87	63.61	63.73	(-)0.12
2010-11	80.59	80.00	0.59	76.94	76.16	0.78
2011-12	93.62	92.41	1.21	74.88	74.82	0.06
2012-13	110.63	109.08	1.55	83.93	82.96	0.97
2013-14	124.24	122.46	1.78	82.23	81.94	0.29
ମୋଟ	465.97	459.97	6.00	381.59	379.61	1.98

(ଉତ୍ସ: ଓପିଡିସିର ବଜେଟ୍)

ପ୍ରକୃତ ଆୟ 2010 ପରଠାରୁ ବଜେଟ୍‌ର ସହିତ ମେଳ ନଥିଲା । 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ବଜେଟ୍‌ର ଆୟ 465.97 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆୟ ଏବଂ 459.97 କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ତୁଳନାରେ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରାପ୍ତି ଯଥାକ୍ରମେ 381.59 କୋଟି ଟଙ୍କା (82 ପ୍ରତିଶତ) ଏବଂ 379.61 କୋଟି ଟଙ୍କା (83 ପ୍ରତିଶତ) ଥିଲା । ହ୍ୟାବେରାଗୁଡ଼ିକର ଜାଲ ଉତ୍ପାଦନ ଯୁନିଟର ଏବଂ ଡିଜେଲ ବିକ୍ରୟ କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକର ନିମ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ କମ୍ପୂର କାରଣ ବୋଲି ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯାହା ଅନୁକ୍ଷେପ **2.2.25**, **2.2.47** ଏବଂ **2.2.48** ରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଅଛି ।

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ପରିଚ୍ଛନ୍ନତା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ

2.2.11 ମହ୍ୟ ସେକ୍ଟରକୁ ବିଶେଷତଃ ଭୂପୃଷ୍ଠ ଜଳାଶୟ ସେକ୍ଟର ଯାହା ମଧୁର ଜଳ ଏବଂ କ୍ଷାରୀୟ ଜଳ ମହ୍ୟ ଚାଷକୁ ନେଇ ଗଠିତ ଏବଂ ସାମୁଦ୍ରିକ ସେକ୍ଟରରେ ଶ୍ରେଣୀ ବିଭାଗ କରାଯାଇଛି । ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଟି, ଭାରତ ସରକାର ଓ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ/ ପରିଚ୍ଛନ୍ନତାକୁ (**ପରିଶିଷ୍ଟ 11**) ପୋଷଣୀୟ ମହ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ଭିତ୍ତିଭୂମି ସୁଦୃଢ଼ କରି ମହ୍ୟ ଧରା ସ୍ଥାନ ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରି ମହ୍ୟଜୀବିମାନଙ୍କ ସାମାଜିକ ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ ବିକାଶ କରିବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଥାଏ । ଓଡ଼ିଶାରେ ବିଗତ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରେ ମହ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା :

(ଏମ୍ପିରେ)

ବର୍ଷ	ଭୂପୃଷ୍ଠ ଜଳ			ସାମୁଦ୍ରିକ ଜଳ		
	ସମ୍ପାଦ୍ୟତା	ପ୍ରକୃତ	ସଫଳତାର ପ୍ରତିଶତ	ସମ୍ପାଦ୍ୟତା	ପ୍ରକୃତ	ସଫଳତାର ପ୍ରତିଶତ
2009-10	503945	241311	48	160931	129332	80
2010-11	505441	252706	50	160931	133479	83
2011-12	507638	267532	53	160931	114296	71
2012-13	511390	291832	57	160931	118311	73
2013-14	515440	285532	55	160931	120020	75
ମୋଟ		1338913			615438	

(ଉତ୍ସ: ଡିଓଏଫ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ବିବରଣୀ)

ଭୂପୃଷ୍ଠ ଜଳାଶୟ ସେକ୍ଟରରେ ମହ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ସମ୍ପାଦ୍ୟ 5.04 ରୁ 5.15 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ତୁଳନାରେ 48 ରୁ 57 ପ୍ରତିଶତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସାମୁଦ୍ରିକ ବିଭାଗରୁ 2009-14 ମଧ୍ୟରେ 1.61 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ସ୍ଥଳେ 71 ରୁ 83 ପ୍ରତିଶତ ହୋଇଥିଲା । ସମୀକ୍ଷାରେ ଭୂପୃଷ୍ଠ ଏବଂ ସାମୁଦ୍ରିକ ସେକ୍ଟରରେ ଅନେକ ଅନିୟମିତତା ଦେଖାଯାଇଥିଲା ଯାହାକି ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ଭୂପୃଷ୍ଠ ଜଳାଶୟ ସେକ୍ଟର

ମଧୁର ଜଳ ମାଛ ଚାଷ

2.2.12 ମାର୍ଚ୍ଚ 2009 ସୁଦ୍ଧା ଓଡ଼ିଶାରେ 1.21 ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟରର ଗାଡ଼ିଆ ଓ ପୁଷ୍କରିଣୀ, 1.97 ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟରର ଜଳଭଣ୍ଡାର, 1.80 ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟରର ପାଟ ଏବଂ ଗହୀର ଏବଂ 1.71 ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟର ନଦୀ ଏବଂ କେନାଲକୁ ମିଶାଇ ମୋଟ 6.69 ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟର ମଧୁର ଜଳସମ୍ପଦ ଆକଳନ ହୋଇଛି । ରାଜ୍ୟରେ ସମ୍ପାଦ୍ୟ ମଧୁର ମାଛ ଉତ୍ପାଦନ ବର୍ଷକୁ 4.39 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଅଟେ ।

ନଭେମ୍ବର 2009 ର ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ଯୋଜନା 2010-20 ମଧ୍ୟରେ ମଧୁର ମାଛର ଉତ୍ପାଦନକୁ ଦୁଇଗୁଣା କରିବା ପାଇଁ ମଧୁର ମାଛ ଚାଷକୁ ବିସ୍ତୃତ କୃଷି ପ୍ରଣାଳୀ ଦ୍ୱାରା ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି 1.76 ଏମ୍ପିରୁ 3.00 ଏମ୍ପି ଏବଂ ସହ ବିସ୍ତୃତ କୃଷି ପ୍ରଣାଳୀ ଦ୍ୱାରା 2.60 ଏମ୍ପିରୁ 5 ଏମ୍ପି, ଜଳ ଭଣ୍ଡାରରେ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ହାରାହାରି 10 କିଗ୍ରା/80 କିଗ୍ରାର ଉତ୍ପାଦନରେ ବୃଦ୍ଧି, ବର୍ତ୍ତମାନର 335 ମିଲିଅନ୍ ଯାଆଁଳରୁ ଉନ୍ନତମାନର ମାଛ ବିହନ ଉତ୍ପାଦନରେ ବୃଦ୍ଧି କରି 947.5 ମିଲିଅନ ବଡ଼ ଯାଆଁଳ ଉତ୍ପାଦନ କରିବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ ରଖାଯାଇଥିଲା । ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଅନୁକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକରେ ମଧୁର ଜଳ ମାଛ ଚାଷରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ଅଭାବଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ମଧୁର ଜଳ ମାଛ ଚାଷର ଉନ୍ନତୀକରଣ

2.2.13 2009 ମାର୍ଚ୍ଚ ସୁଦ୍ଧା ଲଭ୍ୟ 1.21 ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟର ଗାଡ଼ିଆ ଓ ପୁଷ୍କରିଣୀ ମଧ୍ୟରୁ 0.80 ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟର ମାତ୍ର ଉପଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା । ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ 2013-14 ସୁଦ୍ଧା 1.39 ଲକ୍ଷ⁴³ ହେକ୍ଟରର ଜଳ ସମ୍ପଦ ମାଛ ଚାଷ ପାଇଁ ଲଭ୍ୟ ଥିବାବେଳେ 1.12 ଲକ୍ଷ⁴⁴ ହେକ୍ଟର ମହ୍ୟଚାଷ ପାଇଁ ଉପଯୋଗ ହୋଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ 2010-14 ମଧ୍ୟରେ ବର୍ଷକୁ 3,500 ହେକ୍ଟର ସହ 8,000 ହେକ୍ଟର ଜଳାଶୟ କ୍ଷେତ୍ରର ଉନ୍ନତିକରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ବିଭିନ୍ନ ପରିକଳ୍ପନା ଅନୁସାରେ ଜଳାଶୟ କ୍ଷେତ୍ରର ଯୋଜନା ମୁତାବକ ଉନ୍ନତିକରଣ ତୁଳନାରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାଧନ ନିମ୍ନରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବେ ଦିଆଗଲା:

⁴³ 1.21 ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟର ଯୁକ୍ତ ବାର୍ଷିକ 4,500 ହେକ୍ଟର ହିସାବରେ ଚାରି ବର୍ଷରେ ଖନନ

⁴⁴ 0.80 ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟର ଯୁକ୍ତ ବାର୍ଷିକ 8,000 ହେକ୍ଟର ହିସାବରେ ଚାରି ବର୍ଷରେ ବିକାଶ

(ହେକ୍ଟରରେ)

ଅବଧି	ବିକାଶ ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ		ପିପି ଡୁଲ୍‌ନାରେ	ପ୍ରାପ୍ତ ବିକାଶ	ଏଏପି ଡୁଲ୍‌ନାରେ	ଉପଲବ୍ଧ ଜଳକ୍ଷେତ୍ର	ମହାବୀରୀ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ଜଳକ୍ଷେତ୍ର	ବ୍ୟବହୃତ ପ୍ରତିଶତ
	ପିପି ଅନୁଯାୟୀ	ଏଏପି ଅନୁଯାୟୀ	ଏଏପି ଲକ୍ଷ୍ୟର ପ୍ରତିଶତ					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2009-10	--	1500	--	820.33	55	121841.72	77116.73	63
2010-11	8000	7440	7	754.18	10	122536.84	76346.32	62
2011-12	8000	3702	54	875.24	24	123384.96	81395.44	66
2012-13	8000	3595	55	958.66	27	124306.28	74797.63	60
2013-14	8000	4070	49	1441.17	35	125665.92	72317.39	58

(ଉତ୍ସ: ଡିଏସ୍‌ଏଫ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରାପ୍ତି ଏବଂ ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ଯୋଜନା)

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ:

- ବାର୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା (ଏଏପି) ରେ 2010-14 ମଧ୍ୟରେ ଗଢ଼ିଆ ଏବଂ ପୁଷ୍କରିଣୀର ବିକାଶ ପାଇଁ 18,807 ହେକ୍ଟର ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ଯାହା ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ଯୋଜନାରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟର (32,800 ହେକ୍ଟର) 7 ରୁ 55 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ଯଦିଓ ବାର୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନାର ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ଯୋଜନା ଧାର୍ଯ୍ୟ ଠାରୁ କମ୍ ଥିଲା । ପ୍ରାପ୍ତି ମଧ୍ୟ ବାର୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନା (ଏଏପି) ର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଡୁଲ୍‌ନାରେ 10 ରୁ 35 ପ୍ରତିଶତ କମ୍ ରହିଥିଲା ।
- ବିଳମ୍ବରେ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ, ବିଳମ୍ବରେ ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ରର ପଞ୍ଜୀକରଣ ଏବଂ ଅଯୋଗ୍ୟ ମହାବୀରୀକୁ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ ଯୋଗୁଁ ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଡି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ଜଳାଶୟ କ୍ଷେତ୍ର ବିକାଶ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା, ଯାହାଫଳରେ ବିଭିନ୍ନ ପରିକଳ୍ପନାରେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାଣ୍ଠି ମଞ୍ଜୁର ହୋଇ ନଥିଲା, ଯାହା ଅନୁକ୍ଷେପ 2.2.14 ରୁ 2.2.17 ରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।
- ଯଦିଓ ମଧୁର ଜଳ ଉତ୍ସ ଓଡ଼ିଶାରେ 2009-10 ରେ ଥିବା 1.22 ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟରରୁ 2013-14 ରେ 1.26 ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟରକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା, ଲଭ୍ୟ ସମୁଦାୟ ମହାବୀରୀ କ୍ଷେତ୍ର 2011-12 ରେ 0.81 ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟରକୁ ବୃଦ୍ଧି ହେବା ବ୍ୟତୀତ 0.77 ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟର (63 ପ୍ରତିଶତ) ରୁ 0.72 ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟର (58 ପ୍ରତିଶତ) କୁ କମି ଯାଇଥିଲା । ଚାଷ କ୍ଷେତ୍ର କମିବାର କାରଣ ରେକର୍ଡ୍ ଭୁଲ୍ ହୋଇନଥିଲା ବା ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଡି ଦ୍ୱାରା ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ତଥ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ସରକାର କହିଲେ ଯେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ପୂରଣ କରିବା ଏବଂ ଲଭ୍ୟ ସଂପଦର ପ୍ରଦର୍ଶନରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉଛି ।

ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଡି ଏ ଅଧିନରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଜଳକ୍ଷେତ୍ରର ପ୍ରାପ୍ତ ନ ହେବା

2.2.14 ଭାରତ ସରକାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ମହାବୀରୀ ବିକାଶ ସଂସ୍ଥା (ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଡିଏ) ମାଧ୍ୟମରେ 75:25 ଅଂଶ ଭିତ୍ତିରେ ମଧୁର ଜଳ ମହାବୀରୀ ପାଇଁ ଗଢ଼ିଆ ଏବଂ ପୁଷ୍କରିଣୀର ବିକାଶ ପାଇଁ ସର୍ବସ୍ୱିତି ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ ।

ସମାକ୍ଷାରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ 6250 ହେକ୍ଟର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଜଳକ୍ଷେତ୍ରର ବିକାଶ ପାଇଁ ବଜେଟ୍‌ସ୍ ସର୍ବସ୍ୱିତି ପ୍ରୋସ୍ତାହନ 34.02 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଡି 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ଭାରତ ସରକାର/ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରୋସ୍ତାହନରୁ (ପ୍ରଥମ କିସ୍ତି) ମାତ୍ର 9.89 କୋଟି ଟଙ୍କା (29.07 ପ୍ରତିଶତ) ଖର୍ଚ୍ଚ କରି 3,204.70 ହେକ୍ଟର ଗଣ୍ଡ ଏବଂ ପୁଷ୍କରିଣୀ ଖନନ ଏବଂ ନବୀକରଣରେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିପାରିଥିଲା । ପ୍ରାପ୍ତିରେ କମ୍‌ଡି ମୁଖ୍ୟତଃ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରବର୍ତ୍ତୀ କିସ୍ତି ନଦେବା (24.13 କୋଟି ଟଙ୍କା), ଯାହାକି ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଡି ଦ୍ୱାରା ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ବିଳମ୍ବରେ

ପଇଠ ପାଇଁ ହୋଇଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ମହ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ 2012-13 ବ୍ୟତୀତ ସମାନ୍ତରାଳିକ ଭାବେ 2009-14 ରେ ଜଳକ୍ଷେତ୍ରର ବୃଦ୍ଧି ସତ୍ତ୍ୱେ ସଂଶୋଧିତ ହୋଇ ନଥିଲା ।

ତଥ୍ୟକୁ ସାକାର କରି ସରକାର କହିଲେ ଯେ ସାମିତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ନେଇ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ନିମନ୍ତେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଯୋଜନା ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଉଛି ।

ଏନ୍ଏଫ୍ଡିବି ଅଧିନରେ ଜଳ କ୍ଷେତ୍ରର ସ୍ୱଳ୍ପ ବିକାଶ

2.2.15 ଜାତୀୟ ମହ୍ୟ ବିକାଶ ବୋର୍ଡ (ଏନ୍ଏଫ୍ଡିବି) ଗଢ଼ିଆ ଏବଂ ପୁଷ୍କରିଣୀରେ ମଧୁର ଜଳ ମହ୍ୟ ଚାଷର ବିକାଶ ପାଇଁ 2010-11 ଠାରୁ ହେକ୍ଟର ପିଛା 20/25⁴⁵ ପ୍ରତିଶତ ସର୍ବସିଦ୍ଧି ମହ୍ୟଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲା । ଏନ୍ଏଫ୍ଡିବିର ଦିଶାଦର୍ଶିକା ଅନୁସାରେ ଏଫ୍ଏଆରଡି ବ୍ୟାଙ୍କ୍‌ମାନଙ୍କଠାରୁ ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ରଣ ପ୍ରଦାନ/ ଚାଷୀମାନଙ୍କଠାରୁ ନିଜସ୍ୱ ସମ୍ବଳର ଘୋଷଣା ପତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତ ପରେ ଦରଖାସ୍ତକାରୀଙ୍କୁ ସର୍ବସିଦ୍ଧି ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଏନ୍ଏଫ୍ଡିବିକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ପଠାଉ ଥିଲା ।

ଏନ୍ଏଫ୍ଡିବି ଅଧିନରେ କମ୍ ଜଳକ୍ଷେତ୍ର ବିକାଶ ଯୋଗୁଁ 9.34 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସର୍ବସିଦ୍ଧି ଲଭ୍ୟ ନହେବା ସହିତ 10,646.20 ଏକ୍ଟର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ମହ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନରେ କ୍ଷତି ହେଲା ।

ସମାକ୍ଷାରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଏନ୍ଏଫ୍ଡିବି ଅଧିନରେ ପୁଷ୍କରିଣୀ ଏବଂ ଗଢ଼ିଆରେ 1,600 ହେକ୍ଟର ଜଳକ୍ଷେତ୍ରରେ ସାଧନ ମହ୍ୟ ଚାଷର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ତୁଳନାରେ 2010-14 ମଧ୍ୟରେ ବାସ୍ତବ ସିଦ୍ଧି 387.69 ହେକ୍ଟର (24.23 ପ୍ରତିଶତ) ଥିଲା । ଧାର୍ଯ୍ୟ ପୂରଣ ନହେବାର ମୂଖ୍ୟ କାରଣ ଥିଲା ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ତଥ୍ୟ ପଇଠ ନକରିବା, ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଚାଷୀଙ୍କୁ ପାଣ୍ଟି ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ବିଲମ୍ବିତ ଭାବେ ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ପଇଠ କରିବା । ଏଥିପାଇଁ ଏଫ୍ଏଆରଡି 9.34 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସର୍ବସିଦ୍ଧି ପାଇପାରି ନଥିଲା ଯାହା 2010-14 ମଧ୍ୟରେ 1,212.31 ହେକ୍ଟର ଜଳକ୍ଷେତ୍ର ବିକାଶ ପାଇଁ ମହ୍ୟ ଚାଷୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିପାରିଥାନ୍ତା । ଯାହାଫଳରେ 2011-14 ମଧ୍ୟରେ 92.65 କୋଟି ଟଙ୍କାର 10,646.20 ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ମହ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା ।

ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ମିଳନୀରେ ସରକାର କହିଲେ ଯେ, ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ତଥ୍ୟ ଅଗ୍ରିମ ଭାବେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ଅଧିକ ଜଳକ୍ଷେତ୍ରର ବିକାଶ ପାଇଁ ପାଣ୍ଟି ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ଏନ୍ଏଫ୍ଡିବିକୁ ପ୍ରେରଣ କରାଯିବ ।

ଏନ୍ଏମ୍‌ପିଏସ୍ ଅଧିନରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଜଳକ୍ଷେତ୍ର ବିକାଶରେ କମ୍‌ତି

2.2.16 ଭାରତ ସରକାର ମହ୍ୟ ସଂପଦର ବିକାଶ ପାଇଁ ଜଳାଶୟ ମହ୍ୟ ବିକାଶ ଏବଂ ଗଢ଼ିଆ ଏବଂ ପୁଷ୍କରିଣୀରେ ସାଧନ ମହ୍ୟ ଗୁଷ୍ଠ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଜାତୀୟ ପୁଷ୍ଟି ପରିପୁରକ ମିଶନ (ଏନ୍ଏମ୍‌ପିଏସ୍) ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ (2011-12) କରିଥିଲେ । ପରିକଳ୍ପନାର ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁସାରେ ବାର୍ଷିକ 500 ହେକ୍ଟର ଜଳ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ବିକଶିତ କରାଯିବ ଯେଉଁଥିରେ ହେକ୍ଟର ପିଛା ଯୁନିଟ୍ ମୂଲ୍ୟର (4 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) 40 ପ୍ରତିଶତ ସର୍ବସିଦ୍ଧି ଗୁଷ୍ଠୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ, ଯିଏ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପଦ୍ଧତିରେ ମହ୍ୟ ଗୁଷ୍ଠ କରିବା ପାଇଁ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ପାଇଥିବେ । ପ୍ରତି ହେକ୍ଟର ପିଛା ହାରାହାରି 5 ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଉତ୍ପାଦିକା ପାଇଁ ଆଶା କରାଯାଇଥିଲା । 2011-14 ମଧ୍ୟରେ ବର୍ଷସ୍ୱରା ବିକଶିତ କ୍ଷେତ୍ରର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରାପ୍ତି ସହିତ ପାଣ୍ଟିର ବିନିଯୋଗ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସାରଣୀରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ବର୍ଷ	ପ୍ରାପ୍ତ ପାଣ୍ଟି (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)	ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ (ହେକ୍ଟରରେ)	ପ୍ରାପ୍ତି (ହେକ୍ଟରରେ)	ପ୍ରାପ୍ତିର ପ୍ରତିଶତ	କମ୍‌ତି (ହେକ୍ଟରରେ)	ସମ୍ଭାବ୍ୟ ମହ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନରେ କ୍ଷତି (ଏକ୍ଟରେ)	ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)
2011-12	5.70	380	63.64	16.75	316.36	*	*
2012-13	5.84	475	203.37	42.81	271.63	1581.80	14.24
2013-14	--	700	401.32	57.33	298.68	2939.95	26.46
ମୋଟ	11.54	1555.00	668.33	42.98	886.67	4521.75	40.70

(ଉତ୍ସ: ଡିଓଏଫ୍ ପ୍ରଦତ୍ତ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରାପ୍ତି)

⁴⁵ ସମସ୍ତ ଚାଷୀଙ୍କ ପାଇଁ 20 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ଏସ୍‌ସି/ଏସ୍‌ଟି ଏବଂ ଏଲ୍‌ରାଜ୍ୟ ଚାଷୀଙ୍କ ପାଇଁ 25 ପ୍ରତିଶତ

* ଏହି ବର୍ଷ ବିକଶିତ ହୋଇଥିବା କ୍ଷେତ୍ର ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷରେ ମହ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ କରିବ

2011-14 ମଧ୍ୟରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ 1,555 ହେକ୍ଟର ବିକାଶ ତୁଳନାରେ ବାସ୍ତବ ପ୍ରାପ୍ତି 668.33 ହେକ୍ଟର (43 ପ୍ରତିଶତ) ଥିଲା । ସ୍ୱଳ୍ପ ସଂପାଦନାର କାରଣ ଥିଲା ମୁଖ୍ୟତଃ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରାପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟାଙ୍କକୁ ସ୍ୱଳ୍ପ ଅନୁମୋଦନ ପଠାଇବା ବା ନ ପଠାଇବା, ଲଭ୍ୟ ପାଣ୍ଠିର ବିଲମ୍ବିତ ଉପଯୋଗ (7.64 କୋଟି ଟଙ୍କା ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ସୁଦ୍ଧା) ଏବଂ ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ପଇଠ ନ କରିବା । ଫଳତଃ ଏଫ୍‌ଆରଡି 2013-14 ରେ ମହ୍ୟରୁଷୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ 8 କୋଟି ଟଙ୍କାର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିଭାଗ ସହାୟତା (ସିଏଫ୍‌ଏ) ପାଇବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା । ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ବିକଶିତ କ୍ଷେତ୍ରର ସ୍ୱଳ୍ପତା ପାଇଁ 4522 ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ମହ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ କମ୍ ହେବା ସହ 40.70 କୋଟି ଟଙ୍କା ସମ୍ଭାବ୍ୟ କ୍ଷତି ଘଟିଥିଲା ।

ଏନ୍‌ଏମ୍‌ପିଏସ୍ ଅଧିନରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଜଳକ୍ଷେତ୍ର ବିକାଶରେ ସ୍ୱଳ୍ପତା ଯୋଗୁଁ ଆଠ କୋଟି ଟଙ୍କାର ସିଏଫ୍‌ଏ ଲଭ୍ୟ ହୋଇନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ ଏହି ବିଷୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ସଠିକ୍ ହୋଇପାରିଛି ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଯତ୍ନ ନିଆଯିବ ।

ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆରଇଜିଏସ୍‌ର ଦୁର୍ବଳ ସଂପାଦନ

2.2.17 ଓଡ଼ିଶା ସରକାର (ଜାନୁଆରୀ 2010) ରେ ଏଫ୍‌ଆରଡି ମାଧ୍ୟମରେ ମହ୍ୟ ଚାଷ ଜନିତ କ୍ରିୟାକଳାପ ପାଇଁ ପ୍ରତିବ୍ଳକରେ ହରିଜନ/ଆଦିବାସୀ/କ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ନାମ ମାତ୍ର ଚାଷୀଙ୍କ ଜମିରେ 0.20 ହେକ୍ଟର ପରିମିତ ଜାଗାରେ 50⁴⁶ ଟି ବହୁମୁଖୀ ମହ୍ୟ ଚାଷ ପୋଖରୀ ଖନନ କରି ଗ୍ରାମୀଣ ଲୋକଙ୍କୁ ନିୟୁତ୍ତି ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ମହାବୁଦ୍ଧାଶୀ ଜାତୀୟ ଗ୍ରାମୀଣ ନିଷ୍ପତି କର୍ମ ନିୟୁତ୍ତି ପରିକଳ୍ପନା (ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆରଇଜିଏସ୍‌) ସଂପାଦନା କରିବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା । ଜିଲ୍ଲା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ତଥା ଡିପିସିଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ କ୍ରମେ ଜିଲ୍ଲା ମହ୍ୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହିତାଧିକାରୀ ଚିହ୍ନଟ ହୋଇ 1.50 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଭାଗ ଅନୁଦାନ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ:

- 2010-14 ମଧ୍ୟରେ 7850 ହେକ୍ଟର ପରିମିତ ଜାଗାରେ 39,250 ଟି ପୋଖରୀ ବିକାଶ ପାଇଁ ଆନୁମାନିକ 375.61 କୋଟି ଟଙ୍କା ପାଇଁ 33,211 ହିତାଧିକାରୀ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଥିଲା । ସେଥିରେ 2011-14 ରେ 23 ଟି ବ୍ଳକରେ ହିତାଧିକାରୀ ଚିହ୍ନଟ ହୋଇପାରି ନ ଥିବାରୁ 6,039 ଟି କମ୍ ରହିଥିଲା । ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା ହିତାଧିକାରୀ ମଧ୍ୟରୁ 26,088 ଟି ଅନୁମୋଦନ ଲାଭ କରିଥିଲା ଏବଂ 7123 ଜଣ ବିଭିନ୍ନ ଆବଶ୍ୟକ ମାନଦଣ୍ଡ ପୂରଣ ନ କରିବା ହେତୁ ଜିଲ୍ଲା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନାକଟ ହୋଇଥିଲା ।
- ଅନୁମୋଦିତ 26,088 ହିତାଧିକାରୀ ମଧ୍ୟରୁ 17,482 ଜଣଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବାକି ଦରଖାସ୍ତ ଏଫ୍‌ଆରଡି ନିକଟରେ ପଡ଼ି ରହିଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ 589 ହେକ୍ଟର ଜଳକ୍ଷେତ୍ର ପରିମିତ (7.50 ପ୍ରତିଶତ) 2947 ଟି ପୋଖରୀ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ପାରିଥିଲା (16.86 ପ୍ରତିଶତ), 14535 ଟି କାର୍ଯ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀ ଚିହ୍ନଟରେ ବିଳମ୍ବ, ଶ୍ରମଜୀବିଙ୍କ ଅଭାବ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ପରିମାଣ ପାଇଁ କନିଷ୍ଠ ଯନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ନିୟୁତ୍ତି ନହେବା ଯୋଗୁଁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇନଥିଲା କିମ୍ବା ଚାଲୁରହିଥିଲା । ଯଦ୍ୱାରା 2010-14 ମଧ୍ୟରେ ଏଫ୍‌ଆରଡି ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟ 375.61 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ କେବଳ 46.60 କୋଟି ଟଙ୍କା (12.41 ପ୍ରତିଶତ) ଉପଯୋଗ ହୋଇପାରିଥିଲା ।

ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆରଇଜିଏସ୍ ର ଦୁର୍ବଳ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଯୋଗୁଁ ପୁଞ୍ଜରିଣୀ ଖନନ କାର୍ଯ୍ୟର ମାତ୍ର 16.86 ପ୍ରତିଶତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା ।

ତେଣୁ ଦୁର୍ବଳ ସଂପାଦନ ହେତୁ ପରିକଳ୍ପନାର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଲାଭ ଗ୍ରାମୀଣ ଲୋକଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ପାରିନଥିଲା ।

⁴⁶ 2012-13 ଠାରୁ 25 କୁ ହ୍ରାସ

ତଥ୍ୟକୁ ମାନ୍ୟ କରି ପ୍ରସ୍ତାନ ସମ୍ମିଳନୀରେ ସରକାର କହିଲେ ଯେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଅଧିକ ହିତାଧିକାରୀ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ ।

ମହ୍ୟ ଫାର୍ମର ଉପଯୋଗ

2.2.18 ମହ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ଅଧିନରେ ସମୁଦାୟ 692 ହେକ୍ଟର ଏବଂ 328 ହେକ୍ଟର ଜଳକ୍ଷେତ୍ର ପରିମିତ 106⁴⁷ ଟି ମହ୍ୟ ଫାର୍ମ (ଏଫ୍‌ଏଫ୍) ରହିଛି । ମହ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କ ମାନକ ଅନୁସାରେ ପ୍ରତି ହେକ୍ଟର ଜଳକ୍ଷେତ୍ର ପିଛା 22.50 ଲକ୍ଷ ଯାଆଁଳ ସୃଷ୍ଟି ପାଇଁ 75 ଲକ୍ଷ ମାଛ ଡିମ ଚାଷ କରିବାର ଥିଲା ।

ସମୀକ୍ଷାରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ଆଠୋଟି ନମୁନା ଯାହା ଜିଲ୍ଲାରେ 103 ହେକ୍ଟର ଜଳକ୍ଷେତ୍ର ପରିମିତ 45 ଟି ଏଫ୍‌ଏଫ୍‌ରେ ଦୁର୍ବଳ ପୋଖରୀ ପରିଚାଳନା ଏବଂ ଦଳ ପର୍ଯ୍ୟାୟକୁ ମାଛ ହେତୁ 37.47 ହେକ୍ଟରରୁ 46.80 ହେକ୍ଟର ପରିମିତ କ୍ଷେତ୍ର ଉପଯୋଗ ହୋଇ ପାରିନଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା 47.88 କୋଟି ମାଛ ଜାଆଁଳ ଉତ୍ପାଦନ ନ ହୋଇ ପାରିବା ହେତୁ 3.17 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା । ଆଠଟି ନମୁନା ଯାହା ଜିଲ୍ଲାରୁ 4⁴⁸ ଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ଜଳକ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଧାରଣ ଅଧିକୃତ ହୋଇଥିଲା ଯାହା ଜିଲ୍ଲା ମହ୍ୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ବାର୍ଷିକ ଅବଲୋକନ ସମ୍ମେଳନରେ ଆଲୋଚନା ହୋଇନଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ସର୍ବ ଉନ୍ନତ ଗ୍ରାମ ସରୋଜଗାର ଯୋଜନା(ଏସ୍‌ଜିଏସ୍‌ଡ୍ରାଇ) ଅଧିନରେ ଯଦିଓ ଆଠଟି ଜିଲ୍ଲାରେ 12 ଟି କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଭିତ୍ତିଭୂମିର ବିକାଶ ପାଇଁ 2.23 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା, ଖନନ/ ପୁନଃ ନବୀକରଣ କ୍ଷେତ୍ରର ବିବରଣୀ ମିଳିନଥିଲା/ରଖାଯାଉନଥିଲା ।

ପ୍ରସ୍ତାନ ସମ୍ମିଳନୀରେ ସରକାର କହିଲେ ମାଛ ଡିମ ଚାଷ କରିବା ପାଇଁ ଅଧିକୃତ ଜଳକ୍ଷେତ୍ର ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଦିଗରେ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ

ଆରକେଭିଡ୍ରାଇ ମାଧ୍ୟମରେ ମହ୍ୟ ଫାର୍ମର ଉନ୍ନୟନ ଏବଂ ଆଧୁନିକୀକରଣ

2.2.19 ଭାରତ ସରକାର 2007-08 ରୁ କୃଷି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଭାଗ ସହିତ ମହ୍ୟ ସେକ୍ଟରର ସାମୁହିକ ବିକାଶ ପାଇଁ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ କୃଷି ବିକାଶ ଯୋଜନା (ଆରକେଭିଡ୍ରାଇ) ପ୍ରଣୟନ କରିଥିଲେ । ନିୟମାନୁସାରେ ଆରକେଭିଡ୍ରାଇ ଏକ ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା ପରିକଳ୍ପନା ଯେଉଁଥିରେ ରାଜ୍ୟକୁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁଦାନ ବାବଦରେ ଶତ ପ୍ରତିଶତ ପାଣ୍ଠି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ ।

ବାର୍ଷିକ 140 ଲକ୍ଷ ଛୋଟ ମାଛ ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଅକ୍ଟୋବର 2008 ର ଆରକେଭିଡ୍ରାଇ ଅଧିନରେ 23 ହେକ୍ଟର ପରିମିତ ଜଳକ୍ଷେତ୍ର ସମେତ ମହ୍ୟ ଡିମ ଫାର୍ମର ଉନ୍ନୟନ ଏବଂ ଆଧୁନିକୀକରଣ, ଦୁଇଟି ମାଗୁର ମାଛ ଚାଷ କ୍ଷେତ୍ର, ଆଠଟି ମାଛ କ୍ଷେତ୍ରର ବିଦ୍ୟୁତ୍‌କରଣ/ ଜଳ ଯୋଗାଣ, ପ୍ରାଚୀର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ 1.96 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ ଓପିଡିସି(ନଭେମ୍ବର 2008) ରେ 10 ହେକ୍ଟର ପରିମିତ ଦୁଇଟି ମାଛ ଚାଷ କ୍ଷେତ୍ରର ବିକାଶ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଗୋଟିଏ 84.29 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ମାଗୁର ମାଛ ଚାଷ କ୍ଷେତ୍ରର ବିକାଶ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା ।

⁴⁷ ଓପିଡିସି କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର ହୋଇଥିବା 22 ଟି ଏବଂ ଘରୋଇ ସଂସ୍ଥାକୁ ଲିଜ୍‌ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା 57 ଟି ଏଫ୍‌ଏଫ୍ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ

⁴⁸ ଭଦ୍ରକ, ଦେବଗଡ଼, ଜଗତସିଂହପୁର ଏବଂ ସମଲପୁର

ଓପିଡିସି ମଇ 2009 ରେ ଚିପିଲିମା ଠାରେ ଗାଡ଼ିଆର ବିକାଶ, ବିଦ୍ୟୁତ୍‌କରଣ/ ପ୍ରାଚୀର ନିର୍ମାଣ (20.82 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ଏବଂ ମାଗୁର ମାଛ ଚାଷ କ୍ଷେତ୍ର (32.93 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ପାଇଁ ଏକ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ 53.75 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା, ଯାହା 90 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ସମାପ୍ତ ହେବାର ଥିଲା । ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ 5 ବର୍ଷ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇ ସାରିଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା କେବଳ 27.06 ଲକ୍ଷ⁴⁹ ଟଙ୍କାର କାମ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ପାରିଥିଲା । ସେହିପରି ଭଞ୍ଜନଗରଠାରେ ଗାଡ଼ିଆର ବିକାଶ, ବିଦ୍ୟୁତ୍‌କରଣ, ପ୍ରାଚୀର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ଏକ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ 19.30 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ ନଭେମ୍ବର 2009 ରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଯାହା 90 ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାର ଥିଲା । ଅଗଷ୍ଟ 2014 ସୁଦ୍ଧା 16.72 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ପ୍ରାଚୀର ନିର୍ମାଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟର ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସତ୍ତ୍ୱେ ଓପିଡିସି ଠିକାଦାରଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଯଦିଓ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରି ନଥିଲା, ଓପିଡିସି ସମୁଦାୟ ରାଶିର ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ପଞ୍ଜୀକୃତ କରିଥିଲା । ତେଣୁ, ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ପୂରଣ ନହେବା ହେତୁ 2010-14 ମଧ୍ୟରେ ଓପିଡିସି 1.21 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ 1500 ଲକ୍ଷ ମହ୍ୟ ଡିମ୍, 225 ଲକ୍ଷ ଯାଆଁଳ ଏବଂ 81 ଲକ୍ଷ ଛୋଟ ମାଛ ଉତ୍ପାଦନ କରିବାରେ ଅସଫଳ ହୋଇଥିଲା ।

ଚିପିଲିମାଠାରେ ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଗୁର ହ୍ୟାଚେରୀ

ପୁନଶ୍ଚ, ଯଦିଓ ମହ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ 2010-12 ରେ 13 ହେକ୍ଟର ଜଳକ୍ଷେତ୍ର ବିକାଶ କରିଥିଲେ, ଏହା ବର୍ଦ୍ଧିତ ଛୋଟ ମାଛ ପାଇବା ପାଇଁ ମାଛ ଡିମ୍‌ର ଉତ୍ପାଦନ ଧାର୍ଯ୍ୟ ସଂଶୋଧିତ କରିନଥିଲେ, ଯଦ୍ୱାରା ମହ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର ବିକାଶରେ 36.29 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅଣାଫଳପ୍ରଦ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା, ଯାହାକି 2010-14 ମଧ୍ୟରେ 0.60 କୋଟି ଟଙ୍କାର 750 ଲକ୍ଷ ମାଛ ଡିମ୍, 112.50 ଲକ୍ଷ ଜାଆଁଳ ଏବଂ 40.50 ଲକ୍ଷର ଛୋଟ ମାଛ ଉତ୍ପାଦନ କରିପାରିନାହାନ୍ତି ।

ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ସରକାର କହିଲେ ଯେ ତୁଟିକୁ ସୁଧାରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି ଏବଂ ବାକିଆ କାମ ଚାଲୁ ରହିଛି ।

ଲଭ୍ୟ ଜଳ କ୍ଷେତ୍ରର କମ୍ ଉପଯୋଗ

2.2.20 ଓପିଡିସିର 103.60 ହେକ୍ଟର ପରିମିତ ପାଞ୍ଚୋଟି⁵⁰ ନିଜସ୍ୱ ହ୍ୟାଚେରୀ ଅଛି ଯାହା ନର୍ସରୀ ଗାଡ଼ିଆ (82.63 ହେକ୍ଟର) ଏବଂ ବୃତ୍ତର ଗାଡ଼ିଆ (20.50 ହେକ୍ଟର) କୁ ନେଇ ଗଠିତ ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଭଞ୍ଜନଗରରେ ଥିବା 35 ଟି ଗାଡ଼ିଆ ମଧ୍ୟରୁ 2 ହେକ୍ଟର ପରିମିତ 6ଟି ଗାଡ଼ିଆ ଆଂଶିକ ଏବଂ ବହୁଳ ଅଧା ବୁଡ଼ିଥିବା/ଭାସମାନ ଦଳର ପର୍ଯ୍ୟାୟ କ୍ରମ ହେତୁ ଉତ୍ପାଦନରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟିକରୁଥିଲା । ସେହିପରି ଚିପିଲିମାରେ ସମୁଦାୟ 32 ହେକ୍ଟର ଜଳକ୍ଷେତ୍ରରୁ, ପାଞ୍ଚ ହେକ୍ଟର (11 କ୍ଷୁଦ୍ର ଗାଡ଼ିଆ) ଜଳ ଉତ୍ସର ଅଭାବ ହେତୁ 11 ବର୍ଷ ହେଲା ବିନା ଉପଯୋଗରେ ପଡ଼ିରହିଥିଲା । ଯଦିଓ ଜଳକ୍ଷେତ୍ରର ଉପଯୋଗ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରସାର ଏବଂ ବ୍ୟୟ ଆକଳନ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା, ଓପିଡିସି ସେହି ଗାଡ଼ିଆଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟବହାର ଉପଯୋଗୀ କରିବା ପାଇଁ ଆରକେଭିଡ୍‌ର/ଏସଜିଏସ୍‌ଡ୍‌ର ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ଏଫଏଆରଡିଠାରୁ ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଣ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରି ପୋଖରୀର ପୁନରୁଦ୍ଧାର/ ଆଧୁନିକୀକରଣ କରି ଅତ୍ୟୁତମ ଉପଯୋଗ ଏବଂ ବର୍ଦ୍ଧିତ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ସମୟ ସାମା ଭିତ୍ତିକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନଥିଲା ।

⁴⁹ ପୁଷ୍କରିଣୀ ବିକାଶ ପାଇଁ 3.08 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ ମାଗୁର ହ୍ୟାଚେରୀ ପାଇଁ 23.98 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା

⁵⁰ ବାୟାସାଗର, ଭଞ୍ଜନଗର, ବିନିକା, ଚିପିଲିମା ଏବଂ ସରମଙ୍ଗ

ତେଣୁ, ଏତେ ସମୟ ଧରି 7 ହେକ୍ଟର ଜଳକ୍ଷେତ୍ରର କମ୍ ଉପଯୋଗ ହେତୁ 2009-14 ମଧ୍ୟରେ 10.50 କୋଟି ମାଛ ଯାଆଁଲର କମ୍ ଉତ୍ପାଦନ ସହିତ 0.95 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି ଘଟିଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ ପୋଖରୀର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉଛି ।

ଜଳାଶୟ

2.2.21 ଭାରତରେ ଜଳାଶୟ ଭୂପୃଷ୍ଠ ମହ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନରେ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍ସ । ବ୍ୟବହାର ହୋଇନଥିବା / କମ୍ ବ୍ୟବହୃତ ଜଳାଶୟରୁ ମହ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି କରି ମହ୍ୟ ଚାଷୀ ସମୂହ ଜରିଆରେ ଗ୍ରାମୀଣ ନିଯୁକ୍ତି ଏବଂ ରାଜ୍ୟକୁ ପ୍ରଚୁର ରାଜସ୍ୱ ଦେବା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଏଫ୍‌ଏଫ୍‌ଡିବି 2003 ରେ ରାଜ୍ୟ ଜଳାଶୟ ମହ୍ୟ ନୀତି ପ୍ରଣୟନ କରିଥିଲା (2012 ରେ ସଂଶୋଧିତ) ।

ଏନ୍‌ଏଫ୍‌ଡିବି ସମ୍ଭାବ୍ୟତା ସିଦ୍ଧି ନହେବା

2.2.22 ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ମହ୍ୟ ବିକାଶ ବୋର୍ଡ (ଏନ୍‌ଏଫ୍‌ଡିବି)ର ଦିଶାନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁସାରେ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳାଶୟରେ ପ୍ରତି ହେକ୍ଟର ପିଛା 2000, ମଧ୍ୟମ ଜଳାଶୟରେ ହେକ୍ଟର ପିଛା 1000 ଏବଂ ବୃହତ ଜଳାଶୟରେ ହେକ୍ଟର ପିଛା 500 ଛୋଟ ମାଛ ରହିବା ଉଚିତ୍ ଏବଂ ଏନ୍‌ଏଫ୍‌ଡିବି ପ୍ରତି ଛୋଟ ମାଛ ପିଛା ଏକ ଟଙ୍କା ଯୋଗାଇଦେବାର ପ୍ରାବଧାନ ରହିଛି । ଦିଶା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ମୁତାବକ ସଠିକ୍ ଛୋଟ ମାଛ ଗଚ୍ଛିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାଧ୍ୟମରେ ଜଳାଶୟରେ ପ୍ରତି ହେକ୍ଟର ପିଛା ବାର୍ଷିକ ହାରାହାରି ଉତ୍ପାଦନ ପ୍ରତି ହେକ୍ଟର ପିଛା ଆକାର⁵¹ ଅନୁସାରେ 100 ରୁ 500 କିଗ୍ରା ହେବାର ଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଏନ୍‌ଏଫ୍‌ଡିବି ଏବଂ ଆଦିବାସୀ/ ହରିଜନ ପରିକଳ୍ପନା ଅଧିନରେ 22.93 କୋଟି ଟଙ୍କାର ମଞ୍ଜୁରୀରେ 2009-14 ମଧ୍ୟରେ 22.93 କୋଟି ଛୋଟ ମାଛର ଗଚ୍ଛିତ (ଓପିଡିସି ଦ୍ୱାରା 9.52 କୋଟି ସମେତ) ହେବା ସ୍ଥଳେ, ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଡି ବିଭିନ୍ନ ଜଳାଶୟରେ 11.91 କୋଟି ଛୋଟ ମାଛ (ଓପିଡିସି ଦ୍ୱାରା 6.74 କୋଟି) ଗଚ୍ଛିତ କରିପାରିଥିଲା । ଏହି ସଂରକ୍ଷଣରେ କମ୍ ନିଜସ୍ୱ ନର୍ସରୀ ଏବଂ ନିଜସ୍ୱ ମାଛ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷେତ୍ରର ନିର୍ମାଣରେ ବିଳମ୍ବ ଏବଂ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣତା ପାଇଁ ହୋଇଥିଲା । ଯଦ୍ୱାରା 11.02 କୋଟି ଛୋଟ ମାଛର କମ୍ ଯୋଗାଣ ସହିତ ଲଭ୍ୟ ରାଶିରୁ 2.69 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଫେରସ୍ତ ଏବଂ 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ଏନ୍‌ଏଫ୍‌ଡିବି ସମ୍ଭାବ୍ୟରୁ 92,169 ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ସ୍ୱଚ୍ଛତା (33,881 ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ବାର୍ଷିକ) ସହିତ 8.33 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅନୁଦାନ ଲଭ୍ୟ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।

ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ସରକାର କହିଲେ ଯେ ଏହି ପରିକଳ୍ପନାର କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉଛି ।

ନିଜସ୍ୱ ହ୍ୟାଟେରୀ / ନର୍ସରୀ ଏବଂ ଯାଆଁଲ ଉତ୍ପାଦନ କେନ୍ଦ୍ର ନିର୍ମାଣ ନହେବା

2.2.23 ମହ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଲୁଲାଇ 2010 ରେ 10 ଟି ନିଜସ୍ୱ ହ୍ୟାଟେରୀ (ସିଏନ୍) 60 ହେକ୍ଟରର ନିଜସ୍ୱ ନର୍ସରୀ (ସିଏନ୍) ଏବଂ 40 ହେକ୍ଟର ମାଛ ଯାଆଁଲ ଉତ୍ପାଦନ କେନ୍ଦ୍ର (ଏଫ୍‌ଆର୍‌ସି) କରି ସିଏନ୍‌ରୁ ମାଛ ଡିମ୍ବ ଉତ୍ପାଦନ କରି ସେଗୁଡ଼ିକୁ ସିଏନ୍ ଏବଂ ଏଫ୍‌ଆର୍‌ସିରେ ଚାଷ କରି ମାଛ ଡିମ୍ବ ଉତ୍ପାଦନ ସୁରକ୍ଷିତ କରିବା ପାଇଁ ଏନ୍‌ଏଫ୍‌ଡିବି କୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲା । ଏନ୍‌ଏଫ୍‌ଡିବି/ ଓଡିଶା ସରକାର ଅଗଷ୍ଟ 2010 ରେ 4.20 କୋଟି ଟଙ୍କା (ଜାନୁଆରୀ 2011 ରେ ସଂଶୋଧିତ 5.82 କୋଟି ଟଙ୍କା) ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ ଏବଂ 2010-12 ରେ 2.77

ଛୋଟ ମାଛ ଗଚ୍ଛିତ କରିବାରେ କମ୍ପଟି ଯୋଗୁଁ ଏନ୍‌ଏଫ୍‌ଡିବି ଠାରୁ 8.33 କୋଟି ଟଙ୍କା ଲଭ୍ୟ ହୋଇନଥିବା ଏବଂ 2.69 କୋଟି ଟଙ୍କା ଫେରସ୍ତ ହୋଇଥିଲା

⁵¹ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳାଶୟରୁ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ବାର୍ଷିକ 500 କିଗ୍ରା, ମଧ୍ୟମ ଜଳାଶୟରୁ ବାର୍ଷିକ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି 200 କିଗ୍ରା ଏବଂ ବୃହତ୍ ଜଳାଶୟରୁ ବାର୍ଷିକ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି 100-150 କିଗ୍ରା

କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ପାଇଁ କଲେ ବାକି କିଛି ଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ଥିଲେ ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ:

- 2010-14 ମଧ୍ୟରେ 10 ଟି ସିଏଚ୍ ଏବଂ 40 ହେକ୍ଟର ଏଫ୍‌ଆରସିର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଭୂମିରେ ମହ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ସ୍ଥାନ ନିରୂପଣ ଅଭାବରୁ ଗୋଟିଏ ଟି ସିଏଚ୍ / ଏଫ୍‌ଆରସି ବିକାଶ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ।
- ମହ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ 60 ହେକ୍ଟର ସିଏନ୍ ବିକାଶ ଭୂମିରେ 53.30 ହେକ୍ଟର ସିଏନ୍ ବିକାଶ କରିଥିଲା ଏବଂ ଧାର୍ଯ୍ୟ 1.33 କୋଟି ଛୋଟ ମାଛ ଉତ୍ପାଦନ ଭୂମିରେ 0.40 କୋଟି ଛୋଟ ମାଛ ଉତ୍ପାଦନ କରିପାରିଥିଲା । ଏହା ଡିମ / ମାଛ ଯାଆଁଲର ନିଅଣ୍ଟ ହେତୁ ହୋଇଥିଲା ।
- ବାକିଆ ପ୍ରକଳ୍ପର ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣତା ପାଇଁ ମହ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ 30.46 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଫେରସ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ 3.05 କୋଟି ଟଙ୍କା ମିଳି ନଥିଲା, ଯଦ୍ୱାରା 2012-14 ରେ 60 କୋଟି ମାଛ ଡିମ ଏବଂ 2.10 କୋଟି ଛୋଟ ମାଛର ଉତ୍ପାଦନ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ଏବଂ 284 ଜଣକୁ ନିୟୁତ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ବିଫଳ ହେବା ସହିତ 3.70 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟ କରିପାରି ନଥିଲା ।

ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ମିଳନୀରେ ସରକାର କହିଲେ ଯେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ପ୍ରସ୍ତାବଗୁଡ଼ିକ ବାସ୍ତବତା ଭିତ୍ତିରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବ ।

ଓପିଡିସି ଦ୍ୱାରା ମାଛ ମଞ୍ଜିର ଉତ୍ପାଦନ

2.2.24 ରାଜ୍ୟରେ ମାଛ ଚାଷର ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ମାଛ ମଞ୍ଜି ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଆବଶ୍ୟକ । ଓଡ଼ିଶାରେ 97 ଟି ମାଛ ଡିମ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷେତ୍ରରୁ 3,551 ମିଲିୟନ ମାଛ ଡିମ ଉତ୍ପାଦନ କରିବାର କ୍ଷମତା ଅଛି । ମାଛ ଡିମ ଉତ୍ପାଦନ ମୁଖ୍ୟତଃ ଡିନୋଟି ଅବସ୍ଥାରେ ହୋଇଥାଏ ଯଥା-(କ) ପୋଖରୀରେ ମା ମାଛ ମାନଙ୍କ ପ୍ରଜନନ ପାଇଁ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ, (ଖ) ଡିମ ପ୍ରଦାନ ଏବଂ (ଗ) ଛୋଟ ମାଛର ବିଭିନ୍ନ ଅବସ୍ଥାରେ ପାଳନ ଯଥା ଡିମ, ଯାଆଁଲ ଏବଂ ଛୋଟ ମାଛ/ ମାଛ ମଞ୍ଜି ଉତ୍ପାଦନରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଉଥିବା ତୁଟି ବିଦ୍ୟୁତି ନିମ୍ନ ଅନୁକ୍ରେମରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ମାଛ ଡିମ ଏବଂ ଯାଆଁଲ ଉତ୍ପାଦନରେ ସ୍ୱଚ୍ଛତା

2.2.25 ଓପିଡିସି ମାଛ ଡିମ କିମ୍ବା ଯାଆଁଲ ପାଳନ ଏବଂ ମାଛ ଯାଆଁଲ ଏବଂ ଛୋଟ ମାଛକୁ ଋଷା ଏବଂ ସରକାରୀ ଜଳାଶୟକୁ ବିକ୍ରୟ କରିବା ବ୍ୟବସାୟ ସହ ସଂପୃକ୍ତ । ଏହା 27 ଟି ଏଫ୍‌ଏଫ୍‌ରେ ମାଛ ଡିମ / ଯାଆଁଲ ଉତ୍ପାଦନ କରିଥାଏ । ଯେଉଁଥିରୁ 22 ଟି ଏଫ୍‌ଏଫ୍‌ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଡି ଠାରୁ ଜୁନ୍ 2010 ରେ ନିଆଯାଇ ଭଡା ସୂତ୍ରରେ ଦିଆଯାଇଛି । ଓପିଡିସିର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମାନ ଅନୁସାରେ ଯାଆଁଲ ଉତ୍ପାଦନ ମାଛ ଡିମ ଉତ୍ପାଦନର 30 ପ୍ରତିଶତ ହେବା କଥା । ସେହିପରି 41 ରୁ 80 ମିମି ଆକାର ଏବଂ 81 ମିମି ଏବଂ ତଦୁର୍ଦ୍ଧ ଆକାରର ଛୋଟ ମାଛର ଉତ୍ପାଦନ ଯାଆଁଲ ଉତ୍ପାଦନର ଯଥାକ୍ରମେ 60 ରୁ 36 ପ୍ରତିଶତ ହେବା ଉଚିତ୍ । ଓପିଡିସି ଏଫ୍‌ଏଫ୍‌ରୁ ଉତ୍ପାଦିତ ମାଛ ଡିମକୁ ଯାଆଁଲ/ ଛୋଟ ମାଛରେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ କରି ବିକ୍ରୟ କରାଯାଏ । ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସାରଣୀରେ 2009 ରୁ 2014 ମଧ୍ୟରେ ମାଛ ମଞ୍ଜି ଏବଂ ଯାଆଁଲର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ବାସ୍ତବ ଚିତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

(ଲକ୍ଷରେ)

ବର୍ଷ	ମାଛ ଡିମ				ଯାଆଁଲ			
	ଲକ୍ଷ୍ୟ	ହାସଲ	କମ୍ପିଟି	ହାସଲ ପ୍ରତିଶତ	ଲକ୍ଷ୍ୟ	ହାସଲ	କମ୍ପିଟି	ହାସଲ ପ୍ରତିଶତ
2009-10	8654	6226	2428	72	2596	1784	812	69
2010-11	14044	8677	5367	62	4280	2245	2035	52
2011-12	11017	7641	3376	69	2809	1884	925	67

ବର୍ଷ	ମାଛ ଡିମ୍ବ				ଯାଆଁଳ			
	ଲକ୍ଷ୍ୟ	ହାସଲ	କମ୍ପତି	ହାସଲ ପ୍ରତିଶତ	ଲକ୍ଷ୍ୟ	ହାସଲ	କମ୍ପତି	ହାସଲ ପ୍ରତିଶତ
2012-13	11017	8729	2288	79	2885	2347	538	81
2013-14	13340	9689	3651	73	3195	2260	935	71
ମୋଟ	58072	40962	17110	71	15765	10520	5245	67

(ଉତ୍ସ : ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଲ ଏବଂ ବାର୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସଭାର ପ୍ରୋସିଡ଼ିଂ)

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ମାଛ ଡିମ୍ବ ଏବଂ ଯାଆଁଳର ବାସ୍ତବ ଚିତ୍ର ଯଥାକ୍ରମେ 62 ରୁ 79 ଏବଂ 52 ରୁ 81 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ଏହି ଉତ୍ପାଦନରେ କମ୍ପର କାରଣ ଦୁର୍ବଳ ଗାଡ଼ିଆ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ, ପ୍ରଜନନ ସମୟରେ ଜଳାଶୟରୁ ଜଳ ଯୋଗାଣରେ ବାଧା, ଜଳ ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମ, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆନୁସଙ୍ଗିକ ପଦାର୍ଥର ଦୁର୍ବଳ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ହୋଇଥିଲା । ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀର ବାରମ୍ବାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସତ୍ତ୍ୱେ କୌଣସି ପ୍ରତିକାର ମୂଳକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏହି ପ୍ରତିବନ୍ଧକୁ ପ୍ରତିହତ କରିବା ପାଇଁ ନିଆଯାଇନଥିଲା । ଉତ୍ପାଦନର ସ୍ୱଚ୍ଛତା ହେତୁ ଓପିଡିସିର 11.60 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି ଘଟିଥିଲା ।

ପୁନଶ୍ଚ ରେକର୍ଡ଼ ଯାଞ୍ଚରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଓପିଡିସି 2009-14 ରେ ନିଜ ବାର୍ଷିକ ମହ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ରିପୋର୍ଟରେ ମାଛ ମଞ୍ଜିରୁ 8,392.60 ଲକ୍ଷ ଜାଆଁଳ ଉତ୍ପାଦନ ବସ୍ତୁଗତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଆର୍ଥିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସୂତ୍ର ଅନୁସାରେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲା । ମାନ ଅନୁସାରେ, ଜାଆଁଳ ଉତ୍ପାଦନ 5692.67 ଲକ୍ଷ ହିସାବ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ବସ୍ତୁଗତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସୂତ୍ର ପରିବର୍ତ୍ତେ ଆର୍ଥିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସୂତ୍ର ପ୍ରୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ମାଛ ଜାଆଁଳ ଉତ୍ପାଦନକୁ 2,699.93 ଲକ୍ଷ ବର୍ଦ୍ଧିତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ ମାଛ ଡିମ୍ବ ଏବଂ ଜାଆଁଳର ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଗାଡ଼ିଆ ନବୀକରଣ, ପ୍ରଜନନ ପରିଚାଳନା, ଜଳ ପରିଚାଳନା ଦ୍ୱାରା ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି, ପରନ୍ତୁ, ଉତ୍ତର ବର୍ଦ୍ଧିତ ମାଛ ଜାଆଁଳ ଉତ୍ପାଦନ ସମୟରେ ନିରୁତ୍ତର ଥିଲା ।

କ୍ଷାରୀୟ ଜଳରେ ମହ୍ୟ ଚାଷ

2.2.26 କ୍ଷାରୀୟ ଜଳରେ ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି ଚାଷ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଯାହା ରାଜ୍ୟର ସାତୋଟି⁵² ଉପକୂଳ ଜିଲ୍ଲାରେ ସୀମିତ । ରାଜ୍ୟରେ କ୍ଷାରୀୟ ଜଳର ଉତ୍ସ ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି ଚାଷକ୍ଷେତ୍ର, ନଦୀ ମୁହାଣ, କ୍ଷାରୀୟ ହ୍ରଦ ଏବଂ ନଦୀନାଳର ଆବଦ୍ଧ ଜଳରାଶି ସମେତ ପାଖାପାଖି 4,18 ଲକ୍ଷ ହେକ୍ଟର ଥିଲା । କ୍ଷାରୀୟ ଜଳ ମହ୍ୟ ବିକାଶ ସଂସ୍ଥା 32,587 ହେକ୍ଟର ପରିମିତ ସ୍ଥାନକୁ ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି ଚାଷ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ବୋଲି ଚିହ୍ନଟ କରିଥିଲା । କ୍ଷାରୀୟ ଜଳରେ ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି ଚାଷର ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ପାଦନ ହେକ୍ଟର ପିଛା ଧାର୍ଯ୍ୟ 1000 କିଲୋଗ୍ରାମ ତୁଳନାରେ 337 ରୁ 406 କିଲୋଗ୍ରାମ ଥିଲା ଏବଂ ନଦୀମୁହାଣରେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ହେକ୍ଟର ପିଛା 80 କିଲୋଗ୍ରାମ ତୁଳନାରେ ଉତ୍ପାଦନ 9 ରୁ 14 କିଲୋଗ୍ରାମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିଲା । ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥିବା ତୃଟି ଚିତ୍ତପୁଡ଼ିଗୁଡ଼ିକୁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଅନୁକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି ଉତ୍ପାଦନରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ ପୂରଣ ନହେବା

2.2.27 2009ର ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ 7,150 ପ୍ରଶିକ୍ଷିତ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ସୁବିଧା ଏବଂ ଆଗାମୀ ଦଶ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବାର୍ଷିକ 26,900 ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ ଅତିରିକ୍ତ ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି ଉତ୍ପାଦନ କରିବା ପାଇଁ ସାତୋଟି ଉପକୂଳ ଜିଲ୍ଲାମାନଙ୍କରେ 10,000 ହେକ୍ଟର ଅତିରିକ୍ତ କ୍ଷାରୀୟ ଜଳରେ ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି ଚାଷ କରିବା ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ।

ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଧାର୍ଯ୍ୟ 4330 ହେକ୍ଟର କ୍ଷେତ୍ରର ବିକାଶ ତୁଳନାରେ 2009-14 ମଧ୍ୟରେ କେବଳ 2313 ହେକ୍ଟର ବିକାଶ କରାଯାଇପାରିଥିଲା । ଛଅଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ବାସ୍ତବ ଉପଲବ୍ଧ ପ୍ରତିଶତ 2.26 ରୁ 80.59

⁵² ବାଲେଶ୍ୱର, ଭଦ୍ରକ, ଗଞ୍ଜାମ, ଜଗତସିଂହପୁର, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଏବଂ ପୁରୀ

ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ସେହି ସ୍ଥଳେ ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଜିଲ୍ଲାରେ ଏହା ଶୂନ୍ୟ ଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, 2009 -14 ରେ 68,000 ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି ଉତ୍ପାଦନ ଧାର୍ଯ୍ୟ ତୁଳନାରେ ବାସ୍ତବ ଉତ୍ପାଦନ 60,420 ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 7580 ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ କମ୍ ହୋଇଥିଲା । ଏହି କମ୍‌ର କାରଣ 2017 ହେକ୍ଟର ଜଳ କ୍ଷେତ୍ରରେ କ୍ଷାରାୟ ଜଳ ଅଧିକରେ ଉତ୍ପାଦନ ମାଛ ଚାଷ ନକରିବା ଏବଂ କ୍ଷାରାୟ ଜଳର ମାଛ ଚାଷ କରିବା ପାଇଁ ଚାଷୀଙ୍କୁ କମ୍ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦେବା । ଏହାଦ୍ୱାରା 163.32 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସମ୍ଭାବ୍ୟ କ୍ଷତି ଘଟିଥିଲା ।

ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଗଲା ଯେ 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ 1860 ଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 795 ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଜିଲ୍ଲାରେ କୌଣସି ଚାଷୀଙ୍କୁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଦିଆଯାଇନାହିଁ ଓ ଚାରୋଟି ଜିଲ୍ଲା⁵³ରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ ପୂରଣ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ଛଅଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ପ୍ରାୟ 27.85 ରୁ 93.94 ପ୍ରତିଶତ ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା ।

ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ମିଳନୀରେ ସରକାର କହିଲେ ଯେ ଧାର୍ଯ୍ୟର ଉତ୍ତମ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ବିସ୍ତୃତ ପଦକ୍ଷେପ ବିଚାର ଯୋଗ୍ୟ ଅଛି ।

ଚାଷୀଙ୍କୁ କ୍ଷାରାୟ ଜଳ ସବ୍‌ସିଡି ପ୍ରଦାନରେ ଅନିୟମିତତା

2.2.28 ପରିକଳ୍ପନା ଅନୁସାରେ କ୍ଷାରାୟ ଜଳ ମାଛ ଚାଷ ପାଇଁ ଦୁଇ ହେକ୍ଟର ବା କମ୍ କ୍ଷେତ୍ର ପରିମିତ ସ୍ଥାନର ଅଧିକାରୀ ଥିବା ଜଣେ ଛୋଟ ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି ଚାଷୀ ହିତାଧିକାରୀ ହୋଇପାରିବ । ଖର୍ଚ୍ଚର 25 ପ୍ରତିଶତ ସବ୍‌ସିଡି ଆକାରରେ ଏବଂ ପ୍ରତି ହେକ୍ଟର ପିଛା ସର୍ବାଧିକ 0.60 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ପୁନଶ୍ଚ, ଉତ୍ପାଦନ ମହାବିକାଶ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ (ସିଏଏ)ଙ୍କ ଦିଶାନିର୍ଦ୍ଦେଶିକା ଅନୁସାରେ ଜମିର ଜଳ ପ୍ରବାହ କ୍ଷେତ୍ର 60 ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ହେବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ଯାହାକି ମୋଟ 2 ହେକ୍ଟର ପରିମିତ ଜମିରେ ଜଳକ୍ଷେତ୍ର 1.20 ହେକ୍ଟର ହେବ । ତେଣୁ, ଏକ ଛୋଟ ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି ଚାଷୀ ସର୍ବାଧିକ ସବ୍‌ସିଡି 0.72 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପାଇବ ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ 2009 ରୁ 2014 ମଧ୍ୟରେ ଆଠୋଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଜିଲ୍ଲା ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇଟି ଜିଲ୍ଲା⁵⁴ରେ ଜିଲ୍ଲା ମହାବିକାଶ ଅଧିକାରୀ ଦୁଇ ହେକ୍ଟର ଜମିରୁ ଅଧିକ ଥିବା 113 ଜଣ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଦରଖାସ୍ତ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ପରିକଳ୍ପନା ପ୍ରାବଧାନକୁ ବିରୁଦ୍ଧାବେଶ କରି 0.79 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସବ୍‌ସିଡି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ ପ୍ରକୃତ ହିତାଧିକାରୀ ପରିକଳ୍ପନାର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଲାଭରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଅଯୋଗ୍ୟ ଚାଷୀଙ୍କୁ ଅହେତୁକ ଲାଭ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ମିଳନୀରେ ମହାବିକାଶ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ କହିଲେ ଯେ ଅଧିକୃତ ଜମିକୁ ବାଦ୍ ଦେଇ ପାଞ୍ଚ ହେକ୍ଟର ଜଳ କ୍ଷେତ୍ରର ବିକାଶ କରିବା ବ୍ୟକ୍ତି ସବ୍‌ସିଡି ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ । କିନ୍ତୁ ଦିଶାନିର୍ଦ୍ଦେଶିକା ଅନୁସାରେ ଚାଷୀ ଅଧିକୃତ ଦୁଇ ହେକ୍ଟର ଜମିରୁ ସର୍ବାଧିକ 1.20 ହେକ୍ଟର ପାଇଁ ସବ୍‌ସିଡି ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ । ପୁନଶ୍ଚ ଅଧିକୃତ ଜମି ନିର୍ବିଶେଷରେ ପାଞ୍ଚ ହେକ୍ଟର ଜଳକ୍ଷେତ୍ର ବିଷୟରେ ସମାକ୍ଷାକୁ ତଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ସାମୁଦ୍ରିକ କ୍ଷେତ୍ର

2.2.29 ବିସ୍ତୃତ ସାମୁଦ୍ରିକ ସଂପଦ ମହାବିକାଶ ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ରଥାନୀ ପାଇଁ ପ୍ରମୁଖ ସୁଯୋଗ । ସାମୁଦ୍ରିକ ମାଛ ଏବଂ ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି ରଥାନୀ ରାଜ୍ୟର ଏକ ମୁଖ୍ୟ ରଥାନୀ ରାଜସ୍ୱ । ଭାରତର ମହାବିକାଶ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ସଂସ୍ଥା (ଏଫ୍‌ଏସ୍‌ଆଇ) ସାମୁଦ୍ରିକ ମାଛର ସର୍ବାଧିକ ହାର ଉତ୍ପାଦନ (ଏମ୍‌ଏସ୍‌ଫ୍‌ଆଇ) ବାର୍ଷିକ 1.61 ଲକ୍ଷ ଟନ୍ ଆକଳନ କରିଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖି ପାଇଁ ବୈଦେଶିକ ମୁଦ୍ରା ଉତ୍ପାଦନର ଏକ ମୁଖ୍ୟ ଉତ୍ସ । ସାମୁଦ୍ରିକ ମହାବିକାଶ ସଂଗ୍ରହ ଓଡ଼ିଶାରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ସାତୋଟି ଉତ୍ପାଦନକର୍ତ୍ତା ଜିଲ୍ଲାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯଥା ଚାଲିତ ତର୍କା, ମଧ୍ୟମ ଆକାର ଗୁଲୁର, ପାରମ୍ପାରିକ ନୌକା ଦ୍ୱାରା

ଅଯୋଗ୍ୟ 113 ଜଣ ଚାଷୀଙ୍କୁ 0.79 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅହେତୁକ ଲାଭ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

⁵³ ଭଦ୍ରକ, ଜଗତସିଂହପୁର, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଏବଂ ପୁରୀ

⁵⁴ ବାଲେଶ୍ୱର ଏବଂ ଭଦ୍ରକ

ସଂପାଦିତ ହୋଇଥାଏ । ସାମୁଦ୍ରିକ ମହ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ତ୍ରୁଟି ନିମ୍ନ ଅନୁକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ସାମୁଦ୍ରିକ ମହ୍ୟର ସ୍ୱଳ୍ପ ଉତ୍ପାଦନ

2.2.30 2009-14 ମଧ୍ୟରେ 1.61 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଏମ୍‌ଏସ୍‌ଫ୍‌ଆଇ ତୁଳନାରେ ଉପଲବ୍ଧି ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ କରାଗଲା:

(ପରିମାଣ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍‌ରେ)

ବର୍ଷ	ଲକ୍ଷ୍ୟ	ଉତ୍ପାଦନ	ଉତ୍ପାଦନରେ କମ୍ପତି
2009-10	130000	129332.35	667.65
2010-11	130000	133478.99	--
2011-12	130000	114295.59	15704.41
2012-13	130000	118311.35	11688.65
2013-14	130000	120019.83	9980.17

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ:

- ଏମ୍‌ଏସ୍‌ଫ୍‌ଆଇଠାରୁ ନିମ୍ନରେ ବାର୍ଷିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଏମ୍‌ଏସ୍‌ଆର୍‌ଡି 2010-11 ବ୍ୟତୀତ ସାମୁଦ୍ରିକ ମହ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନର ଧାର୍ଯ୍ୟ ପୂରଣ କରିପାରି ନଥିଲା ।
- 2010-11 ବ୍ୟତୀତ 2009-14 ରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ 5.20 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ସ୍ଥଳେ ବାସ୍ତବ ଉପଲବ୍ଧି 4.82 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ 202.06 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର 0.38 ଲକ୍ଷ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ କମ୍ ମହ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ହୋଇଥିଲା (ବାର୍ଷିକ ହାରାହାରି ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ହିସାବ) ।
- ଯଦିଓ ଡିଓଏଫ୍ ଅତିରିକ୍ତ ମହ୍ୟ ଅଧିକାରୀ (ଏଏଫ୍‌ଓ)ଙ୍କ କମ୍ ଉତ୍ପାଦନର କାରଣ ଅନୁଧ୍ୟାନ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ (ଏପ୍ରିଲ 2012/ମଇ 2013) ତାହା ଅବ୍ୟାବସ୍ଥା ପାଳନ ହୋଇନାହିଁ ।

ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ମିଳନୀରେ ସରକାର କହିଲେ ଯେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିକ ବାସ୍ତବିକତାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯିବ । କିନ୍ତୁ ତଥ୍ୟାନୁସାରେ ସଂଭାବ୍ୟ ସାମୁଦ୍ରିକ ମହ୍ୟର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପଯୋଗ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।

ଓଏମ୍‌ଏସ୍‌ଆର୍‌ଏ ନିୟମର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ସାମୁଦ୍ରିକ ଯାନର ଚଳାଚଳ

2.2.31 ରାଜ୍ୟରେ ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ଜଳ କ୍ଷେତ୍ରର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ, ଓଡ଼ିଶା ସାମୁଦ୍ରିକ ମହ୍ୟ ଧରା ନିୟମାବଳୀ, 1982 (ଓଏମ୍‌ଏସ୍‌ଆର୍‌ଏ) ଅଣ ପଞ୍ଜିକୃତ ତଙ୍ଗା ଦ୍ୱାରା ମହ୍ୟ ଧରାକୁ ନିବୃତ୍ତ କରିବା, କ୍ଷୁଦ୍ର ମହ୍ୟଜାତିଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ମହ୍ୟ ସଂପଦର ସଂରକ୍ଷଣର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନେଇ ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇଥିଲା । ଓଏମ୍‌ଏସ୍‌ଆର୍‌ଏ ନିୟମ (ଜାନୁଆରୀ 1984) ଅଧିନରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମୂଲ୍ୟ ପଇଠ କରି ବାର୍ଷିକ ଲାଇସେନ୍ସ ଓ ନବୀକରଣର ପ୍ରାର୍ଥନା ଥିଲା ।

ସମୀକ୍ଷାରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ପୂର୍ବରୁ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇଥିବା 16,467 ଟି ସାମୁଦ୍ରିକ ଯାନକୁ ଏଏଫ୍‌ଓ, ସାମୁଦ୍ରିକ ବିଭାଗ ପଞ୍ଜିକୃତ ସମୟର ଅବଧି ପୂରଣ ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ବିନା ଲାଇସେନ୍ସ ନବୀକରଣରେ ସମୁଦ୍ର ଭିତରକୁ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଯଦ୍ୱାରା 2009-13 ମଧ୍ୟରେ ସରକାରଙ୍କୁ 43.41 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ହୋଇଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ ଏକ୍‌ଏସ୍‌ଡି ଡେଲି ବାବଦକୁ, ପହରା ଦେବା ତଙ୍ଗା ମରାମତି କରିବା, ସଚେତନତାମୂଳକ ଶିବିର ଆୟୋଜନ ପାଇଁ 1.55 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ସତ୍ତ୍ୱେ ଅନୈତିକ ଭାବେ ଚାଲୁଥିବା 16,467 ତଙ୍ଗା ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ 69 ଟି ତଙ୍ଗା ଜବତ ହୋଇଥିଲା ।

ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ମିଳନୀରେ, ସରକାର କହିଲେ ଯେ ଅନୁଧ୍ୟାନ ପରେ ପ୍ରକୃତ ତଥ୍ୟ ଜଣାଇ ଦିଆଯିବ ।

ଯାନର ଇ-ପଞ୍ଜିକରଣର ଦୂର୍ବଳ ସଂପାଦନା

2.2.32 ଭାରତ ସରକାର ନଭେମ୍ବର 2009 ରେ ମାର୍ଚ୍ଚାଣ୍ଟ ସିପିଙ୍କ୍ ଆକ୍ଟ, 1958 ଅଧିନରେ ଯାନକୁ ଏକକ ପଞ୍ଜିକୃତ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରଦାନ କରି ମହ୍ୟ ଧରା ଯାନର ପଞ୍ଜିକରଣ ପାଇଁ 38.76 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ 2010-11 ରେ ଏନ୍‌ଆଇସି ଦ୍ୱାରା ହାର୍ଡ଼ୱେୟାର୍ ଏବଂ ସଫ୍ଟୱେୟାର ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା । ତେବେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଏହି ପରିକଳ୍ପନାକୁ ସୁରକ୍ଷା ତଥା ମାଛ ଧରା ଯାନଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଭାବୀ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପାଇଁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2011-12 ରୁ ସଂପାଦନ କରିଥିଲେ ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା, ଅନ୍‌ଲାଇନ୍ ପଞ୍ଜିକରଣ 17,973 ଯାନ ମଧ୍ୟରୁ 14,168 ଯାନର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା । ଅନ୍‌ଲାଇନ୍ ପଞ୍ଜିକରଣ କରୁନଥିବା ଯାନର ଲାଇସେନ୍ସ ରଦ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ମହ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ (ଅଗଷ୍ଟ 2013) ସତ୍ତ୍ୱେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା 3,805 ଟି ଡଙ୍ଗା ମାନ୍ୟୁଆଲ୍ ପଞ୍ଜିକରଣ ମାଧ୍ୟମରେ ଚଳାଚଳ କରୁଥିଲା । ଲାଇସେନ୍ସ ରଦ୍ଦ ନ କରିବା ଅପ୍ରଭାବୀ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନାକୁ ଇଙ୍ଗିତ କରୁଥିଲା ।

ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ସରକାର କହିଲେ ଯେ କେତୁଗୁଡ଼ିଏ ଡଙ୍ଗା ଦକ୍ଷ ମାନବ ସମ୍ବଳର ଅଭାବ ପାଇଁ ଇ-ପଞ୍ଜିକରଣ ପରିବର୍ତ୍ତେ ମାନ୍ୟୁଆଲ୍ ପଞ୍ଜିକରଣରେ ଚାଲୁଥିଲା ।

ମହ୍ୟଜୀବିଙ୍କ ପାଇଁ କଲ୍ୟାଣମୂଳକ ଯୋଜନା

2.2.33 କେନ୍ଦ୍ର ମହ୍ୟ ଗବେଷଣା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ (ସିଏମ୍‌ଏଫ୍‌ଆର୍‌ଆଇ) ସର୍ବେକ୍ଷଣ, 2011 ଅନୁସାରେ ଓଡ଼ିଶାରେ 6,05,514 ସାମୁଦ୍ରିକ ମହ୍ୟଜୀବି ଅଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ମହ୍ୟଜୀବିମାନଙ୍କ ସାମାଜିକ ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ବିଭିନ୍ନ କଲ୍ୟାଣମୂଳକ ପରିକଳ୍ପନା ଯଥା ସଞ୍ଚୟ ଓ ସହାୟତା ପାଣ୍ଠି, ସମୁଦ୍ରରେ ମହ୍ୟଜୀବିଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା, କୃତ୍ରିମ ପ୍ରାଚୀର ନିର୍ମାଣ, ସଙ୍କ ମୂଲ୍ୟ ଗୃହ ପ୍ରକଳ୍ପ, ପାରମ୍ପାରିକ ଯାନର ଯାନ୍ତ୍ରିକକରଣ, ସମୁଦ୍ର ଦୁର୍ଘଟଣା ବୀମା ଯୋଜନା ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରଣୟନ କରିଥିଲେ । ଏହି ପରିକଳ୍ପନାର ତୁଟି ବିଚ୍ୟୁତିକୁ ନିମ୍ନ ଅନୁକ୍ଷେପମାନଙ୍କରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

ସଞ୍ଚୟ ସହ ସହାୟତା ପାଣ୍ଠି

2.2.34 ସଞ୍ଚୟ ସହ ସହାୟତା ପାଣ୍ଠି (ଏସ୍‌ସିଆର୍) ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଡିରୋଟ/ନିଷିଦ୍ଧ ସମୟରେ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଏକ କେନ୍ଦ୍ରିୟ ପ୍ରାୟୋଜିତ କଲ୍ୟାଣମୂଳକ ପରିକଳ୍ପନା । ମହ୍ୟ ଧରା ରତ୍ନରେ (ଆଠ ମାସରେ) ମହ୍ୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା ହିତାଧିକାରୀ ମାସିକ 75 ଟଙ୍କା ଦେବେ ଯାହା ତାଙ୍କ ଘର ସଞ୍ଚୟ ଖାତାରେ ରହିବ । ରାଜ୍ୟ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ସମାନ ମୂଲ୍ୟ (600 ଟଙ୍କା ବାର୍ଷିକ) ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ସଞ୍ଚୟ ଖାତାରେ ଜମା ରଖିବେ ଯାହାକି ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଡିରୋଟ/ନିଷିଦ୍ଧ ସମୟ (ଅପ୍ରେଲ ରୁ ଜୁଲାଇ)ରେ ମାସିକ 300 ଟଙ୍କା ହିସାବରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ:

- 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ଯୋଗ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ 78,000 ମହ୍ୟ ଜୀବିଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ 55,124 ଜଣ ମହ୍ୟଜୀବି (71 ପ୍ରତିଶତ)ଙ୍କୁ ଏସ୍‌ସିଆର୍‌ରେ ସାମିଲ କରାଯାଇଥିଲା । ଜିଲ୍ଲାଭିତ୍ତି ଆଠୋଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଜିଲ୍ଲା ମଧ୍ୟରୁ ଛଅଟି⁵⁵ରେ ଏହି ପରିକଳ୍ପନାରେ ସାମିଲ ଯୋଗ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ପ୍ରତିଶତ 42.56 ରୁ 93.41 ଥିଲା ।
- 2009-14 ରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ଅଂଶ ବାବଦକୁ ଲଭ୍ୟ 6.63 କୋଟି ଟଙ୍କା ଭୁକ୍ତନାରେ ଯୋଗ୍ୟ ମହ୍ୟଜୀବି ନିଜସ୍ୱ ରାଶି ଜମା ନକରିବା ଫଳରେ 3.42 କୋଟି ଟଙ୍କା ଉପଯୋଗ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।

⁵⁵ ଦୁଇଟି ଜିଲ୍ଲା ଉପକୂଳ ଜିଲ୍ଲା ନୁହଁନ୍ତି

- ଏସ୍‌ଏଆର୍ ଅଧିନରେ ଅନୁଦାନ ଲାଭ କରିବାର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ସର୍ତ୍ତ ଯଥା ଜନ୍ମ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର, ଆୟ, ସମବାୟ ସମିତିର ସଭ୍ୟ ଇତ୍ୟାଦି ସଂପର୍କିତ ରେକର୍ଡ ନ ଯୋଗାଇବାର ସମାକ୍ଷାରେ ଯାଞ୍ଚ କରାଯାଇ ପାରିନଥିଲା ।

ତେଣୁ, ହିତାଧିକାରୀ ଚିହ୍ନଟ ନକରିବା ଏବଂ ଅପ୍ରଭାବୀ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ପରିକଳ୍ପନାର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଲଭ୍ୟ ସାଧୁତ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।

ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ମିଳନୀରେ ସରକାର କହିଲେ ଯେ, କମ୍ ଉପଲବ୍ଧିର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାରଣ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରାଯିବ ।

ସମୁଦ୍ରରେ ମହାଜାତିଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ସିଏସ୍‌ପି ପରିକଳ୍ପନାର ବିଳମ୍ବିତ ପ୍ରଣୟନ

2.2.35 ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ସାମୁଦ୍ରିକ ମହାସ ସମ୍ପଦ ବିକାଶ, ଭିଡିଭୁମି ଏବଂ ଅମଳ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମ୍ପାଦନା ପାଇଁ “ସମୁଦ୍ରରେ ମହାଜାତିଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା” ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଉପାଦାନ । ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଟି, ଜୁନ୍ 2009 ରେ 1,000 ଟି ବିପଦକାଳୀନ ସୁଚନା ପ୍ରଦାନ ଯନ୍ତ୍ର (ଡିଏଟି) ଯୋଗାଣ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲା । ଡିଏଟି ଏକ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଉପକରଣ, ଯାହାକି ମହାଜାତିଙ୍କ ଜୀବନ ରକ୍ଷା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥାଏ । ମୋବାଇଲ୍ ଫୋନ୍ ଯେତେବେଳେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦୂରତା ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଏ, ମହାଜାତିମାନେ ଯେତେବେଳେ ଗଭୀର ସମୁଦ୍ର ମଧ୍ୟରେ ନିଶୋଜ ହୋଇଯାଆନ୍ତି ସେତେବେଳେ ବି ଡିଏଟି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଏ । 115 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର 1000 ଟି ଡିଏଟିର ପ୍ରସ୍ତାବ ତୁଳନାରେ ଭାରତ ସରକାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର (75:25) ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ 600 ଟି ଡିଏଟି କ୍ରୟ କରିବା ପାଇଁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2010 ରେ ଯଥାକ୍ରମେ 50 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ 16.66 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏହି ପାଣ୍ଠି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସଂସ୍ଥା ଓପିଡିସିକୁ ଦିଆଯାଇଥିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2010) । ସମାକ୍ଷାରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ:

- ଓପିଡିସିକୁ ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଣ ଏବଂ ଟେଣ୍ଡର ପ୍ରକ୍ରିୟା ରୂପାନ୍ତ କରିବା ସହିତ ଯୋଗାଣକାରୀମାନଙ୍କୁ ଡ୍ରେବିଲ୍ ପ୍ରଦାନରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ଡିଏଟି କିଣିବାରେ ଦୁଇ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ଅହେତୁକ ବିଳମ୍ବ ଘଟିଥିଲା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2010 ରୁ ଜୁଲାଇ 2012) । ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଟି ପାଣ୍ଠିର ଉପଯୋଗ ପୂର୍ବରୁ ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ପଠେଇ କରିଥିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2010/ ଅଗଷ୍ଟ 2011) ।
- ଯଦିଓ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବରଣୀ ଉପକୂଳ ରକ୍ଷା/ ସାମୁଦ୍ରିକ ଉଦ୍ଧାରକାରୀ ସମନ୍ବୟ ସଂସ୍ଥା(ଏମ୍‌ଆର୍‌ସିସି) ପାଖରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ହେବା କଥା, ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ବିବରଣୀ ପଠେଇ ଅଭାବରୁ 600 ଟି ଡିଏଟି ଭିତରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା 180 ଟି ଡିଏଟି ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇପାରିନଥିଲା ।
- ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଟି 2010-12 ରେ 2.30 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର 2,000 ଟି ଡିଏଟି କିଣିବା ପାଇଁ ପୁନଃ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲା । ଯେହେତୁ, ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟର 600 ଟି ଡିଏଟି କିଣିବା ପୂର୍ବରୁ ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ରରେ ଆବଶ୍ୟକ ବିବରଣୀ ଦିଆଯାଇନଥିଲା, ଭାରତ ସରକାର 2000 ଟି ଡିଏଟି କିଣିବାର ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଟି ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇନଥିଲେ ।

ଯୁସି ଉପସ୍ଥାପନରେ ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଟିର ବିଫଳତା ଯୋଗୁଁ 2,000 ଡିଏଟି କ୍ରୟ ପାଇଁ 2.30 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଞ୍ଚୁର ହୋଇନଥିଲା

ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ମିଳନୀରେ ସରକାର କହିଲେ ଯେ ସବୁ ଡକ୍ଟର ଡିଏଟି ଲଗାଯିବ ଏବଂ ଖଲ୍ଲୁନଥିବା ଡିଏଟି ବିଷୟରେ ଅତିର୍ଦ୍ଧାକୁ ଅବଗତ କରାଯିବ ।

କୃତ୍ରିମ ପ୍ରବାଳ ପ୍ରାଚୀର ନିର୍ମାଣର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ ନହେବା

2.2.36 ସମୁଦ୍ର କୂଳରେ ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଥିବା ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ କୃତ୍ରିମ ପ୍ରବାଳ (ଏଆର୍) ପ୍ରାଚୀର ନିର୍ମାଣ ଦ୍ଵାରା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରିର ମାଛକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ପରିସଂସ୍ଥା ପ୍ରଦାନ କରି ପ୍ରଭାବୀ ଭାବେ ଧରି ଉଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟରେ ମାଛ ଗଚ୍ଛିତ କରି ଅବା ବିଧିସଂସ୍ଥା ମହାସ ବୃଦ୍ଧି ବ୍ୟବହାର କରି ମହାସ ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇପାରିବ ।

ଭାରତ ସରକାର 1995-96 ଏବଂ 1997-98 ରେ ଦୁଇଟି କିଛି ମାଧ୍ୟମରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ମାନର ଏଆର୍ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ଚାରୋଟି ସମସ୍ତ ଯୁକ୍ତ ଏଆର୍ ପାଇଁ ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ରର ପଇଠ ସର୍ତ୍ତରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ କିଛି ଦେବା ପାଇଁ 12.96 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଶତ ପ୍ରତିଶତ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏହି ପାଣ୍ଠି ମହାକାଶ ସମବାୟ ସମିତି (ଫିସ ଫେଡ଼), ଓଡ଼ିଶା ପାଖରେ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପାଣ୍ଠି (8.96 ଲକ୍ଷ), ଯାହା ସିଦ୍ଧିଲ ଡିପୋଜିଟରେ ଜମା ପଡ଼ିଥିବା ଯୋଗୁଁ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ହୋଇପାରି ନଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ସରକାର (ଡିସେମ୍ବର 2008) ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ କୃଷି ବିକାଶ ଯୋଜନା (ଆରକେଭିଓଲ୍) ମାଧ୍ୟମରେ ଡିନୋଟି⁵⁶ ସ୍ଥାନରେ ଏଆର୍ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ 74.90 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଅକ୍ଟୋବର 2008 ରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଜାତୀୟ ସାମୁଦ୍ରିକ ବୈଷୟିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ (ଏନଆଇଓଟି) କୁ ନ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ମାର୍ଚ୍ଚ 2011 ରେ ସ୍ଥାପନା କରାଯାଇଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ବିଷୟ ପରିଲକ୍ଷିତ କରାଗଲା:

- ଏପ୍‌ଏଆରଡି 1995-96 ଏବଂ 1997-98 ରେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା 12.96 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ପାଣ୍ଠିକୁ ଉପଯୋଗ କରିବାରେ ବିଫଳ ହେତୁ ରାଜ୍ୟ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସିଏସ୍‌ପି ପାଣ୍ଠି ପାଇବାର ସୁଯୋଗରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲା ।
- ଏଆର୍ ନିର୍ମାଣ ସତ୍ତ୍ୱେ ସାମୁଦ୍ରିକ ମହାସ ଉତ୍ପାଦନ ଡିନୋଟି ମାଛ ଧରା କେନ୍ଦ୍ରରେ କ୍ରମାଗତ ଭାବେ 2010-11 ରେ 17,827 ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନରୁ 2013 -14 ରେ 12,881 ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନକୁ ଖସି ଆସିଥିଲା । ଏହି ହ୍ରାସର କାରଣ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରାଯାଇନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ ମାଛ ଧରିବା ଖର୍ଚ୍ଚକୁ କମ୍ କରିବା ପାଇଁ ଏଆର୍ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଏନଆଇଓଟିର ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରସାର ଅନୁସାରେ ଏଆର୍ ନିର୍ମାଣ ମାଛ ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି କରି ମାଛ ଧରା ଖର୍ଚ୍ଚକୁ କମ୍ କରିବାର ଏକ ପ୍ରମୁଖ ପଦ୍ଧତି ରହିଥିଲା ।

“ଏଚ୍‌ଏସ୍‌ଡି ତେଲରେ ମହାକାଶ ବିକାଶ ରିହାତି” ପରିକଳ୍ପନା ପାଣ୍ଠିର ଉପଯୋଗ ନହେବା

2.2.37 ଏଚ୍‌ଏସ୍‌ଡି ତେଲରେ ସର୍ବସିତି ପ୍ରଦାନ କରି ଯନ୍ତ୍ରଚାଳିତ ମାଛ ଧରା ନୌକାକୁ ସୁବିଧା ଦେବା ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାର 2004-05 ରେ “ଏଚ୍‌ଏସ୍‌ଡି ତେଲରେ ମହାକାଶ ବିକାଶ ରିହାତି” ପରିକଳ୍ପନା ପ୍ରଣୟନ କରିଥିଲେ । ଏହା ଭାରତ ସରକାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ବଞ୍ଚନ⁵⁷ କରୁଥିଲେ ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ଏଚ୍‌ଏସ୍‌ଡି ତେଲରେ ସର୍ବସିତି ପାଇଁ ସିଏସ୍‌ପି ଏବଂ ଏସ୍‌ପି ଅଧିନରେ ଯଥାକ୍ରମେ 560.09 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ 840.04 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ପ୍ରାବଧାନ ତୁଳନାରେ ସମୁଦାୟ ରାଶିକୁ ଏହି ରିହାତି ପ୍ରଦାନ ବିଷୟରେ ସରକାରଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ବିଚାର ନହୋଇ ପଡ଼ିରହିବା ଯୋଗୁଁ ଫେରସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଗଲା ଯେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2009 ସୁଦ୍ଧା ପାଞ୍ଚଟି⁵⁸ ଜିଲ୍ଲାରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇନଥିବା 79.58 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ସର୍ବସିତିରୁ 58.67 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଉପଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବଳକା 20.91 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଉପଯୋଗ ନହୋଇ ଅକ୍ଟୋବର 2014 ସୁଦ୍ଧା ଗଞ୍ଜାମ ଏବଂ ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲାରେ ପଡ଼ିରହିଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ ପାଣ୍ଠିର ଉପଯୋଗ ଯାଞ୍ଚ କରାଯିବ ଏବଂ ଏହି ଅନିୟମିତତା ପାଇଁ ଦାୟିତ୍ୱ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯିବ ।

⁵⁶ ବାଲିନୋଲିଆ, ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗା ଏବଂ ପେଣ୍ଡୁକଟା

⁵⁷ 2009-12 ରେ 80:20 ଏବଂ 2012-14 ରେ 1:2

⁵⁸ ବାଲେଶ୍ୱର, ଭଦ୍ରକ, ଗଞ୍ଜାମ, ଜଗତସିଂହପୁର ଏବଂ ପୁରୀ

ସ୍ୱଚ୍ଛ ମୂଲ୍ୟ ବାସଗୃହ ପ୍ରକଳ୍ପ ସଂପାଦନାରେ ବିଳମ୍ବ

2.2.38 ସ୍ୱଚ୍ଛ ମୂଲ୍ୟ ବାସଗୃହ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏକ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାୟୋଜିତ ପରିକଳ୍ପନା, ଯାହା ମହାନ୍ଦାବିମାନଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ ପାଇଁ ଜାତୀୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ଏବଂ ଭାରତ ସରକାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ସମାନ ଅଂଶ ଥାଇ ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଣ ପରିକଳ୍ପନା । ଏହି ପରିକଳ୍ପନା ମୁତାବକ, ସ୍ୱଚ୍ଛ ମୂଲ୍ୟ ବାସଗୃହ ନିର୍ମାଣର କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧିକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ତଦାରଖ କରିବେ ଏବଂ ସମୟାନୁସାରେ କାମକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବେ ।

ସମାକ୍ଷାରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିଷୟ ଦେଖାଗଲା:

- ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଡି 2009-10 ରେ 20.47 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର (ମାର୍ଚ୍ଚ 2010 ରେ 20.61 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ସଂଶୋଧିତ) 4026 ଟି ସ୍ୱଚ୍ଛ ମୂଲ୍ୟ ବାସଗୃହ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲା । ସ୍ୱଚ୍ଛ ମୂଲ୍ୟ ବାସଗୃହ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ 2004-08 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପାଣ୍ଠିର (287.88 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା) ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପଞ୍ଜୀକୃତ ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2007 ରୁ ଅକ୍ଟୋବର 2010) ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଚାରକୁ ନିଆଯାଇ ନଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା 4026 ଟି ସ୍ୱଚ୍ଛ ମୂଲ୍ୟ ବାସଗୃହର ଲାଭ ଉଠାଯାଇ ପାରିନଥିଲା ।
- 2011-12 ରେ 4 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରସ୍ତାବ ତୁଳନାରେ ଭାରତ ସରକାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର 800 ଟି ସ୍ୱଚ୍ଛ ମୂଲ୍ୟ ବାସଗୃହ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ପ୍ରଥମ କିଛିରେ 2.40 କୋଟି ଟଙ୍କା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2012) ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ପରନ୍ତୁ, ମହ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ 479 ଗୃହର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ହାତକୁ ନେଇଥିଲା ଏବଂ ସେଥିରୁ ଜୁଲାଇ 2013 ସୁଦ୍ଧା 144 ଟି ଗୃହ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରିଥିଲା ।
- 2011-12 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା 2.40 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଅକ୍ଟୋବର 2012 ସୁଦ୍ଧା ମହ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ କେବଳ 22.25 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ପଞ୍ଜୀକୃତ କରିଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ଭାରତ ସରକାର 2012-13 ରେ 1287 ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ 6.44 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଡିର ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ମଞ୍ଜୁର କରିନଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2012) ।

ଅପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଯୁସ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନାରେ ବିଳମ୍ବ ଯୋଗୁଁ ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଡି 5,634 ଟି ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ମହାନ୍ଦାବି ମାନଙ୍କୁ 28.65 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା

ତେଣୁ, ସ୍ୱଚ୍ଛ ମୂଲ୍ୟ ବାସଗୃହ ନିର୍ମାଣର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନଥିବା ହେତୁ ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ପଞ୍ଜୀକୃତ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଡି 2009-13 ମଧ୍ୟରେ 5,634 ଟି ସ୍ୱଚ୍ଛ ମୂଲ୍ୟ ବାସଗୃହ ପାଇଁ ମହାନ୍ଦାବିଙ୍କୁ 28.65 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରିପାରିନଥିଲା ।

ସରକାର ଉତ୍ତରରେ କହିଲେ ଯେ ପ୍ରତିଗୃହର ମୂଲ୍ୟ କମ୍ ଥିବାରୁ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରି ନଥିଲା ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ପଞ୍ଜୀକୃତ ବିଳମ୍ବ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସ୍ୱଚ୍ଛ ମୂଲ୍ୟ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନାରେ ଅଭାବ ଥିବା ତଥ୍ୟ କାଏମ୍ ଥିଲା ।

ପାରମ୍ପରିକ ନୌକାର ଯାନ୍ତ୍ରିକକରଣ

2.2.39 ଭାରତ ସରକାର ସିଏସ୍‌ପି ଅଧିନରେ ଅଧିକ ମାଛ ଧରିବା ଏବଂ ସଜ ମାଛ ସହ ମାଛଧରା ସ୍ଥାନକୁ ଶୀଘ୍ର ପହଞ୍ଚିବାରେ ସୁଯୋଗ ଦେବା ପାଇଁ ପାରମ୍ପରିକ ନୌକାର ଯାନ୍ତ୍ରିକକରଣ ପରିକଳ୍ପନାର ପ୍ରଣୟନ କରିଥିଲେ । ପରିକଳ୍ପନା ମୁତାବକ ପ୍ରତି ମୋଟର୍ ମୂଲ୍ୟର 50 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ 30,000 ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାମିତ ସର୍ବସିଡି ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଏବଂ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ସମାନ ଭାଗିଦାରୀରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । 2010-20 ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ 6,000 ଟି ପାରମ୍ପରିକ ନୌକାର ଯାନ୍ତ୍ରିକକରଣ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ଏହି ପରିକଳ୍ପନା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର 6.01 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରାବଧାନ ତୁଳନାରେ 4.31 କୋଟି ଟଙ୍କା ଉପଯୋଗ ହୋଇ ବଳକା 1.70 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ନହୋଇ

ପଡ଼ି ରହିଥିଲା । ଯାହାଫଳରେ 2009-14 ରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ 3,600 ଟି ପାରମ୍ପରିକ ନୌକାର ଯାହକକରଣ ତୁଳନାରେ କେବଳ 2,947 ଟି ଯାହକକରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ପାଞ୍ଚଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ଯାହକକରଣ 30 ରୁ 97 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା ଏବଂ ଭଦ୍ରକ ଜିଲ୍ଲାରେ ଯାହକକରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ହାତକୁ ନିଆଯାଇ ନଥିଲା ।

ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ମିଳନୀରେ ସରକାର ତଥ୍ୟକୁ ମାନି କହିଲେ ଯେ ଯାହକକରଣରେ କମ୍‌ତି ସମ୍ପ୍ରତି ପୂରଣ କରାଯାଇଛି ।

ସମୂହ ଦୁର୍ଘଟଣା ବୀମା ଯୋଜନା

2.2.40 ଭାରତ ସରକାର 2006-07 ରେ “ସକ୍ରିୟ ମହାଜୀବୀଙ୍କ ପାଇଁ ସମୂହ ଦୁର୍ଘଟଣା ବୀମା” ପରିକଳ୍ପନା ପ୍ରଣୟନ କରିଥିଲେ ଯାହାକି କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରାୟୋଜିତ ପରିକଳ୍ପନା ଯଥା “ଜାତୀୟ ମହାଜୀବୀ କଲ୍ୟାଣ ପରିକଳ୍ପନା” ର ଏକ ଅଂଶ ଥିଲା । ଏହି ପରିକଳ୍ପନା ଅଧିନରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲାଇସେନ୍ସ ପ୍ରାପ୍ତ/ ଚିହ୍ନଟ/ ପଞ୍ଜିକୃତ ମହାଜୀବୀ ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କୁ ମୃତ୍ୟୁ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥାୟୀ ଅକ୍ଷମତା ପାଇଁ ଏକ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ବୀମା ଏବଂ ଆଂଶିକ ଅକ୍ଷମତା ପାଇଁ 0.50 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ବୀମାଭୁକ୍ତ କରିବାର ଥିଲା । ବୀମା ଏକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଥିଲା ଏବଂ ପଲିସି ଜାତୀୟ ମହାଜୀବୀ ସମବାୟ ସଂସ୍ଥା (ଫିସ୍କୋପ୍‌ଫେଡ୍) ମାଧ୍ୟମରେ ନେବାର ଥିଲା । ବାର୍ଷିକ ପ୍ରିମିୟମ ମହାଜୀବୀ ପିଛା (ସେବାକର ଏକ ଟଙ୍କା ସହିତ) 30 ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ହେବ ନାହିଁ ଓ ଏହା ଫିସ୍କୋପ୍‌ଫେଡ୍‌କୁ ଦେବାର ଥିଲା । ଏହି ସହାୟତା ଭାରତ ସରକାର ଓ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସମାନ ଭାଗିଦାରୀ ଭିତ୍ତିରେ ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ବୀମା କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକୁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଏବଂ ଭାରତ ସରକାର 13.63 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । 2011-12 ର ମହାଜୀବୀ ତାଲିକାରୁ ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ବୀମାଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା 9,99,500 ମହାଜୀବୀ ମଧ୍ୟରୁ ଜିଲ୍ଲା ମହାଜୀବୀ ଅଧିକାରୀ/ ଅତିରିକ୍ତ ମହାଜୀବୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 89,331 ଜଣ ମହାଜୀବୀଙ୍କ ନାମ ଦୁଇଥର ଯୋଗ କରାଯିବା ହେତୁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଏବଂ ଭାରତ ସରକାର ବୀମା କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକୁ 25.91 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅତିରିକ୍ତ ପ୍ରିମିୟମ ଦେଇଥିଲେ ।

ତଥ୍ୟକୁ ମାନ୍ୟ କରି ସରକାର କହିଲେ ଯେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନୁସନ୍ଧାନପରେ ଦୋଷୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ।

ଭିତ୍ତିଭୂମି

ମହାଯ ପୋତାଶ୍ରୟ ଏବଂ ମହାଯ ଅବତରଣ କେନ୍ଦ୍ର

2.2.41 ଧରା ହୋଇଥିବା ମାଛକୁ ମାଛଧରା ଯାନରୁ ସୁରକ୍ଷିତ ଅବତରଣ ଏବଂ ଖଲାସ ପାଇଁ ଭିତ୍ତିଭୂମି ପ୍ରଦାନ, ମହାଯ ପୋତାଶ୍ରୟ (ଏଫ୍‌ଏଚ୍) ଏବଂ ମହାଯ ଅବତରଣ କେନ୍ଦ୍ର (ଏଫ୍‌ଏଲ୍‌ସି) ର ମରାମତି ଏବଂ ନବୀକରଣର ଲକ୍ଷ୍ୟ ନେଇ ମହାଯ ପୋତାଶ୍ରୟ ଏବଂ ମହାଯ ଅବତରଣ କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ଥାପନା ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶାର 480 କିମି ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳରେ 63 ଟି ସମ୍ଭାବ୍ୟ ମହାଯ ଅବତରଣ ଭୂମି (ମହାଯ ପୋତାଶ୍ରୟ / ମହାଯ ଅବତରଣ କେନ୍ଦ୍ର) ରହିଛି । ଯେହେତୁ ଅଧିକାଂଶରେ ସର୍ବନିମ୍ନ ମୌଳିକ ସୁବିଧା ଉପଲବ୍ଧ ନ ଥିଲା, ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ, ସ୍ଥିତ ମହାଯ ପୋତାଶ୍ରୟ ଏବଂ ମହାଯ ଅବତରଣ କେନ୍ଦ୍ରର ନବୀକରଣ ଓ ଉନ୍ନତିକରଣ ଦ୍ୱାରା ଆଧୁନିକୀକରଣ କରିବାର ଥିଲା । ମହାଯ ପୋତାଶ୍ରୟ ଏବଂ ମହାଯ ଅବତରଣ କେନ୍ଦ୍ରର ବିଳମ୍ବିତ ଉନ୍ନତିକରଣ / ଆଧୁନିକୀକରଣ ବିଷୟ ନିମ୍ନରେ ଆଲୋଚନା କରାଗଲା :

ଜାତୀୟ ମହାଯ ବିକାଶ ବୋର୍ଡ଼ ସହାୟତା ଅଧିନରେ ଏଫ୍‌ଏଚ୍ / ଏଫ୍‌ଏଲ୍‌ସିର ଚିଲମିତ ଉନ୍ନତିକରଣ / ଆଧୁନିକୀକରଣ

2.2.42 ଜାତୀୟ ମହାଯ ବିକାଶ ବୋର୍ଡ଼ (ଏନଏଫ୍‌ଡିବି) ଜୁଲାଇ 2011 ରୁ ଜାନୁୟାରୀ 2012 ମଧ୍ୟରେ ସାତୋଟି ଏଫ୍‌ଏଚ୍/ଏଫ୍‌ଏଲ୍‌ସି ର ଉନ୍ନତିକରଣ/ଆଧୁନିକୀକରଣ ପାଇଁ 11.65 କୋଟି ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ ଓ

ବୀମା କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକୁ 89,331
ମହାଜୀବୀଙ୍କ ପାଇଁ
25.91 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅତିରିକ୍ତ
ପ୍ରିମିୟମ ଦିଆଯାଇଥିଲା

8.96 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏନ୍‌ଏଫ୍‌ଟିବି ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ହୋଇଥିବା ବୁଝାମଣା ବୁଦ୍ଧି ମୁତାବକ ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକ, ପାଣ୍ଡି ଯୋଗାଣର 18 ମାସ ଭିତରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାର ଥିଲା । ରେକର୍ଡ୍ ଯାଞ୍ଚରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ସାତୋଟି⁵⁹ ଏଫ୍‌ଏଚ୍/ଏଫ୍‌ଏଲ୍‌ସି ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଏଫ୍‌ଏଲ୍‌ସି ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ସୋନାପୁର ଠାରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ବଳକା 6 ଟି ଏଫ୍‌ଏଚ୍/ଏଫ୍‌ଏଲ୍‌ସି କାମ ସମାପ୍ତା ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ଚାଲୁ ରହିଥିଲା । ଅଗଷ୍ଟ 2014 ସୁଦ୍ଧା 6.55 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପଇଠ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରସାବିତ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ତାରିଖ ଠାରୁ 12 ରୁ 18 ମାସ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରିନଥିଲା । ଅଗଷ୍ଟ 2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 6 ଟି ପ୍ରକଳ୍ପର ବସ୍ତୁଗତ ପ୍ରଗତି 31 ରୁ 98 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଦ୍ଵିତୀୟ କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି ଏବଂ ବାକିଆ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ ଏନ୍‌ଏଫ୍‌ଟିବିକୁ ବଳକା ପାଣ୍ଡି ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି ।

କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରାୟୋଜିତ ଯୋଜନା ଅଧିନରେ ଏଫ୍‌ଏଲ୍‌ସି/ଏଫ୍‌ଏଚ୍‌ର ନିର୍ମାଣରେ ବିଳମ୍ବ

2.2.43 କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରାୟୋଜିତ ଯୋଜନା ଅଧିନରେ 18 ମାସ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ଉଲ୍ଲେଖ କରି, ପ୍ରକଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟକୁ ଭାରତ ସରକାର ଓ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଭାଗିଦାରୀରେ ଏଫ୍‌ଏଲ୍‌ସି/ଏଫ୍‌ଏଚ୍‌ର ନିର୍ମାଣ/ଆଧୁନିକୀକରଣ/ ନବୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥାଏ । କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରାୟୋଜିତ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟରେ ତୁଟି ବିଚ୍ୟୁତିକୁ ନିମ୍ନରେ ଆଲୋଚନା କରାଗଲା ।

ବାଲୁଗାଁଠାରେ ମହ୍ୟ ଅବତରଣ କେନ୍ଦ୍ରର ଅବତରଣ

2.2.44 ଭାରତ ସରକାର ମାର୍ଚ୍ଚ 2003 ରେ ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଜିଲ୍ଲାର ବାଲୁଗାଁଠାରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରାୟୋଜିତ ଯୋଜନା ଅଧିନରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ସହ 50:50 ଭାଗିଦାରୀ ଭିତ୍ତିରେ 2.35 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଏଫ୍‌ଏଲ୍‌ସିର ନିର୍ମାଣ ନଭେମ୍ବର 2004 ସୁଦ୍ଧା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ଉଲ୍ଲେଖ କରି ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ବୈଧାନିକ ନିକାସ ପାଇବାରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2005) ଓଡ଼ିଶା ସରକାର (ଜୁନ୍ 2005) ପ୍ରକଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟକୁ ଶ୍ରମ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହେତୁ ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟକୁ ବହନ କରିବା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇ 2.60 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ସଂଶୋଧିତ କରିଥିଲେ । ଭାରତ ସରକାର ନିଜ ଭାଗ 1.18 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 0.62 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅକ୍ଟୋବର 2006 ସୁଦ୍ଧା ସାରିବା ପାଇଁ ଆଂଶିକ ଭାବେ ଏକ ଠିକାଦାରକୁ 1.37 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ନଭେମ୍ବର 2005 ରେ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କ ବିରୋଧ ଯୋଗୁଁ କାମ ସ୍ଥଗିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଜୁଲାଇ 2010 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ କରିବାକୁ ପୁନଃ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରାଯାଇଥିଲା । ପାଣ୍ଡିର ଅଭାବ ହେତୁ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ 1.25 କୋଟି ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବା ପରେ ଜୁଲାଇ 2013 ରେ ବନ୍ଦ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଭାରତ ସରକାର ଓ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ରେ ବାକିଆ ଭାଗ 1.35 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମାପ୍ତ ଜୁନ୍ 2014 କୁ ପୁନଃ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରକଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟକୁ ପୁଣି ଥରେ ଅପ୍ରେଲ 2013 ରେ 5.18 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ସଂଶୋଧିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଏଥିରେ ସର୍ଭିସ୍‌ର ଯେ ବାକି ପାଣ୍ଡି (2.58 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଚିଲିକା ବିକାଶ ସଂସ୍ଥା (ସିଡିଏ) ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ଏବଂ ଯାହା ପାଇଁ ସିଡିଏ (ଫେବୃଆରୀ 2014) ରେ 1.80 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

⁵⁹ ବାଲିପାଟଣା, ବନ୍ଦରା, ଭୁବନେଶ୍ଵର, କାମବୀଂଶ, ପଂଚୁବିସା, ପାରାଦୀପ ଏବଂ ସୋନପୁର

ଏଫ୍‌ଏଲ୍‌ସି ଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ମାଣ
କାର୍ଯ୍ୟରେ 11 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ
ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ଖର୍ଚ୍ଚରେ 120
ପ୍ରତିଶତ ବଢି ହୋଇଥିଲା

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଡିସେମ୍ବର 2010 ସୁଦ୍ଧା ଠିକାଦାର 1.25 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ 48 ପ୍ରତିଶତ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା କରିଥିଲା, ଯାହାକି ପ୍ରଦତ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ମୂଲ୍ୟର 91 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ଭାରତ ସରକାର/ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର/ ସିଡିଏ ଦ୍ଵାରା 4.40 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ ସତ୍ତ୍ୱେ ଅଗଷ୍ଟ 2014 ସୁଦ୍ଧା 1.37 କୋଟି ଟଙ୍କା ଉପଯୋଗ ହୋଇପାରିଥିଲା । ତେଣୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ମାର୍ଚ୍ଚ 2003 ରେ ଅନୁମୋଦନର 11 ବର୍ଷ ବିତିଯାଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଏବଂ 2.83 କୋଟି ଟଙ୍କା (120 ପ୍ରତିଶତ) ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ସତ୍ତ୍ୱେ କାର୍ଯ୍ୟ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା ଯଦ୍ଵାରା ଇପ୍‌ସିତ ଲାଭ ସିଦ୍ଧି ହୋଇପାରିନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ ସ୍ଥାନୀୟ ଲୋକଙ୍କ ଅବରୋଧ ଯୋଗୁଁ କାର୍ଯ୍ୟ ତିନିବର୍ଷ ପରେ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ମଇ 2015 ସୁଦ୍ଧା କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ପାଇଁ ଆଶ୍ଵାସନା ଦେଇଥିଲେ ।

ଧାମରାଠାରେ ଥିବା ମହାସ ପୋଡାଗ୍ରାୟର ଆଧୁନିକୀକରଣ

2.2.45 ଭାରତ ସରକାର (ଡିସେମ୍ବର 2009) ରେ ଭଦ୍ରକ ଜିଲ୍ଲାର ଧାମରାଠାରେ ପୂର୍ବ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଧାମରା ମହାସ ପୋଡାଗ୍ରାୟର ଆଧୁନିକୀକରଣ ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ 75:25 ଭାଗିଦାରୀ ଭିତ୍ତିରେ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଜୁନ୍ 2011 ସୁଦ୍ଧା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ଉଲ୍ଲେଖ କରି 13.10 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ମାର୍ଚ୍ଚ 2012 ସୁଦ୍ଧା ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ (ଡିସେମ୍ବର 2009) ପ୍ରଥମ କିଛି 1.50 କୋଟି ଟଙ୍କା ସମେତ ଭାରତ ସରକାର (5.50 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର (1.83 କୋଟି ଟଙ୍କା) 7.33 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଯଦିଓ ପ୍ରକଳ୍ପ ଜୁନ୍ 2011 ରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରାଯାଇଥିଲା, ଏହା ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରଥମ କିଛି ପ୍ରଦାନ ସତ୍ତ୍ୱେ ଅପ୍ରେଲ 2011 ରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ କାର୍ଯ୍ୟାରମ୍ଭରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ଯଦିଓ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଅକ୍ଟୋବର 2011 ରେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2013 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୟ ଅବଧି ବର୍ଦ୍ଧିତ କରିବା ଏବଂ ବାକିଆ 4.33 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ, ଭାରତ ସରକାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବଧି ବୃଦ୍ଧି (ଇଓଟି) ବ୍ୟତୀତ ବାକିଆ ଅଂଶ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ରେ ବିଚାରକୁ ନେଇନଥିଲେ । ଯାହାଫଳରେ 4.33 କୋଟି ଟଙ୍କାର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇପାରିନଥିଲା । ଅଗଷ୍ଟ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପର କାର୍ଯ୍ୟ 6.45 କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଲା ପରେ ବି ଚାଲୁ ରହିଛି । ତେଣୁ ବିଳମ୍ବ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ପାଇଁ ଇପ୍‌ସିତ ଲାଭ ଉଠାଯାଇ ପାରି ନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ ବଳକା ରାଶି ଠିକ୍ ସମୟରେ ମିଳିଲେ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଯାଇ ପାରିବ । କିନ୍ତୁ, ଭାରତ ସରକାର ଯେହେତୁ ବାକିଆ ଅଂଶ ଦେବାକୁ ରାଜି ନଥିଲେ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କୁ ଅତିରିକ୍ତ ବୋର୍ଡ ସହିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ।

ଏଫ୍‌ଏଚ୍ / ଏଫ୍‌ଏଲ୍‌ସି ର ନିର୍ମାଣ, ମରାମତି ଏବଂ ନବୀକରଣ

2.2.46 ପ୍ରକଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟ 10.80 କୋଟି ଟଙ୍କା ଯାହାକି ଭାରତ ସରକାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ 50:50 ଭାଗିଦାରୀ ଭିତ୍ତିରେ ଥିଲା, ସେଥିରୁ ପ୍ରଥମ କିଛିରେ କୃଷି ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ମାର୍ଚ୍ଚ 2004 ରେ ବାଲେଶ୍ଵର ଜିଲ୍ଲାର ବାହାବଲପୁର ଠାରେ ଏଫ୍‌ଏଚ୍ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ 1.00 କୋଟି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ସେହିପରି ଭାରତ ସରକାର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରଯୋଜିତ ଯୋଜନା ଅଧିନରେ ସାତୋଟି⁶⁰ ଏଫ୍‌ଏଲ୍‌ସି ର ମରାମତି ଏବଂ ନବୀକରଣ ପାଇଁ 50 ପ୍ରତିଶତ ଅଂଶ ବାବଦକୁ 60.25 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ (ମାର୍ଚ୍ଚ 2001) । କିନ୍ତୁ ଆବଶ୍ୟକ ଜମିର ଚୁଡାଡ଼ / ହସ୍ତାନ୍ତର ଅଭାବରୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାକ୍ଷା ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ଆରମ୍ଭ ହୋଇନଥିଲା । ତେଣୁ ଭାରତ

⁶⁰ ବାହାବଲପୁର, ବାଲିପାଟଣାପୁର, ଭୂଷଣପୁର, କାଂସବାଂଶ, ନାଏଗି, ପଞ୍ଚୁବିସା, ଚାଳରୁଆ ଏବଂ ଚାନ୍ତିଆପାଳ

ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ 1.60 କୋଟି ଟଙ୍କା ଉପଯୋଗ ହୋଇପାରିନଥିଲା, ଯାହାଫଳରେ ଇପ୍ସିତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ ହୋଇପାରିନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ ଜମି ହସ୍ତାନ୍ତର ନ ହେବା ହେତୁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ 1.60 କୋଟି ଟଙ୍କା ଫେରସ୍ତ କରାଯିବ । ଏହି ଉତ୍ତର ଇଙ୍ଗିତ କରୁଛି ଯେ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଯୋଜନା ଏବଂ ମୁକ୍ତ ଜମିର ପ୍ରାବଧାନ ନ ଥାଇ ପଇଠ କରାଯାଇଥିଲା ।

ମହ୍ୟଜାଲ ଉତ୍ପାଦନ କେନ୍ଦ୍ରର କମ୍ ଉପଯୋଗ

2.2.47 ଓଡ଼ିଶାରେ ମହ୍ୟଧରା ଜାଲର ବାର୍ଷିକ ଆବଶ୍ୟକତା 1500 ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ ସେଥିରେ ନାଇଲନ୍ ଜାଲ (90ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍) ଏବଂ ଏଡ୍‌ପିଇ ଜାଲ (600 ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍) । ଓପିଡିସିର ଜାଲ ଉତ୍ପାଦନ କେନ୍ଦ୍ର 1986 ରୁ ଚାରୋଟି ଜାପାନୀ ମହ୍ୟଜାଲ ତିଆରି ମେସିନ୍ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ (2007 ଏବଂ 2009) ପାଞ୍ଚୋଟି ଅଧିକ ଗତି ସଂପନ୍ନ ଜାଲ ମେସିନ୍ ରାଜ୍ୟର ମହ୍ୟଜାତିଙ୍କ ପାଇଁ ଉନ୍ନତ ମାନର ଜାଲ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ କରାଯାଇଥିଲା । ମହ୍ୟ ଜାଲ ଉତ୍ପାଦନର ବାର୍ଷିକ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷମାନଙ୍କ ସଂପାଦନ / ସିଦ୍ଧି ଭିତ୍ତିରେ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସମୀକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ 2009-14 ମଧ୍ୟରେ, ସ୍ଥାପିତ କ୍ଷମତା 105 ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ ର 90 ପ୍ରତିଶତ ଉପଯୋଗ ତୁଲନାରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ 57 ରୁ 76 ପ୍ରତିଶତ ନିମ୍ନରେ ଥିଲା । ଏପରିକି 360 ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍‌ର ନିମ୍ନ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସତ୍ତ୍ୱେ ଓପିଡିସି କେବଳ 278.32 ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ ହାସଲ କରିପାରିଥିଲା । ତେଣୁ ଉଲ୍ଲେଖିତ କ୍ଷମତା ଉପଯୋଗ 472.50 ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ ତୁଲନାରେ 194.18 ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ କମ୍ ଉତ୍ପାଦନ ହୋଇଥିଲା । ଯାହା ଫଳରେ 7.03 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି ଘଟିଥିଲା । ସ୍ୱଳ୍ପ ସିଦ୍ଧିର କାରଣ ମୁଖ୍ୟତଃ ଲଭ୍ୟ ମେସିନ ଘଟଣାର ଉପଯୋଗ ନହେବା, କାର୍ଯ୍ୟପୁଞ୍ଜର ଅଭାବ ଏବଂ ଉତ୍ପାଦନ କରି ପାରୁନଥିବା ପୁରାତନ ଜାଲ ମେସିନ୍ ଥିଲା । ଯଦିଓ ମହ୍ୟ ଜାଲର ପ୍ରଚୁର ଚାହିଦା ଏବଂ ଭଲ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ରାଜସ୍ୱ ଆୟ ଥିଲା, ଓପିଡିସି ଏହାର ଲାଭ ଉଠାଇବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ ଜାଲ ଉତ୍ପାଦନ କେନ୍ଦ୍ରର ସ୍ୱଳ୍ପ ଉପଯୋଗ ଦୁରାଭୁତ କରିବା ପାଇଁ ଦୁଇଟି ଉଚ୍ଚଶକ୍ତି ସଂପନ୍ନ ଜାପାନୀ ମେସିନ୍ ଅଣାଯାଇଛି ଏବଂ ବାହ୍ୟ ଉତ୍ସ ମାଧ୍ୟମରେ କୁଶଳୀ କାରିଗରଙ୍କୁ ବିନିଯୋଗ କରାଯାଇଛି ।

ଡିଜେଲ ବିକ୍ରୟ କେନ୍ଦ୍ର/ଫିଲ୍‌ଙ୍ଗ୍ ଷ୍ଟେସନର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା

2.2.48 ଟ୍ରାଲର, ଯାନ୍ତ୍ରିକ ନୌକା ଇତ୍ୟାଦି ଚଲାଉଥିବା ମହ୍ୟଜାତିମାନଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ଓପିଡିସିର ବିଭିନ୍ନ ଉପକୂଳଅଞ୍ଚଳରେ ପାଞ୍ଚୋଟି⁶¹ ଡିଜେଲ ବିକ୍ରୟ (ଡିଓ) କେନ୍ଦ୍ର ରହିଛି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଭୂପୃଷ୍ଠ ପରିବହନକାରୀମାନଙ୍କୁ ଏବ୍‌ସ୍‌ସିଡି, ଏମ୍‌ଏସ୍ ଏବଂ ଲୁହ୍‌କାଷ୍ଟ ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ବାରିପଦା ଏବଂ ଛତ୍ରପୁରଠାରେ ଦୁଇଟି ଫିଲ୍‌ଙ୍ଗ୍ ଷ୍ଟେସନ ରହିଛି । ପୂର୍ବବର୍ଷର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା/ପ୍ରାପ୍ତି ଭିତ୍ତିରେ ଏବ୍‌ସ୍‌ସିଡି, ଏମ୍‌ଏସ୍ ଏବଂ ଲୁହ୍‌କାଷ୍ଟର ବାର୍ଷିକ ବିକ୍ରୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଏ ।

ସମୀକ୍ଷାରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ବିଷୟ ଦେଖାଗଲା:

- 2009-14 ମଧ୍ୟରେ 75,500 କିଲୋଲିଟର ଏବ୍‌ସ୍‌ସିଡିର ବିକ୍ରୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ତୁଲନାରେ ଓପିଡିସି ମାତ୍ର 58,695.71 କିଲୋଲିଟର ବିକ୍ରୟ କରିଥିଲା । 2009-10 ବର୍ଷ ବ୍ୟତୀତ ଯେଉଁ ବର୍ଷ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା, ପ୍ରାପ୍ତିର ପ୍ରତିଶତ 56.64 ଏବଂ 94.19 ମଧ୍ୟରେ ଥିଲା । ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ନହେବା ଯୋଗୁଁ ଓପିଡିସି 1.43 କୋଟି ଟଙ୍କାର କମିଶନ ଅର୍ଜନ କରିପାରିନଥିଲା ।

194.18 ମେଟ୍ରିକ ଟନ୍ ନାଇଲନ୍ ଜାଲ ଉତ୍ପାଦନରେ ନିଅଣ୍ଟ ଯୋଗୁଁ 7.03 କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି

16,804.29 କିଲୋ ଲିଟର ଏବ୍‌ସ୍‌ସିଡିର ବିକ୍ରିରେ ନିଅଣ୍ଟ ଯୋଗୁଁ 1.43 କୋଟି ଟଙ୍କାର କମିଶନ ହାନି

⁶¹ ଅସ୍ତରଙ୍ଗ, ଚାନ୍ଦିପୁର, ଧାମରା, କସାଫଳ ଏବଂ ପେଣ୍ଡୁକଟା

- ମୋଟର ସ୍କରିନ୍ ଏବଂ ଲୁହ୍ନିକାଙ୍କର ଧାର୍ଯ୍ୟ ବିକ୍ରି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଯଥାକ୍ରମେ 18,750 କିଲୋ ଲିଟର ଏବଂ 1,26,400 ଲିଟର ତୁଳନାରେ ଓପିଡିସି 16,423 କିଲୋ ଲିଟର ମୋଟର ସ୍କରିନ୍ (87.59 ପ୍ରତିଶତ) ଏବଂ 1,03,210 ଲିଟର ଲୁହ୍ନିକାଙ୍କ (81.65 ପ୍ରତିଶତ) 2009 ରୁ 2014 ମଧ୍ୟରେ ବିକ୍ରି କରିପାରିଥିଲା ।
- ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ନହେବା ପାଇଁ ଏତଦ୍ୱାରା ତୈଳରେ ସରକାରୀ ସର୍ବସ୍ୱତ୍ୱ ପ୍ରଣାୟନ ନକରିବା, ନୂଆ ବିକ୍ରୟ କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ଥାପନ କରିବା, ଘରୋଇସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଧାରା ସୂତ୍ରରେ ବିକ୍ରୟ, ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପୁଞ୍ଜି ଅଭାବ ଇତ୍ୟାଦି କାରଣ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରତିଷେଧକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇନଥିଲା କିମ୍ବା ଓପିଡିସି ଦ୍ୱାରା ଉପଯୁକ୍ତ ବିକ୍ରି ନୀତି ପ୍ରଣାୟନ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ସରକାର ପ୍ରତିଷେଧକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ନିଷ୍ଠିତ କରିଥିଲେ ।

ବରଫ କଳର ସଂପାଦନା

2.2.49 ମାଛ ନଷ୍ଟକୁ କମାଇବା, ଅଧିକ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂରକ୍ଷଣ, ପୁଷ୍ଟିକର ମାଛର ଅବିରତ ଯୋଗାଣ, ମାଛର ବିକ୍ରିମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ନିୟୁତ ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରି ଅମଳ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଭିଡିଭୁମି ପାଇଁ ବରଫ କଳ ଭୂମିକା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ବରଫ କଳ ସଂପାଦନାରେ ତୁଟି ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି ।

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ନଥିବା ବରଫ କଳ ବିକ୍ରୟ ନକରିବା

2.2.50 ଏଫ୍‌ଏଆରଟିର ସାତଟି ବରଫ କଳ 2004-05 ପୂର୍ବରୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ନଥିଲା । ଓଡିଶା ସରକାର ଜୁନ୍ 2004 ରେ ସେହି ବରଫ କଳକୁ ଲିଜ୍ ଭିଡିରେ ବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ 31 ଅଗଷ୍ଟ 2004 ସୁଦ୍ଧା ବିକ୍ରି କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଲେ ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଏହି ବରଫକଳଗୁଡ଼ିକୁ ବିକ୍ରୟ କରିବା ନିଷ୍ପତ୍ତିର 10 ବର୍ଷ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇଯାଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ବରଫ କଳକୁ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଇ ନଥିଲା, ଯାହାଫଳରେ କର୍ମଚାରୀ ଦରମା, ବିଦ୍ୟୁତ୍, ଜଳକର ଏବଂ ଜଗାରଖା ବାବଦକୁ 1.42 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅପବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।

ପୁନଶ୍ଚ, ଯଦିଓ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ସାମୁଦ୍ରିକ ଉତ୍ପାଦ ରଥାନୀ ବିକାଶ ସଂସ୍ଥା (ଏମ୍‌ପିଇଡିଏ) ପ୍ରତି ବରଫ କଳ ପିଛା 12 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ସର୍ବସ୍ୱତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରି ଏଗୁଡ଼ିକୁ ଚଳନଶୀଳ କରିବାକୁ ମଇ 2007ରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଓଡିଶା ସରକାର ଏହାର ଲାଭ ଉଠାଇ ପାରି ନଥିଲେ ଯାହାର କାରଣ ରେକର୍ଡରେ ନଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ ବରଫ କଳ ବିକ୍ରୟ କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉଛି ।

ବରଫ କଳ ସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ଅବିବେକି ନିଷ୍ପତ୍ତି

2.2.51 ଓପିଡିସି 15.25 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର କାରଖାନା ଓ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ସମେତ 20.37 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର 10 ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ବରଫ କଳ ଏବଂ 5 ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ଶୀତଳ ଭଣ୍ଡାର ଗୋପାଳପୁର ଠାରେ 1994 ରେ ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲା । ଏହି କାରଖାନା ବିଶୁଦ୍ଧ ଜଳ ଏବଂ ଶକ୍ତି ଯୋଗାଣର ଅଭାବରୁ ଚାଲିପାରି ନଥିଲା । ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଅକ୍ଟୋବର 2002 ରେ କାରଖାନା ଏବଂ ଯନ୍ତ୍ରପାତିକୁ ବିକ୍ରି କରିବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ ବାରମ୍ବାର କମ୍ ନିଲାମ ମୂଲ୍ୟ ପାଇଁ ଏହା ବିକ୍ରି ହୋଇପାରିନଥିଲା ଏବଂ ଶେଷରେ 2.11 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବିନିମୟରେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ରେ ବିକ୍ରି ହୋଇଥିଲା ।

ସେହିପରି ଓପିଡିସି ପାରାଦୀପ ବନ୍ଦର ଟ୍ରଷ୍ଟ ଜମିରେ ପାରାଦୀପରେ 9.06 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଦୁଇଟି ବରଫ କଳ 1999 ରେ ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲା । ଏହି ନିବେଶ ଜମିଜମା ବିବାଦ ଏବଂ ଅଞ୍ଚଳଟି ଉଚ୍ଚ ଜୁଆରିଆ ଭୂମିରେ ଥିବା ଯୋଗୁଁ ଅପବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।

ତେଣୁ, ଓପିଡିସି ଦ୍ୱାରା ସମ୍ଭାବ୍ୟତା ଅନୁଧ୍ୟାନ ନକରି ବରଫ କଳ ସ୍ଥାପନା ପାଇଁ ଅବିବେକୀ ନିଷ୍ପତ୍ତି ସକାଶେ 27.32 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଅପବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।

ସରକାର ସମାକ୍ଷା ଅନୁପାଳନର କୌଣସି ମତାମତ ରଖୁନଥିଲେ ।

ଏସଆରସି ଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ପାଣ୍ଠି ଉପଯୋଗ ନହେବା

ସଠିକ୍ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ମୂଲ୍ୟ ଆକଳନ ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ବିଫଳତା ଯୋଗୁଁ ଏସଆରସିକୁ 10 କୋଟି ଟଙ୍କା ଫେରସ୍ତ କରାଗଲା ।

2.2.52 ସତରଞ୍ଜି ରିଲିଫ୍ କମିଶନର (ଏସଆରସି), ଓଡ଼ିଶା 2010 ରେ 17 ଟି ମରୁଡ଼ି ପ୍ରପାତିତ ଜିଲ୍ଲା ଏବଂ 22 ଟି ଅଣରତ୍ନ ପ୍ରବଳ ବାତ୍ୟାଜନିତ ବୃଷ୍ଟି ପ୍ରଭାବିତ ଜିଲ୍ଲାରେ ଶ୍ରମ ଭିତ୍ତିକ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଜାତୀୟ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପ୍ରଶମନ ପାଣ୍ଠି (ଏନ୍ଡିଆରଏଫ୍) ରୁ 10 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2011) । ପାଣ୍ଠିକୁ ଡିସେମ୍ବର 2011 ମଧ୍ୟରେ ଉପଯୋଗ କରିବା ଉଲ୍ଲେଖ ଥିଲା । ଏହା ଦେଖାଗଲା ଯେ ପ୍ରସ୍ତାବ ମୁତାବକ ଏହି ପାଣ୍ଠି 14 ଟି ଜିଲ୍ଲାରେ 26 ଟି ସରକାରୀ ମହ୍ୟ ପାର୍ମିର ପୁନର୍ନିର୍ମାଣ/ନବୀକରଣରେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାର ଥିଲା । ଏଫ୍ଏଆରଡି କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା କରିବା ପାଇଁ ସଠିକ୍ ସମୟରେ ଆକଳନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାରେ ବିଫଳ ହେବାବୁଦ୍ଧି ପାଣ୍ଠିକୁ ଏପ୍ରିଲ 2012 ରେ ଏସଆରସିକୁ ଫେରସ୍ତ କରିଥିଲା, ଯଦ୍ୱାରା ପୁନର୍ନିର୍ମାଣ/ ନବୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପାରିନଥିଲା ।

ସରକାର ଉକ୍ତ ତଥ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା

ଜଳାଶୟର ଲିଫ୍ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ରୟାଲ୍ଟି ଆଦାୟ ନହେବା

2.2.53 ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଅକ୍ଟୋବର 2003 ରେ ମହ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି, ଗ୍ରାମାଣ ନିଯୁକ୍ତି ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି ଏବଂ ପ୍ରଚୁର ଜଳାଶୟ ଉତ୍ସରୁ ବହୁ ପରିମାଣର ରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ଜଳାଶୟ ମହ୍ୟ ନୀତି (ଏସଆରଏଫ୍ପି) ପ୍ରଣୟନ କରିଥିଲେ ଯାହାକି ଜଳାଶୟର ଲିଫ୍ ମୂଲ୍ୟ ହ୍ରାସ କରିବା ଦ୍ୱାରା ସଂଶୋଧିତ ହୋଇଥିଲା (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012) । ଜଳାଶୟ ମୁଖ୍ୟତଃ ତିନୋଟି ବିଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ ଯଥା- କ୍ଷୁଦ୍ର (40 ହେକ୍ଟରରୁ 1000 ହେକ୍ଟର), ମଧ୍ୟମ (1001 ହେକ୍ଟରରୁ 5000 ହେକ୍ଟର) ଏବଂ ବୃହତ୍ (5000 ହେକ୍ଟରରୁ ଅଧିକ) । ସମୁଦାୟ 1,41,305 ହେକ୍ଟରର (ପ୍ରତ୍ୟେକ 40 ହେକ୍ଟରରୁ ଅଧିକ) 138 ଟି ଜଳାଶୟରୁ ମାଛ ଧରିବା ଅଧିକାର ଏଫ୍ଏଆରଡି ନିକଟରେ ଥିଲା । ଏସଆରଏଫ୍ପି ମୁତାବକ ଏହି ଜଳାଶୟଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରାଥମିକ ମହ୍ୟଜୀବି ସମବାୟ ସଂସ୍ଥାକୁ (ପିଏଫସି) ଲିଜ୍ରେ ଦେବାର ପ୍ରାବଧାନ ଥିଲା । ଯେଉଁଥିରେ ଏହି ଲିଜ୍ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଏବଂ ଲିଜର ସନ୍ତୋଷଜନକ ସଂପାଦନା ଭିତ୍ତିରେ ଆଉ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପରିବର୍ଦ୍ଧିତ କରିବାର ଥିଲା ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ:

- 138 ଟି ଜଳାଶୟ ମଧ୍ୟରୁ 2009-14 ରେ 102 ରୁ 123 ଟି ଜଳାଶୟକୁ ପିଏଫସିକୁ ଲିଜ୍ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବଳକା 15 ରୁ 36 ଟି ଜଳାଶୟକୁ ନିଲାମଧାରୀଙ୍କ ଅନାଗ୍ରହ ଏବଂ ଟେଣ୍ଡର ନହେବା / ପୁନଃ ଟେଣ୍ଡର ହେତୁ ଲିଜ୍ ଦିଆଯାଇନଥିଲା ।
- 138 ଟିର ଲିଜ୍ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ରୟାଲ୍ଟିର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ 5.32 କୋଟି ଟଙ୍କା ତୁଳନାରେ ଏଫ୍ଏଆରଡି 2009-14 ମଧ୍ୟରେ 1.85 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରିପାରିଥିଲା । 3.47 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସ୍ୱଳ୍ପ

ଆଦାୟ/ଅନାଦେୟ ମୁଖ୍ୟତଃ ପିଏଫ୍‌ସିକୁ ଲିଜରେ ଦିଆଯାଇଥିବା 15 ରୁ 36 ଟି ଜଳାଶୟର ଟେଣ୍ଡର ନହେବା/ ପୁନଃ ଟେଣ୍ଡର ଏବଂ ଲିଜ୍ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ରୟାଲଟି ପ୍ରଦାନରେ ବିଫଳତାକୁ ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ପିଏଫ୍‌ସି ସହ ଦ୍ଵିପାକ୍ଷିକ ଚୁକ୍ତି ନକରିବା ହେତୁ ହୋଇଥିଲା ।

- ଲିଜ୍ ମୂଲ୍ୟର ପ୍ରବଳ ହ୍ରାସ ସତ୍ତ୍ୱେ ଜଳାଶୟକୁ ଲିଜରେ ଦିଆଯାଇପାରି ନଥିଲା ଏବଂ ଲିଜ୍ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ରୟାଲଟି ଅନାଦେୟ ହୋଇ ରହିଥିଲା ।

ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ମିଳନୀରେ ସରକାର ତଥ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରି କହିଲେ ଯେ ଜଳାଶୟକୁ ଲିଜରେ ନଦେବାର କାରଣ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯିବ ଏବଂ ଦରକାରୀ ସଂଶୋଧନମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ।

ଘରୋଇ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କଠାରୁ ଲିଜ୍ ମୂଲ୍ୟ ଅନାଦେୟ

2.2.54 ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଡି ଘରୋଇ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଲିଜ୍ ଭିତ୍ତିରେ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପାଇଁ ମାଛ ମଞ୍ଜି/ଯାଆଁଳ ଚାଷ କରିବାକୁ ଏହାର 106 ଟି ମହ୍ୟ ଫାର୍ମ ମଧ୍ୟରୁ 57ଟି ନିଲାମ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିଥିଲା (ଅଗଷ୍ଟ 2010) ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ 2011-14 ରେ ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଡି 54 ଟି ମହ୍ୟ ଫାର୍ମ ଘରୋଇ ସଂସ୍ଥାକୁ ଲିଜରେ ଦେଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରୁ 2011-12 ରେ 16 ଟି ଫାର୍ମ ଏବଂ 2012-14 ରେ 15 ଟି ଫାର୍ମ ଲିଜ୍ ଚୁକ୍ତି ସଂପାଦନ ନକରି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ଦେଖାଗଲା ଯେ, ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ଲିଜ୍ ଚୁକ୍ତିକରାଯାଇନଥିବା 12 ଟି ସଂସ୍ଥା ଏବଂ ଲିଜ୍ ଚୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିବା 15 ଟି ସଂସ୍ଥା ନିକଟରେ 26.81 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଲିଜ୍ ମୂଲ୍ୟ ବକେୟା ରହିଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଆଠଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ଜିଲ୍ଲାର ସାତଟି ସଂସ୍ଥା ଉପରେ 26.81 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ 5.54 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବକେୟା ଥିଲା । ତେଣୁ, ସଠିକ୍ ଅନୁଧ୍ୟାନର ଅଭାବ ସହିତ ଚୁକ୍ତି ସଂପାଦନ ନ କରିବା ଯୋଗୁଁ 26.81 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଲିଜ୍ ମୂଲ୍ୟ ଅନାଦେୟ ରହିଥିଲା ।

ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ସରକାର କହିଲେ ଯେ ଜିଲ୍ଲା ସ୍ତରୀୟ ଅଫିସରମାନଙ୍କ ଠାରୁ ତଥ୍ୟ ପାଇବା ପରେ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ସ୍ଥିତି ଜଣାଇ ଦିଆଯିବ ।

ଉପାର୍ଜିତ ସୁଧର ଅନୁପଯୋଗ

2.2.55 ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ (ଅକ୍ଟୋବର 2012) ମୁତାବକ ସଞ୍ଚୟ ଜମାଖାତାରେ ରକ୍ଷିତ ଥିବା ପ୍ରକୃତ ପାଣ୍ଠିକୁ ଉଚ୍ଚ ହାରରେ ସୁଧ ପାଇବା ପାଇଁ ଓ ଉପାର୍ଜିତ ସୁଧକୁ ପ୍ରକୃତ ସାମା ବୃତ୍ତିରେ ଉପଯୋଗ ପାଇଁ ଫ୍ଲେକ୍ସିବି ଜମା ଭାବେ ରଖିବାର ଥିଲା । ସମାକ୍ଷାରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ଅବଳା କରି ପ୍ରକୃତ ପାଣ୍ଠି ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ସଞ୍ଚୟ ଖାତାରେ (4 ପ୍ରତିଶତ ସୁଧ) ରଖାଯାଇଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, ଆଠୋଟି ଟିକ୍ସ ଜିଲ୍ଲାର ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ପାସ୍ ବୁକ୍ ଏବଂ ଜମାଖାତାର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା 1.81 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଉପାର୍ଜିତ ସୁଧ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର/ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦିଶା/ନୀତି ଅଭାବରୁ ଉପଯୋଗ ନହୋଇ ପଡ଼ି ରହିଥିଲା ।

ସରକାର ସମାକ୍ଷା ମନ୍ତବ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ଆବଶ୍ୟକୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନେବାକୁ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ ।

ମହ୍ୟ ମଞ୍ଜି ବିକ୍ରି ରାଶିକୁ ପ୍ରେରଣ ନକରିବା

2.2.56 ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଡି ମାଛ ମଞ୍ଜି ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ବିକ୍ରିକୁ ଜିଲ୍ଲା ମହ୍ୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବିକ୍ରି ସର୍ତ୍ତରେ 22 ଟି ମହ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରକୁ ଲିଜ୍ ଭିତ୍ତିରେ ଓପିଡିସିକୁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ (ଜୁନ୍ 2010) । ଏହି ବିକ୍ରି ମୂଲ୍ୟକୁ ପାଇଲା ପରେ ଓପିଡିସି ଅଧିନରେ ଥିବା ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ସଂଚୟ ଖାତାରେ ଜିଲ୍ଲା ମହ୍ୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଜମା କରିବାର ଥିଲା ।

ଓପିଡିସି ରେକର୍ଡର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ସରକାରୀ ମହ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରୁ 2.96 କୋଟି ଟଙ୍କା ବିକ୍ରି ମୂଲ୍ୟରୁ ଜିଲ୍ଲା ମହ୍ୟ ଅଧିକାରୀ 2010-14 ମଧ୍ୟରେ 2.20 କୋଟି ଟଙ୍କା ଓପିଡିସି ନିକଟରେ ଜମା କରିଥିଲେ ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ

2014 ସୁଦ୍ଧା 0.76 କୋଟି ଟଙ୍କା ନିଜ ପାଖରେ ରଖୁଥିଲେ । ଜିଲ୍ଲା ମହାସ୍ୱୟମ୍ ଅଧିକାରୀମାନେ ଓପିଡିସିର ଅନୁରୋଧ ସତ୍ତ୍ୱେ ବିକ୍ରି ମୂଲ୍ୟ ଜମା କରିବାରେ ନିୟମିତ ନଥିଲେ ।

ଯଦିଓ ସରକାର ତଥ୍ୟକୁ ମାନିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଜିଲ୍ଲା ମହାସ୍ୱୟମ୍ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନିୟମିତ ବିକ୍ରୟ ରାଶି ପ୍ରେରଣର କାରଣ ଦର୍ଶାଇ ନଥିଲେ ।

ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା

2.2.57 ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକଳ୍ପର ସମୟାନୁସାରେ ସମାପ୍ତି ଏବଂ ବସ୍ତୁଗତ / ଆର୍ଥିକ ପ୍ରଗତି ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରଭାବୀ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିହାତି ଜରୁରୀ । ସମାକ୍ଷାରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ତ୍ରୁଟି ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଲା:

- ଭାରପ୍ରାପ୍ତ ଅଧିକାରୀମାନେ କ୍ଷେତ୍ରିୟ ସ୍ତରରେ ବିଭିନ୍ନ ଅସୁବିଧା ଦୂର କରିବା ସହିତ ପ୍ରାପ୍ତିର ଅନୁଧ୍ୟାନ କରି ଜିଲ୍ଲା ମହାସ୍ୱୟମ୍ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ବିବରଣୀ ଦେବା ପାଇଁ ନିୟମିତ ବ୍ୟବଧାନରେ ପରିଦର୍ଶନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସେହି ପରିଦର୍ଶନ/ ଅନୁଧ୍ୟାନ/ ରିପୋର୍ଟ କାରବାରର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ରେକର୍ଡରେ ନଥିଲା ।
- ଓପିଡିସି ଡିଜେଲ୍ ବିକ୍ରୟ କେନ୍ଦ୍ରର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ଯଦିଓ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ନିୟମିତ ସମୟ ବ୍ୟବଧାନରେ ପରିଦର୍ଶନ କରି ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କୁ ନୋଟ୍ ପଢ଼ି ପଢ଼ି କରିବା ଥିଲା କିନ୍ତୁ ସେପରି କୌଣସି ନୋଟ୍ ପଢ଼ି ପଢ଼ି କରାଯାଇ ନଥିଲା ।
- କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ, 1956 ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ଓପିଡିସିର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମଣ୍ଡଳୀ 2009-14 ମଧ୍ୟରେ 20 ଟି ସଭା କରିବା ତୁଳନାରେ କେବଳ 10 ଟି ସଭା କରିଥିଲେ ।

ସରକାର କହିଲେ ଯେ ସମାକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ତ୍ରୁଟି ବିଚ୍ୟୁତିକୁ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରାଯିବ ଏବଂ ଅନୁଧ୍ୟାନ ପରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯିବ । ପୁନଶ୍ଚ କହିଲେ ଯେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ (ଅଣ-ସରକାରୀ) ଏବଂ ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ଯିଏକି ମହାସ୍ୱୟମ୍ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ)ଙ୍କ ଅତ୍ୟଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଭାର ଯୋଗୁଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବ୍ୟବଧାନରେ ସଭା ହୋଇପାରି ନଥିଲା ।

ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

2.2.58 ପରିଚାଳନା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଅଙ୍ଗ । ଏକ ଦକ୍ଷ, ପ୍ରଭାବୀ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପରିଚାଳନାବର୍ଗକୁ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଦକ୍ଷ ଏବଂ ପ୍ରଭାବୀ ଭିତ୍ତିରେ ହାସଲ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ । ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ତ୍ରୁଟି ବିଚ୍ୟୁତି ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ କରାଗଲା:

- ପରିକଳ୍ପନା ଅନୁସାରେ ପରିକଳ୍ପନାର ନାମ, ପରିକଳ୍ପନାର ଅବସ୍ଥା, ଆବଶ୍ୟକ ରାଶି, ପ୍ରଦତ୍ତ ରାଶି, ପାଣ୍ଠି ସ୍ଥାପନ, ଖର୍ଚ୍ଚ ପରିମାଣ, ଫେରସ୍ତ ପରିମାଣ, ଉପଯୋଗ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ପଢ଼ି, ପାଣ୍ଠିର ଉତ୍ତର ଲବ୍ଧ୍ୟାଦି ଉଲ୍ଲେଖ କରି ରେଜିଷ୍ଟର ରଖାଯାଇଥିଲା ।
- ଭାରତର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିବା ଅଧିକାରୀଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାପ୍ତି ଏବଂ ଦେୟର ସଠିକତା ପାଇଁ ଡିଓ/ଏଫ୍‌ଏସ୍ ରେ ନିରାପଦ ସଂପ୍ରମାଣିତ କରାଯାଇଥିଲା ।
- ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ (ଜୁଲାଇ 2008) ସତ୍ତ୍ୱେ ଅଙ୍ଗୁଳିକାର ବିକ୍ରି ପାଇଁ କୌଣସି ବ୍ୟବସାୟିକ ନୀତି ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ସେହିପରି ଡିଓ ଏବଂ ଏଫ୍‌ଏସ୍‌ରେ ବିକ୍ରି ସଂପାଦନା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ବିପଣନ ନୀତି ନଥିଲା ।
- ଆର୍ଥିକ କ୍ଷମତାର ବିକେନ୍ଦ୍ରୀକରଣ ମୁତାବକ ବିଲ୍ ଏଫ୍‌ଏ ଏବଂ ସିଏଓ ଦ୍ୱାରା ଅନୁଧ୍ୟାନ ଏବଂ ସଠିକ୍ ହେଲା ପରେ ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକ ଦ୍ୱାରା ପାସ୍ ହେବାର ଥିଲା । ଏହି ଆର୍ଥିକ ନିୟମକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ସାଧାରଣ ପରିଚାଳକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଠିକତା ନିରୂପଣ ବିନା ବିଲ୍ ପାସ୍ କରାଯାଇଥିଲା ।

- 2009-14 ମଧ୍ୟରେ ଯଦିଓ ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଟିର ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ସମାକ୍ଷା ବିଭାଗ 9.09 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦାୟ ପାଇଁ ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ, ସେଥିରୁ କେବଳ 0.34 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦାୟ ହୋଇପାରି ଥିଲା ଏବଂ ବାକି 8.75 କୋଟି ଟଙ୍କା ଆଦାୟ ନହୋଇ ପଡ଼ି ରହିଥିଲା ।
- 2009-14ରେ ତୁଟ୍ଟ ଷ୍ଟକ୍‌ର ସଠିକ୍ ହିସାବ ଅଭାବରୁ ବ୍ରିଟରର ଉପଯୋଗ ଲଭ୍ୟ ଜମାକୁ ଅଧିକ ଥିଲା ।

ସରକାର ତୁଟି ବିବୃତିକୁ ସଂଶୋଧନ ଏବଂ ଦିଶାନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପାଇଁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିଥିଲେ ।

ସ୍ୱାକାରୋକ୍ତି

କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ସମାକ୍ଷାର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତରରେ, ପ୍ରବେଶ ଓ ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ମିଳନୀ ସମୟରେ ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଟି ଏବଂ ଓପିଡିସି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ସହଯୋଗ ଏବଂ ସହାୟତାକୁ ସ୍ୱାକାର କରୁଅଛୁ ।

ଉପସଂହାର

ବାସ୍ତବ ଭିତ୍ତିକ ବଜେଟ୍ ଅଭାବରୁ ନିୟମିତ ଭାବେ ବଜେଟ୍ ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରଚୁର ଫେରସ୍ତ ହେଉଥିଲା । ଜଳକ୍ଷେତ୍ରର ବିକାଶ ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ପରିକଳ୍ପନା/ଯୋଜନାର ଦୁର୍ବଳ ସଂପାଦନା ବା ସଂପାଦନା ନ ହେବାରୁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅନୁଦାନ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନଥିଲା ବା ଫେରସ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନା ଏବଂ ପରିକଳ୍ପନା ଅଧିନରେ କଲ୍ୟାଣମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟର ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାଧନ ହୋଇ ନଥିଲା । ମତ୍ସ୍ୟ ଚାଷକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦେବା ପାଇଁ ଲଭ୍ୟ ଭିଡିଭୁମିର ବିକାଶ ଏବଂ ତାହାର ଉପଯୋଗ ପ୍ରଭାବୀ ନଥିଲା । ଏଫ୍‌ଏଆର୍‌ଟି ଏବଂ ଓପିଡିସିର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ନଥିଲା ।

ସୁପାରିଶ

ସରକାର ଏବଂ ଓପିଡିସି ନିମ୍ନଲିଖିତ ସୁପାରିଶକୁ ବିଚାରକୁ ନେବା ଉଚିତ୍ :

- ପ୍ରଚୁର ଫେରସ୍ତ ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ବଜେଟ୍‌ର ପ୍ରାବଧାନ ବାସ୍ତବବାଦୀ ହେବା ଦରକାର ।
- ମାଛଚାଷର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପରିକଳ୍ପନା/କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମୟାନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ହେବା ଉଚିତ୍ ।
- ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ/ପରିକଳ୍ପନା ଅଧିନରେ ମତ୍ସ୍ୟଜୀବିଙ୍କ ସାମାଜିକ ବିକାଶ ପାଇଁ କଲ୍ୟାଣମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରଭାବୀଭାବେ ସଂପାଦନା ହେବା ଉଚିତ୍ ।
- ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସୁଦୃଢ୍ ହେବା ଦରକାର ।

ସରକାର ସମସ୍ତ ସୁପାରିଶକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

ଅଧ୍ୟାୟ III

3. ଅନୁପାଳନ ସମୀକ୍ଷାର ମନ୍ତବ୍ୟ

ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନାର ନମୁନା ଯାଞ୍ଚରେ ଦେଖା ଯାଇଥିବା କେତେକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମୀକ୍ଷା ମନ୍ତବ୍ୟ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି ।

ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ

ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍

3.1 ଡ୍ରଟିପୁର୍ଣ୍ଣ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ

ରାଜ୍ୟର ଅଂଶ ବାବଦକୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ଆଣିବା ପାଇଁ ଓଏସ୍‌ପିସିର ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ବିଫଳତା ଯୋଗୁଁ ଶସ୍ତା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି କମ୍ ଆସିଥିଲା ଯାହାଫଳରେ ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ଉଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟରେ ଶକ୍ତି କ୍ରୟ କରିବାରୁ 24.10 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।

ମାଛକୁଣ୍ଡ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ (ଏମ୍‌ଏଚ୍‌କପି) ଆହୁପ୍ରଦେଶ ସରକାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ଏକ ମିଳିତ ଯୋଜନା ଯେଉଁଥିରେ ସେମାନଙ୍କର ଯଥାକ୍ରମେ 70 ଏବଂ 30 ପ୍ରତିଶତ ମାଲିକାନା ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ରହିଛି । ତିସେମ୍ବର 1978 ରେ ଦୁଇ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁସାରେ , ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଏହାର ଅଂଶ ବ୍ୟତୀତ ଏମ୍‌ଏଚ୍‌କପିରେ ଉତ୍ପାଦିତ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତିର 20 ପ୍ରତିଶତ, ଯୁନିଟ୍ ପ୍ରତି 0.08 ଟଙ୍କାରେ କିଣିବା ପାଇଁ ହକ୍‌ଦାର ଥିଲେ । ଏମ୍‌ଏଚ୍‌କପି ର ସଂସ୍ଥାପିତ କ୍ଷମତା 114.5 ମେଗାଓୟାର୍, ଅଟେ ଏବଂ ପରିକଳ୍ପିତ ଶକ୍ତି 525 ନିୟୁତ ଯୁନିଟ୍ ଅଟେ । ପୂର୍ବତନ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବୋର୍ଡ଼ ଭାଙ୍ଗିଯିବା ପରେ ଏମ୍‌ଏଚ୍‌କପିରେ ଥିବା ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଅଂଶର ପରିଚାଳନା ଦାୟିତ୍ୱ ମାର୍ଚ୍ଚ 1997 ରେ ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓଏସ୍‌ପିସି) ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ଲିମିଟେଡ୍ (ଗ୍ରୀଡ଼କୋ) ଏମ୍‌ଏଚ୍‌କପିର ଉତ୍ପାଦିତ ଶକ୍ତି ଓଏସ୍‌ପିସି ଠାରୁ ନିଏ ଏବଂ ଏହାକୁ ଶକ୍ତି ବିତରଣ କମ୍ପାନୀମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଇଥାଏ ।

09 ଫେବୃୟାରୀ 2010 ରେ ଉଭୟ ରାଜ୍ୟର ବିଦ୍ୟୁତ୍ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଥିବା କମ୍ପାନୀମାନେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ ଯେ ଉଭୟ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନେବା ଆଣିବାରେ ମାସିକିଆ ମିଳାମିଶା ଏବଂ ସମାଯୋଜନ କରାଯିବ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଦିନ ପାଇଁ ଏମ୍‌ଏଚ୍‌କପି ରୁ ଲଭ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ବିଷୟରେ ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଡିସି/ଓଏସ୍‌ପିସି କୁ ପ୍ରତିଦିନ ଜଣାଇ ଦିଆଯିବ ।

ସମୀକ୍ଷାରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ବିଷୟ ଦେଖାଗଲା ;

- 2009-10 ରୁ 2013-14 (ଅକ୍ଟୋବର 2013 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ) ମଧ୍ୟରେ, ଏମ୍‌ଏଚ୍‌କପି ଦ୍ୱାରା ମୋଟ୍ ନିର୍ତ୍ତ ଉତ୍ପାଦନ 2,472.272 ଏମ୍‌ୟୁ ମଧ୍ୟରୁ, ଓଡ଼ିଶାର 50 ପ୍ରତିଶତ ଅଂଶ (1,236.136 ଏମ୍‌ୟୁ) ବାବଦକୁ କମ୍ପାନୀ 1,178.372 ଏମ୍‌ୟୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ଶକ୍ତି ନେଇପାରିଥିଲା, ଯାହା ଫଳରେ 57.764 ଏମ୍‌ୟୁ କମ୍ ନିଆଯାଇଥିଲା ।
- ଏହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ, 09 ଫେବୃୟାରୀ 2010ରୁ ଚୁକ୍ତି ଅନୁସାରେ ଓଡ଼ିଶାର ଅଧିକା ବା କମ୍ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ନେବାର ମାସିକ ମିଳାମିଶା/ସମାଯୋଜନ ହୋଇନଥିଲା ।

- ଓଏର୍ପିସିର ଏହି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ଅଧିକାଂଶ ଦାମ ଯୁକ୍ତ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ସ୍ଥାନିତ୍ ପ୍ରତି 2.92 ରୁ 4.59 ଟଙ୍କାରେ ଉତ୍ପାଦନ କରୁଥିଲା ଏବଂ 24.10 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ କରିଥିଲା, ଯାହାକି ପରିଶିଷ୍ଟ 11 ରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବେ ଦର୍ଶାଯାଇଅଛି ।

ସରକାର, ପରିଚାଳନା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ମତକୁ ସମର୍ଥନ ଜଣାଇ କହିଲେ (ଅଗଷ୍ଟ 2014) ଯେ ମାଛକୁଣ୍ଡ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରକଳ୍ପରୁ ଓଡ଼ିଶାର 50 ପ୍ରତିଶତ ଅଂଶ ବାବଦକୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ଆଣିବା ହେଉଛି ଗ୍ରୀଡ଼କୋ, ଓପିରିସିଏଲ ଏବଂ ଏସଏଲଡିସିର ଦାୟିତ୍ବ ।

ଉତ୍ତରୀ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ, ଯେହେତୁ ଓଷ୍ଠପିସି, ଏମ୍‌ଏଚ୍‌ଇପିରେ ଥିବା ରାଜ୍ୟର ଅଂଶର ପରିଚାଳନା ପ୍ରତିନିଧି ଥିଲା, ତେଣୁ ଏମ୍‌ଏଚ୍‌ଇପିରୁ ଓଡ଼ିଶାର ପୁରୀ ଅଂଶ ବାବଦକୁ ଶସ୍ତା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ଆଣିବା ପାଇଁ ଏହା ପରଦିନର ରାଜ୍ୟର ଅଂଶ ବାବଦକୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ଶକ୍ତିର ଲଭ୍ୟତାକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା ।

ତେଣୁ, 57.764 ଏମ୍.ୟୁ ଶାସ୍ତ୍ର ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି କମ୍ ଆଣିବା ଏବଂ ଗ୍ରୀତକୋ ଅଧିକା ଦାମ୍ ବିଶିଷ୍ଟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ଜିଣିବା ଯୋଗୁଁ 24.10 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା ।

3.2 ଅବ୍ୟାହତି ଲାଭ ନ କରିବା

କମ୍ପାନୀ ଜଳ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଲାଇସେନ୍ସ ଫିସ୍ ବାବଦକୁ ସମୁଦାୟ 15.07 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନରୁ ଅବ୍ୟାହତ ଲୋଡ଼ିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା

ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (କମ୍ପାନୀ), ରାଜ୍ୟର ଏକ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉତ୍ପାଦନ କରୁଥିବା କମ୍ପାନୀ ଅଟେ, ଯାହାକି ଏହାର ସମଗ୍ର ଉତ୍ପାଦିତ ଶକ୍ତି ଅଧିକ ଉପଯୋଗକାରୀମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ଗ୍ରୀଡ଼କୋକୁ ଯୋଗାଇଥାଏ ଏବଂ ବଦଳରେ ଏହାର ଖର୍ଚ୍ଚ ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ଠାରୁ ପ୍ରତିପୁରଣ କରିଥାଏ ।

ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଶକ୍ତି ବିଭାଗ ଦ୍ଵାରା 29 ଜାନୁଆରୀ 2003 ରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ବିଜ୍ଞପ୍ତି ବଳରେ କମ୍ପାନୀ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ଜଳ ଉପରେ ଜଳଜର ଦେବାରୁ ଅବ୍ୟାହତି ଲାଭ କରୁଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ 01 ଅକ୍ଟୋବର 2010 ରେ, ଓଡ଼ିଶା ଜଳସେଚନ (ସଂଶୋଧନ) ନିୟମାବଳୀ, 2010 ଅଧିସୂଚିତ ହୋଇଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବା ଜଳ ପାଇଁ କିଲୋଓ୍ଵାଟ୍ ପିଛା 0.01ଟଙ୍କା ଲାଇସେନ୍ସ ଫିସ୍ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିଲା । ପରନ୍ତୁ, ନିୟମ 23 ଏ (4) ଅନୁସାରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ଆବେଦନ ପତ୍ର ପାଇଲେ ରାଜ୍ୟର ଶିକ୍ଷ ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟିକ ସାର୍ଥୀ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଲାଇସେନ୍ସ ଫିସ୍ ପ୍ରଦାନରୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା ଆଂଶିକ ଅବ୍ୟାହତି ଦେଇପାରିବେ ।

ସମାକ୍ଷାରେ ଏହା ଅବଲୋକନ କରାଗଲା ଯେ ଯଦିଓ ନିୟମ 23 ଏ (4) ଅନୁସାରେ ଏକ ଆବେଦନ ପତ୍ର ପାଇଲେ ଲାଇସେନ୍ସ ଫିସ୍ ପ୍ରଦାନରୁ ଅବ୍ୟାହତ ମିଳିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି, ଏହି ଅବ୍ୟାହତ ପାଇବା ପାଇଁ କମ୍ପାନୀ ଆବେଦନ କରିନଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ, କଞ୍ଚୁମର କାଉନ୍ସେଲ୍‌ଏବଂ ଓଇଆରସିର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ଚାରିଫ୍) କମ୍ପାନୀର 2011-12 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଏଆରଆର୍ ଏବଂ ଚାରିଫ୍ ଦାଖଲ (କେସ୍ ନଂ 143/2010) ର ଶୁଣାଣି ସମୟରେ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ (ଫେବୃଆରୀ 2011) ଯେ ଯେହେତୁ କମ୍ପାନୀ ହେଉଛି ସରକାରଙ୍କ ମାଲିକାନା ସବୁ କମ୍ପାନୀ ଏବଂ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବା ଜଳ ପ୍ରକୃତରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଉନାହିଁ, ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଅକ୍ତିମ ଉପଯୋଗକାରୀମାନଙ୍କ ଉପରେ ଚାରିଫ୍ ବୋର୍ଡ କମ୍ କରିବା ପାଇଁ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥିବା ଲାଇସେନ୍ସ ଫିସ୍କୁ ଅବ୍ୟାହତ ଦେବା ପାଇଁ ବିଚାର କରିପାରନ୍ତି । କମ୍ପାନୀ ଅକ୍ଟୋବର 2010 ରୁ ଅଗଷ୍ଟ 2013 ମଧ୍ୟରେ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥିବା ଜଳ ବାବଦକୁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କୁ 15.07 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା ଏବଂ ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ଠାରୁ ଏଆରଆର ମାଧ୍ୟମରେ ଏହାକୁ ଫେରସ୍ତ ପାଇଥିଲା । କମ୍ପାନୀ ଯଦି ଏହି ଅବ୍ୟାହତ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଥାନ୍ତା ଏବଂ ତାହାକୁ ଉପଲବ୍ଧ କରିଥାନ୍ତା, ଗ୍ରୀଡ଼କୋ ଦ୍ଵାରା ବହନ କରାଯାଇଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ପରିହାର କରାଯାଇପାରିଥାନ୍ତା ।

ସରକାର କହିଲେ (ଅଗଷ୍ଟ 2014) ଯେ ଯେହେତୁ କମ୍ପାନୀ ସରକାରଙ୍କ 100 ପ୍ରତିଶତ ମାଲିକାନା ସବୁ କମ୍ପାନୀ, ତେଣୁ ଅକ୍ଟୋବର 2010 ରେ ଜାରି ହୋଇଥିବା ବିଜ୍ଞପ୍ତିରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ସରକାରଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଅମାନ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ କମ୍ପାନୀ ପାଖରେ ଅବକାଶ ନଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବା ଜଳ ବାବଦକୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ପାଇଁ ଅବ୍ୟାହତି ପାଇଁ ଏହା ଆବେଦନ କରିପାରି ନଥିଲା ।

କିନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଶା ଜଳସେଚନ (ସଂଶୋଧନ) ନିୟମାବଳୀ, 2010ର ନିୟମ 23ଏ (4) ଅନୁସାରେ କମ୍ପାନୀ ଅବ୍ୟାହତି ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିପାରିଥାନ୍ତା ।

ତେଣୁ, ଓଡ଼ିଶା ଜଳସେଚନ (ସଂଶୋଧନ) ନିୟମାବଳୀ 2010 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ କମ୍ପାନୀ ଅକ୍ଟୋବର 2010 ରୁ ଅଗଷ୍ଟ 2013 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କରିଥିବା ସମୁଦାୟ 15.07 କୋଟି ଟଙ୍କା ଲାଇସେନ୍ସ ଫିସ୍ ପ୍ରଦାନରୁ ଅବ୍ୟାହତି ପାଇବାର ସୁଯୋଗ ହୋଇଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍

3.3 ପରିହାୟ ଦେୟ

ଏଫ୍‌ସି ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଅମାନ୍ୟ କରିବା ଯୋଗୁଁ ଦଣ୍ଡନାୟ ଏନ୍‌ପିଭି ଏବଂ ସିଏ ବାବଦକୁ 148.72 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରିହାୟ ଦେୟ ସହିତ 23.90 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଲୁହାପଥର ଅବରୋଧ ହୋଇପଡ଼ିରହିଥିଲା

ଜଙ୍ଗଲ (ସଂରକ୍ଷଣ) ଅଧିନିୟମ, 1980 (ଏଫ୍‌ସି ଅଧିନିୟମ), 25 ଅକ୍ଟୋବର 1980 ରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (ii) ଅନୁସାରେ ଜଙ୍ଗଲ ଜମିକୁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କର ଜଙ୍ଗଲ ଏବଂ ପରିବେଶ ମନ୍ତ୍ରାଳୟ (ଏମ୍‌ଓଇଏଫ୍) ର ପୂର୍ବ ଅନୁମୋଦନ ଆବଶ୍ୟକ । ଓଡ଼ିଶା ସରକାର (ଜିଓଓ) ଅପ୍ରେଲ 1967 ରେ ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (କମ୍ପାନୀ)କୁ ଦୈତାରୀ ସଂପ୍ରସାରିତ ଅଞ୍ଚଳ (ଡିଭିଏ) ଭାବରେ ଜଣାଥିବା 50.59 ହେକ୍ଟର ଜଙ୍ଗଲ ଜମି ଏହାର ପରିପାଶ୍ୱରରେ ଅବସ୍ଥିତ ଦଇତାରୀ ଲୁହାପଥର ଖଣିର ଭିତ୍ତି ସଂରଚନା ସୁବିଧା ଉପଲବ୍ଧ କରାଇବା ପାଇଁ 30 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଲିଜ୍ ଆକାରରେ ଦେଇଥିଲେ । ଉତ୍ପାଦନରେ ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ଖନନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ସେହି ସମନ୍ଧ୍ୟା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ କମ୍ପାନୀ ଲିଜ୍ ଜମି ବାହାରେ ଥିବା 199.378 ହେକ୍ଟର ଜଙ୍ଗଲ ଜମିର ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲା । ଏହିପରି ଭାବରେ କମ୍ପାନୀ ସମୁଦାୟ 249.968 ହେକ୍ଟର ଜମିର ଅବିରତ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରିଆସୁଥିଲା । ଯଦିଓ ଏହି ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଏମ୍‌ଓଇଏଫ୍‌ର ପୂର୍ବ ଅନୁମୋଦନ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା, ଏହା ଜାନୁଆରୀ 2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଣାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ଖନନ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଜାରି ରହିଥିଲା । ମାଲିନିଂ ଅଫିସରଙ୍କ ଅଧିନରେ ଏକ ମାଲିନିଂ ଦଳ କମ୍ପାନୀର ବଳିପର୍ବତ ଷ୍ଟକ୍‌ସ୍‌ଆର୍ଡ୍ ପରିଦର୍ଶନରେ ଯାଇ ଲୁହାପଥର ଲିଜ୍ ବାହାର ଜାଗାରେ ଜମା ହୋଇଥିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲେ ଯାହା ପାଇଁ ଖଣି ଉପନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଯାଜପୁର ରୋଡ୍ (ଡିଡିଏଫ୍) ଏକ କାରଣ ଦର୍ଶାଅ ନୋଟିସ୍ ଜାରି କରିଥିଲେ (24 ଅଗଷ୍ଟ 2011) । ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ 25 ରୁ 27 ଅଗଷ୍ଟ 2011 ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଦଳର ପରିଦର୍ଶନ ପରେ ଖଣି ଉପ-ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ସେଠାରୁ ଲୁହାପଥର ଉଠାଇବା ପାଇଁ ଆଉ ଅନୁମତି ଦେଇ ନଥିଲେ । 01 ଅକ୍ଟୋବର 2011 ରୁ କମ୍ପାନୀ ସେଠାରେ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ଜମା କରିବା ବନ୍ଦ କରିଦେଇଥିଲା ଏବଂ ଜାନୁଆରୀ 2014 ରେ 249.968 ହେକ୍ଟର ଜଙ୍ଗଲ ଜମିର ବ୍ୟବହାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ପ୍ରଥମ ସୋପାନ ଅନୁମୋଦନ ପାଇଥିଲା । ଏମ୍‌ଓଇଏଫ୍ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କୁ କମ୍ପାନୀଠାରୁ ଜଙ୍ଗଲ ଜମିର ଅନ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଦଣ୍ଡନାୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୂଲ୍ୟ (ଏନ୍‌ପିଭି) ଏବଂ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ପାଇଁ କ୍ଷତିପୂରକ ଅର୍ଥ (ସିଏ) ଆଦାୟ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ତଦନୁସାରେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ଦାବି

ଇତ୍ୟାଦି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ । ସେହି ଅନୁସାରେ, ଜୁନ୍ 2010 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ହେଉଥିବା ତ୍ରେମାସିକ ଠାରୁ ବିକ୍ରୀ ମୂଲ୍ୟକୁ 10 ପ୍ରତିଶତ ରୟାଲ୍‌ଟି ସମେତ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଆଇବିଏମ୍ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରକାଶିତ ବିକ୍ରୀ ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହେଲେ ଭେଦାତ୍ମକ ରୟାଲ୍‌ଟି ଆଦାୟ ପାଇଁ କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ରଖାଯାଇ ନଥିଲା ଯାହାକି ପୂର୍ବ ଚୁକ୍ତି ମାନଙ୍କରେ ଥିଲା ।

ସମୀକ୍ଷାରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ବିଷୟ ଅବଲୋକନ କରାଗଲା:

- କମ୍ପାନୀର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2009) କୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଡିସେମ୍ବର 2009 ରେ ସମାପ୍ତ ହେଉଥିବା ତ୍ରେମାସିକ ପାଇଁ ବିକ୍ରୀ ମୂଲ୍ୟକୁ “ରୟାଲ୍‌ଟି ସମେତ” ହିସାବରେ ସ୍ଥିର କରିଥିଲା, ଯେଉଁଥିପାଇଁ କୌଣସି କାରଣ ଦର୍ଶାଯାଇ ନଥିଲା ;
- ଆଇବିଏମ୍ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରକାଶିତ ବିକ୍ରୀ ମୂଲ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ ହେବା ପରେ ଭେଦାତ୍ମକ ରୟାଲ୍‌ଟି ଆଦାୟ ପାଇଁ ବିକ୍ରୀ ଚୁକ୍ତି ମାନଙ୍କରେ ନିରାପତ୍ତା ଧାରାର ଅନୁପସ୍ଥିତି ଯୋଗୁଁ, କମ୍ପାନୀ କ୍ରେତାମାନଙ୍କ ଠାରୁ 49.84 କୋଟି⁶⁴ ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରିପାରିନଥିଲା ଯଦିଓ 2010 ରୁ 2014 (ଜାନୁଆରୀ 2014 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ) ମଧ୍ୟରେ 135.57 ଲକ୍ଷ ଏମ୍‌ଟି ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ବିକ୍ରୀ ବାବଦକୁ ଏହା ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କୁ ଦେଇଥିଲା ବା ଦେବାକୁ ଥିଲା ।

ସରକାର କହିଲେ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014) ଯେ ସମୟର ଅଭାବ ଯୋଗୁଁ ଡିସେମ୍ବର 2009 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ହେଉଥିବା ତିନି ମାସ ପାଇଁ କମ୍ପାନୀର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଦେଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇପାରି ନଥିଲା । ସରକାର ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଥିଲେ ଯେ ବିଭିନ୍ନ କାରଣ ଯଥା ସଂଶୋଧିତ ବିକ୍ରିକର ବିବରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତି ଓ ଉପସ୍ଥାପନ, ହିସାବ ରୂପାନ୍ତ କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ, ଅଧିକ ମାନବ ସମ୍ବଳର ଆବଶ୍ୟକତା ଇତ୍ୟାଦିକୁ ପରିହାର କରିବା ପାଇଁ ବିକ୍ରୀମୂଲ୍ୟକୁ “ରୟାଲ୍‌ଟି ସମେତ” ହିସାବରେ ପସନ୍ଦ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସରକାରଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ (07 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2009) ଦିନ ଠାରୁ ବିତ୍ ଖୋଲା ହେବା (19 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2009) ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯଥେଷ୍ଟ ସମୟ ଥିଲା ଯେଉଁଥିରେ କି ଡିସେମ୍ବର 2009 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ହେଉଥିବା ତିନି ମାସ ପାଇଁ ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିବା ବିକ୍ରୀମୂଲ୍ୟକୁ (03 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2009) ରୟାଲ୍‌ଟି ବ୍ୟତୀତ ସ୍ଥିର କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଶୁଦ୍ଧିପତ୍ର ଜାରି କରାଯାଇପାରିଥାନ୍ତା । ପୁନଶ୍ଚ, ଭେଦାତ୍ମକ ରୟାଲ୍‌ଟି ପ୍ରଦାନର ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, କମ୍ପାନୀ ବିକ୍ରୀମୂଲ୍ୟକୁ “ରୟାଲ୍‌ଟି ସମେତ” ସ୍ଥିର କରିବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପୂର୍ବରୁ ଉଭୟ ପକ୍ଷର ଖର୍ଚ୍ଚ ସୁବିଧା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରିନଥିଲା ।

3.5 ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି

କମ୍ପାନୀର ଆର୍ଥିକ ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ ସମର୍ଥକାରୀ ଧାରାର ଅନୁପସ୍ଥିତି ଯୋଗୁଁ କମ୍ପାନୀ 3.01 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ରାଜସ୍ୱ ଉପାର୍ଜନ କରିବାକୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲା

ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (କମ୍ପାନୀ) ତ୍ରେମାସିକ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣକାରୀ ଟେଣ୍ଡର ଆହ୍ଵାନ କରି ଘରୋଇ ବଜାରରେ ଲୁହାପଥର ବିକ୍ରି କରିଥାଏ । ବିଭିନ୍ନ ଖଣିମାନଙ୍କରେ ଉପଲବ୍ଧ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥଗୁଡ଼ିକ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣକାରୀ ଟେଣ୍ଡର ଜରିଆରେ ସ୍ଥିରାକୃତ ସର୍ବାଧିକ ମୂଲ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ କ୍ରେତାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆବେଦନ କରାଯାଏ ଏବଂ ସେହି ଅନୁସାରେ କ୍ରେତାମାନଙ୍କ ସହ ବିକ୍ରିଚୁକ୍ତି ନିଷ୍ପାଦନ କରାଯାଇଥାଏ । ବିକ୍ରିଚୁକ୍ତିର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଅନୁସାରେ କ୍ରେତାମାନଙ୍କୁ ଆବେଦିତ ପରିମାଣର ବିକ୍ରି ମୂଲ୍ୟ, 100 ପ୍ରତିଶତ ଅଗ୍ରୀମ ହିସାବରେ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତି ମାସରେ ସମାନୁପାତିକ ଭାବରେ ଷ୍ଟକ୍ ଉଠାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହା ନ କଲେ, ଗୋଟିଏ

⁶⁴ ଗହମାର୍ଦ୍ଦନ: 49.60 ଲକ୍ଷ ଏମ୍‌ଟି (8.67 କୋଟି ଟଙ୍କା) + କୋଏଡ଼ା : 51.74 ଲକ୍ଷ ଏମ୍‌ଟି (7.52 କୋଟି ଟଙ୍କା) + ଦୈତାରୀ : 24.15 ଲକ୍ଷ ଏମ୍‌ଟି (20.17 କୋଟି ଟଙ୍କା) + ଜେଜେ ରୋଡ୍ : 10.08 ଲକ୍ଷ ଏମ୍‌ଟି (13.48 କୋଟି ଟଙ୍କା) ।

ଏହାକୁ ପରିବହନ କରାଯିବ । ତୁଳି ଅନୁସାରେ ସିଏଲ୍‌ଓ ଉତ୍ପାଦନର ସର୍ବାଧିକ 5 ପ୍ରତିଶତ ନିମ୍ନ ଆକାର/ବୃହତ ଆକାର ଲୁହାପଥର ଖଣ୍ଡ ଏବଂ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ । ସିଏଲ୍‌ଓ ଏବଂ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡର ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦର ଯଥାକ୍ରମେ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ପିଛା 207 ଟଙ୍କା ଏବଂ 51.75 ଟଙ୍କା ଥିଲା । ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଷ୍ଟକ୍‌କୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଷ୍ଟକ୍‌ସ୍ତରକୁ ପରିବହନ କରାଯିବ, ଯେଉଁଠାରେ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ ବିଶ୍ଳେଷକ ପୁଣି ଥରେ ବିକ୍ରି ସମୟରେ ସିଏଲ୍‌ଓ ଏବଂ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡର ମାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବେ । ତୁଳିର “ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନର ଆଧାର” ଧାରା ଅନୁସାରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଷ୍ଟକ୍ ପରିବହନ ହୋଇ ଷ୍ଟକ୍‌ସ୍ତରକୁ ଯାହାକି ବିକ୍ରି ସ୍ଥଳ ଅଟେ, ଆସିଲା ପରେ, ତାହାର ଓଜନ ଅନୁସାରେ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ତୁଳିର ବିଶ୍ଳେଷଣ ଧାରା ଅନୁସାରେ ବିକ୍ରିସ୍ଥଳରେ ହେଉଥିବା ବିଶ୍ଳେଷଣ ତୁଳି ପାଇଁ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଅଟେ ଏବଂ ଖଣି ପାଖରେ ଓ ବିକ୍ରିସ୍ଥଳରେ ହେଉଥିବା ବିଶ୍ଳେଷଣରେ ସିଏଲ୍‌ଓ ଏବଂ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡର ମାନରେ କୌଣସି ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦେଖାଗଲେ, କମ୍ପାନୀ ସେଥିପାଇଁ ଦାୟୀ ହେବ ନାହିଁ ।

ସମୀକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚରେ ଦେଖାଗଲା ଯେ 2012 ରୁ 2014 ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ଖଣି ମୁହଁରେ ହୋଇଥିବା ବିଶ୍ଳେଷଣକୁ ଆଧାରକରି କମ୍ପାନୀ 18.63 ଲକ୍ଷ ଏମ୍‌ଟି ସିଏଲ୍‌ଓ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ 38.57 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା କିନ୍ତୁ ନଥିପତ୍ରର ପୁନଃ ଯାଞ୍ଚରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ବିକ୍ରିସ୍ଥଳରେ ହୋଇଥିବା ବିଶ୍ଳେଷଣ ଅନୁସାରେ ସିଏଲ୍‌ଓ ରେ 5 ପ୍ରତିଶତ ଠାରୁ ଅଧିକ ଯାହାକି 6.40 ପ୍ରତିଶତରୁ 11.86 ପ୍ରତିଶତ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ ଥିଲା । ଏହିପରି 86,359 ଏମ୍‌ଟିର ଅଧିକ ଗୁଣ୍ଡ ଉତ୍ପାଦନ ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ ତୁଳିରେ ଏହିପରି ବିରୋଧାତ୍ମକ ଧାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ଯୋଗୁଁ କମ୍ପାନୀ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍ ପିଛା 51.75 ଟଙ୍କା ହିସାବରେ 0.45 କୋଟି ଟଙ୍କା ଦେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ, ସିଏଲ୍‌ଓ ଦର ଯାହାକି 207 ଟଙ୍କା ହିସାବରେ 1.79 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ଏହିପରି କମ୍ପାନୀ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ 1.34 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା ଦେଖାଇଥିଲା ।

ସରକାର ଅଗଷ୍ଟ 2014 ରେ କହିଲେ ଯେ ଯଦିଓ ସଂସ୍ଥା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଷ୍ଟକ୍‌ସ୍ତରରେ ପାଞ୍ଚ ପ୍ରତିଶତରୁ କମ୍ ନିମ୍ନ ଆକାରର ଲୁହାପଥର ଖଣ୍ଡଯୁକ୍ତ ସିଏଲ୍‌ଓ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲା, ଗଚ୍ଛିତ କରିବା ସମୟରେ ପାଣିପାଗରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ, ବଡ଼ ବଡ଼ ଓଜନିଆ ମେସିନର ଚଳ ପ୍ରଚଳ, ବିକ୍ରି ସମୟରେ ବୋଝେଇ କରିବା ଏବଂ ବୋଝ ଉତ୍ତାରିବା ଯୋଗୁଁ, ନିମ୍ନ ଆକାରର ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ସରକାର ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଲେ ଯେ ଯେହେତୁ ସଂସ୍ଥାଟି ନିର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଟ ଷ୍ଟକ୍‌ସ୍ତରରେ ଉତ୍ପାଦିତ ଲୁହାପଥର ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲା, ବିକ୍ରିସ୍ଥଳରେ ହେଉଥିବା ବିଶ୍ଳେଷଣ ଠିକାଦାର ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନ ଥିଲା ।

ସରକାରଙ୍କ ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ ତୁଳି ଅନୁସାରେ ବିକ୍ରି ସ୍ଥଳରେ ହେଉଥିବା ବିଶ୍ଳେଷଣ ସବୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଅଟେ ଯାହାକି କମ୍ପାନୀର ସାର୍ଥକ ମଧ୍ୟ ସୁରକ୍ଷା ଦେଉଛି କାରଣ ତୁଳି ଅନୁସାରେ ଖଣି ପାଖରେ ଏବଂ ବିକ୍ରିସ୍ଥଳରେ ହେଉଥିବା ବିଶ୍ଳେଷଣରେ ଦେଖା ଦେଉଥିବା ମାନରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ପାଇଁ କମ୍ପାନୀ ଦାୟୀ ନୁହେଁ ।

ତେଣୁ ତୁଳିନାମାରେ ବିରୋଧାତ୍ମକ ଧାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ଫଳରେ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ 1.34 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯାଇଥିଲା ।

3.7 ଅଧିକ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ

ରାଜିନାମାରେ ଦ୍ୱିଅର୍ଥବୋଧକ ସର୍ବ ରଖିବା ସହିତ କ୍ରୟର ସ୍ଥାପନ ନ କରି ସିଏଲ୍‌ଓ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଦିଆଯାଉଥିବା ଦରର, ସମାନୁପାତିକ ହ୍ରାସ ନକରିବା ହେତୁ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ 1.33 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଫେବୃଆରୀ 2010 ର ଚେଷ୍ଟର ଅଫର ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2010 ରେ ହୋଇଥିବା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଆଲୋଚନା ଭିତ୍ତିରେ ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (କମ୍ପାନୀ) ଅଗଷ୍ଟ 2010 ରେ ଏହାର ଗନ୍ଧମାର୍ଦ୍ଦନ ଲୁହାପଥର ଖଣିରୁ 10-180 ଏମ୍‌ଏମ୍ ଲମ୍ବ ଲୁହାପଥର, 10-40 ଏମ୍‌ଏମ୍ କାଲିବ୍ରେଟେଡ୍ ଲମ୍ବ ଓର୍ (ସିଏଲ୍‌ଓ) ଏବଂ -10 ଏମ୍‌ଏମ୍ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଏକ ସଂସ୍ଥା ସହ ରାଜିନାମା ସାକ୍ଷର (ଫେବୃଆରୀ 2010) କରିଥିଲା । ଏହି ରାଜିନାମାଟି 10 ବର୍ଷ ପାଇଁ ସାକ୍ଷର କରାଯାଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଠିକାଦାରର କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଭିତ୍ତିରେ

ଏହି ଗୁଚ୍ଛିନାମାର ବାର୍ଷିକ ନବାକରଣ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଥିଲା । ସିଏଲ୍‌ଓ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ମେଟ୍ରିକ୍ ଟନ୍(ଏମ୍‌ଟି) ପ୍ରତି 215 ଟଙ୍କା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେହି ଅନୁସାରେ ଲକ୍ଷ୍ ଏବଂ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ ଉତ୍ପାଦନପାଇଁ ତାହାର ଯଥାକ୍ରମେ 80 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ 25 ପ୍ରତିଶତ ହିସାବରେ ଏମ୍‌ଟି ପ୍ରତି ଦର 172 ଟଙ୍କା ଏବଂ 53.75 ଟଙ୍କା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିଲା । ଗୁଚ୍ଛିନାମା ଅନୁସାରେ ଠିକାଦାରଙ୍କୁ ସିଏଲ୍‌ଓ ଏବଂ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ ଉତ୍ପାଦନପାଇଁ ଖାଦାନ ହସ୍ତାନ୍ତର ହେବା ଦିନ ଠାରୁ 4 ମାସ ମଧ୍ୟରେ କ୍ରୟର ଏବଂ/କିମ୍ବା ସ୍କିନ୍ ପ୍ଲାଣ୍ଟ ସ୍ଥାପନ କରିବାର ଥିଲା । ସଂସ୍ଥାଟି ଅଗଷ୍ଟ 2010 ରୁ ଉତ୍ପାଦନ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲା କିନ୍ତୁ ଅକ୍ଟୋବର 2013 ରେ କ୍ରୟର ବସାଇଥିଲା । ଅଗଷ୍ଟ 2010 ରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2013 ମଧ୍ୟରେ ସଂସ୍ଥାଟି 2,16,542 ଏମ୍‌ଟି ସିଏଲ୍‌ଓ, 3,58,437 ଏମ୍‌ଟି ଲକ୍ଷ୍ ଏବଂ 44,867 ଏମ୍‌ଟି ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡ ଉତ୍ପାଦନ କରିଥିଲା ।

ସମୀକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ବିଷୟ ଅବଲୋକନ କରାଗଲା:

- ରାଜିନାମାର ଧାରା 45.1 ଅନୁସାରେ, ଖଣି ଖୋଳିବା ଏବଂ ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ କ୍ରୟର ଏବଂ ଛାଣିବା ଯନ୍ତ୍ର ଆବଶ୍ୟକ । ଯଦିଓ କ୍ରୟର ଏବଂ/ କିମ୍ବା ଛାଣିବା ଯନ୍ତ୍ର ଡିସେମ୍ବର 2010 ସୁଦ୍ଧା ସ୍ଥାପନ କରିବାର ଥିଲା, ସଂସ୍ଥାଟି ଅକ୍ଟୋବର 2013 ରେ କ୍ରୟର ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲା । ଏଥିରୁ ଜଣାଯାଇଛି ଯେ ସଂସ୍ଥା କେବଳ ଛାଣିବା ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସିଏଲ୍‌ଓ ଉତ୍ପାଦନ କରିଥିଲା । ରାଜିନାମାରେ କ୍ରୟର ଏବଂ/ କିମ୍ବା ଛାଣିବା ଯନ୍ତ୍ର ସ୍ଥାପନ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଦ୍ଵିଅର୍ଥବୋଧକ ସର୍ଭ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ଯୋଗୁଁ କମ୍ପାନୀ ସଂସ୍ଥାକୁ କ୍ରୟର ସ୍ଥାପନ ନ କରି କେବଳ ଛାଣିବା ଯନ୍ତ୍ରର ବ୍ୟବହାରରେ ସିଏଲ୍‌ଓ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲା ।
- ସବୁଠାରୁ କମ୍ ଦରରେ ଉତ୍ପାଦନ କରିବା ପାଇଁ ନିବେଦନ କରିଥିବା ସଂସ୍ଥା ସହ ଉତ୍ପାଦନର ଦର କମାଇବା ପାଇଁ ଆପୋଷ ଆଲୋଚନା ସମୟରେ, ସିଏଲ୍‌ଓ ପାଇଁ ସ୍ଥିର ହୋଇଥିବା ଦର (ଏମ୍‌ଟି ପ୍ରତି 215 ଟଙ୍କା) କମାଇବା ପାଇଁ ସଂସ୍ଥା ମନା କରିଥିଲା ଏବଂ କହିଥିଲା ଯେ ଯଦି ବଡ଼ ଲୁହାପଥର ଖଣ୍ଡ ଗୁଡ଼ିକ କ୍ରସିଙ୍ଗ୍ ନକରି କେବଳ ଛାଣିବା ଯନ୍ତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ସିଏଲ୍‌ଓ ଉତ୍ପାଦନ କରାଯାଉ, ତେବେ ଲୁହାପଥର ଉତ୍ତୋଳନର ଦର କମ୍ ହୋଇପାରିଥାନ୍ତା । କମ୍ପାନୀ କିନ୍ତୁ ସଂସ୍ଥା ଦେଇଥିବା ଦରରେ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ରାଜି ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଯେହେତୁ ବିଭାଗୀୟ ଅଟକଳ ମାଧ୍ୟମରେ ଯେଉଁ ଦର (ଏମ୍‌ଟି ପ୍ରତି 287.52 ଟଙ୍କା) ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିଲା, ସେଥିରେ 12 ପ୍ରତିଶତ କ୍ରସିଙ୍ଗ୍ ଖର୍ଚ୍ଚ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା, କ୍ରୟର ସ୍ଥାପନ ନ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ, କମ୍ପାନୀ କ୍ରୟର ନ ବସାଇବା ପାଇଁ ଦରକୁ ସମାନ୍ତରାଳିକ ହିସାବରେ ହ୍ରାସ ନକରି ଏହା ଦେଇଥିବା ଦର ଅନୁସାରେ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ଏହାଫଳରେ ସଂସ୍ଥାକୁ 1.33 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଧିକ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସରକାର ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୨୦୧୪ ରେ କହିଲେ ଯେ ଖଣିର ଭୌଗୋଳିକ ଅବସ୍ଥିତି ଅନୁଯାୟୀ, ଉପର ଭାଗରେ ଗୁଣ୍ଡ ହୋଇଯାଉଥିବା ଲୁହାପଥର ଗଚ୍ଛିତ ଥାଏ । ଏହାକୁ ଯଦି କ୍ରସର ଦ୍ୱାରା ଗୁଣ୍ଡ କରାଯାଇଥାନ୍ତା, ତେବେ ସିଏଲ୍‌ଓ ର ଉତ୍ପାଦନ କମି ଯାଇଥାନ୍ତା ଏବଂ ଲୁହାପଥର ଗୁଣ୍ଡର ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥାନ୍ତା । ତେଣୁ, ସିଏଲ୍‌ଓ ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ଚକ୍ରିନାମାରେ ଏହି ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଧାରାକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସରକାରଙ୍କ ଉତ୍ତର ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ କାରଣ ଖଣିର ଉପର ଭାଗରେ ଗଚ୍ଛିତ ଥିବା ଲୁହାପଥରର ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ କେବଳ ଛାଣିବା ଯନ୍ତ୍ର ଦ୍ଵାରା ହେବ ବୋଲି ଟେକ୍ସର ଆମନ୍ତ୍ରଣ ବିଶ୍ଳେଷିତ ବା ସଂସ୍ଥାସହ ହୋଇଥିବା ଦୁଃଖମଣା ପତ୍ରରେ କୌଣସି ସୂଚନା ଦିଆଯାଇନଥିଲା । ପୁନଶ୍ଚ କମ୍ପାନୀ କ୍ରୟର ଏବଂ/କିମ୍ବା ଛାଣିବା ଯନ୍ତ୍ରଦ୍ଵାରା ସିଏଲ୍‌ଓ ଉତ୍ପାଦନରେ ଦରଜ ପ୍ରଥକ କରିନଥିଲା ।

ଚେଣୁ, ରାଜିନାମାରେ ଦ୍ଵିଅର୍ଥବୋଧକ ସର୍ତ୍ତ ରଖିବା ସହିତ କୁସର ସ୍ଥାପନ ନକରି ସିଏଲ୍‌ଓ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଦିଆଯାଉଥିବା ଦରର ସମାନୁପାତିକ ହ୍ରାସ ନକରିବା ହେତୁ ଠିକାଦାରକୁ ଅହେତୁକ ଅନୁକମ୍ପା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପରିଣାମ ସ୍ଵରୂପ ସଂସ୍ଥାକୁ 1.33 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଂଚାରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍

3.8 ନିଷ୍ପତ୍ତି ବ୍ୟୟ

ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଜମିର ଆବଶ୍ୟକତା ସ୍ୱୀକାର କରିବା ସହିତ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ରୁକ୍ଷିତ ପରିସରରେ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ହେତୁ 1.21 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ବ୍ୟୟ ହୋଇଥିଲା

କେନ୍ଦୁଝର ସହର ଏବଂ ଏହାର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଏକ ପୃଥକ ଗ୍ରୀଡ଼ ସବ୍-ଷ୍ଟେସନରୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଂଚାରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (ଓପିଟିସିଏଲ୍) ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଗୋପିନାଥପୁରଠାରେ ଏକ 220/33 କେଭି ଗ୍ରୀଡ଼ସବ୍-ଷ୍ଟେସନ୍ ଏବଂ ଏହା ସହଯୁକ୍ତ ଲାଇନ୍ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ନୀତିଗତ ଅନୁମୋଦନ (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2008) ଦେଇଥିଲେ । ଅନୁମୋଦନ କଲା ସମୟରେ, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ଏକ ବାସ୍ତବବାଦୀ ଆକଳନ ଓ ବ୍ୟୟ-ଫାଇଦା ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା ସହ ଏକ ବିଶଦ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରତିବେଦନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ଅନୁପାଳନକୁ ଭିତ୍ତିକରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଫେବୃଆରୀ 2009 ରେ 29.93 କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ଅଟକଳରେ ଏକ ଟିଣ୍ଡର୍ ହୋଇଥିବା ସମତଳ ଭୂମି ଉପରେ ସବ୍-ଷ୍ଟେସନ୍ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନ ଦେଇଥିଲେ । ସେହି ସମୟରେ ଟିଣ୍ଡର୍ ଜମିଟି ତହସିଲଦାର, କେନ୍ଦୁଝରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଓପିଟିସିଏଲ୍‌କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇ ନଥିଲା । ସେହି ଅନୁସାରେ, ଓପିଟିସିଏଲ୍ ଅକ୍ଟୋବର 2010 ରେ 18.12 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ସାମଗ୍ରୀ ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ଏବଂ 11.31 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଏକ ଠିକାଦାରକୁ ଅଭିଳାଷ ପତ୍ର ଜାରି କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ମାର୍ଚ୍ଚ 2013 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ କରିବା ପାଇଁ କୁହାଯାଇଥିଲା । ଓପିଟିସିଏଲ୍‌କୁ ପ୍ରକୃତରେ ହସ୍ତାନ୍ତର (ଡିସେମ୍ବର 2009) ହୋଇଥିବା ଜମି ଏବଂ ଏହା ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୀକାର (ନଭେମ୍ବର 2010) କରାଯାଇଥିବା ଜମି ଏକ ପାହାଡ଼ିଆ ଜମି ଯାହାକି ସମତଳ ଭୂମି ନଥିଲା । ଏହି ଜମିଟିକୁ ନଭେମ୍ବର 2010 ରେ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ଠିକାଦାରକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା ।

ଠିକାଦାର ଜାଗାକୁ ସମତୁଲ କରିବା (ଏପ୍ରିଲ 2011) ସମୟରେ ବଡ଼ ବଡ଼ ପଥରର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଯଦି ଏହି ବଡ଼ ପଥରଗୁଡ଼ିକ ଗୁଣ୍ଡ ନ କରାଯାଏ ତା'ହେଲେ ଆଗକୁ କାମ କରିହେବ ନାହିଁ ବୋଲି ଜୁନ୍ 2011 ରେ ଜଣାଇଥିଲା । ଠିକାଦାର ମଧ୍ୟ ଜାଗାର ସରଜମିନ୍ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଓପିଟିସିଏଲ୍‌କୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲା । ଓପିଟିସିଏଲ୍ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାଗାର ସରଜମିନ୍ ସର୍ବେକ୍ଷଣ (ଜୁଲାଇ 2011) ପରେ, ଓପିଟିସିଏଲ୍‌ର ରୁକ୍ଷିତତା ଯାଞ୍ଚ ସମିତି (ସିଏସସି) ଏବଂ କ୍ରୟ ଉପସମିତି (ପିଏସସି) ବଡ଼ ବଡ଼ ପଥରକୁ ବିଷ୍ଣୋଟନ ମାଧ୍ୟମରେ ରୂନା କରିବା ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ ଆର୍ଥିକ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ 1.02 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟ ସହ ରୁକ୍ଷିତରେ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ଯଥାକ୍ରମେ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ଏବଂ ନଭେମ୍ବର 2011 ରେ ସୁପାରିଶ କରିଥିଲେ । ଏହି ସୁପାରିଶକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଡିସେମ୍ବର 2011 ରେ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ । ସମୁଦାୟ ଜାଗାକୁ ସମତୁଲ କରିବାରେ ଅନିଷ୍ଠିତତା ଯୋଗୁଁ କାମକୁ ଜାନୁଆରୀ 2013 ରୁ ବନ୍ଦ କରା ଯାଇଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଓପିଟିସିଏଲ୍‌ର କାର୍ଯ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କମିଟି ଏବଂ ପିଏସସିର ନିଷ୍ପତ୍ତି (ଏପ୍ରିଲ 2013) ଅନୁସାରେ, ଏକ ଉଚ୍ଚ ସ୍ତରୀୟ କମିଟି ଜାଗାର ପରିଦର୍ଶନ (ଅଗଷ୍ଟ 2013) କଲେ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଅସୁବିଧାକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇ କାମକୁ ଅଧାରୁ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ମତ ଦେଇଥିଲେ । ସେହି ଅନୁସାରେ କମିଟିର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ମେ 2014 ରେ କାମକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ବନ୍ଦ କରିବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସେହି ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓପିଟିସିଏଲ୍ ସମୁଦାୟ 4.06 କୋଟି ଟଙ୍କା (ସାମଗ୍ରୀ କିଣା ବାବଦକୁ 2.85 କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ବାବଦକୁ 1.21 କୋଟି ଟଙ୍କା) ଖର୍ଚ୍ଚ କରିସାରିଥିଲା ।

ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ, ସମୀକ୍ଷାରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ବିଷୟ ଗୁଡ଼ିକ ଅବଲୋକନ କରାଗଲା:

- ରାଜସ୍ୱ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକ ପାହାଡ଼ିଆ ଜମି ଗ୍ରୀଡ଼ ସର୍ବ୍ୱେସନର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଅନୁପଯୁକ୍ତ(ନଭେମ୍ବର 2010) ଜାଣି ମଧ୍ୟ ଓପିଟିସିଏଲ୍ ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା । ଓପିଟିସିଏଲ୍ ସାକାର କରିଥିବା ଜମିଟି, ଏହାଦ୍ୱାରା ପ୍ରକୃତରେ ଟିହ୍ନଟ କରାଯାଇଥିବା ସମତଳ ଜମି ନଥିଲା ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସତ୍ତ୍ୱେ ଜାଗାର ଉପଯୁକ୍ତ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ନକରି ଏହାକୁ ସାକାର କରିଥିଲା ; ଏବଂ
- ବଡ଼ ବଡ଼ ପଥରର ଉପସ୍ଥିତି ବିଷୟରେ ଠିକାଦାର ଓପିଟିସିଏଲ୍‌କୁ ଏପ୍ରିଲ 2011 ରେ ଜଣାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଓପିଟିସିଏଲ୍ ଠିକାଦାରକୁ ସେଠାରେ କାମ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲା ଏବଂ ତତ୍ ସହିତ ପାହାଡ଼ିଆ ପଥରର ବିଶ୍ଳେଷଣ ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ ବ୍ୟୟକୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲା ।

ତଥ୍ୟକୁ ସାକାର କରିବା ସହ ସରକାର ଅଗଷ୍ଟ 2014 ରେ କହିଲେ ଯେ ବାହାର ଦେଶାରୁ ଜାଗାଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସାଧାରଣ ଦେଖାଯାଉଥିଲା ଏବଂ ମାଟି ସର୍ବେକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନରୁ ମଧ୍ୟ ଭଙ୍ଗା ପଥରର ଉପସ୍ଥିତି ବିଷୟରେ ସୂଚନା ମିଳୁଥିଲା କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତ ଖୋଲା ସମୟରେ, ଟାଣ ପଥର ଥିବା ଜଣା ପଡ଼ିଥିଲା ।

ପରନ୍ତୁ, ମାଟି ସର୍ବେକ୍ଷଣ ପ୍ରତିବେଦନରୁ ଟାଣପଥର ଥିବାର ସୂଚନା ମିଳୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଓପିଟିସିଏଲ୍ ଏହାକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ପରୀକ୍ଷା କରିନଥିଲା ।

ତେଣୁ, ଏକ ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଜମିର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ସାକାର କରିବା ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ବିନା କାମ ଆରମ୍ଭ କରିବା ଯୋଗୁଁ 1.21 କୋଟି ଟଙ୍କାର ନିଷ୍ପନ୍ନ ବ୍ୟୟ ହେବା ସହିତ ସାମଗ୍ରୀ କିଣା ବାବଦକୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିବା 2.85 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅବରୋଧ ହୋଇପଡ଼ିଥିଲା ।

ବୈଧାନିକ ନିଗମ

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ନିଗମ

3.9 ପାଠଶାଳା ଦେଖିବା ଅନୁମତି ପ୍ରାପ୍ତି

ଓଡ଼ିଏସ ନୀତିର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ରଣର ମାମାଂସା କରିବା ଏବଂ ରଣ ଖୁଲାପକାରାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦଖଲ କରିବା ପାଇଁ ଠିକ୍ ସମୟରେ ପଦକ୍ଷେପ ନ ନେବାରୁ 1.07 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ହେଲା।

ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ନିଗମ ଅଧିନିୟମ, 1951 (ଏସଏଫସି ଅଧିନିୟମ) ଅଧୀନରେ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ନିଗମ (ନିଗମ), କ୍ଷୁଦ୍ର, ଅତିକ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଶ୍ରେଣୀର ଉଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକୁ ରଖି ଯୋଗାଇଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଥିଲା । ଆଦାୟ ହୋଇପାରୁ ନଥିବା ରକ୍ଷାର ପରିମାଣକୁ କମାଇବା ପାଇଁ ଏହା 1992-93 ମସିହାରେ ଏକ ଏକକାଳୀନ ମାମାଂସା ପଦ୍ଧତି (ଓଟିଏସ) ର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲା ଏବଂ ଏହି ଯୋଜନାକୁ ସମୟାନୁସାରେ ମାର୍ଜିତ କରାଯାଇଥିଲା । ନିଗମର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ ଏପ୍ରିଲ 2011 ରେ ଓଟିଏସ ନୀତି, 2011 କୁ ଅନୁମୋଦନ କରିଥିଲେ ଯାହାକି 2 ମଇ 2011 ରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା । ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସର୍ଭିଗୁଡ଼ିକ ଓଟିଏସ ନୀତି 2011 ର ପରିସର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା :

- ଯେଉଁ ଯୋଗ୍ୟ ରଣ ଗ୍ରହୀତା ଓଡ଼ିଏସ୍ ଅନୁସାରେ ରଣର ମାମାଂସା କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ଥିବେ, ସେମାନେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଆବେଦନ ଫର୍ମକୁ ଠିକ୍ ଭାବରେ ପୂରଣ କରି ତତ୍‌ସହିତ ସମୁଦାୟ ବକେୟା ରଣର 10 ପ୍ରତିଶତ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଜମା ହିସାବରେ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରଶାସନିକ ଦେୟ ଦାଖଲ କରିବେ ।
- ପାଞ୍ଚ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ଦିଆଯାଇଥିବା ରଣର ମାମାଂସାକୁ ବନ୍ଦକ ସହିତ ସଂଯୋଗ କରାଯିବ ଏବଂ ମାମାଂସା ମୂଲ୍ୟ ସର୍ବନିମ୍ନ ଆଶା କରାଯାଉଥିବା ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ବନ୍ଦକର ମୂଲ୍ୟକୁ ଆଧାର କରି ସ୍ଥିର କରାଯିବ ।

ଗୋଟିଏ ରଣ ଗ୍ରହଣର ରଣ ମାମାଂସା ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ସମୀକ୍ଷାରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ବିଷୟ ଅବଲୋକନ କରାଗଲା:

- ରଣ ଗ୍ରହଣକୁ ଫେବୃଆରୀ 2002 ରୁ ଜାନୁଆରୀ 2004 ମଧ୍ୟରେ 1.16 କୋଟି ଟଙ୍କା ରଣ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଯାହାକି ତାକୁ ସାତ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପରିଶୋଧ କରିବାର ଥିଲା । ଯୁନିଟ୍ ଡିସେମ୍ବର 2006 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 21.26 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପରିଶୋଧ କରିଥିଲା ଏବଂ ତା’ପରେ 2007 ରେ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ନିଗମ ବିଳମ୍ବରେ ରଣଗ୍ରହଣର ଶିକ୍ଷାଭିତ୍ତିକ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପାରିପାର୍ଶ୍ବିକ ବନ୍ଧକ ଗୁଡ଼ିକୁ ଏସ୍‌ଏଫ୍‌ସି ଆକ୍ଟର ଧାରା 29 ଅନୁଯାୟୀ ଯଥାକ୍ରମେ ଜାନୁଆରୀ ଓ ଜୁନ୍ 2011 ରେ ଦଖଲ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ପାରିପାର୍ଶ୍ବିକ ବନ୍ଧକର ଏକ ମୁଖ୍ୟ ଅଂଶ ଯାହାର ମୂଲ୍ୟ 0.63 କୋଟି ଟଙ୍କା ଥିଲା ତାହାକୁ ଦଖଲ କରି ନଥିଲା ଯାହାପାଇଁ ଏହା କାରଣ ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଯେ ସେଗୁଡ଼ିକ କୃଷି ଭିତ୍ତିକ ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ବାସଗୃହ ଥିଲା ଯାହାକି ସହଜରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନଶୀଳ ନୁହେଁ ।
- ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ପାରିପାର୍ଶ୍ବିକ ବନ୍ଧକ ଦଖଲ କରିବାରେ ସମୟୋଚିତ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାରେ କମ୍ପାନୀର ବିଫଳତା ଯୋଗୁଁ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଶିକ୍ଷାଭିତ୍ତିକ ବନ୍ଧକ ନିରୁଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଥିଲା, ଯାହାର ମୂଲ୍ୟ 9.05 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଥିଲା ଏବଂ ଯନ୍ତ୍ରପାତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ଅପ୍ରଚଳିତ ହୋଇଯାଇଥିଲା, ଫଳରେ କ୍ରେତାମାନେ ଏହାକୁ କିଣିବା ପାଇଁ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରୁନଥିଲେ ।
- ଯଦିଓ ରଣ ଗ୍ରହଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଫର୍ମରେ ଓଟିଏସ୍ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିନଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଜମା ବାବଦକୁ 5.75 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା କମ୍ ଜମା କରିଥିଲା, ନିଗମ କେବଳ ମୂଲ୍ୟନ ନେଇ ରଣକୁ ମାମାଂସା କରିବା ପାଇଁ ରଣଗ୍ରହଣର ଅନୁରୋଧକୁ ଗ୍ରହଣ (ଫେବୃଆରୀ 2012) କରିଥିଲା ।
- ଡିସେମ୍ବର 2011 ସୁଦ୍ଧା ଯଦିଓ ମାମାଂସା ସୂତ୍ର ଅନୁସାରେ ମାମାଂସା ମୂଲ୍ୟ 2.33 କୋଟି ଟଙ୍କା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଥିଲା, ନିଗମ 1.07 କୋଟି ଟଙ୍କା କ୍ଷତି ବହନ କରି 1.26 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ରଣର ମାମାଂସା ପାଇଁ ରାଜି ହୋଇଯାଇଥିଲା ।

ସରକାର ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ରେ କହିଲେ ଯେ ଯଦିଓ ନିଗମ ସଂପତ୍ତି ଦଖଲ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଏହାକୁ କିଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଖୋଜୁଥିଲା, ସେପରି କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି/ସଂସ୍ଥା ମିଳିନ ଥିଲେ ଯାହାର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ଜାଗାର ଅବସ୍ଥିତି ଜନିତ ଅସୁବିଧା ଏବଂ ବହୁତ ପରିମାଣର ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବକେୟା ଦେୟ ଥିଲା । ଏପରିକି ସଂପତ୍ତି ଦଖଲ ହେବା ପରେ ମଧ୍ୟ, ସଂପତ୍ତିର ଅବସ୍ଥାରେ ଅବନତି ଏବଂ ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ଅପ୍ରଚଳନ ଯୋଗୁଁ ନିଗମର ସମସ୍ତ ଚେଷ୍ଟା ସତ୍ତ୍ୱେ ମଧ୍ୟ କ୍ରେତା ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇପାରି ନଥିଲେ । ସରକାରଙ୍କ ଉତ୍ତରରେ ଏହା ପ୍ରତିପାଦିତ ହେଉଛି ଯେ ନିଗମର ଅପ୍ରଭାବୀ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ସମୟୋଚିତ ଦଖଲ କରିବାରେ ଅପାରଗତା ଯୋଗୁଁ ଓଟିଏସ୍ ପରିମାଣରୁ 1.07 କୋଟି ଟଙ୍କା ତ୍ୟାଗ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ତେଣୁ, ଓଟିଏସ୍ ନୀତି ଅନୁସାରେ ରଣ ମାମାଂସା କରିବାରେ ନିଗମର ବିଫଳତା ଏବଂ ଏସ୍‌ଏଫ୍‌ସି ଅଧିନିୟମ ଅନୁସାରେ ରଣ ଗ୍ରହଣ ବିପକ୍ଷରେ ସମୟୋଚିତ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାରେ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ 1.07 କୋଟି ଟଙ୍କାର କ୍ଷତି ହେଲା ।

ସାଧାରଣ

3.10 ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ଏବଂ ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ ଉପରେ ଅନୁଗାମୀ ପଦକ୍ଷେପ

ବାକିଥିବା ସଂଖ୍ୟାତ୍ମକ ଚିନ୍ତଣ

3.10.1 ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ତଥା ମହାସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରତିବେଦନ ଗୁଡ଼ିକ ସରକାରଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଓ ବିଭାଗମାନଙ୍କରେ ରଖାଯାଉଥିବା ହିସାବ ଓ ନଥିପତ୍ରର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ନିରୀକ୍ଷଣରୁ ଆରମ୍ଭ ହେଉଥିବା ଯାହା ପଛତର ଅନ୍ତିମ ପର୍ଯ୍ୟାୟର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରନ୍ତି । ତେଣୁ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହୀଙ୍କଠାରୁ ଏହାର ଯଥୋଚିତ ଏବଂ

ସମ୍ବେଦିତ ଉତ୍ତର ପ୍ରାପ୍ତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଅର୍ଥ ବିଭାଗ ସମସ୍ତ ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗୁଡ଼ିକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ଜାରି କରିଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 1993) ଯେ ବିଧାନ ସଭାରେ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ଉପସ୍ଥାପିତ ହେବାର ତିନିମାସ ମଧ୍ୟରେ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ସମିତି (କୋପୁ) ଠାରୁ କୌଣସି ବିଜ୍ଞପ୍ତି ବା ଆହ୍ୱାନକୁ ଅପେକ୍ଷା ନ କରି ଅନୁଜ୍ଞେଦ ବା କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ସମାକ୍ଷାଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ନିଆଯାଇଥିବା ଅଥବା ନିଆଯିବାକୁ ଥିବା ପ୍ରସ୍ତାବିତ ସଂଶୋଧନାବଳୀ/ ପ୍ରତିକାରାବଳୀ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ବ୍ୟାଖ୍ୟାବଳୀ ଟିପ୍ପଣୀ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ।

ଯଦିଓ 1999-2000 ରୁ 2012-13 ବର୍ଷ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ (ବାଣିଜ୍ୟିକ/ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ) ରାଜ୍ୟ ବିଧାନସଭାରେ ଅଗଷ୍ଟ 2001 ରୁ ଜୁନ୍ 2014 ମଧ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା ସେଥିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ 18 ଟି ବିଭାଗ ମଧ୍ୟରୁ 13 ଟି ବିଭାଗ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ସୁଦ୍ଧା 246 ଟି ଅନୁକ୍ଳେଦ/ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ସମାକ୍ଷା ମଧ୍ୟରୁ 56 ଟି ବିଷୟରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ଚିହ୍ନଟା ପ୍ରଦାନ କରିନଥିଲେ । ବିଭାଗ ଅନୁଯାୟୀ ବିଶ୍ଳେଷଣ **ପରିଶିଷ୍ଟ-12** ରେ ଦିଆଯାଇଛି । ଶିକ୍ଷ (19 ପ୍ରତିଶତ), ଶକ୍ତି (35 ପ୍ରତିଶତ) ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ (10 ପ୍ରତିଶତ) ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକର ନିୟନ୍ତ୍ରଣରେ ଥିବା ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ଚିହ୍ନଟା ନଦେବା ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟତଃ ଦାୟୀ ।

ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ସମିତି ରିପୋର୍ଟର ଅନୁପାଳନର ଚକେଷ୍ଟା

3.10.2 ବିଧାନ ସଭାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ପଦ୍ଧତିର ନିୟମାବଳୀ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ନିୟମ 213-ବି (1) ଅନୁସାରେ କୋପୁ ରିପୋର୍ଟ ବିଧାନସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପନ ହେବାର ଛଅ ମାସ ମଧ୍ୟରେ କୋପୁ ସୁପାରିଶ ଉପରେ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନୋଟ (ଏଟିଏନ୍) ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ହେବ । ଏହି ସମୟ ସୀମାକୁ ଅପ୍ରେଲ 2005 ରେ ଚାରିମାସକୁ କମାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଅଗଷ୍ଟ 2001 ରୁ ଡିସେମ୍ବର 2013 ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟ ବିଧାନ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ନଅଟି ବିଭାଗ ସମ୍ପର୍କିତ 15 ଟି କୋପୁ ରିପୋର୍ଟର 64 ଟି ସୁପାରିଶର ଏଟିଏନ୍ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ସୁଦ୍ଧା ମିଳିନାହିଁ । ଯାହା ବିଗତ ଭାବରେ **ପରିଶିଷ୍ଟ 13** ରେ ଦିଆଯାଇଛି । ଅତି କ୍ଷୁଦ୍ର, କ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ବର୍ଗୀୟ ସଂସ୍ଥା ଏବଂ ଶିଳ୍ପ ବିଭାଗ ଯଥାକ୍ରମେ 23 ଏବଂ 20 ଟି ସୁପାରିଶ ଉପରେ ଏଟିଏନ୍ ପ୍ରଦାନ କରିନାହାଁନ୍ତି, ଯାହାକି ବାକିଥିବା ଏଟିଏନ୍ ଯଥାକ୍ରମେ 36 ଏବଂ 31 ପଡ଼ିଶତ ଅଟେ ।

ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ, ଚିଠା ଅନୁକ୍ରେମ ୩୦ ପୁନର୍ବିଲୋକନ ଗୁଡ଼ିକର ଜବାବ

3.10.3 ସମାକ୍ଷା ସମୟରେ ଦେଖାଯାଇଥିବା ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ ସ୍ଥଳରେ ସମାଧାନ ହୋଇପାରିନଥିବା ସମାକ୍ଷା ମନ୍ତବ୍ୟ ନିରାକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ ଜରିଆରେ ପିଏସ୍‌ସ୍‌ସ୍‌ ଗୁଡ଼ିକର ମୃତ୍ୟୁମାନଙ୍କୁ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ସଂପୃକ୍ତ ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଥାଏ । ଲେଖା ଏବଂ ଲେଖାପରାକ୍ଷା ବିନିମୟ, 2007 ର ବିନିମୟ 197 ଅନୁସାରେ ପିଏସ୍‌ସ୍‌ସ୍‌ ଗୁଡ଼ିକର ମୃତ୍ୟୁମାନେ ନିଜ ନିଜ ବିଭାଗୀୟ ମୃତ୍ୟୁଙ୍କ ଜରିଆରେ ଚାରି ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ନିରାକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ ଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦେବା କଥା । 2004-05 ରୁ 2013-14 ମଧ୍ୟରେ ପଠାଯାଇଥିବା 36 ଟି ପିଏସ୍‌ସ୍‌ସ୍‌ ସମ୍ପର୍କିତ ନିରାକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟରୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ, 438 ନିରାକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ ସମନ୍ବୟ 1846 ଅନୁକ୍ରେମ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ସୁଦ୍ଧା ବାକି ରହିଛି, ଯେଉଁଥିରେ ଶକ୍ତି ବିଭାଗ ଅନ୍ତର୍ଗତ ପିଏସ୍‌ସ୍‌ସ୍‌ 30 ପ୍ରତିଶତ ଏବଂ ଶିଳ୍ପ ବିଭାଗ ଅନ୍ତର୍ଗତ ପିଏସ୍‌ସ୍‌ସ୍‌ 23 ପ୍ରତିଶତ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଏପରିକି 96 ନିରାକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟର 443 ଟି ଅନୁକ୍ରେମ ପ୍ରାଥମିକ ଉତ୍ତର ପ୍ରାପ୍ତ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ପରିଶିଷ୍ଟ 14 ରେ 30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ସୁଦ୍ଧା ନିରାକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ ଓ ସମାକ୍ଷା ମନ୍ତବ୍ୟର ବିଭାଗ ଅନୁଯାୟୀ ବିବରଣୀ ଦିଆଯାଇଛି ।

3.10.4 ସେହିପରି ଲେଖା ଏବଂ ଲେଖାପରୀକ୍ଷା ବିନିୟମ, 2007 ର ବିନିୟମ 207 ଅନୁସାରେ ପିଏସ୍‌ସ୍‌ସୁ ମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ଉପରେ ଥିବା ଚିଠା ଅନୁକ୍ଷେପ ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ସମାକ୍ଷାଗୁଡ଼ିକର ତଥ୍ୟ ଓ ସଂଖ୍ୟାର ସ୍ବାକୃତି ଓ ତା’ଉପରେ ସେମାନଙ୍କର ମନ୍ତବ୍ୟ ଦେବା ପାଇଁ ଛଅ ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ଅର୍ଦ୍ଧ ସରକାରୀ ପତ୍ର ଜରିଆରେ

ସଂପୃକ୍ତ ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗର ସଚିବ/ ପ୍ରମୁଖ ସଚିବମାନଙ୍କୁ ପଠାଯାଇଥାଏ । ଜୁନ୍ ଓ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ଗୁଡ଼ିକୁ 14 ଟି ଟିଠା ଅନୁକ୍ଷେପ ଏବଂ ଦୁଇଟି କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଯଦିଓ, ଗୋଟିଏ ଟିଠା ଅନୁକ୍ଷେପ ଏବଂ ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନ ସମୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତର ଠିକ୍ ସମୟରେ ମିଳିଥିଲା, ଅବଶିଷ୍ଟ ଉତ୍ତର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଛଅ ସପ୍ତାହକୁ ଛାଡ଼ି 1 ରୁ 11 ସପ୍ତାହ ବିଳମ୍ବରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।

ଏହା ସୁପାରିଶ କରାଯାଉଛି ଯେ, ସରକାର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ସୂଚୀ ଅନୁସାରେ ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ/ ଟିଠା ଅନୁକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଓ କୋପୁ ସୁପାରିଶଗୁଡ଼ିକର ଏଟିଏନ୍ ପଠାଇବାରେ ବିଫଳତାର କାରଣ ଚିହ୍ନଟ କରିବେ ଏବଂ ଏକ ସମୟ ସୂଚୀ ଅନୁସାରେ କ୍ଷତି/ ବକେୟା ଅଗ୍ରିମ/ଅଧିକ ପୈଠ ଆଦାୟ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର

ତାରିଖ

(ସୁନିଲ ଶ୍ରୀକ୍ରିଷ୍ଣ ଦାଡ଼େ)

ପ୍ରଧାନ ମହାଲେଖାକାର

(ଆର୍ଥିକ ଏବଂ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷେତ୍ର ଲେଖାପରୀକ୍ଷା), ଓଡ଼ିଶା

ପ୍ରତି ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ

ନୂଆ ଦିଲ୍ଲୀ

ତାରିଖ

(ଶଶିକାନ୍ତ ଶର୍ମା)

ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମୀକ୍ଷକ

ପରିଶିଷ୍ଟ

ପରିଶିଷ୍ଟ 1

ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ଓ ବୈଧାନିକ ନିଗମ ଗୁଡ଼ିକର 31 ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ପୃଷ୍ଠି, ବେଲ୍ୟା ରେ ଓ ମାନ୍ୟ ସମ୍ପର୍କ ସହିତ ଶେଷ ଦିନର
(ଅନୁସୂଚୀ 1.6 ରେ ଦୃଷ୍ଟି)

(5 (କ) ରୁ 6 (ଘ) ଓ ମାନ୍ୟ ବିଧାନାଳୟର ସଂଖ୍ୟା କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ର. ସଂ.	କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ କମ୍ପାନୀର ନାମ	ବିଭାଗର ନାମ	ସ୍ଥାପନାର ମାସ ଓ ବର୍ଷ	ସମାପ୍ତ ପୃଷ୍ଠି			2013-14 ବର୍ଷ ଶେଷରେ ବେଲ୍ୟା ରେ**			2013-14 ପାଇଁ ରେ ଓ ଅଂଶଧାରୀ ଅନୁପାତ (ପୂର୍ବ ବର୍ଷ)	ମାନ୍ୟ ସମ୍ପର୍କ (କର୍ମ-ସମ୍ପର୍କ ସଂଖ୍ୟା)
				ରାଜ୍ୟ ସରକାର	କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	ମୋଟ	ରାଜ୍ୟ ସରକାର	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	ମୋଟ	
1	2	3	4	5 (କ)	5 (ଖ)	5 (ଗ)	5 (ଘ)	6 (କ)	6 (ଖ)	6 (ଘ)	8
କ. କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ସମୂହ											
କୃଷି ଏବଂ ସମ୍ପର୍କ											
1	କ' ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ପ୍ରାଧିକାର ଏବଂ ପୃଷ୍ଠିନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	କୃଷି	ମାର୍ଚ୍ଚ 1996	1.10	--	--	1.10	--	--	--	32
2	କ' ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଶିଳ୍ପ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	କୃଷି	ଡିସେମ୍ବର 1961	6.09	1.05	0.01	7.15	15.36	0.70	16.06	198
3	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ କାଢ଼ି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	କୃଷି	ଏପ୍ରିଲ 1979	1.55	--	--	1.55	--	--	--	434
4	ଓଡ଼ିଶା ବନ ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ବନ ଓ ପରିଚାଳନା	ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1962	5.00	--	--	5.00	--	--	--	2304
5	ଓଡ଼ିଶା ଉଠା ଜଳ ସେଚନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଜଳ ସମ୍ପଦ	ଅକ୍ଟୋବର 1973	74.73	--	--	74.73	0.57	--	0.57	1173
6	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବିହନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	କୃଷି	ଫେବ୍ରୁଆରୀ 1978	2.11	--	0.50	2.61	--	--	--	131
7	ଓଡ଼ିଶା ମହାବଳୀ ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ମହାବଳୀ ଉତ୍ପାଦନ	ମେ 1998	2.21	--	--	2.21	2.91	2.40	5.31	199
	କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁପାତ ମୋଟ			92.79	1.05	0.51	94.35	18.84	3.10	21.94	4471
ପୃଷ୍ଠି କାର୍ଯ୍ୟ											
8	ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ପ୍ରାଧିକାର ଏବଂ ପୃଷ୍ଠିନିର୍ଦ୍ଦେଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଶିଳ୍ପ	ଅଗଷ୍ଟ 1973	83.14	--	--	83.14	--	--	--	94
9	ଓଡ଼ିଶା ଚଳିତ ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଶିଳ୍ପ	ଅଗଷ୍ଟ 1976	5.40	--	--	5.40	--	--	--	21

ମାର୍ଚ୍ଚ ୨୦୧୪ ସୁଦ୍ଧା ସମସ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା ୩ (ପିଏସ‌ସ୍‌ସ୍)

କ୍ର. ସଂ.	1	2	କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ଜମିନିକାଳ ନାମ	ବିଭାଗର ନାମ	ସ୍ଥାପନାର ମାସ ଓ ବର୍ଷ	ସମାବେଶ ପୂର୍ବ				2013-14 ବର୍ଷ ଶେଷରେ ବୃଦ୍ଧିର ହାର**				2013-14 ପାଇଁ ଚଣ ଓ ଅଂଶଧାର ଅନୁପାତ (ପୂର୍ବ ବର୍ଷ)	ମାନବ ସମ୍ବଳ (ଜମି-ଚଣ ସଂଖ୍ୟା)
						ରାଜ୍ୟ ସରକାର	କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସରକାର	ମୋଟ	ରାଜ୍ୟ ସରକାର	କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସରକାର	ମୋଟ		
				3	4		5 (କ)	5 (ଖ)	5 (ଗ)	5 (ଘ)	6 (କ)	6 (ଖ)	6 (ଘ)	7	8
	10	ଓଡିଶା ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍		ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଓ ନଗର ଉନ୍ନୟନ	ଅଗଷ୍ଟ 1994		48.16	--	--	48.16	483.43	--	483.43	10.04:1 (10.08:1)	38
	11	ଓଡିଶା ଶୁଦ୍ଧଶିଳ୍ପ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍		ଶୁଦ୍ଧ, ଅତିଶୁଦ୍ଧ ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଶ୍ରେଣୀର ଉଦ୍ୟୋଗ	ଅପ୍ରେଲ 1972		29.01	--	--	29.01	--	0.01	0.01	0.00:1 (0.00:1)	196
		କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ					165.71	--	--	165.71	483.43	0.01	483.44	2.92:1 (2.93:1)	349
କିଛି ନୁହେଁ															
	12	ଡ଼ା' ଓଡିଶା ଶିଳ୍ପ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍		ଶିଳ୍ପ	ମାର୍ଚ୍ଚ 1962		57.12	--	--	57.12	32.86	--	32.86	0.58:1 (0.58:1)	86
	13	ଓଡିଶା ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍		ଜଳ ସମ୍ପଦ	ମେ 1962		17.50	--	--	17.50	--	--	--	--	489
	14	ଓଡିଶା ସେରୁ ଓ ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍		ପୂର୍ବ	ଜାନୁଆରୀ 1983		9.31	--	--	9.31	--	--	--	--	232
	15	ଡ଼ା' ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ଯୋଜିତ୍ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଓ କଲ୍ୟାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍		ଗୃହ	ମେ 1980		5.63	--	--	5.63	--	--	--	--	312
		କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ					89.56	--	--	89.56	32.86	--	32.86	0.37:1 (0.37:1)	1119
ମାନୁଆଲ୍‌ରେ															
	16	ବୈବେକା ଷ୍ଟେସ୍ କୋଲ୍ ଜମିନିକାଳ ନିମିଟେଡ୍ (619-ବି)		ଶିଳ୍ପ	ଅପ୍ରେଲ 2008		--	--	30.00	30.00	--	--	--	--	9
	17	ଇଡିଲ୍ ଫେରୋଗ୍ରାମ୍ ଆଣ୍ଡ ଆଲୋଙ୍ଗ ଲିମିଟେଡ୍ (ବ୍ର. ସଂ. -କ- 12ର ସହାୟକ)		ଶିଳ୍ପ	ମାର୍ଚ୍ଚ 1999		--	--	18.81	18.81	--	--	--	--	258
	18	ଇଡିଲ୍ କଳିଙ୍ଗ ଆଇରନ୍ ଓଷ୍ଟିସ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (ବ୍ର. ସଂ.-କ 12 ର ସହାୟକ)		ଶିଳ୍ପ	ମାର୍ଚ୍ଚ 1999		--	--	120.10	120.10	--	--	--	--	719
	19	କୋଶାଲ୍ ଷ୍ଟେଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (ବ୍ର. ସଂ.-କ 12ର ସହାୟକ)		ଶିଳ୍ପ	ଜାନୁଆରୀ 1975		--	--	5.94	5.94	0.44	--	1.28	0.22:1 (0.22:1)	6
	20	ମହାନିଳା-ବି କୋଲ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (619-ଖ)		-	ଫେବୃଆରୀ 2009		--	--	8.31	8.31	--	--	--	--	3
	21	ଡ଼ା' ଓଡିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍		ଇସ୍ପାତ୍ ଓ ଖଣି	ମେ 1956		31.45	--	--	31.45	--	--	--	--	3225
	22	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ପଥାଗାଡ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍		ଅବକାଶ	ନଭେମ୍ବର 2000		1.00	--	--	1.00	--	--	--	--	198

କ୍ର. ସଂ.	କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ କମ୍ପାନୀର ନାମ	ବିଭାଗର ନାମ	ସ୍ଥାପନାର ମାସ ଓ ବର୍ଷ	ସମାବେଶ ପୃଷ୍ଠା				2013-14 ବର୍ଷ ଶେଷରେ ବଜେଟ୍ ରାଶି**				2013-14 ପାଇଁ ରଣ ଓ ଅଂଶଧର ଅନୁପାତ (ପୂର୍ବ ବର୍ଷ)	ମାନବ ସମ୍ବଳ (କର୍ମ-ରାଶି ସଂଖ୍ୟା)
				ରାଜ୍ୟ ସରକାର	କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	ମୋଟ	ରାଜ୍ୟ ସରକାର	କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	ମୋଟ		
1	2	3	4	5 (କ)	5 (ଖ)	5 (ଗ)	5 (ଘ)	6 (କ)	6 (ଖ)	6 (ଗ)	6 (ଘ)	7	8
23	ନୂଆଗାଁ ଲୋଲ ଡାମ୍ପିଙ୍ଗ ଲିମିଟେଡ୍ (619- ବି)	--	6ମ 2011	--	--	2.00	2.00	--	--	--	--	--	0
	କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁପାତ ମୋଟ			32.45	--	185.16	217.61	0.44	--	0.84	1.28	0.01:1 (0.01:1)	4418
ଶକ୍ତି													
24	ଗ୍ରୀଡ଼ିଂ ଲିମିଟେଡ୍ (ପୂର୍ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରୀଡ଼ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍)	ଶକ୍ତି	ଏପ୍ରିଲ 1995	576.71	--	--	576.71	981.35	--	2845.81	3827.16	6.64:1 (10.17:1)	50
25	ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଶକ୍ତି	ଏପ୍ରିଲ 1995	320.80	--	--	320.80	1743.40	--	49.70	1793.1	5.59:1 (5.59:1)	2445
26	ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଶକ୍ତି	ନଭେମ୍ବର 1984	250.01	--	240.21	490.22	--	--	419.87	419.87	0.86:1 (--)	632
27	ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଂଚାର ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଶକ୍ତି	ମାର୍ଚ୍ଚ 2004	303.07	--	--	303.07	417.00	--	335.15	752.15	2.48:1 (3.10:1)	3091
28	ଓଡ଼ିଶା ଚାପକ ଶକ୍ତି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ (619-ବି)	ଶକ୍ତି	ଜାନୁଆରୀ 2007	--	--	207.89	207.89	--	--	--	--	--	5
29	କଲିଙ୍ଗ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ନିଗମ ପ୍ରା.ଲି.ଲେ. ଲିମିଟେଡ୍ (619- ବି)	ଶକ୍ତି	ଡିସେମ୍ବର 2012	--	--	0.01	0.01	--	--	--	--	--	01
30	ସବୁଜ ଶକ୍ତି ବିକାଶ ନିଗମ ଓଡ଼ିଶା ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର. ସଂ.-ଏ 25 କମ୍ପାନୀର ସହାୟକ କମ୍ପାନୀ)	ଶକ୍ତି	ଏପ୍ରିଲ 2013	--	--	7.00	7.00	--	--	--	--	--	0
	କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁପାତ ମୋଟ			1450.59	--	455.11	1905.70	3141.75	--	3650.53	6792.28	3.56:1 (4.59:1)	6224
ସେବା													
31	ଇନ୍ଡିଆନ୍ ସପ୍ଲାଇ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର. ସଂ. ନ- 12ର ସହାୟକ)	ଶିଳ୍ପ	ନଭେମ୍ବର 1998	--	--	1.00	1.00	--	--	--	--	--	4
32	ଲାଇଟ ଇନ୍ଫ୍ରାସ୍ଟ୍ରକ୍ଚର ଉତ୍ପାଦନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ (619- ବି)		ଅକ୍ଟୋବର 2009	0.03	--	0.02	0.05	--	--	--	--	--	0
33	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଣ ଓ ଖାଦ୍ୟ କଲ୍ୟାଣ	ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1980	11.03	--	--	11.03	--	--	--	--	--	1415
34	ଓଡ଼ିଶା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ପର୍ଯ୍ୟଟନ	ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1979	9.62	--	--	9.62	--	--	--	--	--	592
	କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁପାତ ମୋଟ			20.68	--	1.02	21.70	--	--	--	--	--	2011

କ୍ର. ସଂ.	କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ କମ୍ପାନୀର ନାମ	ବିଭାଗର ନାମ	ସ୍ଥାପନାର ମାସ ଓ ବର୍ଷ	ସମାପ୍ତ ପୃଷ୍ଠା				2013-14 ବର୍ଷ ଶେଷରେ ବଜେଟ୍ ରାଶି**				2013-14 ପାଇଁ ରାଶି ଓ ଅଂଶଧର ଅନୁପାତ (ପୂର୍ବ ବର୍ଷ)	ମାନବ ସମ୍ବଳ (କର୍ମ-ରାଶି ସଂଖ୍ୟା)
				ରାଜ୍ୟ ସରକାର	କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	ମୋଟ	ରାଜ୍ୟ ସରକାର	କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	ମୋଟ		
1	2	3	4	5 (କ)	5 (ଖ)	5 (ଗ)	5 (ଘ)	6 (କ)	6 (ଖ)	6 (ଗ)	6 (ଘ)	7	8
2	ଓଡ଼ିଶା ମହାବିଜ୍ଞାନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	ମହା ଓ ପଶୁ ସମ୍ପଦ ଉନ୍ନୟନ	ଅଗଷ୍ଟ 1962	0.35	--	--	0.35	--	--	--	--	--	ମିଳିନାହିଁ
	କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁସାଧାରୀ ମୋଟ			0.36	--	--	0.36	--	--	--	--	--	ମିଳିନାହିଁ
ମାନ୍ୟତାପ୍ରାପ୍ତ													
3	ଏଚ୍.ଏସ୍. ସିନିଂ ଓଡ଼ିଶା ଲିମିଟେଡ୍, (କ୍ର. ସଂ. 12ର ସହାୟକ) (ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	ଶିଳ୍ପ	ଅପ୍ରେଲ 1990	--	--	3.00	3.00	--	--	1.40	1.40	0.47:1 (0.47:1)	ମିଳିନାହିଁ
4	ଗଜପତି ସ୍ଥିଲ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଲିମିଟେଡ୍ (କମ୍ପାନୀ 1969-70 ଠାରୁ 01 ମାର୍ଚ୍ଚ 1974 ଠାରୁ ସେକ୍ସନ୍ 20ରୁ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	କ୍ଷୁଦ୍ର, ଅତିକ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଶ୍ରେଣୀର ଉଦ୍ୟୋଗ	ଫେବୃଆରୀ 1959	0.04	--	--	0.04	--	--	--	--	--	ମିଳିନାହିଁ
5	ହାତୀ ସ୍ଥିଲ ଆଣ୍ଡ ଆଲୋଏଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର. ସଂ. 12 ର ସହାୟକ) (ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	ଶିଳ୍ପ	ଅଗଷ୍ଟ 1974	--	--	0.12	0.12	--	--	--	--	--	ମିଳିନାହିଁ
6	ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଟେଲିଫୋନ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର. ସଂ. 11 ର ସହାୟକ) (1998 ଠାରୁ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	ସୂଚନା ଓ ପ୍ରଯୁକ୍ତି	ଡିସେମ୍ବର 1981	--	--	0.81	0.81	1.68	--	--	1.68	2.07:1 (2.07:1)	ମିଳିନାହିଁ
7	କାନ୍ତି ଶର୍ମା ଟିକେଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର. ସଂ. 11 ର ସହାୟକ) (5 ଡିସେମ୍ବର 1998 ଠାରୁ 01 ଡିସେମ୍ବର 1998 ଠାରୁ)	କ୍ଷୁଦ୍ର, ଅତିକ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଶ୍ରେଣୀର ଉଦ୍ୟୋଗ	ଜାନୁଆରୀ 1994	--	--	0.75	0.75	--	--	--	--	--	ମିଳିନାହିଁ
8	କୋଶାଳ ଡିଟେକ୍ଟିଭ୍ ଆଣ୍ଡ ସୋଲ୍ୟୁସନ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର. ସଂ. 11 ର ସହାୟକ)	କ୍ଷୁଦ୍ର, ଅତିକ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଶ୍ରେଣୀର ଉଦ୍ୟୋଗ	ଅଗଷ୍ଟ 1978	--	--	0.09	0.09	--	--	--	--	--	ମିଳିନାହିଁ
9	କୋଶାଳ ଟେଲିକମ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (1999-2000 ଠାରୁ ଅବଳ)	ସୂଚନା ଓ ପ୍ରଯୁକ୍ତି	ଜୁନ୍ 1982	6.07	--	--	6.07	2.01	--	--	2.01	0.33:1 (0.33:1)	ମିଳିନାହିଁ
10	ମାନ୍ୟତାପ୍ରାପ୍ତ କଲେକ୍ସିଭ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ, ଆସିଗୁଡ଼ିକ ବିକ୍ରି ହୋଇଯାଇଛି)	କ୍ଷୁଦ୍ର, ଅତିକ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଶ୍ରେଣୀର ଉଦ୍ୟୋଗ	ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1959	0.01	--	--	0.01	--	--	--	--	--	ମିଳିନାହିଁ
11	ମାନ୍ୟତାପ୍ରାପ୍ତ ଟେଲିକମ୍ ଲିମିଟେଡ୍	ସୂଚନା ଓ ସଂପର୍କ	1943	0.04	--	--	0.04	--	--	--	--	--	ମିଳିନାହିଁ

ମାର୍ଚ୍ଚ ୨୦୧୪ ସୁଦ୍ଧା ସମସ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଶନ ସଂଖ୍ୟା ୩ (ପିଏସ୍‌ସ୍)

କ୍ର. ସଂ.	କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ କମ୍ପାନୀର ନାମ	ବିଭାଗର ନାମ	ସ୍ଥାପନାର ମାସ ଓ ବର୍ଷ	ସମାପତ ପୃଷ୍ଠା				2013-14 ବର୍ଷ ଶେଷରେ ଚଳେଇ ରଖି**				2013-14 ପାଇଁ ରଣ ଓ ଅଂଶଧର ଅନୁପାତ (ପୂର୍ବ ବର୍ଷ)	ମାନବ ସମ୍ବଳ (କର୍ମ-ଗଣ ସଂଖ୍ୟା)
				ରାଜ୍ୟ ସରକାର	କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର	ଆୟାଜ୍ୟ	ମୋଟ	ରାଜ୍ୟ ସରକାର	କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର	ଆୟାଜ୍ୟ	ମୋଟ		
1	2	3	4	5 (କ)	5 (ଖ)	5 (ଗ)	5 (ଘ)	6 (କ)	6 (ଖ)	6 (ଗ)	6 (ଘ)	7	8
12	ମୋଟରୀ ମାଲିଙ୍ଗର କାଷ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ (1968 ଠାରୁ ବନ୍ଦ, 09 ମାର୍ଚ୍ଚ 1976 ଠାରୁ ବେଇଲ୍ଡ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	କ୍ଷୁଦ୍ର, ଅତିକ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଶ୍ରେଣୀର ଉଦ୍ୟୋଗ	ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1960	0.04	--	--	0.04	--	--	--	--	--	ମିଳିନାହିଁ
13	ନିୟୁ ମୟୁରଭଞ୍ଜ ଟେକ୍ସଟାଇଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍	ବସନ ଓ ହସ୍ତକ୍ଷେପ	1988	0.17	--	--	0.17	--	--	--	--	--	ମିଳିନାହିଁ
14	ଓଡିଶା ଟୋଲ୍ ରିଭରସ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	କ୍ଷୁଦ୍ର, ଅତିକ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଶ୍ରେଣୀର ଉଦ୍ୟୋଗ	ମାର୍ଚ୍ଚ 1958	0.04	--	0.01	0.05	--	--	--	--	--	ମିଳିନାହିଁ
15	ଓଡିଶା କଲେକ୍ଟରାଲ୍ ମାଲ୍ସ୍‌ମେନ୍ଟ୍ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ (1968 ଠାରୁ ବନ୍ଦ, 30 ଅଗଷ୍ଟ 1976 ଠାରୁ ବେଇଲ୍ଡ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	କ୍ଷୁଦ୍ର, ଅତିକ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଶ୍ରେଣୀର ଉଦ୍ୟୋଗ	ମାର୍ଚ୍ଚ 1958	0.04	--	0.01	0.05	--	--	--	--	--	ମିଳିନାହିଁ
16	ଓଡିଶା ଇନ୍‌ଷ୍ଟ୍ରୁମେଣ୍ଟ୍ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍	କ୍ଷୁଦ୍ର, ଅତିକ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଶ୍ରେଣୀର ଉଦ୍ୟୋଗ	ମାର୍ଚ୍ଚ 1961	0.97	--	--	0.97	--	--	--	--	--	ମିଳିନାହିଁ
17	ଓଡିଶା ଚର୍ମ ଶିଳ୍ପ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର. ସଂ-ଗ 25 ଗ ସହାୟକ)	କ୍ଷୁଦ୍ର, ଅତିକ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଶ୍ରେଣୀର ଉଦ୍ୟୋଗ	ଜୁଲାଇ 1986	--	--	0.65	0.65	1.77	--	--	1.77	2.72:1 (2.72:1)	ମିଳିନାହିଁ
18	ଓଡିଶା ଟେକ୍ସଟାଇଲ୍ ମିଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (2001 ଠାରୁ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	ବସନ ଓ ହସ୍ତକ୍ଷେପ	ଜାନୁୟାରୀ 1946	21.04	--	3.66	24.7	14.68	--	--	14.68	0.59:1 (0.59:1)	ମିଳିନାହିଁ
19	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ କଲେକ୍ଟରାଲ୍ ଉତ୍କଳ ଲିମିଟେଡ୍ (31 ଜାନୁୟାରୀ 2006 ଠାରୁ ବନ୍ଦ)	ସୂତା ଓ ପ୍ରସ୍ତୁତି	ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1981	20.04	--	--	20.04	--	--	0.19	0.19	0.01:1 (0.01:1)	ମିଳିନାହିଁ
20	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଉତ୍କଳ ଲିମିଟେଡ୍ (ଲିମିଟେଡ୍ (ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	ବସନ ଓ ହସ୍ତକ୍ଷେପ	ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1977	3.63	--	0.55	4.18	1.58	--	--	1.58	0.38:1 (0.38:1)	ମିଳିନାହିଁ
21	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ଚର୍ମ ଲିମିଟେଡ୍ (18 ଜୁନ୍ 1998 ଠାରୁ ବନ୍ଦ)	କ୍ଷୁଦ୍ର, ଅତିକ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଶ୍ରେଣୀର ଉଦ୍ୟୋଗ	ଅପ୍ରେଲ 1976	3.97	--	0.28	4.25	0.37	--	--	0.37	0.09:1 (0.09:1)	ମିଳିନାହିଁ
22	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ବସନ ଲିମିଟେଡ୍	ବସନ ଓ ହସ୍ତକ୍ଷେପ	ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1981	4.53	--	--	4.53	1.62	--	--	1.62	0.36:1 (0.36:1)	ମିଳିନାହିଁ

କ୍ର. ସଂ.	କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ କମ୍ପାନୀର ନାମ	ବିଭାଗର ନାମ	ସ୍ଥାପନାର ମାସ ଓ ବର୍ଷ	ସମାପ୍ତ ପୂର୍ଣ୍ଣ				2013-14 ବର୍ଷ ଶେଷରେ ବଜେଟ୍ ରାଶି**				2013-14 ପାଇଁ ରଣ ଓ ଅଂଶଧର ଅନୁପାତ (ପୂର୍ବ ବର୍ଷ)	ମାନବ ସମ୍ବଳ (କର୍ମ-ଗଣା ସଂଖ୍ୟା)
				ରାଜ୍ୟ ସରକାର	କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	ମୋଟ	ରାଜ୍ୟ ସରକାର	କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	ମୋଟ		
1	2	3	4	5 (କ)	5 (ଖ)	5 (ଗ)	5 (ଘ)	6 (କ)	6 (ଖ)	6 (ଗ)	6 (ଘ)	7	8
23	ଓଡିଶା ଗୁମ୍ଫା ଆର୍ଥ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ (619-ବି)	ସ୍ଥିତ, ଅତିଷ୍ଠିତ ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଶ୍ରେଣୀର ଉଦ୍ୟୋଗ	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	ପିଲିନାହିଁ
24	ପ୍ରିମିୟମ୍ ଟେଲିକମ୍ଯୁନିକେସନ୍ସ ଆଣ୍ଡ ନେଟୱାର୍କ ଲିମିଟେଡ୍ (ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ, ଆସ୍ତିଗୁଡିକ ବିକ୍ରି ହୋଇଯାଇଛି)	ସ୍ଥିତ, ଅତିଷ୍ଠିତ ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଶ୍ରେଣୀର ଉଦ୍ୟୋଗ	ଅଗଷ୍ଟ 1959	0.01	--	0.01	0.02	--	--	--	--	--	ପିଲିନାହିଁ
	କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁପାତ ମୋଟ			60.64	--	9.94	70.58	23.71	--	1.59	25.30	0.36:1 (0.36:1)	ପିଲିନାହିଁ
ସେବା													
25	ଏଲିକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର. ସଂ. - 23 ଉପାୟ)	ସୂଚନା ଓ ପ୍ରଯୁକ୍ତି	ଜାନୁଆରୀ 1987	--	--	1.58	1.58	2.00	--	--	2.00	1.27:1 (1.27:1)	ପିଲିନାହିଁ
26	ଏଲିକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଆଣ୍ଡ ସିଷ୍ଟମ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର. ସଂ. - 23 ଉପାୟ, 1998 ଠାରୁ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	ସୂଚନା ଓ ପ୍ରଯୁକ୍ତି	ମାର୍ଚ୍ଚ 1989	--	--	0.64	0.64	0.72	--	--	0.72	1.13:1 (1.13:1)	ପିଲିନାହିଁ
27	ଏଲିକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ସ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ (କ୍ର. ସଂ. - 23 ଉପାୟ)	ସୂଚନା ଓ ପ୍ରଯୁକ୍ତି	ଜାନୁଆରୀ 1990	--	--	1.02	1.02	0.57	--	--	0.57	0.56:1 (0.56:1)	ପିଲିନାହିଁ
28	ଓଡିଶା ଗାନ୍ଧୀ ଟେଲିକମ୍ଯୁନିକେସନ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍	ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ପରିବହନ	ଜାନୁଆରୀ 1964	2.34	--	3.76	6.1	0.50	--	8.05	8.55	1.40:1 (1.40:1)	ପିଲିନାହିଁ
	କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁପାତ ମୋଟ			2.34	--	7.00	9.34	3.79	--	8.05	11.84	1.27:1	ପିଲିନାହିଁ
ମୋଟ-ଗ (ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁପାତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ସମୂହ)				63.34	--	16.94	80.28	27.50	--	9.64	37.14	0.46:1	ପିଲିନାହିଁ
ସର୍ବମୋଟ (କ + ଖ + ଗ)				2406.15	89.43	662.46	3158.04	3713.80	--	3790.18	7503.98	2.38:1	19832

ଉପରୋକ୍ତ ତାଲିକାରେ କମ୍ପାନୀଗୁଡିକରେ କମ୍ପାନୀ ଅଧିନିୟମ 2013-14 ଅନୁଯାୟୀ ଗୁଡିକ କ୍ର. ସଂ. - 16, 20, 23, 28 ଏବଂ 30, 2013-14 ଅନୁଯାୟୀ

\$ ସମସ୍ତ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମୟରେ ଅଂଶଧର ପାଇଁ ଅନୁମତି ଅର୍ଥ ଅଟେ।

** 2011-12 ବର୍ଷ ଶେଷରେ ଥିବା ବଜେଟ୍ ରାଶି କେବଳ ଗାଁ ମାଆ ଗଣ୍ଠି ସୂଚିତ କରେ।

ପରିଶିଷ୍ଟ 2

ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାସ୍ତ/ପ୍ରାପ୍ତ ଅନୁଦାନ ଏବଂ ସର୍ବସିଦ୍ଧି, ପ୍ରାସ୍ତ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି, ପ୍ରାପ୍ତ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି, ପ୍ରାପ୍ତ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି, ପ୍ରାସ୍ତ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଏବଂ ଅଂଶଧନରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିବା ରଣ ଏବଂ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବଦ୍ଧ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣ (ଅନୁଲେଖ 1.9 ରେ ସୂଚିତ)

(3 (କ) ଠାରୁ 6 (ଘ) ସ୍ତମ୍ଭ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା କୋଡି ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ର. ସଂ.	କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ କମ୍ପାନୀର ନାମ	ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବଜେଟ୍‌ରୁ ପାଇଥିବା ଅଂଶଧନ/ରଣ		ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପାଇଥିବା ଅନୁଦାନ ଏବଂ ସର୍ବସିଦ୍ଧି			ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାସ୍ତ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଏବଂ ବର୍ଷ ଶେଷରେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବଦ୍ଧତା @			ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି		
		ଅଂଶଧନ	ରଣ	କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର	ରାଜ୍ୟ ସରକାର	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	ମୋଟ	ପ୍ରାସ୍ତ	ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବଦ୍ଧତା	ରଣ ପରିଶୋଧ ହିସାବରୁ ଗଡ଼ ଦେବା	ରଣ ସୁଧ ଛାଡ଼	ମୋଟ
(1)	(2)	3(କ)	3(ଖ)	4(କ)	4(ଖ)	4(ଗ)	4(ଘ)	5(କ)	5(ଖ)	6(କ)	6(ଖ)	6(ଘ)
କ. କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ସମୂହ												
କୃଷି ଓ ସମଜାତୀୟ												
1	ଦ' ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ପ୍ରୋଡ୍ୟୁସର ଏବଂ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	--	--	--	0.50#	--	0.50#	--	--	--	--	--
2	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	--	--	--	0.98#	--	0.98#	--	--	--	--	--
3.	ଓଡ଼ିଶା ଉଠା ଜଳ ସେବନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	--	--	--	43.88	--	43.88	--	--	0.08	--	0.08
4	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	--	--	--	2.00#	--	2.00#	--	--	--	--	--
	କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁପାସୀ ମୋଟ	--	--	--	43.88 3.48#	--	43.88 3.48#	--	--	0.08	--	0.08
ପୁଞ୍ଜି ଲଗାଣା												
5	ଦ' ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ପ୍ରୋଡ୍ୟୁସର ଓ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	--	--	--	1.60#	--	1.60#	--	--	--	--	--
6	ଓଡ଼ିଶା ଗ୍ରାମୀଣ ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	--	--	--	--	--	--	--	--	2.20	--	2.20
	କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁପାସୀ ମୋଟ	--	--	--	1.60#	--	1.60#	--	--	2.20	--	2.20
ଶିଳ୍ପ												
7	ଗ୍ରୀଡ଼ିଓଲି ଲିମିଟେଡ୍	--	--	--	--	--	--	463.50	2001.37	--	--	--
8	ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
9	ଓଡ଼ିଶା ଶିଳ୍ପ ସଂଗଠନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	50.00	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁପାସୀ ମୋଟ	50.00	--	--	--	--	--	463.50	2001.37	--	--	--
ସେବା												

କ୍ର. ସଂ.	କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ଜମିଜମା ନାମ	ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବଜେଟ୍‌ରୁ ପାଇଥିବା ଅଂଶଧନ/ରାଶି		ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପାଇଥିବା ଅନୁଦାନ ଏବଂ ସରବିତି					ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଏବଂ ବର୍ଷ ଶେଷରେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବଦ୍ଧତା @				ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ୟ ଛାଡ଼		
		ଅଂଶଧନ	ରାଶି	କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର	ରାଜ୍ୟ ସରକାର	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	ମୋଟ	ପ୍ରାପ୍ତ	ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିବଦ୍ଧତା	ରାଶି ପରିଶୋଧ ହିସାବରୁ ଗ୍ରହଣ	6(କ)	6(ଖ)	6(ଗ)	ମୋଟ	
(1)	(2)	3(କ)	3(ଖ)	4(କ)	4(ଖ)	4(ଗ)	4(ଘ)	5(କ)	5(ଖ)	6(କ)	6(ଖ)	6(ଗ)	6(ଘ)		
10	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	--	--	3041.11	1283.41	--	4324.52	--	--	--	--	--	--		
	କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ	--	--	3041.11	1283.41	--	4324.52	--	--	--	--	--	--		
	ମୋଟ-କ (ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ଜାରିକର ସରକାରୀ ଜମିଜମା ସମୂହ)	50.00	--	3041.11	1327.29 5.08#	--	4368.40 5.08#	463.50	2001.37	2.28	--	--	2.28		
	ଖ. ଜାରିକର ବୈଧାନିକ ନିଗମ ସମୂହ														
	ପୁଣି ଲଗାଣ														
1	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ଅଧି ନିଗମ	--	--	--	0.45	--	0.45	--	--	--	--	--	--		
	କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ	--	--	--	0.45	--	0.45	--	--	--	--	--	--		
	ସେବା														
2	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ସଡକ ପରିବହନ ନିଗମ	8.00	--	--	1.60 2.00#	--	1.60 2.00#	--	--	--	--	--	--		
	କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ	8.00	--	--	1.60 2.00#	--	1.60 2.00#	--	--	--	--	--	--		
	କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--		
	ମୋଟ-ଖ (ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ଜାରିକର ବୈଧାନିକ ନିଗମ ସମୂହ)	8.00	--	--	2.05	--	2.05	--	--	--	--	--	--		
	ସର୍ବମୋଟ (କ + ଖ)	58.00	--	3041.11	1329.34 5.08#	--	4370.45 5.08#	463.50	2001.37	2.28	--	--	2.28		
	ଘ. ନିଶ୍ଚିତ୍ତ୍ୱ ସରକାରୀ ଜମିଜମା ସମୂହ														
	ସେବା														
1	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ବନ୍ଧନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	--	--	--	0.04#	--	0.04#	--	--	--	--	--	--		
	କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ	--	--	--	0.04#	--	0.04#	--	--	--	--	--	--		
	ମୋଟ-ଗ (ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ନିଶ୍ଚିତ୍ତ୍ୱ ସରକାରୀ ଜମିଜମା ସମୂହ)	--	--	--	0.04#	--	0.04#	--	--	--	--	--	--		
	ସର୍ବମୋଟ (କ + ଖ + ଘ)	58.00	--	3041.11	1329.34 7.12#	--	4370.45 7.12#	463.50	2001.37	2.28	--	--	2.28		

@ ସ୍ୱାଭାବିକ ବର୍ଷ ଶେଷର ମୋଟ ବଜେଟ୍ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ସୂଚୀ।

2013-14 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପାଇଥିବା ଅନୁଦାନ ଏବଂ ନିଶ୍ଚିତ ଜମିଜମା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ବ୍ୟୟ, ଦରମା ଇତ୍ୟାଦିକୁ ସୂଚୀ।

(5 କ) ଠାରୁ (11) ଥିଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା କୋଟି ଟଙ୍କାରେ

98

କ୍ର. ସଂ.	କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ କମ୍ପାନୀର ନାମ	ହିସାବ ସମୟ	କେଉଁବର୍ଷ ହିସାବ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା	ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ (+)/କମି (-)				କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପରିମାଣ	ହିସାବ ମଧ୍ୟମର ପ୍ରଭାବ	ସମାପନ ପୂର୍ଣ୍ଣ	ଏକତ୍ରୀକୃତ ଲାଭ(+)/ କମି (-)	ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପୂର୍ଣ୍ଣ	ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପୂର୍ଣ୍ଣ	ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପୂର୍ଣ୍ଣ	ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପୂର୍ଣ୍ଣ	ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପୂର୍ଣ୍ଣ
				ସ୍ୱୟଂ ଅବଦାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ	ସ୍ୱୟଂ ଅବଦାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ	ସ୍ୱୟଂ ଅବଦାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ	ସ୍ୱୟଂ ଅବଦାନ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ									
1	2	3	4	5 (କ)	5 (ଖ)	5 (ଗ)	5 (ଘ)	6	7	8	9	10	11	12	13	14
13	ଓଡ଼ିଶା ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2011-12	2013-14	4.78	0.11	1.49	3.18	209.85	-39.95	17.5	8.7	322.02	3.29	1.02		
14	ଓଡ଼ିଶା ସେତୁ ଓ ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2011-12	2013-14	3.57	0	0.07	3.5	10.43	-0.25	9.31	-2.39	6.92	3.5	50.58		
15	ଡଃ ଓଡ଼ିଶା ପୋଲିସ୍ ଗ୍ରୁପ୍ ନିର୍ମାଣ ଓ କଲ୍ୟାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2012-13	2013-14	17.56	0	0.27	17.29	224.95	-14.50	5.63	52.13	57.76	17.29	29.93		
କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ				36.53	2.08	2.26	32.19	463.98	-55.16	89.56	102.49	563.98	34.27	6.08		
ମାନ୍ୟତାପ୍ରାପ୍ତ																
16	ବୈଦେଶିକ ଖୁଷ୍ଟି କୋଲ୍ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍	2012-13	2013-14	0	0	0	0	0	0	30.00	0.00	30.00	0.00	0.00		
	କରକଲ୍ ଫେରୋ ଟ୍ରାମ୍ପ ଆଣ୍ଡ ଆଲୋଏଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର. ସଂ. - କ 12 ଓ ସହାୟକ)	2013-14	2014-15	-0.04	0	0.02	-0.06	0	0	30.00	-0.06	29.94	-0.06			
17	କରକଲ୍ କମିଟ୍ ଅଭିଭାବ ଓ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ (କ୍ର. ସଂ. - କ 12 ଓ ସହାୟକ)	2012-13	2013-14	1.76	0	1.14	0.62	120.4	0.01	18.81	34.53	53.34	0.62	1.16		
	କୋଣାର୍କ ଯେତେ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର. ସଂ. - କ 12 ଓ ସହାୟକ)	2013-14	2014-15	-11.15	0.62	1.08	-12.85	88.75	-0.15	18.81	21.68	40.49	-12.23	0.00		
18	ମହାକଳି-କି କୋଲ୍ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ (619-କି)	2012-13	2013-14	20.37	3.42	5.2	11.75	265.5	-2.74	120.1	-103.82	16.28	15.17	93.18		
19	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଶକ୍ତି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2012-13	213-14	-2.26	0.15	0.03	-2.44	1.51	-0.02	5.94	-31.59	-13.85	-2.29			
20		2011-12	2012-13	0.02	0	0.02	0	0	0	8.31	0	6.63	0			
21	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପ୍ରାୟୋଗ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2013-14	2014-15	1475.86	15.36	10.55	1449.95	1853.88	-171.39	31.45	3874.47	5895.62	1465.31	24.85		
22	ନୂଆ ଗାଁ କୋଲ୍ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍	2011-12	2013-14	97.88	0	0.07	97.81	1947.45	-0.04	1.00	130.46	142.83	97.81	68.48		
23	ବୈଦେଶିକ ଖୁଷ୍ଟି କୋଲ୍ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍	2011-12	2013-14	0.07	0	0	0.07	0	0	2.00	0.02	2.02	0.07	3.47		
କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ				1580.75	19.55	16.97	1544.23	4157.09	-174.34	217.61	3891.16	6119.96	1563.78	25.55		
ଶୁଦ୍ଧ																
24	ଶୁଭକୋ ଲିମିଟେଡ୍	2012-13	2013-14	871.23	503.36	325.94	41.93	6762.36	-1145.27	576.71	-1740.66	1427.33	545.29	38.20		
25	ଓଡ଼ିଶା କଳି କର୍କାସ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2013-14	2014-15	425.09	287.85	126.11	11.13	451.73	32.93	320.8	568.14	2784.56	298.98	10.74		
26	ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ବ୍ୟବସାୟ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2013-14	2014-15	202.22	0	18.4	193.82	533.36	-56.45	490.22	747.26	1807.69	183.82	10.17		
27	ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଂଗ୍ରହ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2012-13	2013-14	232.34	46.24	157.03	29.07	549.73	-26.34	253.07	-179.63	1692.63	75.31	4.45		
28	ଓଡ଼ିଶା ଗାସ୍ ଶକ୍ତି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2013-14	2014-15	-6.09	0	0.02	-6.11	0	0	208.41	-6.11	202.3	-6.11			
29	କଳିଙ୍ଗ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସଂସ୍ଥାପନ ନିଗମ ପ୍ରା.ଲି.ଲି.	2013-14	2014-15	0	0	0	0	0	0	0.01	0	0.01	0	0.00		

କ୍ର. ସଂ.	କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ କମ୍ପାନୀର ନାମ	ହିସାବ ସମୟ	କେଉଁବର୍ଷ ହିସାବ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା	ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ (+)/କମି (-)				କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପରିମାଣ	ହିସାବ ମଧ୍ୟମ ପ୍ରଭାବ	ଏକତ୍ରୀକୃତ ଲାଭ(+)/ କମି (-)	ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରାଥମିକ	ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରାଥମିକ	ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପ୍ରାଥମିକ
				ସ୍ୱୟଂ	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ	ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଲାଭ/ କମି	ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଲାଭ/ କମି						
1	2	3	4	5 (କ)	5 (ଖ)	5 (ଗ)	5 (ଘ)	6	7	8	9	10	11
ସର୍ବମୋଟ (କ + ଖ)				3710.41	1154.50	664.31	1891.60	15949.82	-1897.28	3029.87	2948.35	19414.44	2801.89
ଗ. ନିଶ୍ଚିତ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ସମୂହ													
କୃଷି ଓ ସମ୍ପାଦନା													
1	ଇନ୍ଦ୍ରାଣୀ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ଲିମିଟେଡ୍ (22 ଫେବୃଆରୀ 1978 ଠାରୁ ବ୍ୟବହାର ସମୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା)	1972-73	1975-76							0.01			
2	ଓଡ଼ିଶା ମହାବଳ ଉତ୍ପାଦନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	1982-83	1983-84	-0.03	0.01		-0.04			0.35		0.2	-0.03
କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁସାରେ ମୋଟ				-0.03	0.01	0	-0.04	0	0	0.36	0	0.2	-0.03
ମାନ୍ୟତାପ୍ରାପ୍ତ													
3	ଏସିଏସ୍ ଟ୍ରିନିଟି ଓ ଟିଏସ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-କ 12 ର ସମୟ)	2006-07	2010-11	12.57	0.24	0.09	12.24			3	-48.89	-7.69	12.48
4	ଗଜପତି ଷ୍ଟିଲ୍ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରି ଲିମିଟେଡ୍ (କମ୍ପାନୀ 1969-70 ଠାରୁ 01 ମାର୍ଚ୍ଚ 1974 ଠାରୁ ବ୍ୟବହାର ସମୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା)	1968-69	1974-75	0						0.04		0.02	0
5	ହାଲ୍ ଷ୍ଟିଲ୍ ଆଣ୍ଡ ଆଲୋଏଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-କ 12 ର ସମୟ)	1975-76	1976-77	0						0.12		0.27	0
6	ଇନ୍ଦ୍ରାଣୀ ଟିଏସ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-କ 23 ର ସମୟ) (1998 ଠାରୁ ସମୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା)	1997-98	2005-06	-0.92			-0.92			0.81	-9.47	-2.07	-0.92
7	କାନ୍ଥ ଟ୍ରିନିଟି ଟିଏସ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-କ 11 ର ସମୟ) (5 ଡିସେମ୍ବର 1998 ଠାରୁ 01 ଫେବୃଆରୀ 1999 ଠାରୁ)	1996-97	2008-09	-0.5	0.28	0.03	-0.81			0.75	-1.26	1.92	-0.53
8	କୋଣାର୍କ ଟିଏସ୍ ଆଣ୍ଡ ସୋଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-କ 11 ର ସମୟ)	1981-82	1996-97	0						0.06		0.05	0
9	କୋଣାର୍କ ଟିଏସ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (1999-2000 ଠାରୁ 01 ଫେବୃଆରୀ 1999 ଠାରୁ)	1991-92	1998-99	0.46	1.31	0.1	-0.95	14.05		1.2	-6.04	6	0.36
10	ମାନ୍ୟତାପ୍ରାପ୍ତ ଟିଏସ୍ ଲିମିଟେଡ୍	1965-66	1982-83	0						0.01		0	0

କ୍ର. ସଂ.	କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ କମ୍ପାନୀର ନାମ	ହିସାବର ସମୟ	କେଉଁବର୍ଷ ହିସାବ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା	ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ (+)/କ୍ଷତି (-)					କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପରିମାଣ	ହିସାବ ମନ୍ତବ୍ୟର ପ୍ରଭାବ ^୫	ସମାପନ ପୂର୍ଣ୍ଣ	ଏକତ୍ରୀକୃତ ଲାଭ(+)/ କ୍ଷତି (-)	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୂର୍ଣ୍ଣ ^୬	ବିନିଯୁକ୍ତ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପରେ ମୋଟ ପ୍ରତିଫଳ ପ୍ରତିଶତ	
				ସୂଚ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ଗତ ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ/କ୍ଷତି	ସୂଚ୍ୟ	ଅନ୍ତର୍ଗତ	ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ/ କ୍ଷତି	ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ/ କ୍ଷତି							
1	2	3	4	5 (କ)	5 (ଖ)	5 (ଗ)	5 (ଘ)	6	7	8	9	10	11	12	
ସେବା															
25	ଏଲ୍‌କମ୍‌ପ୍‌ସ୍‌ ଲେବେଲିଂ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-ଗ 23 ଓ ସହାୟକ)	1997-98	2005-06	-0.24		0.26	-0.5			1.58	-6.87	1.76	-0.5		
26	ଏଲ୍‌କୋ କମ୍ପ୍ୟୁଟିଂ ସେଭର୍, ଆର୍.ସି.ଏସ୍‌ ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-ଗ 23 ଓ ସହାୟକ, 1998 ଠାରୁ ସମାପନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ)	1997-98	2005-06	0						0.64		-1.46	0		
27	ଏଲ୍‌ମାଲି ଲିମିଟେଡ୍ (କ୍ର.ସଂ.-ଗ 23 ଓ ସହାୟକ)	2000-01	2006-07	-0.05		0.02	-0.07			1.02	-2.25	-0.56	-0.07		
28	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ଚାଣିକିଆ ପରିଚାଳନା ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	1997-98	2008-09	-0.73	0.32	0.02	-1.07	0.39		2.34	-14.21	-4.1	-0.75		
କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ମୋଟ				-1.02	0.32	0.3	-1.64	1.16	0	5.58	-23.33	-4.36	-1.32		
ମୋଟ-ଗ (ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ନିଶ୍ଚିତ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ସମୂହ)				0.4	6.35	0.62	-6.57	18.76	0	66.06	-184.78	-7.41	-0.22	--	
ସର୍ବମୋଟ (କ + ଖ + ଗ)				3710.81	1160.85	664.93	1885.03	15968.58	-1897.28	3095.93	2763.57	19407.03	2801.67	14.44	

ବୈଧାନିକ ସମୀକ୍ଷା ଏବଂ ସି.ଏ.ଜି.ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ହିସାବ ମନ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହିସାବ ମନ୍ତବ୍ୟର ପ୍ରଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏବଂ (+) ଲାଭରେ ବୃଦ୍ଧି/କ୍ଷତିରେ ହ୍ରାସ ଓ (-) ଲାଭରେ ହ୍ରାସ/କ୍ଷତିରେ ବୃଦ୍ଧି ପ୍ରତିପାଦିତ କରାଯାଇଛି ।

ଠିକ୍ ବିନିଯୁକ୍ତ ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ପୂର୍ଣ୍ଣ (ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ) ଓ କମ୍ପାନୀ ପୂର୍ଣ୍ଣର ସମସ୍ତ, ମାତ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲାଭ କମ୍ପାନୀ/ନିଗମ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା ସମାପନ ପୂର୍ଣ୍ଣ, ମୂଳ ଆରକ୍ଷଣ, ବର୍ଷ, କମ୍ପାନୀ ଓ କରକ୍ଷ (ପୂର୍ଣ୍ଣ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲାଭ ସହିତ)ର ବର୍ଷର ପ୍ରାଥମିକ ଓ ଅନ୍ତରାଳ ଅନ୍ତରାଳର ସମସ୍ତର ହାରାହାରି ମୂଲ୍ୟ ଅଟେ ।

^୫ ଲାଭ ଏବଂ ଲାଭ କ୍ଷତି ହିସାବ ଉପରେ ସୂଚ୍ୟ ନିଶ୍ଚିତ ପ୍ରତିଫଳ ଉପରେ ମୋଟ ପ୍ରତିଫଳ ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଛି ।

ପରିଶିଷ୍ଟ 4

ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣ

(ଅନୁକ୍ଷେପ 1.14 ରେ ସୂଚିତ)

(ପରିମାଣ: କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

1. ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ନିଗମ			
ସବିଶେଷ ବିବରଣ	2011-12	2012-13	2013-14
କ. ଦାୟିତ୍ୱ			
ସମାପ୍ତ ପୁଞ୍ଜି	415.35	415.35	415.34
ଆରକ୍ଷଣ ପାଣ୍ଡି, ଅନ୍ୟ ଆରକ୍ଷଣ ଏବଂ ବଳକା	24.02	24.14	24.24
ରକ୍ଷା:	--	--	--
(i) ବଣ୍ଟ ଏବଂ ଡିବେଣ୍ଡର	--	--	--
(ii) ସ୍ଥାୟୀ ଜମା	--	--	--
(iii) ଭାରତୀୟ ଶିଳ୍ପ ଉନ୍ନୟନ ବ୍ୟାଙ୍କ ଓ ଭାରତୀୟ କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପ ଉନ୍ନୟନ ବ୍ୟାଙ୍କ	125.61	115.61	107.61
(iv) ଭାରତୀୟ ରିଜର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କ		-	-
(v) ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ରକ୍ଷା		-	-
(vi) ଅଂଶଧନ ପରିବର୍ତ୍ତେ ରକ୍ଷା:		-	-
(କ) ରାଜ୍ୟ ସରକାର		-	-
(ଖ) ଭାରତୀୟ ଶିଳ୍ପ ଉନ୍ନୟନ ବ୍ୟାଙ୍କ		-	-
(vii) ଅନ୍ୟାନ୍ୟ (ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ସର୍ବଭୋକ୍ତାସନ)		-	-
(viii) ଅନ୍ୟ ଦାୟିତ୍ୱ ଓ ପ୍ରାବଧାନ	294.14	286.37	273.77
ମୋଟ (କ)	859.12	841.47	820.96
ଖ. ଆସ୍ତି			
ନଗଦ ଅର୍ଥ ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍କ ଅବଶେଷ	25.47	23.98	16.84
ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ			
ରକ୍ଷା ଏବଂ ଅଗ୍ରୀମ	301.71	287.53	276.68
ନିର୍ମ ସ୍ଥାୟୀ ଆସ୍ତି	22.56	22.27	22.22
ଅନ୍ୟ ଆସ୍ତି	108.99	107.78	105.72
ବିବିଧ ଖର୍ଚ୍ଚ (କ୍ଷତି)	400.39	399.91	399.50
ମୋଟ (ଖ)	859.12	841.47	820.96
ଗ. ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି *	569.61	560.04	551.14
2. ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସଡ଼କ ପରିବହନ ନିଗମ			
ସବିଶେଷ ବିବରଣ	2009-10	2010-11	2011-12
କ. ଦାୟିତ୍ୱ			
ପୁଞ୍ଜି (ରକ୍ଷା ପୁଞ୍ଜି ଓ ଅଂଶଧନ ପୁଞ୍ଜି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ)	151.44	151.44	151.44
ରକ୍ଷା (ସରକାର)	23.55	23.55	23.55
ଅନ୍ୟ ରକ୍ଷା	1.30	1.30	1.30
ପାଣ୍ଡି @	8.47	2.42	3.41
ବ୍ୟବସାୟିକ ଦେୟ ଓ ଅନ୍ୟ ଚଳନ୍ତି ଦାୟିତ୍ୱ (ପ୍ରାବଧାନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ)	109.35	128.31	129.50

ମୋଟ (କ)	294.11	307.02	309.20
ଖ. ଆସି			
ମୋଟ ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତି	57.50	66.30	70.45
କମ୍: ଅବକ୍ଷୟ	29.30	30.18	32.93
ନିର୍ମାଣ ସ୍ଥାୟୀ ଆସି	28.20	36.12	37.52
ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ			
ଚଳନ୍ତି ସମ୍ପତ୍ତି, ରାଶି ଏବଂ ଅଗ୍ରାମ	49.59	65.79	71.49
ଏକତ୍ରୀକୃତ କ୍ଷତି	216.32	205.11	200.19
ମୋଟ (ଖ)	294.11	307.02	309.20
ଗ. ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି [#]	(-)31.56	(-)26.40	(-)20.49
3. ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପଣ୍ୟାଗାର ନିଗମ			
ସବିଶେଷ ବିବରଣ	2010-11	2011-12	2012-13
କ. ଦାୟିତ୍ୱ			
ସମାଦତ୍ତ ପୁଞ୍ଜି	3.60	3.60	3.60
ଆରକ୍ଷଣ ଏବଂ ବଳକା	54.28	67.85	80.51
ରାଶି	--	--	--
ବ୍ୟବସାୟିକ ଦେୟ ଓ ଅନ୍ୟ ଚଳନ୍ତି ଦାୟିତ୍ୱ (ପ୍ରାବଧାନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ)	43.47	73.15	78.25
ମୋଟ (କ)	101.35	144.60	162.36
ଖ. ସମ୍ପତ୍ତି			
ମୋଟ ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତି	35.82	49.98	71.69
କମ୍: ଅବକ୍ଷୟ	13.37	14.98	16.17
ନିର୍ମାଣ ସ୍ଥାୟୀ ଆସି	22.45	35.00	55.52
ନିର୍ମାଣାଧୀନ ସ୍ଥାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ	0.02	10.73	7.71
ଚଳନ୍ତି ସମ୍ପତ୍ତି, ରାଶି ଏବଂ ଅଗ୍ରାମ	78.88	98.87	99.13
ମୋଟ (ଖ)	101.35	144.60	162.36
ଗ. ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି	57.88	71.45	84.11

* ସମାଦତ୍ତ ପୁଞ୍ଜି, ମୁକ୍ତ ଆରକ୍ଷଣ, ମୂଳ ପୁଞ୍ଜି ପରିବର୍ତ୍ତେ ରାଶି. ସିଡ୍ ଅର୍ଥ, ଡିବେଣ୍ଚର (ବାହ୍ୟ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥନ ପ୍ରାପ୍ତ ଓ ବିଶେଷ ଭାବରେ ପାଣ୍ଠି ଯୋଗାଣ ପୁଞ୍ଜି ହୋଇଥିବା ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟତିତ), ବଣ୍ଟ, ଜମା ଓ କରଜ (ପୁନଃ ପୁଞ୍ଜି ଲଗାଣ ସହିତ)ର ବର୍ଷର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଓ ଅନ୍ତିମ ଅବଶେଷର ସମଷ୍ଟିର ହାରାହାରି ମୂଲ୍ୟକୁ ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁଛି ।

@ ଅବକ୍ଷୟ ପାଣ୍ଠିକୁ ବାଦ୍ ଦେଇ ।

ନିର୍ମାଣ ସମ୍ପତ୍ତି (ନିର୍ମାଣାଧୀନ ସ୍ଥାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ) ଓ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ପୁଞ୍ଜିର ସମଷ୍ଟିକୁ ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରେ ।

ପରିଶିଷ୍ଟ 5

ବୈଧାନିକ ନିଗମଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟ ପରିଚାଳନା ପରିଣାମର ବିବରଣ

(ଅନୁକ୍ଷେପ 1.14 ରେ ସୂଚିତ)

1. ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଅର୍ଥ ନିଗମ		(ପରିମାଣ: କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)		
ସବିଶେଷ ବିବରଣ		2011-12	2012-13	2013-14
1. ଆୟ				
(କ) ରଣ ଉପରେ ସୁଧ		13.42	10.28	12.67
(ଖ) ଅନ୍ୟ ଆୟ		12.61	9.54	4.77
ମୋଟ - 1		26.03	19.82	17.44
2. ବ୍ୟୟ				
(କ) ଦୀର୍ଘ ମିଆଦୀ ଓ ସ୍ୱଳ୍ପ ମିଆଦୀ ରଣ ଉପରେ ସୁଧ		8.67	-	0.15
(ଖ) ଅଣକାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସମ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ପ୍ରାବଧାନ		-	4.48	4.08
(ଗ) ଅନ୍ୟ ବ୍ୟୟ		15.88	14.65	12.26
ମୋଟ - 2		24.55	19.13	16.49
3. କର ପୂର୍ବରୁ ଲାଭ (1-2)		1.48	0.69	0.95
4. ପୂର୍ବରୁ ସମୟ ସମ୍ପର୍କିତ ସମାୟୋଜନ (ଆୟ)		0.96	0.09	0.44
5. କର ପାଇଁ ପ୍ରାବଧାନ		-	-	-
6. କର ପରେ ଲାଭ/କ୍ଷତି (-)		0.52	0.60	0.51
7. ଅନ୍ୟ ବିନିଯୋଗ		0.11	0.12	0.10
8. ଲାଭାଂଶ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ଅର୍ଥ		0.41	0.48	0.41
9. ଲାଭାଂଶ		-	-	-
10. ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ମୋଟ ପ୍ରତିଫଳ *		9.19	0.60	0.66
11. ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳର ପ୍ରତିଶତ		1.61	0.11	0.12
2. ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ସଡ଼କ ପରିବହନ ନିଗମ				
ସବିଶେଷ ବିବରଣ		2009-10	2010-11	2011-12
କର୍ମ ସମ୍ପାଦନ ସମ୍ପର୍କିତ				
କ) ରାଜସ୍ୱ		54.39	56.71	64.41
ଖ) ବ୍ୟୟ		51.58	58.05	67.37
ଗ) ଅଧିକା/ ନିଅଣ୍ଟ (-)		2.81	(-) 1.34	(-) 2.96
କର୍ମ ସମ୍ପାଦନ ବହିର୍ଭୂତ				
କ) ରାଜସ୍ୱ		6.26	8.32	10.32
ଖ) ବ୍ୟୟ		1.62	1.68	2.07
ଗ) ଅଧିକା/ ନିଅଣ୍ଟ (-)		4.64	6.64	8.25
ମୋଟ				
କ) ରାଜସ୍ୱ		60.65	65.03	74.73
ଖ) ବ୍ୟୟ		53.20	59.73	69.44
ଗ) ଅଧିକା/ ନିଅଣ୍ଟ (-)		7.45	5.30	5.29

* ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବଳକା ବା ରଣ ସହିତ ଲାଭ/କ୍ଷତି ହିସାବରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ସୁଧ (ପୁଞ୍ଜିକୃତ ସୁଧକୁ ବାଦ୍ ଦେଇ) ସମସ୍ତ ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ମୋଟ ପ୍ରତିଫଳକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁଛି ।

ସବିଶେଷ ବିବରଣ	2009-10	2010-11	2011-12
ଘ) ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ସମୟ ସମ୍ପର୍କିତ ସମାୟୋଜନ (ଆୟ)	4.71	5.91	10.63
ଙ) ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ସମୟ ସମ୍ପର୍କିତ ସମାୟୋଜନ ପରେ ଅଧିକା/ନିଅଣ୍ଟ	12.16	11.21	15.92
ମୂଲ୍ୟନ ଓ ରଣ ଉପରେ ସୁଧ	1.11	1.11	1.11
ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ମୋଟ ପ୍ରତିଫଳ *	13.27	12.32	17.03
ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳର ପ୍ରତିଶତ	--	--	--
3. ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପଣ୍ୟାଗାର ନିଗମ (ପରିମାଣ: କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)			
ସବିଶେଷ ବିବରଣ	2010-11	2011-12	2012-13
1. ଆୟ			
ପଣ୍ୟାଗାର ଦେୟ	37.15	48.84	56.71
ଅନ୍ୟ ଆୟ	1.40	0.90	2.90
ମୋଟ - 1	38.55	49.74	59.61
2. ବ୍ୟୟ			
(କ) ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ବ୍ୟୟ	13.22	10.82	11.16
(ଖ) ଅନ୍ୟ ବ୍ୟୟ	16.38	17.89	29.71
ମୋଟ - 2	29.60	28.71	40.87
3. କର ପୂର୍ବରୁ ଲାଭ/କ୍ଷତି (-)	8.95	21.03	18.74
4. ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ସମୟ ସମ୍ପର୍କିତ ସମାୟୋଜନ ଆୟ/ବ୍ୟୟ	(0.14)	0.30	1.20
5. କର ପାଇଁ ପ୍ରାବଧାନ	1.77	7.04	6.37
6. କର ପରେ ଲାଭ/କ୍ଷତି (-)	7.04	14.29	13.57
7. ଅନ୍ୟ ବିନିଯୋଗ	5.60	13.58	12.60
8. ଲାଭାଂଶ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ଅର୍ଥ			
9. ବର୍ଷ ପାଇଁ ଲାଭାଂଶ			
10. ମୂଲ୍ୟନ ଏବଂ ରଣ ଉପରେ ସୁଧ			1.46
11. ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ମୋଟ ପ୍ରତିଫଳ*	8.81	21.33	21.40
12. ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳର ପ୍ରତିଶତ	15.22	29.85	25.44

* ମୋଟ ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳ କର ପୂର୍ବରୁ ନିଟ ଲାଭ (ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ସମୟର ସମାୟୋଜନ ସହିତ) ସମସ୍ତ ମୋଟ ସୁଧ ଯାହା ଲାଭ କ୍ଷତିର ହିସାବରେ ନିଆଯାଇଛି (ବିନିଯୁକ୍ତ ପୁଞ୍ଜି - ସୁଧ) କୁ ସୁରୁଏ।

ପରିଶିଷ୍ଟ 6

ହିସାବ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ହେବାକୁ ବାକିଥିବା ପିଏସ୍‌ସ୍‌ୟୁ ଗୁଡ଼ିକରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣ

(ଅନୁକ୍ଷେପ 1.23 ରେ ସୂଚିତ)

(ପରିମାଣ: କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

କ୍ର.ସଂ.	ପି.ଏସ୍.ୟୁ.ର ନାମ	କେଉଁବର୍ଷ	କେତେବର୍ଷ	ସର୍ବଶେଷ	ବାକିଥିବା ବର୍ଷ	ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହିସାବ ବାକିଥିବା			
		ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହିସାବ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ହୋଇଛି	ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହିସାବ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ହୋଇନାହିଁ	ବୃତ୍ତାନ୍ତ ହୋଇଥିବା ହିସାବଗୁଡିକ ଅନୁଯାୟୀ ସମାବେଶ ପୁଞ୍ଜି	ଯେଉଁଥିରେ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ହୋଇଥିଲା	ଅଂଶଧନ	ରଣ	ଅନୁଦାନ/ ସର୍ବସ୍ୱିତି	ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
କ. କାର୍ଯ୍ୟରତ କମ୍ପାନୀ ସମୂହ									
1	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟିକ ଯୋଗାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2010-11	3 ବର୍ଷ	11.03	2011-12 2012-13 2013-14	-- -- --	-- -- --	971.15 1182.66 1283.41	-- -- --
2	ଓଡିଶା ଉଠା ଜଳସେଚନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2011-12	2 ବର୍ଷ	74.73	2012-13 2013-14	-- --	-- --	37.00 43.88	-- --
3	ଦ' ଓଡିଶା କୃଷି ପ୍ରୋସ୍ତାହନ ଏବଂ ପୁଞ୍ଜିନିବେଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2011-12	2 ବର୍ଷ	1.10	2012-13 2013-14	-- --	-- --	0.55 0.50	-- --
4	ଓଡିଶା ଶକ୍ତି ସଂରକ୍ଷଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2012-13	1 ବର୍ଷ	253.07	2013-14	50.00	--	--	--
5	ଓଡିଶା ମହାବଳୀ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2011-12	2 ବର୍ଷ	2.21	2012-13 2013-14	-- --	-- --	-- 2.00	-- --
ମୋଟ କ				342.14		50.00		1329.79	--
ଖ. କାର୍ଯ୍ୟରତ ବୈଧାନିକ ନିଗମ									
1	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ସଡକ ପରିବହନ ନିଗମ	2011-12	2 ବର୍ଷ	151.44	2012-13 2013-14	8.00 8.00	-- --	1.60 3.60	-- --
ମୋଟ ଖ				151.44		16.00	--	5.20	--
ମୋଟ କ+ଖ				493.58		66.00		3526.35	--
ଗ. ନିଷ୍ପିନ୍ନ ସରକାରୀ କମ୍ପାନୀ ସମୂହ									
1	ଓଡିଶା ରାଜ୍ୟ ବନ୍ଧନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	1997-98	16 ବର୍ଷ	2.34	2013-14	--	--	0.04	--
ମୋଟ ଗ				2.34		--	--	0.04	--
ମୋଟ (କ+ଖ+ଗ)				495.92		66.00		3526.39	--

ପରିଶିଷ୍ଟ 7

ଓଡ଼ିଶା ଏବଂ ତିବ୍ୱି ପାଖରେ ଥିବା ଯୁନିଟର ବିବରଣ (ଅନୁକ୍ଷେପ 2.1.2 ରେ ସୂଚିତ)

କ୍ର.ସଂ	ସ୍ଥାନ	ଉପଲବ୍ଧ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ
କ	ଓଡ଼ିଶା ର ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକ	
ହୋଟେଲ/ ପାନ୍ଥଶାଳା		
1	ବାଲେଶ୍ୱର	ହୋଟେଲ ଏବଂ ନିଜସ୍ୱ ଖାଦ୍ୟ ପାନୀୟ ସେବା
2	ବାରିପଦା	ହୋଟେଲ ଏବଂ ନିଜସ୍ୱ ଖାଦ୍ୟ ପାନୀୟ ସେବା
3	ବରକୁଳ	ହୋଟେଲ, ଖାଦ୍ୟ ସରବରାହ, ଜଳ ପରିବହନ ଏବଂ ବିଅର ପାର୍ଲର
4	ଭୁବନେଶ୍ୱର	ହୋଟେଲ ଏବଂ ନିଜସ୍ୱ ଖାଦ୍ୟ ପାନୀୟ ସେବା
5	ଡାନ୍ଦବାଲି	ହୋଟେଲ, ଖାଦ୍ୟ ସରବରାହ ସେବା ଏବଂ ଜଳ ପରିବହନ
6	ଚନ୍ଦନେଶ୍ୱର	ହୋଟେଲ ଏବଂ ନିଜସ୍ୱ ଖାଦ୍ୟ ପାନୀୟ ସେବା
7	ଚାନ୍ଦିପୁର	ହୋଟେଲ, ନିଜସ୍ୱ ଖାଦ୍ୟ ପାନୀୟ ସେବା ଏବଂ ବିଅର ପାର୍ଲର
8	କଟକ	ହୋଟେଲ ଏବଂ ନିଜସ୍ୱ ଖାଦ୍ୟ ପାନୀୟ ସେବା
9	ଧଉଳି	ହୋଟେଲ ଏବଂ ନିଜସ୍ୱ ଖାଦ୍ୟ ପାନୀୟ ସେବା
10	ଗୋପାଳପୁର	ହୋଟେଲ ଏବଂ ନିଜସ୍ୱ ଖାଦ୍ୟ ପାନୀୟ ସେବା
11	କେନ୍ଦୁଝର	ହୋଟେଲ ଏବଂ ନିଜସ୍ୱ ଖାଦ୍ୟ ପାନୀୟ ସେବା
12	କେଶିକି	ହୋଟେଲ ଏବଂ ନିଜସ୍ୱ ଖାଦ୍ୟ ପାନୀୟ ସେବା
13	ପଞ୍ଚଲିଙ୍ଗେଶ୍ୱର	ହୋଟେଲ ଏବଂ ନିଜସ୍ୱ ଖାଦ୍ୟ ପାନୀୟ ସେବା
14	ପାରାଦୀପ	ହୋଟେଲ ଏବଂ ନିଜସ୍ୱ ଖାଦ୍ୟ ପାନୀୟ ସେବା
15	ପୁରୀ	ହୋଟେଲ, ନିଜସ୍ୱ ଖାଦ୍ୟ ପାନୀୟ ସେବା ଏବଂ ବିଅର ପାର୍ଲର
16	ରମ୍ଭା	ହୋଟେଲ, ଖାଦ୍ୟ ସରବରାହ, ଜଳ ପରିବହନ ଏବଂ ବିଅର ପାର୍ଲର
17	ରାଉରକେଲା	ହୋଟେଲ, ନିଜସ୍ୱ ଖାଦ୍ୟ ପାନୀୟ ସେବା ଏବଂ ବାର
18	ସମଲପୁର	ହୋଟେଲ, ନିଜସ୍ୱ ଖାଦ୍ୟ ପାନୀୟ ସେବା ଏବଂ ବାର
19	ସାତପଡ଼ା	ହୋଟେଲ, ଖାଦ୍ୟ ସରବରାହ ସେବା ଏବଂ ଜଳ ପରିବହନ
20	ତପ୍ତପାଣି	ହୋଟେଲ ଏବଂ ନିଜସ୍ୱ ଖାଦ୍ୟ ପାନୀୟ ସେବା
ପରିବହନ ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକ		
21	ଭୁବନେଶ୍ୱର	ପ୍ୟାକେଜ ଟୁର, ସ୍ଥାନ ପରିଦର୍ଶନ ଇତ୍ୟାଦି
22	ପୁରୀ	ପ୍ୟାକେଜ ଟୁର, ସ୍ଥାନ ପରିଦର୍ଶନ ଇତ୍ୟାଦି
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକ		
23	ଭୁବନେଶ୍ୱର	ବିମାନ ଟିକେଟିଂ
24	ନନ୍ଦନକାନନ	ରେଷ୍ଟୁରାଣ୍ଟ
ଖ	ତିବ୍ୱିର ଯୁନିଟ୍ ଗୁଡ଼ିକ	
1	ଅଗ୍ନି	କେବଳ ଆବାସ ସୁବିଧା
2	ଭଞ୍ଜାରିକା	
3	ବିରଜା	
4	ଚନ୍ଦନେଶ୍ୱର	
5	ଚଣ୍ଡିଖୋଲ	
6	ଦାରିଙ୍ଗିବାଡ଼ି	
7	ଧବଳେଶ୍ୱର	
8	ଗିରିଶୋଲା	
9	ଗୁପ୍ତେଶ୍ୱର	
10	କପିଳାଶ	

ମାର୍ଚ୍ଚ 2014 ସୁଦ୍ଧା ସମାପ୍ତ ବର୍ଷ ପାଇଁ ସମାକ୍ଷା ପ୍ରତିବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 3 (ପିଏସ୍‌ୟୁ)

କ୍ର.ସଂ	ସ୍ଥାନ	ଉପଲବ୍ଧ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ
11	କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା	
12	ଶିବିଙ୍ଗ	
13	ନୃସିଂହନାଥ	
14	ଖୋଲା ଅତିଗୋରିୟମ, କୋଣାର୍କ	
15	ରାମେଶ୍ୱର	
16	ଶରଣକୁଳ	
17	ସୁନାବେଡ଼ା	

ପରିଶିଷ୍ଟ 8

ଓଡ଼ିଶା ର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ଫଳାଫଳ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣ
(ଅନୁସୂଚୀ 2.1.22ରେ ସୂଚିତ)

କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ଫଳାଫଳ

(କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)

ବିଶଦ ବିବରଣ	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13	2013-14 (ଅନୁମିତ)
ଆୟ					
ବିକ୍ରୟ	15.84	17.83	20.95	24.50	25.62
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆୟ	5.37	3.90	3.97	3.57	3.13
ମୋଟ	21.21	21.73	24.92	28.07	28.75
ବ୍ୟୟ					
ଖାଦ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ	3.83	4.30	4.75	4.12	4.43
କର୍ମଚାରୀ ଦରମା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସୁବିଧା ବାବଦରେ ଖର୍ଚ୍ଚ	8.14	8.78	9.22	11.24	12.13
ଅବମୂଲ୍ୟାୟନ	0.91	0.82	0.85	0.88	1.01
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚ	5.24	5.47	6.26	7.53	7.65
ମୋଟ	18.12	19.37	21.08	23.77	25.22
ଲାଭ (+)/କ୍ଷତି (-)	3.09	2.36	3.84	4.30	3.53
ପୂର୍ବଦର୍ଶିତ କାଳର ଖର୍ଚ୍ଚ (-)/ଆୟ (+)	(-) 0.30	0.46	(-) 0.07	-	-
କରପୂର୍ବ ଲାଭ	2.79	2.82	3.77	4.30	3.53
ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଇଁ କରର ବ୍ୟବସ୍ଥା	2.27	1.02	1.34	1.11	1.12
କର ପରେ ଲାଭ (+)/କ୍ଷତି (-)	0.52	1.80	2.43	3.19	2.41

[illegible]

ପରିଶିଷ୍ଟ -10

ମହ୍ୟ ସେକ୍ଟରରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ହେଉଥିବା ମୁଖ୍ୟ ପରିକଳ୍ପନା ଗୁଡ଼ିକର ବିବରଣ
(ଅନୁକ୍ଷେପ 2.2.11 ରେ ସୂଚିତ)

କ୍ର.ସଂ	ପରିକଳ୍ପନାର ନାମ	ପାଣ୍ଠିର ଅନୁପାତ (ଭାରତ ସରକାର: ଓଡ଼ିଶା ସରକାର)
କ	କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଯୋଜନା ପରିକଳ୍ପନା	
1	ମହ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରର ନେତୃତ୍ୱାଳି ପାଇଁ ଡାଟାବେସ୍ ଏବଂ ସୂଚନାର ଦୂରୀକରଣ	ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶତ ପ୍ରତିଶତ
2	ଓଏମ୍‌ଏଫ୍ ଆରଏ ର ପ୍ରଣୟନ	
ଖ	କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ରାୟୋଜିତ ଯୋଜନା ପରିକଳ୍ପନା	
1	ସାମୁଦ୍ରିକ ମହ୍ୟ ଚାଷ ଭିତ୍ତିଭୂମି ବିକାଶ ଏବଂ ଅମଳ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂପାଦନା	
(i)	ସମୁଦ୍ରରେ ମହ୍ୟଜୀବିଙ୍କୁ ରିହାତି	75:25
(ii)	ଏକ୍‌ସପ୍‌ଡି ଡେଲରେ ମହ୍ୟଜୀବିଙ୍କୁ ରିହାତି	80:20
(iii)	ମହ୍ୟ ପୋତାଗ୍ରନ୍ଥ ଏବଂ ମହ୍ୟ ଅବତରଣ କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ଥାପନ	50:50 ଏବଂ 75:25
(iv)	ମହ୍ୟ ପୋତାଗ୍ରନ୍ଥ ଏବଂ ମହ୍ୟ ଅବତରଣ କେନ୍ଦ୍ରର ଉନ୍ନତିକରଣ ଏବଂ ଆଧୁନିକୀକରଣ	
(v)	ପାରମ୍ପାରିକ ନୌକାର ଯାହାକାକରଣ	50:50
2	ମହ୍ୟଜୀବି କଲ୍ୟାଣ ପାଇଁ ଜାତୀୟ ପରିକଳ୍ପନା	
(i)	ସମୂହ ଦୁର୍ଘଟଣା ବୀମା	50:50
(ii)	ସଞ୍ଚୟ ସହିତ ବୀମା ପାଣ୍ଠି	50:50
(iii)	ନମୁନା ମହ୍ୟ ଗ୍ରାମ ବିକାଶ-ସ୍ୱଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟ ବାସଗୃହ	50:50
(iv)	ମହ୍ୟଜୀବି ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଏବଂ ସଂପ୍ରସାରଣ	80:20
3	ଏଫ୍‌ଏଫ୍‌ଡିଏ ମାଧ୍ୟମରେ ଭୂପୃଷ୍ଠ ଜଳାଶୟରେ ମାଛ ଚାଷର ବିକାଶ	
(i)	ମଧୁର ଜଳ ମାଛ ଚାଷର ବିକାଶ	75:25
(ii)	କ୍ଷାରୀୟ ଜଳ ମାଛ ଚାଷ ବିକାଶ	75:25
(iii)	ଜଳ ମଗ୍ଗ କ୍ଷେତ୍ରର ବିକାଶ	75:25
ଗ	ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା ପରିକଳ୍ପନା(ଶତ ପ୍ରତିଶତ ରାଜ୍ୟ ସହାୟତା)	
1	ମହ୍ୟଜୀବି ଉନ୍ନୟନ ଯୋଜନା	ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶତ ପ୍ରତିଶତ
2	ଏନଏଫ୍‌ଡିବି ସହାୟତା ବାବଦକୁ ଅନୁଦାନ	
3	ଆରଥାଇଡିଏଫ୍ ସହାୟତା ବାବଦକୁ ଅନୁଦାନ	
4	ବକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଓ ସଚେତନା ସମ୍ମାନନା	
5	ମହ୍ୟ ପୋତାଗ୍ରନ୍ଥ ଏବଂ ମହ୍ୟ ଅବତରଣ କେନ୍ଦ୍ରର ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଓ ଅନୁଧ୍ୟାନ	
ଘ	ବଜେଟ୍ ବହି ଭୂତ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତା	
1	ଜାତୀୟ ମହ୍ୟ ବିକାଶ ବୋଡ଼ି	
(i)	ଜଳାଶୟରେ ଅଙ୍ଗୁଳିକା ଗଢ଼ିତ ପାଇଁ ସହାୟତା	ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶତ ପ୍ରତିଶତ
(ii)	ନୂତନ ପୋଖରୀ / ଗାଡ଼ି ଆରେ ସଫଳ ମାଛ ଚାଷ	
2	ଏମ୍‌ଜିଏନ୍‌ଆରଇଡିଏସ୍ ଅଧିନରେ ମାଛ ଚାଷ ପାଇଁ ବହୁମୁଖୀ ମାଛ ପୋଖରୀ ଖନନ	
3	ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ କୃଷି ବିକାଶ ଯୋଜନା (ଆରକେଭିଡ୍ରାଇ)	
(i)	ଏନ୍‌ଏମ୍‌ପିଏସ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଭୂପୃଷ୍ଠ ଜଳାଶୟ ମହ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି	
(କ)	ଗାଡ଼ିଆ ଓ ପୋଖରୀରେ ସଫଳ ମାଛ ଚାଷ	ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶତ ପ୍ରତିଶତ
(ଖ)	କେନ୍ଦ୍ର ଚାଷ ମାଧ୍ୟମରେ ଜଳାଶୟ ମାଛ ଚାଷର ବିକାଶ	
(ii)	ଓପିଡିସି ମାଛ ଧରା ଜାଲ ଉତ୍ପାଦନ କେନ୍ଦ୍ରରେ ମାଛ ଜାଲ ମେସିନର ସ୍ଥାପନ	ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶତ ପ୍ରତିଶତ

ପରିଶିଷ୍ଟ 12

30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ସୁଦ୍ଧା ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ୍ମକ ଟିକ୍ସଣା ବିଆଯାଇ ନଥିବା ଅନୁକ୍ଷେପ/ପୁନର୍ଲୋକନ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ସମୀକ୍ଷା ଗୁଡିକର ବିବରଣୀ
(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.10.1 ରେ ସୂଚିତ)

କ୍ର.ସଂ.	ବିଭାଗର ନାମ	1999-2000	2001-02	2003-04	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2008-09	2009-10	2010-11	2011-12	2012-13	ମୋଟ
1.	ଜୁଷି						2.4					3.17	3.1	3
2.	ପରିବହନ	3 ^ଏ												1
3.	ଶକ୍ତି						2.3 & 3.12 ¹	3.9 ରୁ 3.14	2			2.1, 3.8 ରୁ 13	2.1, 3.6 ରୁ 3.8	20
4.	ଅବକାଶୀ							2.4				3.14	3.1 ଓ 3.2	4
5.	ଶାନ୍ତ୍ୟ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ଖାଉଟି କଲ୍ୟାଣ							3.16			2.1			2
6.	ଗୃହ										2.2			1
7.	ଶିଳ୍ପ		4.3.1					2.2, 2.3, 3.7, 3.8 ଓ 3.17	4.14			2.15, 3.16	2.2 ଓ 3.9	11
8.	ଅତିଷ୍ଠୁ, କ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଶିଳ୍ପ				3.9						3.14			2
9.	ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ			3.22, 3.23	3.14	2.4 ଓ 3.17	3.21							6
10.	ଇସ୍ପାତ୍ ଓ ଖଣି												3.3 ରୁ 3.5	3
11.	ପର୍ଯ୍ୟଟନ						2.2							1
12.	ଜଳ ସମ୍ପଦ											2.2		1
13.	ପୃଷ୍ଠ						2.1							1
	ମୋଟ	1	1	2	2	2	6	13	2	-	3	12	12	56

¹ ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସମ୍ପ୍ରଦାନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍ ସଂପର୍କିତ ଆଂଶିକ ଅନୁକ୍ଷେପ

ପରିଶିଷ୍ଟ 13

30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ସୁଦ୍ଧା କୋପୁ ସୁପାରିଶ ଉପରେ ବଜେଟ୍ ଏବଂ ଏନ୍ ଏନ୍ ବିବରଣ
(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.10.2 ରେ ସୂଚିତ)

କ୍ର. ସଂ.	କୋପୁ ରିପୋର୍ଟ ସଂଖ୍ୟା/ ବିଧାନସଭା ସଂଖ୍ୟା	କୋପୁ ରିପୋର୍ଟର ବର୍ଷ	ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭାରେ ଉପସ୍ଥାପନର ତାରିଖ	ବିଭାଗର ନାମ	ପିଏସ୍‌ସୁଗୁଡ଼ିକର ନାମ	ଏନ୍ ଏନ୍ ପ୍ରତୀକ୍ଷିତ ସୁପାରିଶ ସଂଖ୍ୟା
1.	ସପ୍ତମ ରିପୋର୍ଟ / ଦ୍ଵାଦଶ ବିଧାନସଭା	2001-02	09.08.2001	ଶିକ୍ଷା	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଚମଡ଼ା ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	8
2.	ଦଶମ ରିପୋର୍ଟ / ତ୍ରୟୋଦଶ ବିଧାନସଭା	2007-08	13.07.2007	ଅବକାରୀ	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପାନୀୟ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	1
3.	ତ୍ରୟୋଦଶ ରିପୋର୍ଟ / ତ୍ରୟୋଦଶ ବିଧାନସଭା	2007-08	28.08.2008	ମସ୍ତକ ଓ ପଶୁ ସମ୍ପଦ ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ	ଓଡ଼ିଶା ମାରିଟାଇମ୍ ଏବଂ ଚିଲିକା କ୍ଷେତ୍ର ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2
4.	ପଞ୍ଚଦଶ ରିପୋର୍ଟ / ତ୍ରୟୋଦଶ ବିଧାନସଭା	2007-08	28.08.2008	ଅତିସ୍ଥୁତ, କ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଉଦ୍ୟୋଗ	ଓଡ଼ିଶା କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିକ୍ଷା ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	23
5.	ସପ୍ତଦଶ ରିପୋର୍ଟ / ତ୍ରୟୋଦଶ ବିଧାନସଭା	2007-08	28.08.2008	ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ	ନିଷ୍କ୍ରିୟ/ହସ୍ତାନ୍ତରିତ/ଘରୋଇକରଣ ହୋଇଥିବା କମ୍ପାନୀ	3
6.	ଅଷ୍ଟାଦଶ ରିପୋର୍ଟ / ତ୍ରୟୋଦଶ ବିଧାନସଭା	2007-08	28.08.2008	ଅତିସ୍ଥୁତ, କ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଉଦ୍ୟୋଗ	ଓଡ଼ିଶା କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିକ୍ଷା ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	1
7.	ଦ୍ଵିତୀୟ ରିପୋର୍ଟ / ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ବିଧାନସଭା	2011-12	26.08.2011	ଶିକ୍ଷା	ଇଡ଼କଲ୍ ଫେରୋକ୍ସୋମ୍ ଏବଂ ଆଲ୍‌ଏଲ୍ ଲିମିଟେଡ୍	2
8.	ଚତୁର୍ଥ ରିପୋର୍ଟ / ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ବିଧାନସଭା	2012-13	20.12.2012	ଶିକ୍ଷା	ଦ ଓଡ଼ିଶା ଶିକ୍ଷା ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	3
9.	ପଞ୍ଚମ ରିପୋର୍ଟ / ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ବିଧାନସଭା	2012-13	20.12.2012	ଶକ୍ତି	ଓଡ଼ିଶା ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2
10.	ଷଷ୍ଠ ରିପୋର୍ଟ / ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ବିଧାନସଭା	2012-13	20.12.2012	ଶକ୍ତି	ଓଡ଼ିଶା ଶକ୍ତି ସଂଚାରଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	3
11.	ସପ୍ତମ ରିପୋର୍ଟ / ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ବିଧାନସଭା	2012-13	27.08.2012	ଶିକ୍ଷା	ଇଡ଼କଲ୍ କଲିଙ୍ଗ ଆଇରନ୍ ଓ ଥ୍ରାକ୍ଟ୍ ଲିମିଟେଡ୍	7
12.	ଅଷ୍ଟମ ରିପୋର୍ଟ / ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ବିଧାନସଭା	2013-14	12.12.2013	ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ	ଓଡ଼ିଶା ବନ ଉନ୍ନୟନ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	3
13.	ନବମ ରିପୋର୍ଟ / ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ବିଧାନସଭା	2013-14	12.12.2013	ଅବକାରୀ	ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପଣ୍ୟାଗାର ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2
14.	ଦଶମ ରିପୋର୍ଟ / ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ବିଧାନସଭା	2013-14	12.12.2013	ଇସ୍ପାତ୍ ଓ ଖଣି	ଓଡ଼ିଶା ଖଣି ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2
15.	ଏକାଦଶ ରିପୋର୍ଟ / ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ବିଧାନସଭା	2013-14	12.12.2013	ଜଳ ସମ୍ପଦ	ଓଡ଼ିଶା ନିର୍ମାଣ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍	2
ମୋଟ		15				64

ପରିଶିଷ୍ଟ 14

30 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2014 ସୁଦ୍ଧା ବିଭାଗ ଅନୁଯାୟୀ ବକେୟା ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣ

(ଅନୁକ୍ଷେପ 3.10.3 ରେ ସୂଚିତ)

କ୍ର.ସଂ.	ବିଭାଗର ନାମ	ପିଏସ୍‌ସୁ ଗୁଡିକର ସଂଖ୍ୟା	ବକେୟା ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟର ସଂଖ୍ୟା	ବକେୟା ଅନୁକ୍ଷେପର ସଂଖ୍ୟା	ମିଳି ନଥିବା ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତର		କେଉଁ ବର୍ଷଠାରୁ ଅନୁକ୍ଷେପ ଗୁଡିକ ବାକି ଅଛି
					ନିରୀକ୍ଷଣ ରିପୋର୍ଟର ସଂଖ୍ୟା	ଅନୁକ୍ଷେପର ସଂଖ୍ୟା	
1	କୃଷି	4	22	139	3	24	2004-05, 2008-09 ରୁ 2013-14
2	ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ପରିବହନ	1	33	226	1	3	2004-05, 2006-07 ରୁ 2013-14
3	ସମବାୟ	1	7	42	1	15	2007-08, 2009-10 ରୁ 2013-14
4	ଶିକ୍ଷା	7	161	504	46	136	2004-05 ରୁ 2013-14
5	ଅବକାରୀ	1	4	54	1	22	2010-11 ରୁ 2013-14
6	ମହ୍ୟ ଓ ପଶୁ ସମ୍ପଦ ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ	1	6	44	0	0	2008-09 ରୁ 2010- 11, 2012-13, 2013-14
7	ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଣ ଏବଂ ଖାଉଟି କଲ୍ୟାଣ	1	65	209	10	40	2004-05 ରୁ 2009-10, 2011-12
8	ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ	1	7	46	0	0	2007-08 ରୁ 2009-10, 2011-12 ରୁ 2013-14
9	ଗୃହ	1	3	10	0	0	2005-06, 2009-10, 2011-12
10	ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ଓ ନଗର ଉନ୍ନୟନ	1	8	54	3	28	2005-06 ରୁ 2012-13
11	ଶିଳ୍ପ	8	41	154	21	105	2005-06 ରୁ 2013-14
12	ଅତିକ୍ଷୁଦ୍ର, କ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଉଦ୍ୟୋଗ	2	16	56	2	15	2005-06 ରୁ 2013-14
13	ଇସ୍ପାତ୍ ଓ ଖଣି	3	41	180	7	46	2008-09 ରୁ 2013-14
14	ପର୍ଯ୍ୟଟନ	1	5	30	0	0	2008-09, 2010-11 ରୁ 2013-14
15	ଜଳ ସମ୍ପଦ	2	11	70	1	9	2006-07 ରୁ 2013-14
16	ପୁରୀ	1	8	28	0	0	2004-05, 2005-06, 2007-08 ରୁ 2012-13
	ମୋଟ	36	438	1846	96	443	

ସାଂକେତିକ ଶବ୍ଦର ତାଲିକା

କ୍ର.ମଂ	ସାଂକେତିକ	ବର୍ଣ୍ଣନା
1.	ଏଏ	ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନ
2.	ଏଏଫ୍‌ଓ	ଅତିରିକ୍ତ ମହ୍ୟ ଅଧିକାରୀ
3.	ଏଆର	କୃତ୍ରିମ ପ୍ରବାଳ
4.	ଏଆର୍‌ଆର୍	ବାର୍ଷିକ ରାଜସ୍ୱ ଆବଶ୍ୟକତା
5.	ଏଟିଏନ୍	କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନୋଟ
6.	ବିଓଡି	ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ମଣ୍ଡଳୀ
7.	ସିଏ	କ୍ଷତି ପୂରକ ବୃକ୍ଷରୋପଣ
8.	ସିଏଏ	ଉପକୂଳ ମହ୍ୟବାସ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ
9.	ସିଏଜି	ଭାରତର ମହାଲେଖା ନିୟନ୍ତ୍ରକ ତଥା ମହାସମୀକ୍ଷକ
10.	ସିଡିଏ	ଚିଲିକା ବିକାଶ ସଂସ୍ଥା
11.	ସିଇଇ	ସେକ୍ଟର ଫର ଏନଭାଇରନ୍‌ମେଣ୍ଟ ଏକ୍ସକେସନ
12.	ସିଇପିଟି	ପରିବେଶ ଯୋଜନା ଏବଂ ପ୍ରଯୁକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ର
13.	ସିଏଫ୍‌ଏ	କେନ୍ଦ୍ରିୟ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା
14.	ସିଏଟ	ନିଜସ୍ୱ ହ୍ୟାଚେରା
15.	ସିଏଲଓ	କାଲିହେରେଡ୍ ଲମ୍ପି ପଥର
16.	ସିଏମଏଫ୍‌ଆରଆଇ	କେନ୍ଦ୍ର ମହ୍ୟ ଗବେଷଣା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ
17.	ସିଏନ	ନିଜସ୍ୱ ନସିରା
18.	କୋପୁ	ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ କମିଟି
19.	ସିଏସସି	ବୃକ୍ଷପତ୍ର ଯାଞ୍ଚ ସମିତି
20.	ସିଏସପି	କେନ୍ଦ୍ରିୟ ପ୍ରାୟୋଜିତ ଯୋଜନା
21.	ସିଏସପିଜ୍	କେନ୍ଦ୍ରିୟ ପ୍ରାୟୋଜିତ ପ୍ରକଳ୍ପ
22.	ଡିଏଟି	ବିପଦକାଳିନ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନକରୀ ଯନ୍ତ୍ର
23.	ଡିଡିଏମ	ଶାଣି ଉପନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଯାଜପୁର ରୋଡ
24.	ଡିଇଏ	ଦୈନିକ ସଂପ୍ରସାରିତ କ୍ଷେତ୍ର
25.	ଡିଓଏଫ୍	ମହ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
26.	ଡିଓଟି	ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ
27.	ଡିପିଆର	ବିଶଦ ପ୍ରକଳ୍ପ ରିପୋର୍ଟ
28.	ଇସିଆଇ	ଭିରି ସଂଗ୍ରହନା କ୍ଷମତାପୂର୍ଣ୍ଣ କମିଟି
29.	ଇଓଆଇ	ଏକ୍ସପ୍ରେସନ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଟରୋଷ୍ଟ
30.	ଇଆରସି	ଇକୋ ରିସୋର୍ଟ ସେକ୍ଟର
31.	ଏଫ୍‌ଏ ଆଣ୍ଡ ସିଏଓ	ଆର୍ଥିକ ପରାମର୍ଶଦାତା ଏବଂ ମୁଖ୍ୟ ହିସାବ ରକ୍ଷକ
32.	ଏଫ୍‌ଏ ଆରଡି	ମହ୍ୟ ଓ ପଶୁସମ୍ପଦ ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ
33.	ଏଫ୍‌ସି ଆକ୍ଟ	ଜଙ୍ଗଲ ସଂରକ୍ଷଣ ଅଧିନିୟମ, 1980
34.	ଏଫ୍‌ଏଫ୍	ମହ୍ୟ ଫାର୍ମ
35.	ଏଫ୍‌ଏଫ୍‌ଡିଏ	ମହ୍ୟ ଟ୍ରାନ୍ସା ବିକାଶ ସଂସ୍ଥା
36.	ଏଫ୍‌ଏର୍	ମହ୍ୟ ପୋତାଗ୍ରନ୍ଥ
37.	ଫିସ୍‌ଫେଡ୍	ଜାତୀୟ ମହ୍ୟଜୀବି ସମବାୟ
38.	ଏଫ୍‌ଏଲ୍‌ସି	ମହ୍ୟ ଅବତରଣ କେନ୍ଦ୍ର
39.	ଏଫ୍‌ଆର୍‌ସି	ଯାଆଁଳ ପ୍ରତିପାଳନ କେନ୍ଦ୍ର
40.	ଏଫ୍‌ଏ ସିଆଇ	ଭାରତ ମହ୍ୟ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ସଂସ୍ଥା
41.	ଜିଓଆଇ	ଭାରତ ସରକାର
42.	ଜିଓଓ	ଓଡ଼ିଶା ସରକାର
43.	ଜିଏସ୍‌ଡିପି	ରାଜ୍ୟର ମୋଟ କାରବାର
44.	ଏର୍‌ଏ	ହେକ୍ଟର
45.	ଏର୍‌ଏସିଡି	ହାଇ ସ୍ପିଡ୍ ଡିଜେଲ

କ୍ର.ମଂ	ସାଂକେତିକ	ବର୍ଣ୍ଣନା
46.	ଆଇବିଏମ	ଭାରତୀୟ ଖଣିଜ ସଂସ୍ଥା
47.	ଆଇଡି	ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଜମା
48.	ଇଡକୋ	ଔଦ୍ୟୋଗିକ ଇନଫ୍ରାଷ୍ଟ୍ରକଚର ବିକାଶ ନିଗମ
49.	ଆଇଓଏଫ	ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଅଏଲ୍ ଫାଉଣ୍ଡେସନ୍
50.	ଆଇଆରସିଟିସି	ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ରେଲୱେ କ୍ୟାଟରିଙ୍ଗ୍ ଓ ଟୁରିଜିମ୍ କର୍ପୋରେସନ
51.	ଏଲ୍ ଓଏ	ଲିଜ୍ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ଟୁଲ୍
52.	ଏମ୍‌ଡି	ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ
53.	ଏମ୍‌ଏଚ୍‌ଇପି	ମାଛକୁଣ୍ଡ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ
54.	ଏମ୍ ଓଇଏଫ୍	ଜଙ୍ଗଲ ଏବଂ ପରିବେଶ ମହଶାଳୟ
55.	ଏମ୍ ଓ ଟି	ପର୍ଯ୍ୟଟନ ମହଶାଳୟ
56.	ଏମ୍ ଓୟୁ	ବୁଝାମଣା ସ୍ଥାନ
57.	ଏମ୍ ପିଇଡିଏ	ସାମୁଦ୍ରିକ ଦ୍ରବ୍ୟ ରସାୟନ ବିକାଶ ସଂସ୍ଥା
58.	ଏମ୍‌ଆର୍‌ସିସି	ସାମୁଦ୍ରିକ ଉଦ୍ଭାବନା ସମନ୍ବିତ ସଂସ୍ଥା
59.	ଏମ୍‌ଏସ୍	ମୋଟର ସ୍ପ୍ରିଙ୍ଗ୍
60.	ଏମ୍‌ଏସ୍ ଡ୍ଵାଇ	ସର୍ବାଧିକ ହାର ଉତ୍ପାଦନ
61.	ଏନ୍‌ଏଫ୍‌ଡିବି	ଜାତୀୟ ମହାସ ବିକାଶ ବୋର୍ଡ
62.	ଏନ୍‌ଆଇଓଟି	ଜାତୀୟ ସାମୁଦ୍ରିକ ବୈଷୟିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ
63.	ଏନ୍‌ଏମ୍‌ପିଏସ୍	ଜାତୀୟ ପୁଷ୍ଟି ପରିପୂରକ ମିଶ୍ରଣ
64.	ଏନ୍‌ପିଭି	ନିର୍ମାଣ ବିଭାଗ ମୂଲ୍ୟ
65.	ଓଏଲ୍‌ଏ	ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନ ସଭା
66.	ଓମ୍‌ପ୍	ଓଡ଼ିଶା ସାମୁଦ୍ରିକ ମହାସ ଧରା ନିୟମକ , 1982
67.	ଓପିଡିସି	ଓଡ଼ିଶା ମହାସ ବିକାଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍
68.	ଓପିଡିସି	ଓଡ଼ିଶା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିକାଶ ନିଗମ ଲିମିଟେଡ୍
69.	ଓପିସି	ଓଡ଼ିଶା ପର୍ଯ୍ୟଟନ ନୀତି
70.	ଓଟିଏସ୍	ଏକକାଳୀନ ମାମାଂସା
71.	ପିଏଜି	ପ୍ରଧାନ ମହାଲେଖାକାର
72.	ପିଏଫ୍ ସିଏସ୍	ପ୍ରାଥମିକ ମହାସ ସମବାୟ ସମିତି
73.	ପିଆଇପି	ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଯୋଜନା
74.	ପିପି	ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ଯୋଜନା
75.	ପିପିପି	ସରକାରୀ-ଘରୋଇ ଭାଗାଦାରୀ
76.	ପିଏସ୍‌ସି	କ୍ରୟ ଉପସମିତି
77.	ପିଏସ୍ ଯୁ	ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ
78.	ଆରକେଭିଡ୍ଵାଇ	ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ କୃଷି ବିକାଶ ଯୋଜନା
79.	ଆର୍ ଓଏମ୍	ବଡ଼ ବଡ଼ ଲୁହା ପଥର ଖଣ୍ଡ
80.	ଏସ୍ ସିଆର୍	ସମ୍ପଦ ସହ ସହାୟତା ପାଣ୍ଠି
81.	ଏସ୍‌ଏଫ୍‌ସି ଆକ୍ସ	ରାଜ୍ୟ ଆର୍ଥିକ ଅଧିନିୟମ, 1951
82.	ଏସ୍ ଜିଏସ୍‌ଡ୍ଵାଇ	ସର୍ବ ଜୟନ୍ତି ଗ୍ରାମ ସରୋଜଗାର ଯୋଜନା
83.	ଏସ୍‌ଏଲ୍‌ଏମ୍‌ସି	ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରୀୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କମିଟି
84.	ଏସ୍‌ପିଏମ୍‌ୟୁ	ରାଜ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପ ପରିଚାଳନା ଯୁନିଟ୍
85.	ଏସ୍‌ଆର୍ ସି	ସତର ଗିଲ୍ଡ୍ କମିଶନର
86.	ଏସ୍ ଆର୍‌ଏଫ୍‌ପି	ରାଜ୍ୟ ଜଳାଶୟ ମହାସ ନୀତି
87.	ଏସ୍‌ଏସ୍‌ପି	ରାଜ୍ୟ ପ୍ରାୟୋଜିତ ପ୍ରକଳ୍ପ
88.	ଏସ୍‌ଟିଏ	ସତର ପର୍ଯ୍ୟଟନ କ୍ଷେତ୍ର
89.	ଏସ୍‌ଟିପିଓ	ସତର ପର୍ଯ୍ୟଟନ ପ୍ରମୋସନ ଅଧିକାରୀ
90.	ୟୁସି	ବ୍ୟବହାରିକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର
91.	ଡବ୍ଲୁଏସି	ରାଷ୍ଟ୍ରାକଡ଼ରେ ଥିବା ସୁବିଧା କେନ୍ଦ୍ର

© ଭାରତର ମହାଲେଖାନିୟନ୍ତ୍ରକ ଓଥା ମହାସମୀକ୍ଷକ
www.cag.gov.in

www.agodisha.gov.in